

SZAKDOLGOZAT

Mohácsi Sándor

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Favizsgáló Szakmérnöki képzés

A Favédelmi és Fapótlási Jogszabályi Környezet Felülvizsgálata

Belső konzulens:

Dr. Mosonyi István Dániel, egyetem adjunktus, laboratóriumvezető, PhD

Belső konzulens intézete/tanszéke:

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet,

Dísznövénytermesztési és Dendrológiai Tanszék

Külső konzulens:

Petre Anna Gabriella, okleveles. tájépítésmérnök, faápoló és favizsgáló szakmérnök,
jogi szakokleveles mérnök

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS ÉS CÉLKITŰZÉSEK.....	4
2. HIPOTÉZISEK	6
3. IRODALMI ÁTTEKINTÉS	7
4. ANYAG ÉS ALKALMAZOTT VIZSGÁLATI MÓDSZER.....	10
4.1. Az Országos jogszabályok vizsgálata	11
4.1.1. A 2024. 10. 01-ig hatályos kormányrendelet elemzése.....	11
4.1.2. A 2024. 10. 02.-től hatályos kormányrendelet elemzése	18
4.2. Önkormányzati rendeletek vizsgálata.....	58
5. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK	60
6. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK.....	64
6.1. Általános következtetések és javaslatok.....	64
6.2. Magántulajdonú építési telkek karaktere esetén:	66
6.3. Közterületek karaktere esetén:	67
6.3.1. A lineáris közlekedési terek (utak, utcák, parkolók)	67
6.3.2. Terek, Parkok (Zöldterületek).....	69
6.4. A Fapótlás szükséges mértékének meghatározásáról	70
6.5. Állami szintű szakpolitikai célkitűzés szükségességéről	71
6.6. Ellenőrző hatóság szükségességéről	73
7. ÖSSZEFOGLALÁS.....	74
8. IRODALOMJEGYZÉK	75
9. MELLÉKLETEK	77
1.számú melléklet: Elemzett rendeleti szövegek:	77
2.számú melléklet: Rendeletek összehasonlító táblázata	182
3.számú melléklet: Konzulensi nyilatkozat.....	183
4.számú melléklet: Hallgatói nyilatkozat	184

1. BEVEZETÉS ÉS CÉLKITŰZÉSEK

Bevezetés

Vezető tervezői szakmagyakorlásom során napi problémát okoz az érvényes hazai jogszabály alkalmazásának korlátos lehetősége a zöldfelületek „tartószerkezetének”, a fás állománynak az értékvédelmében és új értékek létrehozásában. A fák a települési mikroklíma javításának legfontosabb, összeségében és más megoldásokhoz viszonyítva is legolcsóbb, így ár érték arányban gazdasági szinten is kiemelkedő elemei. Egy új, állami szintű favédelmi és fapótlási jogszabály a klimatikus értékteremtésen túl szerepet kaphatna a regionális, gazdasági értékteremtésben is. Másodlagos következményként egy értékteremtő jogszabály alkalmazásának hatására kialakuló piaci igényt kiszolgálni képes hazai faiskolai ágazat eljuthatna végre egy kiterjedtebb exporttevékenység szintjéig is.

Célkitűzés

A szakdolgozat célja felülvizsgálni az országos területi hatállyal rendelkező Fás szárú növények védelméről szóló 346/2008 (XII.30.) kormányrendeletet. A rendeletnek nem csak a védelmi célú szakmai rendelkezései szorulnak felülvizsgálatra, hanem a pótlásra, kompenzációs lehetőségekre vonatkozó elemei is.

A szakdolgozat célja, hogy megfogalmazza azokat a szakmai szempontokat, amelyek mentén az országos, az ágazati (pl. vízügyi, örökségvédelmi, útügyi, stb.) és a helyi rendeletalkotásnak egységesen kellene megvalósulniuk. Ez alatt rövidtávon a zöldérték kalkulációt, a fapótlás mennyiségi és minőségi elemeit, a favédelem minőségének biztosítását kell érteni. Ugyanakkor közép- és hosszútávú zöld érték kialakulás garanciáira is jogi alapokat kell biztosítani, különös tekintettel az évtizedeken, sőt szerencsés esetben akár évszázadokon átnyúló fejlődési időtartammal rendelkező fás állomány tekintetében.

A jogi környezet reformjának szakmai céljai:

- Jogszabályi háttér egységesítése, az alkalmazás egységességéhez
- Minőségibb zöld környezet kialakulásának biztosítása
- A gazdasági szereplők váljanak érdekelté a minőségibb zöld környezet kialakulásában

- Kompaktabb és így fenntarthatóbb, klímatudatosabb településfejlődés, -fejlesztés irányába való elmozdulás ösztönzése

Alapkérdés

A szakdolgozat arra a kérdésre keresi a választ, hogy milyen jogi eszközökkel, milyen ezekben megfogalmazott ösztönző módszerekkel lehet a települési fásítás jelenlegi szintjén javítani.

Sikerülhet-e átformálni azt az alapvetést, hogy csak védelem és kompenzáció az alapkérdés, miközben a zöld értékteremtésnek kellene a fókuszba kerülni. Csak így válhatnak ezek a célok a gazdasági folyamatokat blokkoló szerepkörből átlépve az általános gazdasági folyamatokat élénkítő, azokkal szimbiotikus egységben tovább lépő, teremtő folyamattá.

2. HIPOTÉZISEK

1. Az állami és az önkormányzati szinten megfogalmazott jogi környezet sem ösztönzi a települések mikroklíma javítását.
2. A hatályos állami szintű jogszabály nem valós tartalmú jogi eszköz, mert mindössze önkormányzati szintre delegálja a teljes végrehajtást, kompenzációmeghatározást.
3. A favédelem és fapótlás szakmai minőségi szempontjai nincsenek jelen az érvényes hazai jogszabályokban.
4. A hatályos jogi környezet kontraproduktívan hat a fás állomány jelenlegi állapotára.
5. Lehetne olyan jogi környezetet teremteni, amely a fő befolyással bíró gazdasági szereplőket, az ingatlanfejlesztőket proaktív zöld értékteremtővé formálná.

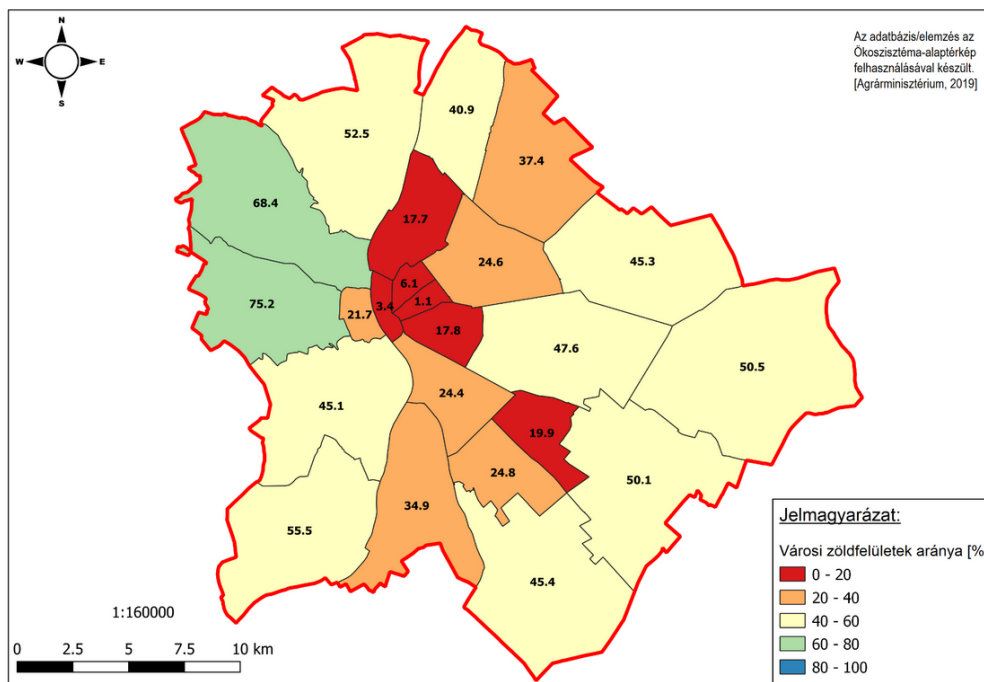
3. IRODALMI ÁTTEKINTÉS

Szakdolgozatomban az országosan hatályos, *A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Kormány rendeletet* és több budapesti kerület, illetve vidéki település favédelmi, fakivágási rendeletét elemeztem ki, és hasonlítom össze. Szakdolgozatom témaválasztása és leadása között eltelt időben azonban az előbb említett Kormányrendelet hatályon kívülre került, így kibővítettem a vizsgálatomat a hatályos Kormányrendeletre is, mely:

- ***a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről szóló 282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet.***

A fővárosi kerületek kiválasztásánál szempont volt, hogy Budapestről különböző mértékű beépítési sűrűségű, és zöldfelületi arányú területek rendeleteit vessem össze. Vidékről egy nagyváros, egy közepes méretű város, illetve egy kisváros fakivágási és pótlási szempontjait megismerjem, és összehasonlítsam.

A budapesti kerületek zöldfelületi arányait az alábbi ábra szemlélteti:

1. ábra: A városi zöldfelületek aránya Budapesten kerületenként (forrás:

www.masfelfok.hu, 2024.05.01.)

Az 1. ábráról leolvasható, hogy a XII, a XI, I. és az V kerület rendeleteivel már mind a négy létező fővárosi zöldfelület arányú zónából mintához jutottam. A munka során azonban kibővítettem a kört több pesti kerület rendeletének vizsgálatával is, (VII, VIII, XIII, XIV. kerület) hogy a szakdolgozat adta keretek között, lehetőleg szélesebb összehasonlítási alaphoz jussak.

Az alábbi budapesti önkormányzati területeket választottam:

- **Budapest I. kerület:** a fás szárú növények és zöldfelületek védelméről és a fakivágás helyi szabályairól szóló 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelet
- **Budapest V. kerület:** a fás szárú növények védelméről szóló 7/2020. (III. 13.) önkormányzati rendelet
- **Budapest VII. kerület** a fás szárú növények védelméről szóló 37/2015. (X.30.) önkormányzati rendelet
- **Budapest VIII. kerület** a józsefvárosi természeti környezet védelméről szóló 28/2014. (VII. 1.) önkormányzati rendelet
- **Budapest XI. kerület** a fás szárú növények védelméről szóló 15/2017. (V. 3.) önkormányzati rendelet
- **Budapest XII. kerület** a fás szárú növények védelméről szóló 58/2018. (XII. 17.) önkormányzati rendelet
- **Budapest XIII. kerület** a fák védelmének helyi szabályairól szóló 1/2013. (I. 22.) önkormányzati rendelet
- **Budapest XIV. kerület** a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló 43/2023. (XI. 30.) önkormányzati rendelet

Továbbá az alábbi vidéki önkormányzati területeket választottam:

- **Pécs MJV:** a fás szárú növények védelméről és a területek biológiai aktivitásérték egyensúlyának fenntartásáról szóló 9/2011. (II.21.) önkormányzati rendelet
- **Veszprém MJV:** a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló 28/2021. (VI. 24.) önkormányzati rendelet
- **Zirc Város:** a közterületek használatáról szóló 49/2009.(XII.31.) önkormányzati rendelet.

Mintavétel szöveges összegzése mellett a vizsgálat tárgyát képezte a rendelet területi hatálya és szakmai rendelkezései is. A jogszabályok egyes rendelkezéseinek elemzése gyakorlati alkalmazásának hatásairól, a pozitívumok és negatívumok kiemelése. A vizsgálati szemléletem hatáselemzés rövid, közép és hosszútávon, és a jogszabályok összevetése a vizsgált önkormányzati példák keretén belül.

Munkám során az alábbi kiterjedtebb jogi kereteket is tanulmányoztam:

- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- Budapest Főváros Közgyűlésének 47/1998. (X. 15.) számú önkormányzati rendelete a Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatról
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 2023. évi C. törvény a magyar építészetről

Valamint az alábbi szakdolgozatokat:

- Orosz Ildikó: Budapest Főváros III. ker. Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata Fás szárú növények védelméről szóló 23/2018 (VI.26) rendeletének alkalmazása és gyakorlati tapasztalatai, 2020,
- Petre Anna Gabriella: fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Kormányrendelet jegyzői hatáskörében lefolytatott eljárások gyakorlati tapasztalatai, 2018.
- Szabó Edina: A budapesti önkormányzatok fákkal kapcsolatos rendeleteinek áttekintése, 2018.

4. ANYAG ÉS ALKALMAZOTT VIZSGÁLATI MÓDSZER

Szabályozási környezetek összehasonlító elemzéséről

Az egyes favédelem/fapótlás rendeleteinek, szabályozási környezeteinek összehasonlítása az alábbi szempontok figyelembevételének területi egységek szerinti táblázatos kimutatása alapján történt (2. sz. melléklet).

Az I. táblázatszakaszban:

- I. Közterület / Magánterület vonatkozásában különbözik a rendelet?
- II. Pótlás mennyiségi meghatározásához figyelembe veszi-e a törzsmérőt?
- III. Van-e minimális törzskörméret meghatározva, mely a fakivágásnál engedélyköteles?
- IV. Lombkorona átmérőt figyelembe veszi?
- V. Növényegészségügyi értéket figyelembe veszi-e a jogszabály?
- VI. Fajok között különbséget tesz-e?
- VII. Honos fajok előnybe kerülnek-e a jogszabály alapján?
- VIII. Allergén fajok hátrányba kerülnek-e?
- IX. Invazív fajok hátrányba kerülnek-e a rendelet alapján?
- X. A környező beépítési sűrűséget figyelembe veszi-e?
- XI. Fapótlási terv szükséges a rendelet alapján?
- XII. Pótlásra elvárt minimális törzskörméret?

A II. táblázatszakaszban:

- XIII. Van-e speciális eleme a jogszabálynak?
- XIV. Fő szöveges összegzés a pozitívumokról
- XV. Fő szöveges összegzés a negatívumokról
- XVI. Mennyi az illegális fakivágás büntetési, pótlási értéke (százalék, szorzó, egyéb)

A III. táblázatszakaszban:

Egy Acer platanoides és egy Ailantus altissima 30 cm-es törzskörméretű egyedének fapótlási meghatározása az MFE és a MÉK TT szakemberei által is alkalmazott egyszerűsített faértékelés alapján 5-ös (nagyon jó) és 2-es (nagyon rossz) egészségügyi érték esetén.

4.1. Az Országos jogszabályok vizsgálata

A vonatkozó rendeletet a szöveges elemzés mellett infografikai módszerrel is vizsgáltam. Ennek keretében színeliemi jelöltem azokat a szövegrészeket, amelyek valóban a fák érdekeit védik, ahogy az a rendelet címében megfogalmazásra került. Ezeket a szövegrészeket zöld színnel jelöltem. Pirossal a fákra hátrányos korlátozó elemeket, míg sárgával a fák védelme szempontjából semleges szövegrészeket. Ezzel a módszerrel könnyen átlátható, hogy a rendelet címében megfogalmazott céljogszabály szöveges kiterjedésének 20-25%-ában valósul meg. Mindemellett a szövegnek 20%-a kifejezetten nem a fák védelmére vonatkozik, hanem más célokat határoz meg amelyek egy része akár hátrányos helyzetbe is hozhatja a fás szárú növényeket.

2. ábra: Országos rendelet elemzése infografikai módszerrel (sárga: semleges, zöld: fák védelme, piros: korlátozó elemek)

A rendelet szöveges elemzése során megjegyzéseimet az eredeti jogi szövegbe szúrtam be az érthetőség megkönnyítése érdekében.

Az alábbi elemzésben színes betűtípussal jelölöm azokat a szövegrészeket, amelyek **korlátozóak (piros)** a fák számára és amelyek valóban a fás szárú növények **védelméről (zöld)** szólnak. A semlegesnek tekinthető szövegrészek nem kerülnek jelölésre. *Dőlt belüvel* pedig a rendelet szövege olvasható.

4.1.1. A 2024. 10. 01-ig hatályos kormányrendelet elemzése

346/2008. (XII. 30.) Korm. rendeletet

a fás szárú növények védelméről

A Kormány a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. §-a (7) bekezdésének 25. pontjában, valamint a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 166. §-ában kapott felhatalmazás alapján – az Alkotmány 35. § (1) bekezdésének b) pontjában foglalt feladatkörében – a következőket rendeli el:

Az Alkotmány azóta megváltozott, mégsem korrigálódott a hivatkozás. A hivatkozott szövegrész, ami a következő: „35. § (1) A Kormány b) biztosítja a törvények végrehajtását”

A rendelet hatálya

1. § (1) *E rendelet hatálya – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a fákra, cserjékre (a továbbiakban együtt: a fás szárú növényekre) terjed ki.*

(2)* *E rendelet hatálya nem terjed ki*

a) a külön törvény hatálya alá tartozó fás szárú növényekre;

b) a fás szárú ültetvényekről szóló kormányrendelet szerint létesített ültetvényekre;*

c) a szennyvíz, szennyvíziszap és hígtrágya elhelyezésére, hasznosítására szolgáló fával borított területre;

d) az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló kormányrendelet hatálya alá tartozó területre.

Nem érthető igazán, hogy védett területekre, pl. egy Natura 2000-es területre miért nem kell, hogy vonatkozzon ez a rendelet. Ilyen konkrétumokat a természetvédelem nem tartalmaz, sem rendjéről, sem pedig a kompenzáció alapvetéseiről.

1/A. §* *E rendelet alkalmazásában közterület az az állami vagy helyi önkormányzati tulajdonban álló, közhasználatra szolgáló földterület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván.*

A fás szárú növények telepítése

2. § (1) *Fás szárú növény az ingatlan azon részén és oly módon telepíthető, hogy az – figyelemmel az adott faj, fajta tulajdonságaira, növekedési jellemzőire, szakszerű kezelésére – az emberi életet és egészséget nem veszélyeztetheti, a biztonságos közlekedést nem akadályozhatja, valamint nem okozhat kárt a meglévő építményekben, létesítményekben, és nem akadályozhatja azok biztonságos működését.*

(2)* *A közterületen lévő fasor fahiányainak pótlása csak az adott fasor vonalába történő telepítéssel, a fasorra jellemző faj, fajta felhasználásával történhet, ha annak környezeti feltételei adottak.*

(3)* *Fás szárú növény pótlása nem történhet az 1. mellékletben felsorolt fajok egyedeivel.*

(4)* *Ha a pótlás az 1. mellékletben szereplő inváziós fás szárú növény kivételként meghatározott kertészeti változataival történik, az ingatlan tulajdonosa, vagyongazdálkodója, vagy az ingatlanon lévő fás szárú növényekkel bármely jogviszony alapján rendelkezni*

jogosult használója (a továbbiakban együtt: használó) köteles gondoskodni a fás szárú növény továbbterjedésének megakadályozása érdekében az újulat eltávolításáról.

A fás szárú növények fenntartása, kezelése

3. § Tilos a fás szárú növények területének jogellenes – a 4. § (1) bekezdésben foglaltakkal ellentétes – megsértése, csonkítása, továbbá részeinek közvetlen vagy közvetett károsítása.

4. § (1) A használó köteles gondoskodni az ingatlanon lévő fás szárú növények fenntartásáról, az adott faj tulajdonságainak megfelelő szakszerű kezeléséről (így különösen víz- és tápanyag-utánpótlásról, metszésről, növény-egészségügyi beavatkozásról), valamint szükség szerinti pótlásáról.

(2) A használó köteles gondoskodni az ingatlanán lévő fás szárú növények emberi életet, egészségét veszélyeztető részeinek eltávolításáról.

(3) A használó – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – köteles gondoskodni a fás szárú növények emberi életet, egészségét veszélyeztető származékainak, így különösen ágak, virágzat, termés, levelek összegyűjtéséről. A használó mentesül az összegyűjtési kötelezettség alól, amennyiben a humuszképződés nem ellentétes a terület rendeltetésével.

5. § (1) Közterületen közművezeték – a 8. § (3)–(4) bekezdésben foglalt kivétellel – úgy kell elhelyezni, hogy az a fás szárú növényt ne veszélyeztesse, közvetlenül vagy közvetetten ne károsítsa.

(2) Belterületi közterületen – a közúti forgalom számára igénybe vett terület (úttest) kivételével – a síkosság-mentesítésre olyan anyag használható, amely a közterületen vagy annak közvetlen környezetében lévő fás szárú növény egészségét nem veszélyezteti.

(3) Közterület burkolatának építésénél és -felújításánál a fás szárú növény töve körül legalább 2,25 m² víz- és légáteresztő felületet kell hagyni.

Ez a rendelkezés önmagában lehetővé tesz egy fél méter széles és 5 méter hosszú víz- és légáteresztő felület kialakítását is, ami rendkívül aránytalan eredmény a célhoz képest.

(4)* Az érintett földrészlet fekvése szerinti települési önkormányzat (fővárosban a kerületi önkormányzat) jegyzője, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyző (a továbbiakban: jegyző) a használót az (1)–(3) bekezdésben és a 4. §-ban meghatározott fenntartási és kezelési feladatok, továbbá a 2. § szerinti telepítési előírások teljesítésére kötelezheti.

Ebben a formában a szöveg mérlegelési lehetőséget biztosít a jegyző számára. Azaz nem valósul meg kötelező érvénnyel a szakszerű favédelem szándéka.

A közterületen lévő fás szárú növények kivágása és pótlása

6. § (1) *A közterületen lévő fás szárú növény kivágását a fás szárú növény helye szerint illetékes jegyző engedélyezi.*

(2)* *Az engedély kiadására irányuló kérelem a 2. melléklet szerinti formanyomtatványon vagy annak megfelelő tartalommal nyújtható be. A jegyző gondoskodik a formanyomtatványnak a helyben szokásos módon történő közzétételéről.*

(2a)* *Nem helyi önkormányzati tulajdonban álló ingatlan esetén a jegyző hivatalból beszerzi az érintett fás szárú növénnel rendelkezni jogosult kivágáshoz hozzájáruló nyilatkozatát.*

(3)* *A jegyző a fás szárú növény kivágása iránti kérelmet elutasítja, ha*

a) a kérelmező a fás szárú növény pótlásáról hiánypótlási felhívás ellenére sem nyilatkozott;

b) a fás szárú növény áttelepítése szakmai és településrendezési szempontból célszerű és kivitelezhető; vagy

c) az természetvédelmi vagy környezetvédelmi érdeket sért.

Ennek a megítélésé miként történik a jegyző által? Nem rendelkezik erről ez a rendelet és más hasonló jogi eszközről sincs információ, vagy hivatkozás.

(4)* *Amennyiben a jegyző ügyintézési határidőn belül nem dönt a fás szárú növény kivágásáról, az engedélyt a kérelemben foglaltak szerint megadottnak kell tekinteni.*

(5)* *A település szempontjából kiemelt szakmai, tudományos, település- és kultúrtörténeti értéket képviselő fás szárú növény kivágásának kérelmezése esetén a jegyző az eljárás megindításáról szóló értesítést öt napon belül hirdetményi úton, valamint – ha a település ilyennel rendelkezik – a település hivatalos honlapján is közzéteszi a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvényben meghatározott ügyféli jogok biztosítása céljából.*

7. § (1) *Település belterületén a fás szárú növénynek az élet-, egészség- vagy vagyonvédelmi okból – a 6. §-ban foglaltaktól eltérően – történt kivágása esetén*

a) a kivágás tényét az azonnali intézkedést foganatosító 3 napon belül a 2. melléklet szerinti formanyomtatványon vagy annak megfelelő tartalommal bejelenti a kivágás helye szerint illetékes jegyzőhöz;*

b) ha a pótlás környezeti feltételei adottak, a jegyző a tulajdonost a pótlásra kötelezi.

(2) A jegyző a fás szárú növényvel rendelkezni jogosultat a fás szárú növény kivágására kötelezi, ha a fás szárú növény az élet- vagy vagyonbiztonságot veszélyezteti, és e veszély másként nem hárítható el.*

8. § (1) A közterületen lévő fás szárú növény kivágását követő 1 éven belül a használó köteles gondoskodni a növény helyben történő szakszerű pótlásáról. A telepítendő cserje esetében 3 éven belül kell biztosítani a legalább azonos területi borítást. A pótlás céljából történő telepítést meg kell ismételni, ha a telepítést követő vegetációs időszak kezdetén a fás szárú növény nem ered meg. A szakszerű pótlás teljesítését a jegyző ellenőrzi.

*(2)**

(3) Amennyiben a közműfektetés a fás szárú növény megtartásával nem valósítható meg, a jegyző a kivitelezőt a fás szárú növény pótlására kötelezi.

(4) Amennyiben a fás szárú növény pótlása a földrészlet adottsága miatt nem vagy csak részben teljesíthető, a pótlást a jegyző által kijelölt más ingatlanon történő telepítéssel kell teljesíteni. Amennyiben ilyen ingatlan a település beépítettsége miatt nem jelölhető ki, a jegyző a használót a települési önkormányzat által rendeletben meghatározott kompenzációs intézkedés megtételére kötelezi.

(5) A fás szárú növény kivágása esetén a pótlási kötelezettséget a sajátos építményfajta rendeltetésére tekintettel kell teljesíteni.

Záró rendelkezések

9. § (1) Ez a rendelet – a (2)–(3) bekezdésben foglalt kivételekkel – 2009. január 1-jén lép hatályba.

(2) Az 5. § (2) bekezdése 2010. szeptember 1-jén lép hatályba.

(3) A 8. § (2) bekezdése 2010. július 1-jén lép hatályba.

(4) Az 5. § (1) és (3) bekezdését e rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben nem kell alkalmazni.

10. §*

1. melléklet a 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelethez*

Inváziós fajú fás szárú növények

Magyar név	Tudományos név
fehér akác*	<i>Robinia pseudoacacia</i>
amerikai kőris*	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>
mirigyes bálványfa*	<i>Ailanthus altissima</i>
cserjés gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
kései meggy	<i>Padus serotina</i>
zöld juhar	<i>Acer negundo</i>

A Robinia-nak miközben haszonerdőink 15%-át alkotja nem értelmezhető az inváziós szerepe, mint utcafásítási növény, alföldi utcákon, extrém termőhelyi adottságok között vagy műemléki jellegű helyzetben. Természetesen tuskósarjról nagyon fel tud szaporodni ha nem megfelelő a zöldfelület fenntartás minősége, egy Robinia sok kárt tud okozni. De a dolgozat nem a fenntartási hiányosságokról szól. Fenntartás nélkül rengeteg növény tud bajt és kárt okozni, szinte mind „behatol” az emberi élettérbe.

Az alábbiak szerinti kérelmezési szöveg csak a közterületekre vonatkoztatható. A magánterületek teljesen kiesnek a kérelem rendeletben meghatározott rendszeréből.

Szintén az alábbi kérelemben található az a szakmailag hibás elvárás, hogy a cserjékre is 1 méteres magasságban meghatározott törzsátmérőt határoz meg. Felületi kiterjedést lenne reális figyelembe venni. Már abban a kedvező esetben, ha az akár többszáz éves fejlődési szakaszú fákat egy rendeletben, vagy azonos értékű elemként kell rendelkezni a pár év alatt kifejlődő cserjeszinttel. Nyilván nem kellene ezeket egy rendeletben kezelni, de amíg nincs meg a külön cserjeszintet védő rendelet, addig nem szabad ezt törölni ebből a rendeletből.

További megjegyzésem, hogy az alábbi kérvényben szereplő fajlista szakmai szempontból hiányos. Rugalmatlan eszköz egy ilyen jogszabályban ezt rögzíteni. Erről szakmai szervezetek által éves megújításban készülő listát kellene hivatkoznia a jogszabálynak.

2. melléklet a 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelethez *

FAKIVÁGÁSI ENGEDÉLYKÉRELEM / BEJELENTÉS*

a közterületen lévő fás szárú növényekre (fák, cserjék)

(* A megfelelő rész aláhúzendó!)

A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet alapján fakivágási engedélykérelemmel / bejelentéssel* fordulok
Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának jegyzőjéhez. (*A megfelelő rész aláhúzendó!)

Kérelmező neve:

Címe:

Illetékbélyeg helye

(3000 Ft)

Telefonszáma:

A kérelem/bejelentés KÖTELEZŐ tartalmi elemei:

A kivágás indoka:

Az érintett **közterület** neve, az érintett fás szárú növény pontos

elhelyezkedése (szöveges leírással vagy rajzos ábrázolással):

A kivágni tervezett/kivágott fás szárú növény(ek):

Sorszám

A fa/cserje faja

Törzsátmérő

(földtől számított 1 méter magasságban)

A tervezett / megvalósult kivágás kivitelezésének részletes leírása:

A fás szárú növény(ek) tervezett pótlása:

Sorszám

A fa/cserje faja,
fajtája

Darabszám

A kiültetés helye

Fás szárú növény pótlása nem történhet az alábbiakban meghatározott fajok egyedeivel:

fehér akác* (*Robinia pseudoacacia*) **amerikai kőris*** (*Fraxinus pennsylvanica*)

mirigyes bálványfa* (*Ailanthus altissima*)

cserjés gyalogakác (*Amorpha fruticosa*)

kései meggy (*Padus serotina*)

zöld juhar (*Acer negundo*)

* Kivéve a kertészeti változatok.

Tudomásul veszem, hogy amennyiben a fás szárú növény pótlása a földrészlet adottsága miatt nem vagy csak részben teljesíthető, és más ingatlanon a pótlás a település beépítettsége miatt nem jelölhető ki, a jegyző a használt kompenzációs intézkedés megtételére kötelezi.

Kelt:,

.....
kérelmező aláírása

A gyakorlatban a jegyzők, az ország jelentős részén nem kötelezik semmilyen kompenzációs lépés megtételére a kérelmezőt.

A rendelet nem rendelkezik a bírságolás rendszeréről, abba az esetben, ha valaki nem tartja be ezt a jogszabályt. Ez a hiányosság jól jelzi a jogalkotó rendszer gyengeségét, hiszen nem tesz egyértelmű és valós visszatartó erővel bíró büntetési tételt sem az ingatlanspekulációs, sem a rosszindulatú fakivágások, fakárosítások esetében miközben e két indíték az esetek jelentős részét lefedi..

4.1.2. A 2024. 10. 02.-től hatályos kormányrendelet elemzése

A szakdolgozat elkészítésének időtartama alatt új jogi alapkörnyezet teremtett a 282/2024 (IX. 30.) Korm. rendelet a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről. Ezért a szakdolgozat értelmezhetősége és korszerűsége miatt szükségessé vált az új, a jövő időszakot alapvetően befolyásoló kormányrendelet elemzése is. A jogszabály bővebb szövegezése miatt csak a fás növények védelmére és pótlásának jogi környezetét kialakító szövegrészeket elemeztem.

282/2024 (IX. 30.) Korm. rendelet

a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről

A Kormány a magyar építészetéről szóló [2023. évi C. törvény 225. § \(1\) bekezdés 71. és 77. pontjában](#), valamint a környezet védelmének általános szabályairól szóló [1995. évi LIII. törvény 110. § \(7\) bekezdés 1. és 27. pontjában](#) és [110/A. § a\) pont aa\) alpontjában](#) kapott felhatalmazás alapján, [az Alaptörvény 15. cikk \(1\) bekezdésében](#) meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet célja és értelmező rendelkezések

1. § (1) E rendelet célja

- a) az élhető települési környezet megteremtése, az életminőség javítása,*
- b) a település ellenállóképességének növelése a klímaváltozással szemben,*

A lombkoronaborítottságból adódó mikroklíma befolyásoló érték így az alapvető célok között értelmezhető.

c) a zöldfelületek, valamint a biológiai sokféleség védelme és növelése,

A fás állomány része az zöldfelületeknek és része azok biológiai sokféleségének, így ez a cél is hivatkozható.

d) a települési zöldinfrastruktúra és a szürkeinfrastruktúra kiegyenlített viszonyának megteremtése,

Ez a cél kormányrendelet szinten egyensúlyi viszonymeghatározás a közművek eddigi általánosan domináns jogi helyzete mellett.

e) a telkek és ezáltal a település megfelelő mennyiségű és minőségű zöldinfrastruktúra-ellátottságának biztosítása és

Ez a cél a részletesebb szabályozásokban megvalósítható mennyiségi és minőségi meghatározásokat teszi lehetővé, ami szinkronban van mind a minőségi, mind a mennyiségi szakmai célokkal a fás állomány fejlesztésére vonatkozóan.

f) a telkek tájépítészeti minőségének növelése és pontosabb meghatározása.

(2) Ha e rendelet másként nem rendelkezik, e rendelet hatálya az építési telek és telek tulajdonosára, vagyonkezelőjére és a telekkel bármely jogviszony alapján rendelkezni jogosult használójára (a továbbiakban együtt: használó) terjed ki.

A rendelet hatálya így kiterjed a beépítésre szánt, beépítésre nem szánt telkekre, földtulajdonokra is, ami nagy előrelépés például a csak a közterületi szabályozási vonatkozásoktól.

(3) E rendelet II. fejezetének és 7. §-ának hatálya a települési önkormányzatokra, a fővárosi önkormányzatra és a fővárosi kerületi önkormányzatokra is kiterjed.

(4) Az V. fejezet hatálya a zöldfelületi tanúsításra és a zöldfelületi tanúsítványra terjed ki.

(5) A VI. fejezet a növényi alapanyagokra és azok minősítésére terjed ki.

(6) E rendelet III. fejezetének hatálya nem terjed ki

a) az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény hatálya alá tartozó fás szárú növényekre,

b) a fás szárú ültetvényekről szóló kormányrendelet szerint létesített ültetvényekre,

c) a szennyvíz, szennyvíziszap és hígtrágya elhelyezésére, hasznosítására szolgáló fával borított területre,

d) az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló kormányrendelet hatálya alá tartozó területre.

Itt a rendelet megtartja a korábbi szemléletét, ami szerint a természetvédelmi területek védelmét, de főleg az esetlegesen megszűnő természeti érték, így fás állomány kompenzációjára nem vonatkozik. Így újra felmerül a szakmai kérdés, hogy Natura 2000-es területeken történő fapótlási kompenzációt milyen jogi eszközzel lehet érvényesíteni egy-egy magán-, közösségi-, vagy akár állami beruházás esetén.

(7) E rendelet V. fejezetének hatálya nem terjed ki a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásával kapcsolatos beruházással érintett telkekre.

2. § E rendelet alkalmazásában

1. biológiailag aktív felület: a telek nem beépített vagy burkolattal nem fedett, élő talajfelületének, élő vízfelületeinek és növényeinek összessége, amelyek fizikai és fiziológiai folyamatokkal szabályozottan hatnak a környezetükre;

A fák állománya így már definiáltan része a biológiailag aktív felületnek, azok minden növényi részével együtt.

2. fás szárú növény: lombhullató és örökzöld fák, bokorfák, cserjék és többtörzsű fák együttes megnevezése;

3. közhasználatú terület: a közterület, valamint a nem közterületi ingatlan közhasználat célját szolgáló területrésze;

Sok jogvita alakulhat ki még abból, hogy mi minősül közhasználat céljára szolgáló területrésznek pl. kórházkert, áruházi parkoló, hotel parkja közhasználatú-e? Ennek a definiálása szükségszerűen továbbfejlesztendő.

4. szürkeinfrastruktúra: anyag, energia vagy információ továbbítását, tárolását vagy felhasználását segítő, valamint a szállítást és közlekedést biztosító épített, művi infrastruktúraelemek összessége;

5. támogató szürkeinfrastruktúra elem: a települési zöldinfrastruktúra részét képező épített, művi elem – ideértve különösen a tájépítészeti alkotás közlekedési felületeit,

világítóberendezéseit, öntöző- és burkolt vízelvezetőrendszerét –, amely a zöldinfrastruktúra működését, fenntartását segíti elő;

Ez a fogalom a részletesebb szabályozásban hivatkozássá teszi a fák életteréhez megfelelő mennyiségű és minőségű csapadékvizet vezető infrastruktúra kialakításának szükségességét, amit a szürkeinfrastruktúra elemeket tervező szakágaknak is figyelembe kell venniük a tervezési folyamatukban.

6. települési zöldfelület: a településen lévő fával, cserjével, lágyszárúakkal állandóan borított területek, valamint a tavak és vízfolyások, amelyek életteret és árnyékoló vagy párologtató felületükkel klimatikus kiegyenlítést biztosítanak;

Valószínűleg szerencsésebb lett volna a vesszős elválasztás helyett a „növényzettel állandóan borított” vagy a „zöldfelületi elemmel borított” megfogalmazás, mert így rosszhiszemű jogértelmezés esetén mindegyik elemnek jelen kellene lenni, hogy a települési zöldfelület része legyen. Így pl. az utcán faveremben elhelyezkedő fa, kizárható egy laikus jogi értelmezés szerint.

7. települési zöldinfrastruktúra ökoszisztéma szolgáltatása: a biológiailag aktív felületek fizikai és fiziológiai folyamatokkal szabályozott működése során létrejövő, a társadalom és az egyén számára kedvező folyamatok, szolgáltatások összessége, amelyek közreműködnek a jóllét fenntartásában, valamint a jövőbeli gazdasági és társadalmi fejlődésben;

8. települési zöldinfrastruktúra elem: a települési zöldinfrastruktúra szerkezetét adó

a) vonalas vagy foltszerű, zöldfelülettel vagy vízfelülettel borított, ökoszisztéma szolgáltatást nyújtó területek, különösen a fasor, közkert, közpark, magánkertek, vízfolyás és állóvíz, valamint

b) egyéb, a településterv zöldinfrastruktúra munkarészeiben meghatározott, településszerkezeti jelentőségű zöldfelületek,
amelyek együttesen alkotják a települési zöldinfrastruktúrát;

9. zöldfelületi elem: a települési zöldinfrastruktúra növényi alkotórészei, különösen fa, cserje, lágyszárú, gyepek;

Ez a fogalom egyértelműen magába foglalja a teljes fás állományt.

10. zöldtérfogat: az adott lehatárolás szerinti területen található fák lombtérfogatának, valamint az egyéb növényzet (lágyszárúak, cserjék) és a zöldtetők, zöldfalak térfogatának

összessége köbméterben kifejezve, amelyet az általános növény-egyenértékűség számítási módszertan alkalmazásával kell meghatározni;

Ez a fogalom egy rendkívül értékes elem, ami nagyságrendileg - ökológiai értékének megfelelően – felértékeli a fás állományt azzal, hogy nem darabszámhoz köti értékét, hanem lombtérfogathoz. Már csak ez az egy elem jelentős pozitívum a szakszerű Favizsgálat értékének szempontjából is.

11. zöldvagyon: a telken lévő zöldfelület pénzben meghatározott értéke.

Ez a fogalom is rendkívül egyértelműen a fás állomány pénzbeni, ökonómiai leképezésének teremti meg a hivatkozható alapot. Gazdasági folyamatokba is illeszthetővé teszi az eddig csak szakmai körben értelmezett zöldvagyont.

II. Fejezet

A TELEPÜLÉSI ZÖLDINFRASTRUKTÚRA

2. A települési zöldinfrastruktúra ökoszisztéma szolgáltatásai

3. § (1) A településtervezés során a települési zöldinfrastruktúrát úgy kell kialakítani, hogy a település egészének és egyes részeinek, valamint a település lakosságának az adottságokhoz és szükségletekhez illeszkedő települési zöldinfrastruktúra ökoszisztéma szolgáltatásokkal való ellátása biztosított legyen.

(2) A településtervezés során a települési zöldinfrastruktúra elemeknek legalább két települési zöldinfrastruktúra ökoszisztéma szolgáltatást kell biztosítaniuk az alábbiak közül:

a) az egészség védelme a szélsőséges hőmérsékleti különbségek csökkentésével, párologtatással, árnyékolással, zajszűréssel, a levegő tisztításával és megfelelő átszellőzés biztosításával,

b) az anyagi javak védelme a szélsőségesen nagy mennyiségű csapadék tárolásával és a víz körforgásba való fokozatos visszabocsátásával,

c) az élelmiszerellátás feltételeinek biztosítása a beporzók változatos táplálkozó- és élőhelyének biztosítása által és

d) a mentális egészség védelme a zöldfelületek és vízfelületek érzékekre gyakorolt hatása által.

Ezek az ökoszisztéma-szolgáltatások szakmailag jól érthetőek és a fák ezeknek rendkívül jelentős részei, de sajnos nem érzékelem azt, hogy miként lehet érvényesíteni. A zöld szakma

számára optimális kompromisszumot teremtő mennyiségi és minőségi meghatározások nehezen vihetők át a környezet alakítását más célból kívánatosnak látó projekteken (pl. ingatlanfejlesztés, városfejlesztés, közlekedésfejlesztés, stb.) Ezen kívül a c) és a d) pont minden zöldinfrastruktúra elemre igaz, így nem biztos a cél, hogy fejlődés következzen be. Talán érdemes lenne fokozni a tartalmi célokat.

3. A települési zöldinfrastruktúra kialakítása és tervezése

4. § (1) A településtervezés során biztosítani kell, hogy a települési zöldinfrastruktúra illeszkedjen az országos ökológiai hálózathoz, a Natura 2000 területekhez és a környező települések települési zöldinfrastruktúrájához.

(2) A települési zöldinfrastruktúra tervezésekor törekedni kell a biológiai sokféleség megőrzésére és növelésére, valamint – az élhető emberi környezet megteremtése érdekében – a klímaváltozás káros hatásainak mérséklésére és megelőzésére.

(3) A települési zöldinfrastruktúra tervezése során biztosítani kell a térbeli folytonosságot, a kiegyenlített ellátottságot, valamint figyelembe kell venni a lakosság sajátos ökoszisztéma szolgáltatási szükségleteit és igényeit.

Ez a pont is szinte törvényi szintű általános célokat fogalmaz meg, de még nem elég egzakt egy ellenérdekelt projekten belüli, szubjektumon túli érvényesítésre. Mindettől függetlenül rendkívül értékes jogi elem, mint kiindulás. A jövőben ezt is fejleszteni, pontosítani lehet és kell. A fák mindennek a részét képezik, de ez a megfogalmazás egyedi növények esetén valószínűleg rendkívül nehezen érvényesíthetőek a gyakorlatban. Szakmailag cél lehetne a települések szabályozási és bizonyos lépték fölötti zöldinfrastruktúra tervfejezeteinek tájépítészeti szakági tervtanácsi jóváhagyatási szükségességét elérni, ami biztosítaná a helyi, spekulatív magánérdekek felülemelkedését a zöldinfrastrukturális közérdekek fölé.

4. Települési zöldinfrastruktúra és a szürkeinfrastruktúra kapcsolata

5. § (1) A településtervezés, valamint a tájépítészeti alkotások tervezése és kialakítása során a települési zöldinfrastruktúrában – annak fenntartásához, biztonságos működtetéséhez és funkciójában hozzá kapcsolódó – támogató szürkeinfrastruktúra elemek helyezhetők el.

(2) A települési zöldinfrastruktúra elemek kialakítása során a vízgazdálkodást támogató szürkeinfrastruktúra elemek a növényzet megfelelő vízellátását, vagy a települési zöldinfrastruktúra elemek által már nem visszatartható vízmennyiség ideiglenes tárolását és a többletvíz elvezetését kell, hogy biztosítsák.

(3) A támogató szürkeinfrastruktúra elemek a települési zöldinfrastruktúrába, a települési zöldinfrastruktúra elemek kiegészítéseként, abban az esetben helyezhetők el, amennyiben

a) a települési zöldinfrastruktúra önmagában nem lenne képes funkcióit ellátni, vagy azt kevésbé hatékonyan látná el,

b) a támogató szürkeinfrastruktúra elemek alkalmazása nélkül a települési zöldinfrastruktúra fenntartása vagy rendeltetésszerű használata ellehetetlenülne, vagy

c) a támogató szürkeinfrastruktúra elemek alkalmazása nélkül a települési zöldinfrastruktúra működése biztonságosan nem lenne megoldható.

Ezek a pontok nagyságrendi pozitív változást okozhatnak a burkolatdomináns környezetben elhelyezkedő fák, fás állományok vízellátottsági mértékében. Gyakorlatba való átültetése véleményem szerint 5-10 éves távlatban zajlódhat le a társszakmák tervezői és hatósági szereplőinek szemléletmódjára vonatkozóan.

6. § (1) *Települési zöldinfrastruktúra elemeket kell alkalmazni, ha*

a) a települési zöldinfrastruktúra elem többletfunkciók ellátását is lehetővé teszi a szürkeinfrastruktúra megoldással szemben vagy

b) az azonos funkciót ellátó települési zöldinfrastruktúra elem kiépítése alacsonyabb költséggel jár, mint a szürkeinfrastruktúra elem kiépítése.

(2) *A szürkeinfrastruktúra elemek települési zöldinfrastruktúrával történő kiváltása az (1) bekezdésben foglaltak teljesülése esetén sem lehetséges, ha*

a) a kiváltás életet, testi épséget vagy vagyonbiztonságot veszélyeztetne vagy

b) a települési zöldinfrastruktúrával való helyettesítés következményeképpen a csapadékintenzitás mértékétől függően a többletvíz helyben tartása és elvezetése ellehetetlenülne.

(3) *A (2) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén is törekedni kell a zöld- és szürkeinfrastruktúra elemek együttes alkalmazására.*

III. Fejezet

A TELEPÜLÉSI ZÖLDFELÜLETEK

5. Zöldfelületek szerepe a települési zöldinfrastruktúrában

7. § (1) *A települési zöldinfrastruktúra rendszerének hatékony működéséhez szükséges zöldfelület mennyiséget a település teljes közigazgatási területén biztosítani kell.*

(2) A települési zöldfelületek térbeli folytonosságát és minőségét a telkek szintjén is biztosítani kell.

Ennek ellenőrzésére is előnyös lehet a szakági tervtanácsai rendszer felállítása, mint a vonatkozó szabályozási tervek szakmai kontrolja.

6. Zöldfelületek védelmére és fenntartására vonatkozó általános követelmények

8. § (1) *Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az építési tevékenység eredményeként az építési tevékenységgel érintett telken belül a zöldtérfogat mértékének el kell érnie az építési tevékenység megkezdése előtti zöldtérfogat szintjét.*

Ez egyszerre nagyon jó hatású jogi cél, de veszélyes is abból a szempontból, hogy más jogi eszköz kialakítására ösztönöz, amiben akár ettől a céltól el is lehet térni. A zöldtérfogat mértékének kompenzációja előnyös a telken, de akár lehet, hogy kevés is és nem is biztos, hogy a telekhez kell kötődnie. Talán a települési zöldinfrastruktúra fejlesztésre fordítandó erőforrásként kellene tekinteni erre. Összeségében azt is rögzíteni kellene minden szakági tervdokumentációban, hogy mennyi a kiinduláskori zöldtérfogat. Ezt ez a jogszabály részletesebben, csak nagyobb projektekhez rendeli. Érthető és elvárható tájépítészeti tervezési feladat a kiindulási állapot rögzítése, ami be is épült a gyakorlatba a favizsgálattal és a meglévő zöldfelületi értékek kimutatásával. Ez a feladatrészt azonban csak a tájépítészeti tervező bevonásával készülő projektekben jelenik meg. Márpedig jelenleg ez az építési projektek kisebb hányada.

(2) Zöldtérfogat csökkenésével járó tevékenység esetén – kivéve a 14. § (1) bekezdése szerinti hatóság által szakszerűnek minősített növényápolási munkákat – a zöldtérfogatot a csökkenéssel egyenértékűen pótolni kell más növények, növénycsoportok által, amelyek kifejezett állapotukban biztosítani tudják a teleknek legalább a fejlesztés előtti zöldtérfogatát.

Ez a pont ésszerűen kiveszi a faápolási munkákat a zöldtérfogat kompenzációs körből, de azt hatósági engedélyhez köti. Ez azért a magán építési telkek esetében nehezen lesz végrehajtható és engedélyeztethető, illetve a zöldhatóság jelenlegi emberi-, anyagi- és infrastrukturális felkészültségéhez mérten lesz nagyon nehéz.

(3) A (2) bekezdés szerinti pótlást

a) építési engedélyhez kötött építési tevékenységnél a használatbavételi engedély véglegessé válásától,

Ez is egy szakmatörténeti esemény, miszerint visszahelyeződik az építési jogrendbe a zöldérték csökkenésének kompenzációja. Hatalmas szakmai eredmény ez azután, hogy az építésügy az elmúlt évtizedekben minden lehetőséget megragadott annak érdekében, hogy a természetvédelem hatáskörébe száműzze annak a zöld kompenzációnak a megvalósulását, amely az építési tevékenység természetéből fakad. Mindez a szemlélet az építési tevékenységek esetében át kell, hogy járja a helyi fakivágási és az ezzel párhuzamosan futó fapótlási rendeletek érvényesítését.

b) egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenységnél a használatbavétel tudomásulvételének időpontjától, vagy

c) a kivitelezési dokumentáció alapján végezhető vagy kivitelezési dokumentációhoz nem kötött építési tevékenységnél a műszaki átadás-átvétel időpontjától számított 1 éven belül kell elvégezni.

Az 1 év szerencsés lenne, de aggályos a használatbavételi eljárástól való elszakítás. Így két külön hatósági eljárást kell lebonyolítani, miközben az építési tevékenységet lehetővé tevő engedélyhez kapcsolódóan meg kellett határozni a zöldértéket és annak kompenzációját.

(4) A zöldfelület zöldtérfogatának mennyiségi meghatározásához az 1. melléklet szerinti általános növény-egyenértékűség számítási módszertant kell alkalmazni.

Fák esetén ez a lombtérfogat kompenzációt jelenti és faj/fajtafüggetlen alapot teremt. Ez a jogi elem nem foglalkozik az allergén vagy inváziós fajösszetétel degradációs értékével, ami az általános zöldérték minőségi összetevőjével szemben így érzéketlen. Ez a kiegészítő minőségorientációs mikroklimatikus szempontból helyes, azonban a regionálisan honos flóra egészének szempontjából nem ösztönző. Összeségében azonban ez is pozitív elem a kompenzációra nézve, mert a rendelet szerint meghatározott invazív, allergén elemekkel nem történhet pótlás.

9. § (1) A telek beépítetlen és nem burkolt felületeit állandó vagy időszakos növénytakaróval kell borítani. Az időszakos növénytakaróba a haszonkert, konyhakert, ültetvény és egyynyári növénykiültetés is beleértendő.

A mai építésügyi jogérvényesítésben bár az építési engedélyezési eljárásban ellenőrzik a zöldfelületi minimum kialakításának szándékát, a valós megvalósulásakor, használatbavételkor még gyakran nem kerül ellenőrzésre a zöldfelület tájépítészeti eszközökkel történő kiépítése, kialakulása. Mindemellett a későbbi használat során kialakított burkolatok mennyiségi ellenőrzésére sem ismert az általános gyakorlatban hatósági kontrol, eljárás, ellenőrzés. Pedig kiemelt fontosságú lenne, mert általános gyakorlat az építési projektek ütemezése használatbavétel-előtti, és -utáni elemekre. Mindeközben a kormányrendelet a fák elültetését 1 éves késleltetéssel várja csak el.

(2) Amennyiben a beépítési mód lehetővé teszi, épületet úgy kell tervezni, építeni, átalakítani, hogy megmaradjon vagy telepíthető legyen a környezetében a klimatikus szélsőségek mérséklésére alkalmas árnyékoló növényzet.

Az itt megfogalmazott szakmai cél érthető, de nem tisztázott, hogy fapótlás esetén mikor minősül telepíthetőnek. Ez jelentős szubjektivitást szülhet a rendelet alkalmazása folyamán.

(3) Az építési anyag szállítását és az építési tevékenységhez kapcsolódó tárolását, kezelését elsődlegesen települési zöldfelületen kívül, burkolt felületen kell megoldani. Amennyiben ez nem lehetséges, a tárolás kizárólag gyeperes felületen, a fák csurgóterületén kívül, raklapos aláhelyezéssel, pallóterítéssel történhet, az anyagmozgatás és -tárolás során tömörödött vagy sérült gyepterület helyreállításával.

Ez az elem konkrétan előírja a fák csurgóterületén kívüli anyagtárolást és annak módját is. Gyakorlati értelemben ez jól számonkérhető az építési folyamat során és így jelentős, közvetlen eredményre vezethet ennek betartatása. Érdemes kiegészítés lenne a csurgóterület pontos szabványi megfogalmazásának beépítése a rendeletbe, hogy minden más szakág és organizációs hanyagság számára egyértelmű legyen.

7. A közhasználatú terület zöldfelületének védelme és fenntartása

10. § (1) *Közhasználatú terület zöldfelületén tartott rendezvényeket követően a zöldfelület regenerálódásáról, helyreállításáról vagy pótlásáról a rendezvény szervezőjének gondoskodnia kell.*

Nehézség adódhat a megfogalmazásból, miszerint a zöldfelület rekonstrukció magába foglalja-e a favédelem vagy esetleges faápolás munkálatait. Szakmai szempontból ez természetes, de egy rendezvényszervező cég esetén ugyanezen rendelet 9.

fogalomértelmezését kell hivatkozni. Így ez az elem is előnyös a fás állomány szempontjából. Jó gyakorlat lenne, ha ez alapján minden zöldinfrát érintő közterülethasználat megfogalmazná a favédelmi-, faápolási elvárásokat és közigazgatási bírsággal szankcionálhatóvá tennék a be nem tartást. Egy, a hatóság által kiadott kötelezést, melyben leírja, hogy hogyan lehet igénybevenni a területet, és mi a feladat károkozás esetén.

(2) A rendezvények gyakoriságát úgy kell meghatározni, hogy az (1) bekezdésben meghatározott regenerálódás biztosítva legyen.

Ez a megfogalmazás nem elég erős eszköz a szakmai szereplők számára. Egy általában gyepes felületeket terhelő rendezvényhelyszín regenerálódása mennyi időt vesz igénybe? Még egy intenzív fenntartású, nem ökológus, de tápanyagpótlással és öntözéssel segített gyepfelület eredeti állapotú rekonstrukciója is minimum egy éves időtartamú. A fás szárú állományok esetében ez pedig években mérhető.

8. Csapadékvízzel gazdálkodás és a növényzet öntözése

11. § *A telekre hulló csapadékvíz szikkasztásához, tárolásához, hasznosításához szükséges zöldinfrastruktúra elemeket és támogató szürkeinfrastruktúra elemeket – amennyiben ennek műszaki akadálya nincsen – a telken belül kell kialakítani.*

Szerencsés lett volna megfogalmazni, hogy „műszaki, vagy növényélettani oka nincsen”. Egy fásodott területen gyakran nincs lehetőség olyan tereprendezésre, vagy támogató szürkeinfrastruktúra elem kialakítására, ami nem károsítja a már meglévő állományt, vagy főleg annak gyökérzónáját.

12. § *(1) A települési zöldfelületek öntözővízforrásának kiválasztásánál fenntartható megoldásokat kell alkalmazni.*

(2) A növényzet öntözését elsődlegesen összegyűjtött csapadékvízből kell fedezni.

Eddigi szakmai tapasztalataim szerint ezek a célok ökonómiai megtérülési mutatóik miatt csak marketing, vagy reprezentációs célokból valósulnak meg, nem a zöldfelület léptékéhez igazodva, hanem az elérendő zöld reprezentációs érték megvalósulásáig. A május-júniusi csapadékcúcsok vizének augusztusig, vagy a decembertől februárig lehulló csapadék áprilisig tartó tárolása, mind víztárolási, mind vízbiológiai problémákat hordoz magában. Az öntözés fogalma helyett vizsgálendő a vízpótlás fogalma, ami a nem vízáteresztő felületrészek irányából a zöldfelület irányába terelhetné a csapadékot, kvázi így fokozva a

zöldfelületi területrészt csapadékelátottsági értékeit. A szándék érthető szakmailag, de megvalósítása jelentős problémákba és ellenállásba fog ütközni.

(3) A csapadékvizet – közvetlenül vagy tárolást követően – a telken belül a zöldfelület felszínére kell rávezetni, ott elszivárogtatni és hasznosítani.

(4) Amennyiben a csapadékvíz növényzetre vezetése vagy a csapadékvíz összegyűjtése, tárolása nem megoldható, az öntözővíz igényt – az ivóvízkészlet megóvása érdekében – elsősorban felszíni vízből (állóvízből, vízfolyásból) vagy annak hiányában talajvízből – kell fedezni.

Ez a passzus megadja a kitérés lehetőségét, de nem ismert, hogy hatósági szempontból mi minősül „nem megoldható”-nak. Amennyiben az is, hogy az építendő anyagi okokból nem akar egy 200 négyzetméternyi tetőterületű családi ház kertjében mondjuk a télen lehulló kb. 200 mm csapadéknak egy 40 köbméteres tárolót építeni a tavaszig tartó víztározásra, akkor ez reális elem. Mindemellett a kánikula, aszály időszakában amikor a legjobban kellene a vízpótlás, a felszíni vizekből vízkivételi tilalmat rendelhetnek el az önkormányzatok.

(5) Vezetékes ivóvízzel való öntözés akkor alkalmazható, ha a (2)–(4) bekezdésben foglaltak nem vagy csak részlegesen megvalósíthatók.

(6) A zöldfelületek vízellátását a lehető legkevesebb ivóvíz felhasználásával kell megoldani, és a maximális vízmegtartásra és csapadékvíz hasznosításra kell törekedni. Ennek érdekében

a) a zöldfelületek párologtató felületének méretezését a várható csapadék, valamint az egyéb természetes és mesterséges vízutánpótlási lehetőségek vizsgálatának figyelembevételével kell tervezni, és

Ez az útsorfák esetén akár kontraproduktív lehet az árnyékolási lehetőségek maximalizálásával szemben. Nyilván szakmai segítség lehet a különböző városi fásítási rendszerek alkalmazása, a jelentősebb felszín alatti csapadékvíztározás érdekében, viszont pont ezért jelentős költségnövekményt is kivált.

b) a zöldfelületek terepalakításának tervezése és kialakítása során az időszakos elárasztás, valamint a fokozatos elszikkasztás és párologtatás lehetőségét biztosítani kell, amennyiben ez műszakilag lehetséges.

Ez már a napi tájépítészeti tervezői gyakorlatban alkalmazott elem a lehetőségekhez képest.

13. § A telekre hulló csapadékkal való gazdálkodás a használó felelőssége.

9. Zöldfelületi hatósági feladatok, jogkövetkezmények és szankciók

14. § (1) Környezetvédelmi államigazgatási hatáskörben a települési önkormányzat jegyzője, a fővárosi kerület jegyzője és a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyző (a továbbiakban együtt: hatóság) a (2) bekezdés szerinti zöldfelületi hatósági feladatokat látja el.

Egyértelműen itt is a Környezetvédelemhez sorolódik a hatósági ellenőrzés. Mi fogja garantálni a zöldérték fokozódását, mind minőségi, mind mennyiségi értelemben, ha csak környezeti, zöld értékvédelmi elemként épül be a jogrendbe az ellenőrzés. Az építési tevékenységgel párhuzamosan megvalósuló zöld érték teremtés, nem szimplán védelem, hanem építési-, fejlesztési tevékenység. Jó lenne, ha beépülne a valós gyakorlatba az építési tevékenység ellenőrzésekor a zöldfelületi hatóság, mint szakhatóság.

(2) A hatóság az (1) bekezdés szerinti feladatkörében

a) jogszabályi előírások betartására – figyelmeztetés, tevékenység végzésétől történő eltiltás vagy közigazgatási bírság alkalmazása mellett – kötelezést ad ki, ha a 8. § és 10. § szerinti zöldfelületi vagy a 21. §, 22. § és 23. § szerinti fás szárú növények védelmére vonatkozó előírások megszegését észleli,

Ez egyértelműen a fák jogi védelmét támogató rendelkezés. A szöveg nem csak közigazgatási bírságot, hanem tevékenységtől való eltiltást is felvet mint szankciós lehetőség, így még súlyosabb ez az eszköz akár a zöld, fenntartásban érdekelt szakmák minőség-orientáltabb fejlődésének irányába is, de egy építőipari gondatlanság esetén is megfelelő súlyú elem lehet a károsítók ellen.

b) dönt a fakivágási engedély kiadásáról a tulajdonosi hozzájárulás és az abban foglalt feltételek figyelembevételével, és

c) ellenőrzi a fapótlást, és annak elmulasztása esetén – figyelmeztetés vagy közigazgatási bírság alkalmazása mellett – kötelezést ad ki a pótlásra.

Reméljük, hogy a szükséges erőforrások is biztosítottak lesznek ennek a hatósági munkának a teljeskörű elvégzésére.

15. § Ha a települési önkormányzat alkalmaz önkormányzati főtájépítést, a hatóság kikéri a 14. § (2) bekezdése szerinti eljárásai során a települési önkormányzati főtájépítész véleményét. Főtájépítész hiányában – alkalmazása esetén – a főkertész vagy a zöldfelületekért felelős szervezeti egység vezetője, főkertész vagy zöldfelületekért felelős szervezeti egység vezetője hiányában a főépítész véleményét kell kikérni.

Kortüneti leírat hivatásunk jelenlegi állásáról a települési önkormányzatok apparátusában. Kisebb települések esetén így elképzelhető a zöld szakmai szereplő bevonása nélkül kiadott engedély is.

10. A fás szárú növények telepítésére, fenntartására és védelmére vonatkozó általános szabályok

16. § (1) Fás szárú növény a telek azon részén és oly módon telepíthető, hogy az – figyelemmel az adott faj, fajta tulajdonságaira, növekedési jellemzőire, szakszerű kezelésére –

a) az emberi életet nem veszélyeztetheti,

b) a biztonságos közlekedést nem akadályozhatja és

c) nem okozhat kárt a meglévő építményekben, létesítményekben, valamint nem akadályozhatja azok biztonságos működését, megközelítését.

(2) A használó köteles gondoskodni a telken lévő fás szárú növények fenntartásáról, az adott faj tulajdonságainak megfelelő, szakszerű kezeléséről – így különösen víz- és tápanyag-utánpótlásról, metszésről, növény-egészségügyi beavatkozásról –, valamint szükség szerinti pótlásáról.

(3) Fás szárú növények metszését növényegészségügyi szempontból alkalmas időszakban lehet végezni.

(4) A használó köteles gondoskodni a telken lévő fás szárú növény balesetveszélyes részeinek eltávolításáról, akár a növényegészségügyi szempontból alkalmatlan időszakban is.

(5) A használó – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – köteles gondoskodni a fás szárú növények emberi életet, egészséget veszélyeztető származékainak, így különösen ágak, virágzat, termés, levelek összegyűjtéséről. A használó mentesül az összegyűjtési kötelezettség alól, amennyiben a humuszképződés nem ellentétes a terület rendeltetésével.

(6) Tilos a fás szárú növények területének jogellenes – az (1), (3) és (4) bekezdésben foglaltakkal ellentétes – megsértése, csonkítása, továbbá részeinek közvetlen vagy közvetett károsítása.

Itt nagyon hiányzik a szankcionálás pontos meghatározása. Sem szabálysértés, sem közigazgatási bírság nem nevesített. Ezt a hiányt a helyi részletszabályok kidolgozása során lehet pótolni, de érdemesebb lenne kormányrendeleti szinten rögzíteni az egységesség, és így a hatékonyság miatt.

11. A közhasználatú területen lévő fás szárú növények telepítésére, fenntartására és védelmére vonatkozó különös szabályok

17. § (1) *A közhasználatú területen telepítendő fának megfelelő életteret kell biztosítani. Ennek érdekében*

a) a fa ültetőgödörének minimális mérete a földlabda átmérőjének kétszerese,

Ez nem felel meg a vonatkozó szabványban (MSZ 12172) megfogalmazottaknak, ahol a fa későbbi mérete határozza meg az ültetőgödör méretét.

b) az ültetőgödör méretének meghatározásakor az ültetendő fafaj 20 éves korára kifejlődő gyökérzóna kiterjedésének méretét kell figyelembe venni.

Ez a rendelkezés esetileg ellentmondásba/eltérésbe kerülhet az előző ponttal.

(2) *Az (1) bekezdés szerinti telepítendő fák esetén megfelelő fahelyet kell biztosítani. Ennek érdekében*

a) a fahelynek nyitottnak kell lennie a felszín felé – két vagy három szintes növényállomány telepítése esetén az alsó szintek nem számítanak felszínzárásnak –, a talaj levegőzését, vízáteresztését hosszú távon biztosítani kell, vízzáró burkolattal lefedni nem lehet,

b) a fahely vízáteresztő felszínnel való burkolása csak kiemelt forgalomtechnikai indokok és fásított közterek esetében lehetséges, azonban a fa gyökérnyakának védelme érdekében a gyökérnyaktól 10 cm-en belül vízáteresztő burkolat kialakítása ebben az esetben sem engedélyezett, és

c) az áteresztő burkolatot úgy kell kialakítani, hogy a fatörzs és gyökérnyak növekedését folyamatos visszabontással kövesse, és a 10 cm-es védőtávolság megmaradjon.

(3) *A (2) bekezdés szerinti fahelyek kialakításakor faveremrács alkalmazása megengedett, azonban a fa megfelelő életkörülményeinek biztosítása érdekében,*

a) csak olyan faveremrács alkalmazható, amely biztosítja a csapadékvíz talajba való beszivárgásának lehetőségét és a talajt nem tömöríti,

b) a faveremrács és a talajfelszín között 10 cm távolságot biztosítani kell, és

c) a fa törzsének vagy gyökérnyakának faveremrácsba történő belenövését meg kell akadályozni, ezért a faveremrácsot a fa növekedésének ütemében tágitani, cserélni kell.

(4) Olyan vízzáró burkolattal fedett utak és utcák felújítása vagy fásítása esetén, ahol a vízzáró burkolatok aránya 75% felett van, a régi, kompaktált talajt el kell távolítani és cserélni kell legalább a fa ültetőgödörében.

(5) A (2) bekezdés szerinti fahely kialakítása során biztosítani kell a gyökérzóna megfelelő vízellátását. Ennek érdekében

a) az ültetőgödör kialakítása során a növényzet számára porózus, jó víz- és légáteresztő képességű termőföldet, egyéb ültetőközeget vagy szerkezeti talajt kell kialakítani,

b) az újonnan telepített fák öntözhetőségének lehetőségét úgy kell kialakítani, hogy az öntözővíz közvetlenül a gyökérzónához juthasson, és

c) a fát a telepítést követő 3–5 évben – a fa fajának és fajtájának megfelelően – rendszeresen kell öntözni.

(6) A közhasználatú területen a fás szárú növény telepítése nem történhet a 2. mellékletben felsorolt fajok egyedeivel.

A 16. és a 17. paragrafusban megfogalmazottak nagyon nagymértékben segíteni fogják a fák életkörülményeit!

18. § (1) *A közhasználatú területen lévő fasor fahiányainak pótlása elsősorban a fasorra jellemző habitusú faj, fajta felhasználásával történhet, ha annak környezeti feltételei adottak.*

(2) A közhasználatú területen a fás szárú növény pótlása nem történhet a 2. mellékletben felsorolt fajok egyedeivel.

19. § *Belterületi közhasználatú területen – a közúti forgalom számára igénybe vett terület (úttest) kivételével – a síkosság-mentesítésre olyan anyag használható, amely a közterületen vagy annak közvetlen környezetében lévő fás szárú növény egészségét nem veszélyezteti.*

Ennek a rendeleti elemnek is a betartatása lehet kérdéses.

20. § (1) *Közhasználatú területen közművezeték – a 23. § (2) bekezdésében foglalt kivétellel – úgy kell elhelyezni, hogy az a fás szárú növényt ne veszélyeztesse, közvetlenül vagy közvetetten ne károsítsa.*

(2) Az ültetőgödörben új vezeték nem lehet elhelyezni az öntözővizet biztosító vezeték és berendezése kivételével.

Ez a rendelkezés, tulajdonképpen 2x2x2 méteres védőtávolságot biztosít a fák számára. Nem ismert azonban, hogy közműfektetési tervek milyen egyeztetés során kerülnek a Környezetvédelmi államigazgatási eljárás elé és hogy milyen hatékonysággal tud ellenállni a zöldhatóság egy-egy megszorult ürszelvény esetén a közműlétesítés „vágyának”.

(3) Új közművezeték építésekor az építéshez kapcsolódó nyomvonal és földmunka meglévő zöldfelületi elem gyökérzetét nem sértheti, veszélyeztetheti, és az új közművezeték a meglévő és telepítendő fás növényzettől elkülönítetten kell kialakítani.

Ez a rendelkezési elem nem tartható be a gyakorlatban. Kötelezően előírt, szakszerű, engedélyezett favédelmi terv szerinti munkavégzésre van szükség.

12. A közhasználatú területen lévő fás szárú növények kivágása és pótlása

21. § (1) Közhasználatú területen fát kivágni akkor lehetséges, ha

- a) annak növényegészségügyi állapota szükségessé teszi,
- b) élet- vagy balesetveszélyes,
- c) veszélyezteti a vagyonbiztonságot vagy vagyoni kárt okoz vagy
- d) az a szakértői vélemény alapján meghozott hatósági döntés alapján egyéb ok miatt indokolt.

(2) A közhasználatú területen lévő fás szárú növény kivágásához a hatóság engedélyét kell kérni.

(3) Az engedély iránti kérelemről a hatóság dönt.

(4) A hatóság az engedélyezési eljárásba szakértőt vonhat be.

(5) Szakértő lehet

- a) a tájépítésmérnök,
- b) a tájépítész-kertművész,
- c) a dísnövénytermesztés szakirányos okleveles kertésmérnök,
- d) a favizsgáló és faápoló szakmérnök vagy
- e) az erdőmérnök.

(6) A szakértői vélemény kiváltható a település főtervezésének vagy főkertészetének állásfoglalásával.

(7) A szakértői véleménynek ki kell terjednie a fa kiemelt szakmai, tudományos, település- és kultúrtörténeti szerepének vizsgálatára, valamint a fakivágás javasolt időszakára is.

Ez egy pozitív új hozadéka a rendeletnek, ami emeli a fák beépülését az általános értékek közé.

(8) Az engedély kiadására irányuló kérelem a 3. melléklet szerinti adattartalommal nyújtható be.

(9) Nem helyi önkormányzati tulajdonban álló közhasználatú terület esetén a hatóság – az eljárás során – hivatalból beszerzi az érintett fás szárú növényrel rendelkezni jogosult kivágáshoz hozzájáruló nyilatkozatát.

Ennek nyilván a kivágási dokumentáció részeként lehet, csak értelme, hiszen nem életszerű, hogy ezt a hozzájáruló nyilatkozatot és az ezzel járó kötelezettségek vállalásának igazolását, a hatóság szerezzé be. Ez valószínűleg túlterhelést jelentene számukra.

(10) A hatóság a fás szárú növény kivágása iránti kérelmet elutasítja, ha

a) a kérelmező a fás szárú növény pótlásáról hiánypótlási felhívás ellenére sem nyilatkozott,

b) a fás szárú növény áttelepítése szakmai és településrendezési szempontból célszerű és gazdaságosan kivitelezhető,

c) az a település szempontjából településképi, természetvédelmi vagy környezetvédelmi érdeket sért vagy

Annak pontos meghatározása, hogy mi a „település szempontjából településképi, természetvédelmi vagy környezetvédelmi érdek” és hogy azt mi sérti, az egy nagyon nehezen definiálható szakmai kérdés. Amennyiben egy ingatlanon annak hasznosítási optimuma szempontjából rossz téri helyzetben van egy egészségügyi okokra hivatkozva nem kivágható, nem balesetveszélyes növény, akkor a használó érdekei a saját tulajdonán sérülhetnek, mivel egy szépen kiépített kert közepén is ott állhat egy nem esztétikus, zavaró téri helyzetű növény még akkor is, ha a tulajdonos, használó felvállalná a kompenzáció költségét pótlás, vagy pénzbefizetés lehetőségével.

d) a szakértői vélemény vagy a főtájépítési, főkertészi állásfoglalás szerint a fakivágás indoka nem felel meg az (1) bekezdésben foglaltaknak.

(11) A település szempontjából kiemelt szakmai, tudományos, település- és kultúrtörténeti értéket képviselő fás szárú növény kivágásának kérelmezése esetén a hatóság az eljárás megindításáról szóló értesítést öt napon belül hirdetményi úton, valamint – ha a település

ilyennel rendelkezik – a település hivatalos honlapján is közzéteszi a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvényben meghatározott ügyféli jogok biztosítása céljából.

Ezzel a rendelkezéssel tulajdonképpen civil ellenállás szintjére kerül a szakmai véleményezés? Amennyiben nem érkezik kifogás a kivágás ellen, akkor ki lehet vágni a fát? Amennyiben pedig igen, akkor milyen tág az a kör jogi értelemben, amely beleszólhat egy ingatlanon lévő fa kivágásába annak feltételezése mellett is, hogy a tulajdonos/használó vállalja a zöldérték kompenzációt. Tájépítészeti szempontból ez blokkoló lehet tereprendezés és kertépítészeti, térépítészeti, -alakítási és így funkcionális szempontból.

22. § (1) Település belterületén, közhasználatú területen a fás szárú növénynek élet-, testi épség- vagy vagyonvédelmi okból történt kivágása esetén – a 21. §-ban foglaltaktól eltérően

a) a kivágás tényét a fakivágást azonnali intézkedésként foganatosító 3 munkanapon belül a 3. melléklet szerinti adattartalommal bejelenti a kivágás helye szerint illetékes hatósághoz,

b) ha a pótlás környezeti feltételei adottak, a hatóság a tulajdonost a pótlásra kötelezi.
(2) A hatóság a használót a fás szárú növény kivágására kötelezi, ha a fás szárú növény az élet- vagy vagyonbiztonságot veszélyezteti, és e veszély másként nem hárítható el.

23. § (1) A közhasználatú területen lévő fás szárú növény kivágását követő 1 éven belül a használó köteles gondoskodni a növény helyben történő szakszerű pótlásáról. A telepítendő cserje esetében 3 éven belül kell biztosítani a legalább azonos lombtérfogatot. A pótlás céljából történő telepítést meg kell ismételni, ha a telepítést követő vegetációs időszak kezdetén a fás szárú növény nem ered meg. A szakszerű pótlás teljesítését a hatóság ellenőrzi.

Sajnos itt sem jelenik meg a pénzbeli megváltás, mint kompenzációs intézkedési lehetőség.

(2) Amennyiben a közműfektetés a fás szárú növény megtartásával nem valósítható meg, az eljáró hatóság a kivitelezőt a fás szárú növény pótlására kötelezi.

Talán itt is szerencsésebb lett volna a zöldérték kompenzációjára kötelezni, mert az biztosítana pénzbeli megváltást. Egy projekt megvalósítási szakaszában, amikor művezetés alatt kerül sor közműnyomvonal szükségszerű átalakítására és így a fakivágás

szükségességére, nem biztos hogy már van mód a fizikai pótlás, fatelepítés megvalósítására a projekterületen belül.

(3) Amennyiben a fás szárú növény pótlása a telek adottsága miatt nem vagy csak részben teljesíthető, a pótlást az eljáró hatóság által kijelölt más közhasználatú telken történő telepítéssel kell teljesíteni. A más közhasználatú telken történő pótlás esetén az ültetési helyek pontos meghatározása az eljáró hatóság feladata.

Ez a pont potenciálisan a hatósági szereplő nyakába terhel esetenként jelentős tervezési, egyeztetési feladatot.

(4) Amennyiben a közhasználatú területen lévő telken történő fakivágás a szomszédos telek tulajdonosa érdekében történik, akkor a kivágási és pótlási kötelezettséggel járó költség az érdekelt telek használóját terheli.

Ezek szerint, ha a közterületre rosszul elültetett, fenntartott fa egy házat értékcsökkentően beárnyékol, a kivágás költsége és a fa pótlása is a kárt elszenvedett tulajdonost/használót terheli? Ez érdekes eljárás a károsulttal szemben.

(5) Közhasználatú területen kivágott fát közhasználatú területen kell pótolni olyan módon, hogy egy darab kivágott fa helyett legalább egy darab fát kell ültetni.

Egy közterületen álló 120 cm törzsátmérőjű, egészséges fa kivágása tehát kompenzálható 1 db 12/14-es törzsátmérővel rendelkező fa telepítésével? Ez közterületekre vonatkoztatva nem valósítja meg a zöldtérfogat kompenzáció elvét. Nem szerencsés, ha az állam és az önkormányzatok nem alkalmazzák önmagukra a magántulajdonosoktól elvártakat.

(6) A fapótlás során a 18. § (2) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

IV. Fejezet

TÁJÉPÍTÉSZETI ALKOTÁSOK

13. Tervezés, kialakítás és fenntarthatóság általános követelményei

24. § (1) A tájépítészeti alkotások a települési zöldinfrastruktúra meghatározó alkotóelemei, tervezésüket a települési zöldinfrastruktúrához illeszkedő módon kell végezni.

(2) A tájépítészeti alkotásokat a településrendezési és településképi követelményekkel összhangban kell megtervezni és megvalósítani.

25. § (1) *A tájépítészeti alkotások tervezése és kivitelezése során elsődlegesen*

a) a biodiverz megoldásokat, a beporzó- és madárbarát növényeket, és

b) az ökológiai adottságoknak megfelelő növényi alapanyagokat

kell alkalmazni.

(2) *A tájépítészeti alkotások tervezése és kivitelezése során előnyben kell részesíteni*

a) a kisebb levegőterhelést okozó megoldásokat,

b) a kisebb energiafelhasználást, hulladékképződést eredményező megoldásokat és

c) az újrahasznált vagy újrahasznosított anyagokat.

(3) *A tájépítészeti alkotások fenntartása során előnyben kell részesíteni*

a) az öntözés, különösen az ivóvízzel való öntözés nélküli megoldásokat és

b) az alacsonyabb energiaigényű megoldásokat.

V. Fejezet

ZÖLDFELÜLETI TANÚSÍTVÁNY

14. A zöldfelületi tanúsítás

26. § (1) *A telek ökoszisztéma szolgáltatásainak és ökológiai teljesítőképességének megállapítása zöldfelületi tanúsítás útján történik.*

(2) *A zöldfelületi tanúsítványt a 4. mellékletben meghatározott módszertan alapján kell készíteni.*

15. A zöldfelületi tanúsítvány elkészítésével érintett telkek

27. § (1) *Az építési engedélyhez kötött építési tevékenységekkel érintett telkek közül zöldfelületi tanúsítvány készítése az 5000 m² összes hasznos alapterületet meghaladó*

a) kiemelt beruházások,

Ez nagyon jó abban az esetben, ha nem a mai jogalkalmazási gyakorlatban előforduló folyamat folytatódik, miszerint a kiemelt projektek esetén pont a fák kivágásának a témájára egyedi rendszert alkotnak.

b) rozsdaovezeti akcióterületen megvalósuló beruházások,

c) állami magasépítési beruházások,

Az állami út és közműépítési projektekre így nem kell alkalmazni? Jó lenne, ha egy jogszabálykorrekció esetén ezek is bekerülnének, mert jelentős mennyiségű zöldértéket érinthetnek.

d) 65 méter párkánymagasságot meghaladó épületek,

e) építési beruházások

zöldfelülete esetében kötelező.

(2) Az 5000 m² alapterületet meghaladó tájépítészeti alkotás esetén is kötelező zöldfelületi tanúsítványt készíteni.

Ez a pont sok sűrű beépítettségű városrészben lévő kisebb közkert, fásított köztér esetét kizárja a zöldfelületi tanúsítvány kötelező köréből. Ennek nyilván adminisztrációs akadályai vannak, nem pedig szakmaiak. Remélni lehet csak, hogy a későbbiekben ez a kör bővülni tud az összes közterületi zöldfelület irányába és így az ott tervezett zöldfelületi átalakítások is kontrolláltabbak lehetnek a fákat érintő változtatások esetében is.

(3) Az (1) bekezdés szerinti beruházások esetében a zöldfelületi tanúsítványt nem kell elkészíteni, ha

a) a beruházás közlekedési és közmű infrastruktúra építésére, fejlesztésére irányul, vagy

Nem érthető, hogy miért nem szükséges ezt a vizsgálatot elvégezni egy utat kísérő fasor esetében amennyiben annak léptéke szerint ez szükséges lenne.

b) a rozsdaovezeti akcióterületté kijelölésről vagy a kiemelt beruházássá nyilvánításról szóló kormányrendelet erről kifejezetten rendelkezik.

Pont a tőkeerős nagyberuházások, a jelen valós ingatlanfejlesztései így nem kerültek bele a rendelet hatályába. Ezeken a barnamezőkön jelentős zöldérték alakult ki, amelyek kompenzációja így nem kontrolált.

(4) A zöldfelületi tanúsítvány elkészítéséről épülethez kapcsolódó zöldfelület esetén az épület használatbavételi engedélyére irányuló kérelem benyújtását megelőzően, tájépítészeti alkotás építése esetén a tájépítészeti alkotás műszaki átadás-átvételét megelőzően az építtető gondoskodik.

(5) A (4) bekezdés szerinti használatbavételi engedélyezési és műszaki átadás-átvételi eljárás végén a teljesítésigazolás csak úgy adható ki, ha az új építményhez, tájépítészeti alkotáshoz tartozó telek legalább „C” minősítésű zöldfelületi tanúsítvánnyal rendelkezik.

Ezt az igazolást, vagy ennek előzetes értékelését, a 19-es pont szerint a tervezés időszakában kell elvégezni. Ez esetben pedig a tervet kell megvalósítani. Így ez a helyzet csak a kidolgozott terv megváltoztatása esetén lehetséges.

(6) Az (1) és a (2) bekezdés hatálya alá nem eső telkekre zöldfelületi tanúsítvány készíttethető.

16. Az üzemeltető

28. § (1) *A zöldfelületi tanúsítás és a tanúsítvány kiállítása a településfejlesztésért és településrendezésért felelős miniszter (a továbbiakban: üzemeltető) által működtetett honlap (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban: honlap) alkalmazásával történik. Az üzemeltető felel a zöldfelületi tanúsítvány kiállításához szükséges rendszer megfelelő működéséért.*

(2) Az üzemeltető szolgáltatja a honlapon keresztül a zöldfelületi tanúsító részére a tanúsítói tevékenységhez szükséges feldolgozott térinformatikai adatokat, amelyet az adatigényléstől számított 10 napon belül kell a zöldfelületi tanúsító részére rendelkezésre bocsátania.

(3) Az üzemeltető az (1) és a (2) bekezdés szerinti feladatellátásért rendszerhasználati díjra jogosult, amelyet a tanúsítvány készíttetője (a továbbiakban: megbízó) köteles megfizetni a tanúsítási tevékenység megkezdése előtt.

(4) Az üzemeltető közreműködik a zöldfelületi tanúsítók képzésében.

Nehézséget okozhat a rendelet alkalmazásában, hogy nem már meglévő szaktudáshoz, jogosultsághoz kötött a tanúsítás felelős elkészítése (pl. felelős tájépítész tervező). Ha a képzés majd ez után indul el, nem tudható, hogy ki és mikor szerezhethet erre képesítést.

17. A zöldfelületi tanúsítvány tartalmi követelményei

29. § (1) *A zöldfelületi tanúsítvány kötelezően tartalmazza*

- a) az összefoglaló lapot,*
- b) a zöldfelületi paramétereket,*
- c) a zöldtérfogat és zöldvagyon számításokat,*

5000 négyzetméternél nagyobb területen lévő fák lombtérfogatának hiteles és felelős meghatározása rendkívül időigényes folyamat lehet.

- d) a zöldfelület fejlesztési- és fenntartási javaslatokat és*

A minősítésnek vizsgálati szinten kellett volna maradnia. A javaslatkidolgozás tervezői hatáskörhöz kötött. Hibás ez a megközelítés a példaként szolgáló energetikai minősítési folyamatokban is.

e) a helyszíni bejárás fotódokumentációját.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti összefoglaló lapon fel kell tüntetni

a) a tanúsított telek adatait, és ennek részeként

aa) a címét és helyrajzi számát,

ab) a zöldfelületi tanúsítvány kiállításának 27. § (1) és (2) bekezdése szerinti jogcímét,

ac) a fennálló műemléki (nemzeti vagy helyi emlék) vagy természetvédelmi védettséget, továbbá a telek érintettségét a NATURA 2000 hálózat, valamint az ökológiai hálózat övezeti szempontjából,

ad) a telek alapterületét,

ae) a telek biológiailag aktív és inaktív felületeinek arányát,

af) a telek zöldtérfogatót,

Szerintem szükséges lett volna legalább a 10 cm törzsmérő fölötti fák darabszámának a feltüntetése is, mint évtizedes távlatban kompenzálható elemek jelenlétének igazolása.

ag) a telek teljes értékű zöldfelületeinek alapterületi arányát,

ah) a telek nem teljes értékű zöldfelületeinek alapterületi arányát,

b) a megbízó nevét,

c) a zöldfelület-minősítési kategóriát és a CO₂ megkötését,

d) a tanúsító adatait,

e) a zöldfelületi tanúsítvány kiállításának időpontját és a 35. § (1) bekezdése szerinti lejárat idejét,

f) a zöldfelületi tanúsítvány azonosító kódját és

g) a zöldfelületi tanúsítványnak az Országos Építésügyi Nyilvántartás (a továbbiakban: OÉNY) üzemeltetéséért felelős szerv által működtetett online felületen történő elérhetőségére utaló QR-kódot.

(3) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott zöldfelületi paraméterek keretében meg kell határozni a zöldtérfogatót, a zöldvagyont és a zöldinfrastruktúrára vonatkozó főbb jellemzőket.

(4) Az (1) bekezdés c) pontjában be kell mutatni a zöldtérfogat és a zöldvagyron kiszámításának módját, a számítások alapjául szolgáló adatokkal együtt.

Jelenleg csak remélni tudjuk, hogy az erre kialakuló szakmai norma tartalmazni fogja a fás egyedeknek legalább a mennyiségi adatait.

(5) Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott javaslatoknak a 30. §-ban foglaltakat kell tartalmazni.

(6) Az (1) bekezdés e) pontjában meghatározott fotódokumentációnak legalább 5, különböző nézetből készített képet kell tartalmaznia.

(7) Építéshez kapcsolódó tanúsítás esetén a zöldfelületi tanúsítvány „Összefoglaló lap” elnevezésű lapjához az építészeti-műszaki dokumentáció, valamint a kivitelezési dokumentáció zöldtérfogatot igazoló számítását csatolni kell.

30. § (1) *A zöldfelület fejlesztési- és fenntartási javaslatnak tartalmaznia kell a telek további, zöldinfrastruktúra-fejlesztéssel elérhető minősítési szintjére, továbbá a fejlesztésre és fenntartásra vonatkozó ajánlásokat. A javaslatban fel kell tüntetni az egyes zöldfelületek és építmények elhelyezésével, térbeli és minőségi kialakításával, fenntartásával összefüggő, egyben ökológiailag, műszakilag és esztétikailag megvalósítható intézkedéseket, valamint hogy hol kaphat a tulajdonos további információt, segítséget a fejlesztésekkel és a fenntartással kapcsolatban.*

Érdekes szándék a tájépítészeti tervezési tevékenység leírása és ilyen szintű egyszerűsítése. Reméljük, hogy ezek a leírások a projekteket tervezői és kivitelezői szakértelem bevonására ösztönzik.

(2) Az (1) bekezdés szerinti javaslatok meghatározása esetén fel kell tüntetni a megvalósításukkal elérhető zöldfelület-minőségi kategóriát és a szén-dioxid megkötést.

Ennek a meghatározása szerintem nem lesz egyszerű. Sőt egy beruházás előtt még tág szórást mutathat.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti javaslat elhagyható, amennyiben a minősítés eléri a kiváló („A”) szintet.

31. § (1) *A minősítés alapja a zöldtérfogat. A zöldfelületi tanúsítvány készítésénél a zöldfelület zöldtérfogatának megállapítására az 1. mellékletben meghatározott zöldfelületek általános növény-egyenértékűség számítási módszertanát kell alkalmazni.*

(2) A minősítés során a zöldfelület CO₂ megkötő képességét is fel kell tüntetni. A CO₂ megkötő képességet a zöldtérfogat alapján kell számolni, ahol 1 m³ zöldtérfogat 5 m³ CO₂ megkötését jelenti.

18. A zöldfelületi tanúsító és az általa folytatott tanúsítás

32. § (1) A zöldfelületi tanúsító a térinformatikai adatok és a térkép birtokában folytatja le a helyszíni vizsgálatokat, és ellenőrzi a településtervben meghatározott zöldfelületi feltételeknek való megfelelést.

(2) A zöldfelületi tanúsító a helyszínen

a) a fával való ellátottság mértékét és a faállomány egészségi állapotát,

Itt szerintem lombkoronaborítottsági érték meghatározásáról lehet szó. A fák hiteles darabszámának meghatározása nem megoldható így.

b) a fás szárú növényállomány és egyéb zöldfelületek fajgazdagságát,

c) az épületeken megjelenő zöldfelületi elemeket,

d) az invazív fajok és egyedek arányát,

Ez is rendkívül időigényes szakmai folyamatot feltételez mintavételezési területek kijelölésével.

e) a burkolatok jellegét és mennyiségét,

f) az egyéb épített elemek funkcióját,

g) a csapadékvíz hasznosítását és

h) a településtervben és a településrendezési eszközben meghatározott zöldfelületi követelményeknek való megfelelést vizsgálja.

(3) A zöldfelületi tanúsító a vizsgált adatok szoftveren történő rögzítését követően kiszámítja a tanúsítás eredményét és az érintett telket az 5. melléklet szerinti zöldfelületi minősítési kategóriák egyikébe sorolja.

(4) A zöldfelületi tanúsító a (3) bekezdésben foglaltak teljesítése után lezárja a tanúsítás folyamatát, meghatározza a 33. § szerinti díját és egyéb költségeit, amiről számlát állít ki a megbízó felé. A számla kifizetését követően a zöldfelületi tanúsító a nem hitelesített zöldfelületi tanúsítványt az OÉNY felületen hitelesíti.

Örömteli, hogy kifizetési biztosíték épül így a rendeletbe.

(5) A zöldfelületi tanúsító a hitelesített zöldfelületi tanúsítványt megküldi a megbízó részére.

33. § (1) *A zöldfelületi tanúsító tevékenysége elvégzéséért díjra jogosult, amelyet a tanúsítás elkészítésére fordított idő alapján úgy kell megállapítani, hogy a tanúsítás díja megkezdett óránként a havi minimálbér 5%-át nem haladhatja meg. Ezen igényt – díjjegyzékkel alátámasztva – a szerződéskötéskor és a tanúsítás elkészítésekor, átadásakor érvényesíteni kell.*

(2) A zöldfelületi tanúsítás elszámolható időigénye legfeljebb 16 munkaóra.

Ezt a tanúsítást hitelesen, felelősen elvégezni maximum 16 óra alatt:

$266.800 \text{ Ft} \times 5\% = 133.40 \text{ Ft} \times 16 = 213.440 \text{ Ft}$ ellenértékért egy esetenként több hektáros telekre nem lehet. Nem is érthető a felülről árkontrollos elem jogalkalmazása piacgazdasági keretek között. A szakmailag legkitettebb, legkevésbé minőségorientált, vagy hitelességükért legkevésbé aggódó piaci szereplők jutnak így versenyelőnyhöz. Ez nem jó jogalkotói cél és összegaszerűséget tekintve rendkívül kicsinyes is, mondjuk egy 12.000 négyzetméteres városi közpark zöld minősítése kapcsán.

(3) A díjjegyzékben részletezni kell a tanúsítási tevékenységre fordított időt és az óradíjat, a felmerült költséget és az ezeket terhelő általános forgalmi adó összegét.

(4) A zöldfelületi tanúsító felmerült költségként csak az utazással, felméréssel, valamint a fénymásolással járó szükséges és igazolt készkiadásait számíthatja fel. A tanúsító a számlával nem igazolható, de szükségszerűen felmerülő költségeinek fedezésére költségátalányt is megállapíthat, amely legfeljebb a díj 10%-a lehet.

(5) Az utazással eltöltött idő óradíja nem haladhatja meg a tanúsítás óradíjának 50%-át.

(6) A zöldfelületi tanúsító a tanúsítási tevékenység során köteles költségkímélő megoldásokat alkalmazni.

(7) Az (1)–(6) bekezdés szerinti díjat és egyéb költségeket a tanúsítás folyamatának 32. § (4) bekezdése szerinti lezárását követően kell megfizetni.

19. Az előzetes zöldfelületi tanúsítói nyilatkozat

34. § (1) *Új építésű ingatlan tervezése során előzetes zöldfelületi tanúsítói nyilatkozat kérhető a zöldfelületi tanúsítvány megfelelő minősítésének biztosítása érdekében.*

(2) Az előzetes zöldfelületi tanúsítói nyilatkozatot zöldfelületi tanúsítói jogosultsággal rendelkező személy állítja ki.

(3) A zöldfelületi tanúsító a telken lévő tájépítészeti alkotásra készített tájépítészeti terv vizsgálata során megállapítja, hogy a terv megfelel-e a zöldfelületi tanúsítás

használatbavételhez vagy műszaki átadás-átvételhez szükséges zöldfelületi tanúsítási szintnek. A megfelelésről vagy a megfelelés hiányáról cégszerű aláírással hitelesített nyilatkozatot ad ki. A nyilatkozat nem mentesít a zöldfelületi tanúsítvány megszerzésének kötelezettsége alól.

Ez segíti az átfogó, szakmai tervek szükségességét és ezzel jelentősen segíti a favédelem, fapótlás szakszerűségét is.

20. A zöldfelületi tanúsítványok tárolása és nyilvántartása

35. § (1) *A zöldfelületi tanúsítvány a kiállításától számított 5 évig érvényes.*

(2) Az érvényességi idő alatt a tulajdonosnak a zöldfelületi tanúsítványt meg kell őriznie, tulajdonosváltáskor az új tulajdonosnak át kell adnia.

(3) A zöldfelületi tanúsítványt alátámasztó dokumentációt az üzemeltetőnek 5 évig meg kell őriznie, és az ellenőrzés során rendelkezésre kell bocsátania.

36. § *A zöldfelületi tanúsítványok nyilvántartása az OÉNY területén történik a tanúsító adatszolgáltatása alapján.*

21. A zöldfelületi tanúsítványok és a tanúsítók ellenőrzése

37. § (1) *A zöldfelületi tanúsítói tevékenység szakmai ellenőrzését a Magyar Építész Kamara (a továbbiakban: Kamara) kamarai hatósági eljárás keretében végzi az üzemeltető bevonásával.*

(2) A Kamara ellenőrzi

a) a zöldfelületi tanúsítvány hatályos előírásoknak és módszertannak való megfelelőségét,

b) a kiinduló adatok és a számszaki megfelelőségét,

c) a biológiai aktivitás és növényérték számítás jellemzőinek megfelelő megállapítását, a zöldfelületi tanúsítványban feltüntetett részeredmények és végeredmény igazolását, az ezek alapján megfogalmazott javaslat indokoltságát és

d) a zöldfelületi tanúsítványok alapadatainak szükség szerinti helyszíni megfelelő beazonosítását és a felhasznált adatok és a teljes számítás megfelelőségét.

(3) Amennyiben az üzemeltető megállapítja, hogy a tanúsító egyes tartalmi elemeket nélkülöző zöldfelületi tanúsítványt nyújt be, felszólítja a tanúsítót a hiányzó elemek pótlására, amelyet 10 napon belül el kell végeznie.

(4) A hivatalos zöldfelületi tanúsítványok éves mennyiségének véletlenszerűen kiválasztott 2%-a esetében kell az ellenőrzést elvégezni.

(5) A zöldfelületi tanúsítvány ellenőrzéséről a tanúsítót előzetesen írásban értesíteni kell. A tanúsító köteles együttműködni a zöldfelületi tanúsítvány ellenőrzése során. A feltárt hibákat a tanúsító köteles kijavítani.

Nincs meghatározva a szankció. Esetleg a tanúsítási jogosultság megvonása lenne célravezető.

VI. Fejezet

A ZÖLD VÉDJEGY

22. A zöld védjegyre és a növényi alapanyagokra vonatkozó követelmények

38. § (1) A zöld védjeggyel olyan növényi alapanyagokat lehet ellátni, amelyek a hazai környezethez adaptálódtak, előállítási módjuk igazolt, életképesek, nem invazívak, és a fenntartható települési zöldinfrastruktúra kialakítását szolgálják.

(2) A zöld védjegyet a növényi alapanyag

- a) termesztésének és forgalmazásának megfelelő ökológiai lábnyomának és
- b) ökológiai megfelelőségének

vizsgálata alapján kell odaítélni.

39. § (1) A zöld védjeggyel ellátott termékeket forgalmazó faiskolák listájának vezetésével és az e listát tartalmazó honlap üzemeltetésével kapcsolatos feladatot a Magyar Díszkertészek Szakmaközi Szervezete (a továbbiakban: MDSZSZ) látja el.

(2) Az erdészeti szaporítóanyagok alkalmazásához zöld védjegy nem szükséges.

(3) A zöld védjegy megszerzése önkéntes.

40. § (1) A növényi alapanyag ökológiai lábnyoma akkor megfelelő, ha az előállítás és a telepítés helyszíne közötti szállítási távolság 200 km-en belül van.

(2) A növényi alapanyagon annak származási helyét fel kell tüntetni.

(3) A zöld védjeggyel ellátott növényi alapanyag szállítási távolságát a védjegyen a szállítási távolság sávok meghatározása szerint jelölni kell az alábbiak szerint:

- a) piros sávok címkét a 101–200 km-en,
- b) sárga sávok címkét 100 km-en,
- c) zöld sávok címkét a település közigazgatási területén vagy a kiültetés helyétől

számított 25 km-en

belülről származó növényi alapanyag kaphat.

41. § (1) A növényi alapanyag ökológiai megfelelőségét a Kárpát-medencében való életképessége határozza meg.

(2) Az ökológiai megfelelőséget

- a) a származás,*
- b) a nemesítés vagy beszerzési forrás,*
- c) a lombozat jellege és a növény felhasználása*

szerinti csoportosítás, valamint a kártevőknek való ellenállóképesség alapján kell megállapítani.

(3) A megfelelőségi vizsgálatokat legalább két helyszínen, Magyarország leginkább kontinentális – az MDSZSZ által meghatározott – területein és meszes talajon kell elvégezni.

42. § (1) *Zöld védjegy olyan növényi alapanyagra kérhető, amely már legalább 6 éve kontinentális klímájú referenciahelyen kiültetésben megtalálható. A referenciahely lehet a nemesítő telephelye, valamelyik kontinentális területi park, arborétum vagy magánkert. A referenciának a növényi alapanyagból legalább 3 egyeddel kell rendelkeznie.*

(2) Új növényi alapanyag minősítési folyamata 4 év. Ennek során be kell jelenteni az MDSZSZ irányába a zöld védjegy iránti igényt, és biztosítani kell a bejelentett növényi alapanyag

a) 3 egyedének kiültetését és

b) megfigyelését addig, amíg a kiültetett és megeredt növények takarás nélkül legalább két kontinentális telet és kontinentális nyarat át nem vészelnek.

(3) A zöld védjegy használatára irányuló védjegyhasználati szerződésben a használat időbeli hatálya a szerződés megkötésétől számított négy év időtartamban állapítható meg, amely ezen időtartam lejártát követően, egy alkalommal további hat évvel meghosszabbítható.

23. A zöld védjegyről szóló bizonyítvány

43. § (1) *Zöld védjegyről szóló bizonyítványt (a továbbiakban: bizonyítvány) a növényi alapanyagra a faiskola üzemeltetője (a továbbiakban: forgalmazó) kérhet a 6. melléklet szerinti adattartalommal.*

(2) A zöld védjegyről szóló bizonyítvány kérelmezése önkéntes.

44. § *A minősített növényi alapanyagon – a növény fizikai sérülése nélkül – logóval és színsávval, valamint az érvényesség feltüntetésével ellátott címkét kell elhelyezni.*

45. § (1) *A zöld védjegy megfelelőségének megállapításával kapcsolatos feladatot a MDSZSZ látja el a forgalmazó által beadott kérelem alapján, az országos tájépítés felügyelete mellett.*

(2) Az MDSZSZ szűrőpróbaszerű helyszíni vizsgálatot is végez a beadott kérelmek legalább 2%-a esetében. A vizsgálat során az MDSZSZ azt vizsgálja, hogy a kérelemben megadott adatok megfelelnek-e a helyszíni vizsgálat során feltárt információknak.

(3) A zöld védjegy minősítésnek megfelelő növényi alapanyagról az MDSZSZ bizonyítványt állít ki.

(4) A bizonyítvány tartalmazza

- a) a növényi alapanyag biológiai rendszertani megnevezését,
- b) a növényi alapanyag méretét és iskolázottságát,
- c) a lombzat jellegét (lombhullató, fenyőféle, lomblevelű örökzöld),
- d) a növényi alapanyag alapadatait,
 - da) a növénynevelés fokát,
 - db) a növényi alapanyag származását, elterjedési területét, esetlegesen a magcsemete származási helyét,
 - dc) részletes morfológiai leírását és fotódokumentációját,
- e) a növényi alapanyag ökológiai megfelelőségét,
- f) a termesztés és szállítás ökológiai lábnyomának mértékét és a kapcsolódó színkódot,
- g) a tűrőképesség tesztelésének metodikáját és eredményét,
- h) a nyilatkozatot a növényi alapanyag zöld védjegy megfelelőségéről,
- i) a zöld védjegy pecsétet és
- j) a zöld védjegy kiállításának és érvényességének dátumát.

46. § A zöld védjeggyel ellátott növényi alapanyagokról az MDSZSZ évente frissített személyes adatot nem tartalmazó nyilvántartást vezet, amelyet nyilvánossá tesz a honlapján.

47. § Forgalmazó a zöld védjegy kiállításáért minősítési díjat fizet az MDSZSZ-nek, amely tartalmazza a minősítés és a nyilvántartás díját.

Remény szerint a Zöld védjegy alkalmazása jelentős mértékben fogja növelni a megfelelő minőségű fapótlásra, telepítésre szánt egyedek megjelenését a piacon, az alacsony minőségű termékekkel szemben.

VII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

48. § Ez a rendelet 2024. október 1-jén lép hatályba.

49. § (1) E rendelet V. fejezetében meghatározott, zöldfelületi tanúsítványra vonatkozó rendelkezések azon építési tevékenységekre terjednek ki, amelyeknél az építés engedély iránti kérelmet 2025. április 1-jén vagy azt követően nyújtották be.

(2) E rendelet hatálybalépését megelőzően kiemelt beruházássá nyilvánított, vagy rozsdadóvezeti akcióterületként kijelölt beruházások során zöldfelületi tanúsítvány készítése nem szükséges.

Ez közel az összes nagyobb területű lakóingatlan és irodafejlesztési projekt a IX., XI. és XIII. kerületben. Ezek a projektterületeken megvalósítandó lakásszám meg is haladja a jelenleg hazánkban körülbelül éves szinten 15 000-es új építésű lakások számát.

50. § (1) A zöldfelületi tanúsítást a 2025. június 30-ig megkezdett eljárásokban az e rendelet 4. mellékletében szereplő számítási módszertan alapján kell elvégezni.

(2) A 2025. június 30-ig megkezdett eljárásokban a zöldfelületi tanúsító a zöldfelületi tanúsítvány elkészülését követően, annak aláírását megelőzően azt megküldi a megbízónak, aki a 33. § szerinti díjat és egyéb költséget a zöldfelületi tanúsító részére megfizeti. Ezt követően a zöldfelületi tanúsító aláírásával a zöldfelületi tanúsítványt hitelesíti.

(3) A (2) bekezdés szerinti eljárásokban a zöldfelületi tanúsítvány PDF/A formátumban kerül kiállításra. A zöldfelületi tanúsító a hitelesített zöldfelületi tanúsítványt megküldi a megbízó és az üzemeltető részére.

(4) Az üzemeltető a zöldfelületi tanúsítványokat PDF/A formátumban tartja nyilván, majd az OÉNY zöldfelületi hitelesítési rendszere működésének megkezdését követően azokat az OÉNY rendszerébe feltölti.

51. §

1. melléklet a 282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelethez

Általános növény-egyenértékűség számítási módszertan

	A	B
1.	1 lombköbméter	10–12 cm törzskörméretű fa
2.	1 lombköbméter	4 m² természetes gyeptársulás
3.	1 lombköbméter	4 m² évelő
4.	1 lombköbméter	5 m² egynyári virágágy
5.	1 lombköbméter	3 m² cserje

	A	B
1.	1 lombköbméter	10–12 cm törzskörméretű fa
6.	1 lombköbméter	15 m² pázsit

Nem egyértelmű a meglévő lombköbméter számítás módszertana. Az MFE általi módszer alkalmazása, vagy egy törzskörméretből adódó szorzó állandó alkalmazása rendkívül eltérő értékeket adhat és ez utóbbihoz is szükséges lenne a fák darabszámának meghatározása és egyedi törzskörméret meghatározása. Ez spontán fásodott területen sok munka, de legalábbis biztosan több 16 óránál.

2. melléklet a 282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelethez

Inváziós fajú fás szárú növények

(*Kivéve kertészeti változatok)

	A	B
	Tudományos név	Magyar név
1.	<i>Acacia saligna</i> (<i>Acacia cyanophylla</i>)	fűzlevelű akácia
2.	<i>Acer negundo</i>	zöld juhar
3.	<i>Ailanthus altissima</i>	mirigyes bálványfa*
4.	<i>Amorpha fruticosa</i>	gyalogakác
5.	<i>Celastrus orbiculatus</i>	keleti fafojtó
6.	<i>Celtis occidentalis</i>	nyugati ostorfa
7.	<i>Elaeagnus angustifolia</i>	keskenylevelű ezüstfa
8.	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>	amerikai kőris*
9.	<i>Paulownia elongata</i>	smaragdfa
10.	<i>Paulownia tomentosa</i>	illatos császárfa
11.	<i>Prosopis juliflora</i>	meszkitefa
12.	<i>Prunus serotina</i>	kései meggy
13.	<i>Ptelea trifoliata</i>	hármalevelű alásfa

	A	B
	Tudományos név	Magyar név
14.	<i>Rhus typhina</i>	torzsás ecetfa
15.	<i>Symphoricarpos albus</i>	fehér hóbogyó
16.	<i>Symphoricarpos albus</i> var. <i>laevigatus</i>	nyugati hóbogyó
17.	<i>Symphoricarpos</i> x <i>chenaultii</i>	kislevelű hóbogyó
18.	<i>Triadica sebifera</i> (<i>Sapium sebiferum</i>)	kínai faggyúfa

Kikerült a rendeletből a Robinia!

3. melléklet a 282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelethez

FAKIVÁGÁSI ENGEDÉLYKÉRELEM ÉS BEJELENTÉS ADATTARTAMA a közterületen
lévő fás szárú növényekre

Nem érthető, hogy ez a szövegrész miért csak a közterületekre vonatkozik.

1. A fakivágási engedélykérelem vagy bejelentés kérelmezőjének vagy bejelentőjének, címének, telefonszámának és a hatóságnak a megnevezése.
2. A kivágás indokának meghatározása.
3. Az érintett közhasználatú terület neve, az érintett fás szárú növény pontos elhelyezkedése szöveges leírással vagy rajzos ábrázolással.
4. A kivágni tervezett vagy már kivágott fás szárú növény fajának és földtől számított 1 méter magasságban való törzsmérőjének meghatározása, valamint a kivágás kivitelezésének részletes leírása.
5. A fás szárú növény, növények tervezett pótlása, a fajta, a darabszám és a kiültetés helyének meghatározásával.
6. Nyilatkozat arról, hogy amennyiben a fás szárú növény pótlása a földrészlet adottsága miatt nem vagy csak részben teljesíthető, és más telken a pótlás a település beépítettsége miatt nem jelölhető ki, a kérelmező vagy bejelentő tudomásul vesz, hogy a hatóság a használót kompenzációs intézkedés megtételére kötelezi.

Az azonban sajnálatos, hogy nem megfogalmazott a rendeletben a pénzbeni megváltás lehetősége, módja és mértéke.

4. melléklet a 282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelethez

Zöldfelületi Tanúsítvány számítási módszertan

JOGSZABÁLYI MEGFELELÉS	Településtervnek, zöldfelületre vonatkozó országos előírásoknak való megfelelés	telek paraméterei alapján a megfelelést állapítja meg (a zöldfelületi arány nagyobb-e, mint a kötelező legkisebbik arány előírás, telken található fák darabszáma nagyobb-e, mint az előírásban foglalt fa darabszám minimum, ha beültetési kötelezettség, előírás vonatkozik a telekre, azt teljesíti-e)	igen/nem adat
	Biológiai aktivitás értéknek való megfelelés	a telek biológiai aktivitásértékét, előírásoknak való megfelelését állapítja meg	igen/nem adat
	Véderdő szegély	TAK-TKR, HÉSZ-ban jelölt védőterület vagy védősáv a védelmi célnak megfelelő kialakítású, szintezettségű, szélességű, összetételű	igen/nem adat
MENNYISÉGI INDEX	Az ingatlan összesített adatai	helyrajzi szám / telek méret	hrs., m ² adat

	Zöldfelület összterülete	telken található összes zöldfelület összege	m ² adat
	Zöldfelület magassága	a telken található életképes, fotoszintetizáló növényzet terepszinttől becsült magassági értéke	m adat
	Fa darabszám	telken található összes fa darabszáma	db adat
	Zöldtérfogat	telken található össznövényzet térfogat adata	m ³ adat
	Fa lombtérfogat	telken található fák össztérfogat adata	m ³ adat
	Zöldfelületi arány	Az ingatlan területén az átlagosan egy négyzetméterre jutó zöldfelületet jelenti.	m ² /m ² adat
	Zöldtérfogat arány	Az egy négyzetméterre jutó zöldtérfogatot jelenti.	m ³ /m ² adat
	Lombtérfogat arány	Az egy négyzetméterre jutó lombtérfogatot jelenti.	m ³ /m ² adat
	Fedettség	fák által fedett terület és teljes telek terület hányadosa	% adat
	Nyílt talajfelszín	növényzettel nem fedett talajfelszín területe	m ² adat
MINŐSÉGI INDEX	Biodiverzitás	telken található, nem adventív növényfajok	>100 faj = +50 pont

		számadatából adódó pontszám	60–100 faj = +25 pont 30–59 faj = 0 pont 10–29 faj = –25 pont 0–9 faj = –50 pont
	Invazív fajok	telken található inváziós fajokkal fertőzött területek arányából adódó pontszám	0% = 0 pont 1–5% = –15 pont 5–20% = –30 pont 20–50% = –45 pont >50% = –60 pont
	Élőhelyteremtés	élőhelytípusok darabszámából adódó pontszám (madárodúk, gyíkvárak, rovarhotelek, sünlakok, állatvilág számára táplálékot nyújtó vad gyümölcstermő növények, itatóhelyek, búvóhelyek stb.)	>4 elem = +25 pont 4 féle elem = +15 pont 1–3 féle elem = 0 pont 0 elem = –25 pont
	Védett növények	védett növény jelenlétéből adódó pontszám	igen = +25 pont nem = 0 pont

	<i>Egynyári dísnövény</i>	<i>egynyári dísnövénykiültetés jelenlétéből adódó pontszám</i>	<i>$<10\text{ m}^2 = 0$ pont $\geq 10\text{ m}^2 = -25$ pont</i>
	<i>Csapadékvízgazdálkodási index</i>	<i>telken található-e csapadékvíz hasznosítást elősegítő elem (250 m²-t elérő, meghaladó zöldtető, esőkert, záportározó, csapadékvízről történő öntözés)</i>	<i>igen = +25 pont nem = 0 pont</i>
	<i>Zöldhomlokzat, zöldfal, zöldtető</i>	<i>a legfeljebb 15% lejtésű épülettető legalább 50%- a zöldfelületként kialakított, és/vagy legalább 100 m² területű zöldhomlokzat vagy zöldfal jelenlétéből adódó pontszám</i>	<i>igen = +25 pont nem = 0 pont</i>
	<i>Hősziget hatást erősítő tényezők</i>	<i>hősziget hatású felületek jelenlétéből adódó pontszám</i>	<i>nem = 0 pont igen = -25 pont</i>
FUNKCIONÁLIS INDEX	<i>Szociális és közösségi ültetvény</i>	<i>250 m²-t meghaladó közösségi vagy szociális célú ültetvény jelenlétéből adódó pontszám</i>	<i>igen = +25 pont nem = 0 pont</i>
	<i>Látogathatóság, közösségi célú zöldfelülethasználat</i>	<i>a telken található zöldfelület min 10%-a közhasználat céljára átadott</i>	<i>igen = +25 pont nem = 0 pont</i>

<i>FENNTARTÁSI INDEX</i>	<i>Fenntartási kézikönyv</i>	<i>Zöldfelületfenntartási kézikönyv meglétéből adóó pontszám</i>	<i>igen = +25 pont nem = 0 pont</i>
	<i>Zöldfelületek mulcsozottsága</i>	<i>Évelő- és cserjefelület és faállomány aljnövényzet mulcsozottságából adóó pontszám</i>	<i>igen = +25 pont nem = 0 pont</i>
	<i>Komposztálás és zöldhulladék kezelése</i>	<i>zöldhulladék helyben kezeléséből adóó pontszám</i>	<i>igen = +25 pont nem = 0 pont</i>
	<i>Talajtömörödöttség</i>	<i>talaj tömörödöttségéből adóó pontszám</i>	<i>nem tömörödött = 0 pont közepesen tömörödött = -12 pont nagyon tömörödött = - 25 pont</i>
<i>TERÜLETI INDEX</i>	<i>Természetvédelmi érintettségű terület</i>	<i>a telek természetvédelmi érintettségéből adóó tényező</i>	<i>az invazív fajokkal fertőzöttség súlyozottan számítódik (pontszám +50%-kal módosul)</i>
	<i>Örökségvédelmi érintettségű terület</i>	<i>a telek örökségvédelmi érintettségéből adóó tényező</i>	<i>az invazív fajok jegyzékéből kihagyhatók a történeti értékű</i>

			növényállomány fajai
	Agrárterület szomszédságában elhelyezkedő terület	agrárterülettel határos telekhatár mentén védőfűsítés meglétéből adódó pontszám	nem = 0 pont igen = –25 pont
	Vízfolyás melletti 50 m-es sávban elhelyezkedő terület	telek vízfolyás menti elhelyezkedéséből adódó tényező	az invazív fajokkal fertőzöttség súlyozottan számítódik (pontszám +50%-kal módosul)
ÉRTÉK INDEX	Zöldfelület CO ₂ megkötő képessége	a zöldfelület CO ₂ megkötése egy év alatt	kg/év adat
	Zöldvagyon értékszámítás	a telken található növényzet értéke, telekre vetített értéke	Ft, Ft/telek m ²

Ezek remek irányok, de ilyen komplex vizsgálat nem készíthető el hitelesen 16 óra alatt. Mivel jelentős átfedést mutat egy tájépítészeti terv vizsgálati munkarésében meghatározásra kerülő elemekkel, a zöld tanúsítás inkább csak annak numerikus leírása és hivatalos visszaigazolásaként értelmezhető.

5. melléklet a 282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelethez

A zöldfelületi tanúsítvány minősítési kategóriái

	Minősítés	Pontérték
1.	kiváló „A”	400 pont fölött
2.	jó „B”	301–400 pont
3.	megfelelő „C”	201–300 pont
4.	fejlesztendő „D”	101–200 pont

	<i>Minősítés</i>	<i>Pontérték</i>
5.	<i>nem megfelelő „E”</i>	<i>100 pont alatt</i>

6. melléklet a 282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelethez

Zöld védjegy kérelem adattartama

- 1. A zöld védjegy kérelmezőjének, címének, telefonszámának és a kérelem címzettjének a megnevezése.*
- 2. A zöld védjeggyel ellátni kívánt növény latin és magyar nevének, lombozata jellegének, származási és elterjedési helyének meghatározása, részletes morfológiai leírással és fotódokumentációval.*
- 3. A zöld védjeggyel ellátni kívánt növény tápanyagigényének és vízigényének meghatározása.*
- 4. A zöld védjeggyel ellátni kívánt növény tűrőképességének, két kontinentális nyár és tél utáni sérülésmentes, életképes állapotának bemutatása, betegségek elleni toleranciájának és érzékenységének meghatározása.*
- 5. A zöld védjeggyel ellátni kívánt növény mésztűrő és várostűrő képességének meghatározása.*
- 6. A zöld védjeggyel ellátni kívánt növény ökológiai lábnyomának meghatározása a szállítási távolsággal, az előállítás becsült vízigényével és az előállítás során keletkezett becsült melléktermékkel, hulladékkal.*

4.2.Önkormányzati rendeletek vizsgálata

Vizsgálataim során a favédelmi, fakivágási rendeleteket több szempontból vizsgáltam meg és vettem össze. Kutatómunkám során kiderült, hogy nagyok a különbségek akár Budapesten belül is.

Az elemzéshez választott mintaterületek:

Fővárosi kerületek szintje (I, V, VII, VIII, XI, XII, XIV)

Vidéki nagyváros – (Pécs)

Vidéki középváros – (Veszprém)

Vidéki kisváros – (Zirc)

Értékelésemnél az alábbi szempontokat figyeltem meg és vettem össze:

- a helyi rendelet megkülönbözteti-e a közterületi és a magánterületi fákat
- pótlás mennyiségének meghatározásánál figyelembe veszi-e a törzsmérőt
- mekkora törzskörméretű fás szárú növények esetében kell engedélyeztetni a fakivágást
- a pótlás mennyiségének meghatározásánál figyelembe veszi a lombkorona átmérőt
- a pótlás mennyiségének meghatározásánál figyelembe veszi a növényegészségügyi értéket
- fajok között tesz különbséget
- honos fajok előnybe kerülnek
- allergén fajok hátrányba kerülnek
- invazív fajok hátrányba kerülnek
- beépítési sűrűséget figyelembe veszi
- fapótlási terv elkészítése szükséges
- pótlásra elvárt minimális törzskörméret
- speciális elemek a jogszabályban
- pozitív elemek
- negatív elemek
- illegális fakivágás büntetési pótlási százaléka

Fenti szempontokon túl **4 db közterületi fakivágás** pótlási kötelezettségét határoztam meg a különböző településrészekben. 1-1 őshonos, illetve invazív, egészséges illetve beteg faegyed pótlási igényét határoztam meg a rendeletek alapján.

FAJ	TÖRZSKÖRMÉRET - CM	EGÉSZSÉGI ÉRTÉK
Acer platanoides	30	5
Acer platanoides	30	2
Ailantus altissima	30	5
Ailantus altissima	30	2

Ezen kívül a táblázatos összevetésen kívül az egyes fővárosi önkormányzati rendeletek rövid szöveges elemzését is rögzítettem.

5. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK

A jogi környezetet táblázatban rögzített eredményei a 2. sz mellékletben találhatóak

Az **I. kerület** viszonylag alacsonyabb zöldfelületi aránnyal (21,7%) rendelkezik Budapest területén belül. Rendeletéről (Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelete a fás szárú növények és zöldfelületek védelméről és a fakivágás helyi szabályairól) elmondható, hogy alapos, a favédelmemre tekintettel lévő jogszabály. Hatálya nem terjed ki a gyümölcsfákra, illetve a magánterületen lévő cserjékre. Gondosan előírja, és védi a fák gyökérzónáját, építési területen favédelmi terv elkészítését kéri. A **346/2008. (XII. 30.) Kr.** invazív fás szárú növénylistáját több fajjal kiegészíti, valamint lágyszárú növényeket is felsorol, melyek terjedése megelőzendő. Telepítésre javasolt őshonos és nem őshonos fajokat ajánl. Felsorolja a kerületben védett, különleges értékű egyedeket. A lakosság támogatása figyelhető meg, mikor a kerület magánterületi fák esetében favizsgálatra és faápolásra támogatási összeget biztosít.

Mindezekhez az erős védelmekhez képest, negatívumként értékelhető, hogy a kerületben a 10 cm-nél kisebb törzsátmérőjű egyedek kivágása nem engedélyköteles. Negatívum, mert bár fenntartáshiány miatt alakul ki a hátrány, sarjak és gyomfák által általában, de ha egy ingatlanfejlesztő elülteti a kompenzációs kötelezettségét 14/16-os egyedekből, akkor miért ne vághatná ki azokat engedély nélkül az önkormányzati ellenőrzés után. A zavartalan panoráma lényegesen nagyobb ingatlanértékként értékesíthető mint az 5-6 cm átmérőjű fák a kertben.

Az illegális fakivágásnál különbséget tesz, hogy magánterületen (törzsátmérő 300%-a pótlandó) vagy közterületen (törzsátmérő 200%-a pótlandó) történt. A fapótlás minimálisan előírt törzskörméreténél is látható a különbség: míg a magánterületen 14/16-os törzskörméretet várnak el, addig a közterületen 12/14-es.

Amennyiben a pótlási kötelezettséget pénzben lehet csak megváltani, annak számítása az alábbi módszer szerint történik:

Közterületen és nem közterületen a fák kivágására vonatkozó pénzbeli megváltás (kompenzáció) összegét az alábbi (MFE) képlet szerint kell kiszámolni:

$$\text{faérték (Ft)} = A \times B \times C \times D \times E \times M$$

A: a kivágott fával megegyező fajú és fajtájú, lombhullató fák esetében **14/16 cm törzskörméretű**, minimum kétszer iskolázott faiskolai áru, magasra növő örökzöldek esetében legalább 140-160 cm magas, földlabdás vagy konténeres csemete három különböző, Magyarországon telephellyel rendelkező díszfaiskola által meghatározott **bruttó árából számított átlagára**.

B: kivágott fa fakataszter szerinti **korától** függő szorzószám

C: a kivágott fa **védettsége** és településen belüli **elhelyezkedése** szerinti szorzószám

D: a kivágott fa fakataszterben meghatározott **koronaállapotához** rendelt szorzószám,

E: a kivágott fa fakataszterben meghatározott **általános egészségi állapota és életképessége** szerinti szorzószám

M: a fafaj favizsgálati szakvéleményben meghatározott **dendrológiai értékét** jelző szorzószám

A rendelet szerint (21.§.) *nem kell pénzbeli megváltást fizetni az elhalt, vagy élet- illetve balesetveszélyes fák kivágása esetén.*

Budapest V. kerülete a városon belül a második legkisebb zöldfelületi aránnyal rendelkező kerület (3,4%). A rendelet (Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2020. (III. 13.) önkormányzati rendelete a fás szárú növények védelméről) nem szabja meg, hogy mely törzskörmérettől engedélyköteles a fák kivágása. A rendelet nem tesz különbséget közterületi illetve magántulajdonban lévő fakivágás, és fapótlás esetén. A rendelet tartalmazza a védett zöldfelületeket. A 346/2008-as Kormányrendelet inváziós fajait csak a *Morus alba*-val egészíti ki. Inváziós egyedek csak zöldfelületfenntartási feladatok esetén vágathatók ki pótlási kötelezettség nélkül. A pótlásnál 20/25 cm törzskörméretű, 8 cm törzsmérőjű a fapótlás alapegysége.

Illegális fakivágás esetén 300%-os törzskörméretet kell pótolni közterületen és magánterületen egyaránt.

A pénzbeli megváltást összegét az alábbi módon számolja ki:

pótlandó fa egyedek száma (db) × 1.000.000.- (Ft/db) = pénzbeli megváltás összege (Ft)

Budapest VII. kerületének a legkisebb (1,1%) a zöldfelületi aránya. Ennek megfelelően már 3 cm feletti törzsmérőjű fa kivágása engedélyköteles. A fajok között nem tesz különbséget, viszont a rendelet nem említi az inváziós, illetve allergén fajokat. Telepítésre

javasolt fajokat sem sorol fel. A fakivágási engedélykérelemhez minősített favizsgálói szakértői véleményt kér.

A rendelet a magánterületi fákkal többet foglalkozik, mint a közterületiekkel. Ez nyilván annak tudható be, hogy kevés közterületi fával rendelkezik, és a magánterületen lévő fákat jobban próbálja óvni.

Engedély nélküli fakivágás esetén különbséget tesz magánszemély és jogi személy között. melynek összege a törzsátmérő nagyságához képest magánszemély esetén 50.000-200.000 Ft, jogi személy esetén 500.000 – 2.000.000 Ft-ig terjedhet.

Fapótlás minimum 5 cm törzsátmérőjű fával történhet.

Pénzbeli megváltásnál különbséget tesz a darabszámban történő fapótlásnál illetve törzsátmérőben való fapótlásnál. Előbbinél darabszám x 500.000 Ft, utóbbinál cm x 130.000 Ft az összeg.

A **VIII. kerület** még mindig az alacsony zöldfelületi százaléku kerületekhez tartozik (17,8%), de már érezhetően több zöldfelülettel rendelkezik, mint az I. vagy az V. kerület. A rendelet „a józsefvárosi természeti környezet védelméről” szól, tehát nem kizárólag a kerületi fák védelméről, fakivágásról. A rendelet nem tartalmaz sem inváziós fajokat, sem honos, telepítésre javasolt fajokat, de kerületi védett egyedeket, zöldterületeket sem.

A VIII. kerületben nem kell azt a fát pótolni, melyet egészségügyi okok miatt vágta ki, és ha az ingatlanon minden beépítetlen 50 m²-re 1 db nagy lombkoronát adó fa jut. Pótlásnál minimum 5 cm törzsátmérőjű fát kell ültetni, történeti kertrekonstrukciónál 8 cm-es az előírás.

Nem tesz különbséget az inváziós fák és a honos fák között, valamint a fafajták között sem. Építési tevékenység miatt kivágott fákat 150%-ban kell pótolni. Minimálisan 5 cm-es törzskörméretű fákat kell elültetni. Illegális fakivágásnál 150%-ban kell visszapótolni a kivágott törzsátmérőt.

A pénzbeli megváltást a törzsátmérő-centiméterben megállapított mérték és az adott évi fapótlási egységár alapulvételével kell meghatározni. Példának álljon itt egy 30 cm-es fa fapótlási egységára, mely közterület esetében 60.000 Ft/cm, magánterületen 40.000 Ft/ cm.

A **XI. kerület** Budapesten belül a nagyobb zöldfelületi aránnyal rendelkező kerületek közé tartozik, 45,1%. Közterületen bármekkora törzskörméretű fa kivágása engedélyköteles. Magánterületen ezzel szemben a 9,5 cm törzsátmérőjűnél nagyobb, a 30 cm-es össztörzsméretűnél nagyobb, illetve fapótlás miatt ültetett fa 3 év után A rendelet megkülönbözteti a gyümölcsfákat, az inváziós fajokat, telepítésre javasolt honos és nem honos fajokat, továbbá felsorolja a kerületi védett fasorokat, zöldfelületeket.

Közterületen lévő inváziós vagy gyümölcsfa pótlása a fa darabszámával azonos, kivéve a porzós Populus egyedek, melyek törzskörméret felével pótlandók. Közterületen háromszor iskolázott, 18/20 törzskörméretű egyedekkel. Magánterületen a KR-ben meghatározott fajokon túl, gyümölcsfákkal és örökzöld fajokkal sem lehet a pótlást elvégezni. Az ingatlan teljes beépítetlen területén 80 m²-ként egy fa ültetendő. Magánterületen csökkenthető a pótlás, a kérelem előtti 5 évben elültetett fával, mely mérete minimum 12/14.

Pénzbeli megváltást az alábbi módon számolják közterületen:

12/14 cm törzskörméretű (4 cm törzsátmérőjű) legalább kétszer iskolázott, sorfa minőségű faiskolai áru ültetési költséggel és 3 év gondozási költséggel növelt évi átlagára, melynek összege 66 200 Ft.

A **XII. kerület** Budapest legzöldebb kerülete. Zöldfelületi aránya 75,2 %. A rendelet szerint (Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének 58/2018. (XII. 17.) önkormányzati rendelete a fás szárú növények védelméről) magánterületen engedély nélkül kivágható gyümölcsfa, kiszáradt fa, inváziós fafaj, valamint a 10 cm törzsátmérőnél kisebb fa. Beerdősült területnél 10 cm-es törzsátmérőjű fa kivágása engedélyköteles, telepített fasornál azonban mindegyik fa. Pótlásnál magánterületen 100 m²-en egy, maximum 3 fa lehet.

Pénzbeli megváltást az alábbi módon számolják:

egységár és a szükséges fapótlás darabszámának szorzata, ahol az egységár a z előző naptári évben, közterületen elültetett fák ültetési költséggel együtt számított átlagára.

6. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

6.1. Általános következtetések és javaslatok

A településrendezési tervezés rendszerében megszüntették a belterület és külterület fogalompárt, mint hivatkozható, gátképző jogi eszközt. Ez kedvezőtlen hatású a környezeti értékvédelem szempontjából. A tájképvédelmi szempontok mellett a szuburbanizáció és a szétterjeszkedő települési szövet, a logisztikai, kereskedelmi és lakó funkciók szóródásához terjedéséhez is vezet. A gazdasági szereplők egyre kevésbé kényszerülnek a korábbi települési szövet elértéktelenedett területeinek revitalizációjára. Állandó az új, „zöldmezős” beruházások térfoglalása. Mivel megszűnt ez a jogi keret két külön területrendszerről kell említést tenni. Az egyik a beépítésre szánt, míg a másik a beépítésre nem szánt területek. Már ez a fogalompár is méltón jelzi építésügyi szakágiságát. Kifejezőképessége pedig azért sem igaz, mert a beépítésre szánt területeken is csak szinte elenyésző területen megengedett a 100%-os beépítés. Mindeközben a jelenleg érvényes OTÉK, nem, vagy alig fogalmaz meg az épülettel be nem épített területrészekre elvárásokat. Ennek a teljes hazai környezetalakítás majdnem egészére alapvető hatást gyakorló jogszabálynak túlzottan leegyszerűsítő szakmai rendszere, a zöldfelületek numerikus minimumát határozza meg az egyes területfelhasználási egységeken belül. Külső szemlélőként könnyen belátható, hogy egy zöldmezős területen létesülő logisztikai központ a környezete nélkül ugyanúgy értelmetlen és használhatatlan beruházás, mint egy családi ház. Azonban míg az építési folyamatokhoz szükséges egyéb infrastruktúrák létesítésére vonatkoznak jogi keretek (útépítés, közműépítés, tereprendezés) addig a tevékenység során felhasznált zöldfelületi érték kompenzációjától vagy értékteremtési rendszerétől, mind az épületek, mind az infrastruktúra létesítési tevékenységek jogi környezete elhatárolódik. Szakmai szempontrendszerük arra hivatkozik, hogy erről a környezet és a természetvédelmi jogi környezet kellene hogy gondoskodjon. Ez azonban egyrészt hiányzik, másrészt alapvetésében téves megközelítés. Hiszen a védelmi jogszabályi rend értékvédelmen alapul. Márpedig a beépítésre szánt területek esetén nem mindig van jelen valós zöld érték, vagy ami jelen van és egy beruházás során kompenzálandó az is messze elmarad a potenciális helyi zárótársulás biológiai, természeti értékétől aminek a minél nagyobb elérése, kifejlődése lenne a cél.

Mind az országos, mind a helyi jogszabályi rendek blokkoló eszközként, gátként, teherként jelennek meg a gazdaság szereplőinek gondolat- és céltérképén. Jól érthető és meg is érthető, hogy egy logisztikai bázis beruházója, vagy akár egy családi ház tulajdonosa is, mint

potenciális és örömteli luxuslehetőségként tekint a minőségi zöld környezet kiépítésére kialakítására, ami azonban mindenképpen másodlagos a gazdaságos működés vagy a lakhatási lehetőség megteremtése mögött.

Egy új jogszabályi környezetben a jogi-ökonómiai cél lényegévé kell válnia annak a szempontnak, hogy a zöld érték teremtése gazdasági értékteremtő eszköz is legyen a gazdaság szereplői számára.

Zöld érték teremtésének a vállalásával jusson hozzá a gazdasági szereplő piaci értéket képző gazdasági javakhoz is. Az a gazdasági szereplő, aki zöld értéket, vagy magasabb zöld értéket teremt, az jusson hozzá építésre szánt ingatlanjának övezetre jellemzően, a helyi építési szabályzatban megjelölt maximális beépítettség fokához.

Ennek a szemléletmódnak kell érvényre jutni az épített környezetünk alakítása során kialakuló fás állományok esetén is.

A zöld mozgalmak ezt a szükségszerűséget nem, vagy csak nagyon kis létszámban ismerték fel. Jelenleg a zöld mozgalmak az épp aktuális hatalmi és/vagy fejlesztő befektetői szereplők által folytatott tevékenységek blokkolását tűzik ki célul. Ez közép, és hosszútávon is kontraproduktív és arra kárhoztatja a zöld értéket vágyó szereplőket, hogy a gazdaság mindenkor hatalomgyakorlói kiszorítják érv- és érdekrendszerüket a gazdasági folyamatokból. Primer blokkolási célok sem nagyprojektek esetén, sem egyedi fakivágási cél meggátolása esetén sem teremt új rövid, közép, vagy hosszútávon zöld értéket, miközben rengeteg energiát elvesz a valós zöld értékteremtéstől.

Egy olyan jogi környezet megteremtése tehát a cél, ami miatt minden a környezetre hatást gyakorló, azt alakító szereplőnek érdekévé válik a meglévő és szakmailag megfelelően kataszterezett zöld érték és ezen belül is egyre egészségesebb és kiterjedtebb fás állomány megteremtése és fenntartása. A zöld érték teremtését a terület biológiai érték számítás alapjegyeiből levezethetően kell a magasabb szintű zöldfelületi minőséget honorálni az azt kialakító számára.

Mindemellett a már meglévő értékek védelmének fokozására érdemes lenne a szolgalmi joghoz hasonlóan a földhivatali térképekre jelölni a védett fákat kiterjedési területüket jelölő körrel.

6.2. Magántulajdonú építési telkek karaktere esetén:

Az ingatlantulajdonos és a helyi önkormányzat hosszútávú településfejlesztési szerződésben rögzítse, hogy az ingatlantulajdonos a megfelelő minőségű és mennyiségű zöld érték teremtéséért és folyamatos fenntartásáért a telkén megkaphatja az extra, az övezetben megengedett maximális beépítési lehetőséget.

A felszín alatti beépítettség mértéke is alapvetően meghatározza, hogy milyen minőségű zöldfelület és zöld érték alakulhat ki. A jelenlegi jogszabályi rendszer nyílt terepet biztosít arra, hogy a szuburbán övezetekben is magas beépítettségi százalék, még ennél is magasabb felszín alatti beépítettségi százalékkal párosuljon, társasházépítést is lehetővé tevő szintterületi mutató mellett. Ennek eredményeként rendkívüli mértékben lecsökken a 100%-os talajkapcsolattal rendelkező telekrész, amely részek minőségét tovább rontja, hogy a szomszéd telkek között csak szűk oldalkerti sávok alakulnak ki. Ezek a területek nem biztosítanak 50-100 év egészséges fejlődéséhez megfelelő életteret a fás állományok számára.

További problémát okoznak a telken belüli közművek, amik értelemszerűen és a közterülethez hasonlóan tovább szűkítik a szabad gyökérfejlődés területét, felszín alatti terét.

1. javaslat

Legyen egy övezet beépíthetőségének maximum meghatározása: 45% (+ZÉ=5%)

Ennek jelentése az lenne, hogy Zöld Érték építése és hosszútávú folyamatos fenntartása esetén elérhetővé válna a területnek nem a 45%-os, hanem az 50%-os beépíthetősége.

Ennek a Zöld Érték építésnek több tényezője van. Az egyik a jelenleg meglévő, de a beépítés során a telken közvetlenül megszűnő zöld érték. A másik a Projekt életképességét biztosító más területekre gyakorolt hatás zöld érték károsító hatása (kapcsolódó, vagy szükséges út- és közműépítések). Ezek összege adja meg a szükséges minimál kompenzáció mértékét és megvalósulása esetén a „nullás” zöld értékteremtést! Ez a cél épületenergetikában már meghonosodott fogalomrendszer, így elérhető, hogy a minden környezeti szempontból kedvező hatású zöldinfra elemek is eljussanak erre a szintre. Azonban amennyiben cél egy zöldebb környezet, amely kedvezőbb távlatokat nyit a jövőben várható forgatókönyvek megvalósulása szempontjából, akkor ennél több szükséges. Ezek a zöld érték-meghatározások komplex szakmai értékelési folyamatokat, rendszereket igényelnek. Azok az építési beruházások, amelyek ki szeretnék használni az elérhető maximális építési

volument, minősített, azaz engedélyezett tájépítészeti tervben, és annak megvalósításával ériék ezt el. Ennek a rendszernek az engedélyeztetési rendszere nem áll a hatósági gyakorlatban rendelkezésre jelenleg. Kapcsolódóan szükséges az engedélyes tájépítészeti tevékenységek körét bővíteni vonatkozó a tájépítész tervekkel. Az építési tervtanácsokhoz hasonlóan egy bizonyos lépték fölött kötelezővé kellene tenni a főtajépítész hozzájárulást legalább szakági tervtanácsok formájában.

2. javaslat:

Általános jogi alappá kell, hogy váljon, hogy a zöldfelületek jogi szempontból csak akkor minősüljenek 100%-ban beszámíthatónak, ha teljesül esetükben a területükhöz viszonyított elvárt fásítottsági arány. Ezt a fásítottsági arányt a Helyi Építési Szabályozás keretei között kellene meghatározni a jogosult tervezőnek, a területek élőhelyi adottságai alapján (földrajzi-, éghajlati- és talajviszonyok alapján). Ennek ellenőrzése hatósági értelemben az építészeti szempontból már ismert légifotó-elemzési eljárással technikai értelemben már megvalósítható.

6.3.Közterületek karaktere esetén:

Közterületek esetén különösen nehéz általános szakmai szemléletmódot kialakítani. A közterületi szabadterek két alaptípusát érdemes elkülönítenünk a fák érdekében való jogi keretek koncepciójának kialakítása szempontjából. Az egyik alaptípus a lineáris közlekedési terek rendszere, telkei, infrastruktúraelemei és maradékelvű zöldfelületi elemei. A másik fő csoport a kiterjedt teres, parkos területek alaptípusa.

6.3.1. A lineáris közlekedési terek (utak, utcák, parkolók)

Ezek a területrészek is gyakran rendelkeznek minimális zöldfelületi százalékról vagy fásítási kötelezettségről a szabályozási terv, de a közlekedési engedélyezési eljárás során nem kerül vizsgálatra az építési jogszabályok rendszerébe tartozó minimális zöldfelületi érték betartásának tervezése, megvalósulása, műszaki ellenőrzése, végrehajtása. Új közlekedési területek kiszabályozásakor gyakran előforduló probléma, hogy nem kerül kisajátításra elegendő terület életképes zöldfelületnek területet adó visszacsatoló részsűk kialakítására. Ez alapvetően tovább csökkenti az amúgy is extrém rossz életkörülményeket biztosító területek lehetőségeit. Az útépitési szabványok általában nem teszik lehetővé a vízáteresztő burkolatok alkalmazását. Az útépitési tervezés engedélyezési szakaszában nem

szempont a fák élettere, azok értékvédelme. A közlekedési eredetű rezgés nagyfokú talajtömörödéshez vezet. Mindemellett ezek az elsődleges helyszínei az építési telkek közműellátásának biztosítására is. Ez mind a légvezetékek, mind a földkábelek és vezetékek, csatornák okán extrém mértékben csökkentik a gyökér és lombkoronák fejlődési lehetőségeit.

A fatelepítés, favédelem, fapótlás ezekre a területekre a legfejletlenebb jogi értelemben is.

Minden más infrastruktúraelem fontosabb jogi szempontból, mint a település, és az utca zöldinfrastruktúrájának alapjait biztosító fasor. A jelenlegi jogszabályi környezet nem védi a fákat, csak a környező közműveket és a közlekedési funkciók méreteit, szerkezeteit. Hazánkban az útsorfa nem minősül jogi szempontból olyan zöldinfrastruktúra elemnek, amely társadalmi célja és feladata a nyári burkolati felmelegedés gátlása árnyékolással. Pedig ezzel oxigéntermelő, széndioxid- és porcsökkentő, árnyékoló „berendezésekkel” jelentős mikroklimajavítás lenne elérhető.

Településrendezési tervek utcai térigény meghatározásakor jogszabályi védelem és kötelezettség esetén biztosítható lenne legalább az egyoldali fasorok térigényének biztosítása. Azokon a területeken, ahol a környező beépítés, vagy annak megengedett maximuma árnyékolja a környező lineáris közlekedési teret, ott annak az „északibb” oldalán, míg ahol nem ott a „délibb” oldalán lenne szükséges a fásítással megoldott árnyékolás. Ez alap városi infrastruktúrává kellene, hogy váljon a településrendezési eszközökön keresztül. A jövőben ideális jogi környezetnek rendelkeznie kellene az utca űrszelvényében mind a felszín alatt, mind a felszín fölött a fák folyamatos védelméről is.

Ezek a területeken lévő fák életminősége a legrosszabb. (élőhely, hőreflexió, vízhiány, talajtömörödés, sózás, űrszelvényütközések metszései, rongálás) Ezeknek a védelméről a legnehezebb gondoskodni és hosszútávon egészséges állapotban tartani.

Az általános szakmai közvélekedés szerint a jogi környezet jelenleg kontraproduktív a rossz állapotú fák cseréjét illetően. Egy rossz állapotú, átlag alatti lombozatú, többször csonkolt gyökér- és ágrendszerű fa cseréje, egy előnevelt, többször iskolázott fára, nem igazán reális megoldási lehetőség jelenleg például Budapesten. A kezelő, fenntartó, csak az élet és balesetveszélyes, károkozásra képes egyedeket tudja eltávolítani. Ezek pótlása is rendkívül időigényes. A pótolta fa esetén is fenntartási hiányosságokról beszélhetünk, általában a szakségek alulfinanszírozása és túlterheltsége miatt. A szimplán nem kedvező fajú, csonkolt, utcaképromboló, alacsony ökológiai haszonnal rendelkező, kis lombkoronájú, így alacsony

árnyékolási képességű, de átlagos egészségügyi állapotú fák cseréje általában csak többszörös törzskörméret pótlás esetén lehetséges. Ezt a kezelő nem tudja vállalni, így az útsorfák állapotának folyamatos, előre eltervezett javulása, javítása egy évtized alatt megvalósuló, szakmai alapokon nyugvó csereprogram alapján, általában, nem lehetséges.

A legnagyobb probléma a témakört átlengő társadalmi bizalmatlanság. Ennek oka, hogy se átláthatóság, se valós kompenzációs programok nem teremtették meg a hitelt, hogy valós szakmai programok valósuljanak meg. Tulajdonképpen érthetetlen, hogy más témákhoz képest nagyságrendileg kisebb finanszírozási igény ellenére sem alakulnak ki folyamatos és jól kommunikált programok, pedig nagy a társadalmi támogatottság, érdeklődés és elvárás a fásítás iránt.

A helyben pótlás nehézségeinek oldására érdemes lenne kidolgozni mondjuk az „erdei fatestvérek”, a „kerti fatestvérek” és a „parki fatestvérek” programokat. Ezek azt jelentenék, hogy az éppen cserére érett fák kompenzációs telepítése, ha nem tud megvalósulni az adott helyszínen, akkor a közeli telkeken, vagy parkokban vagy esetleg közeli erdős területeken valósuljon meg a kompenzációs telepítés.

6.3.2. Terek, Parkok (Zöldterületek)

Szintén kontraproduktív a fapótlás rendszere. Nem mindig lehet a helyszínen megoldani a fapótlást. Így is túlfásodott több zöldterület. Az alma materhez legközelebb lévő Feneketlen tavi park zöldterületi példája is igazolhatja ezt. A park faállományának kb. 30% csereérett. Ennek ellenére a választási kampányidőszakban nem tűnik vállalhatónak a politikai szereplők számára egy olyan 5-10 éves szakmai program kihirdetése és következetes végrehajtása, ami lecseréli a park faállományának leromlott részét, de teszi mindezt úgy, hogy javít a park alapsíkra vetített benapozottsági viszonyain.

Egy általános közpark fáit a közpark tulajdonosa és kezelője nem vizsgál fölül évente legalább egyszer, és nem dönt azoknak a fáknek a cseréjéről, amelyek átlag alatti növényegészségügyi mutatót tanúsítanak. Szakági forráshiány döntéshozói szándékhiány miatt. Ez a folyamat oda vezetett, hogy csak a 1-es egészségügyi állapotú fák kerülnek ki az összképből. Így a 2, 3, 4, 5-ös fák maradnak. Jelentős emberi és anyagi erőforrás megy el a 2-es 3-as állapotú fák ápolására, javíttatására. Az összképletben egy park faállományának átlagos állapota így nem javuló, hanem romló. Nem tud produkálni 4-es (jó) vagy ez fölötti átlagállapotot. Ez az egyik legnagyobb tünete annak, hogy a jelenleg érvényes fapótlási jogszabályi rend nem megfelelő.

Fák állapotának laikusok számára is érthető értékelő szintezése a jogszabály általános érvényű alkalmazása révén országosan el kellene, hogy terjedjen:

5ös: kiváló / 4-es: jó / 3-as: átlagos, közepes / 2-es: rossz / 1-es: veszélyes

Egy rossz állapotú fának nem lehet ugyanaz a kompenzációja, mint egy kiváló, vagy jó, vagy közepes állapotúnak. Azonban általános, hogy a mai jogi eszközök csak a veszélyes, kiszáradt, allergén fák esetén engedik el a kompenzáció numerikus alapjainak korrekcióját.

Ez pedig oda vezet, hogy nem szelektálódik ki az egyre jobb és értékesebb faállomány. Ahhoz, hogy erre sor kerüljön általános jogi érvényt és alkalmazási gyakorlatot kell, hogy kapjon a favizsgálati módszertan szakmai értékelési és pénzübeni értékelési része is. Ezzel mind növényegészségügyi szempontból, mind ökonómiai szempontból reális alapokra helyeződne a favédelem, fapótlás és hosszútávú faápolás. Ehhez az MFE által is használt favizsgálati módszertan mind szélesebb körben való elterjedése lehet az alapja.

6.4. A Fapótlás szükséges mértékének meghatározásáról

A kialakítandó végcél szempontjából kellene vizsgálni a szükséges fapótlás mértékét. A jelenlegi fakivágási engedélyek a helyi önkormányzatok jegyzői által jegyzett, a helyi rendeletek érvényesítésével történnek meg, ott, ahol egyáltalán rendelkezésekre állnak ilyen rendeletek. A jelenlegi jogszabályi rend csak a jelenleg meglévő zöld értéket adó fás szárú állomány pótlására, kompenzációjára törekszik. Azonban a rendeletek alapján megvalósuló pótlás nem biztosítja az építkezés ideje után közvetlenül a zöld érték kompenzációt. A lombkorona valós mérete nem része egyetlen általam vizsgált rendeletnek sem. A fák növényegészségügyi állapota és bizonyos kerülendő fajok bírnak kompenzációs értékmódosító hatással a legkifinomultabb jogi eszközökben is. A hosszútávú zöld érték fenntartás nem követelmény. Ennek ellenőrzésére nem is áll rendelkezésre hatósági erőforrás. Pár rendelet már eljutott arra a szintre, hogy igyekszik meghatározni a „túlfásodottság” mértékét is. Azaz a terület zöldfelületére vetítve nem kerülhet egy bizonyos darabszámnál több fa a pótlás során. Ezek a finomító jogi eszközök üdvözlendők, de országos viszonylatban tekintve esetlegesek a helyi önkormányzati szintű jogalkotás miatt. A rendeletek általában megteremtik a pénzübeni megváltás lehetőségét is. Ez az eszköz megteremtheti az egyik finanszírozási alapot a közterületek fásítási programjai számára.

Egy építési telek esetén a zöld érték kompenzációnak a kiindulási értéke nem csak a jelenleg a területen lévő zöld értékeknek kellene lenniük. A kiinduló kompenzációs állapotnak a

területnek éghajlati és termőhelyi szempontból az adott helyszínen kifejlődhető csúcstársulást kellene tekinteni. Hosszútávon szemlélve alapvetően ugyanis ez elől veszi el a kifejlődési lehetőséget a fejlesztés, építkezés. Ez az érték jelentősen magasabb lenne, mint a napjainkban figyelembe vett, a területen jelenleg fellelhető zöld érték. Márpedig egy építési telken lezajló építési tevékenység a mi éghajlatunkon és klímánkban általában egy helyi csúcstársulásnak, egy lombos erdő kialakulásának lehetőségét építik el 50-100, de tulajdonképpen több száz évre, végleg.

Ez utóbbi zöld érték kalkulációnak a megjelenése, érvényesítése a jogszabályi rendben a kevésbé értékes termőhelyi adottságú területek felé mozdítaná el az építkezések lehetőségét.

Mikroklimatikus és ökológiai szempontból ott, ahol a természetes termőhelyi adottságok lehetővé teszik, vagy tennék, a fás állomány kifejlődését, ott legalább a zöldfelületként megmaradó területrésze vetítve 8m x 8m, azaz 64 m²-enként szükséges lenne 1 db a területen, legalább 75%-ban honos fajokból, fajtákból előnevelt fák telepítése és hosszútávú fenntartása. Ez azonban nagy lakossági ellenállásba ütközne rövidtávon, amíg ki nem alakulna a kedvező hatás is. Az ingatlantulajdonosok panoráma iránti igénye, a lakások ma divatos benapozottsági viszonyai iránti vágy, a medencék, a gyepes kerti terek, vagy az egyszerű zöltség és gyümölcstermesztés téréngénye milyen mértékben lehetetlenülne el, ha a településeink családi házas övezetei a német vagy amerikai példák alapján gyönyörű fák árnyékában találnák magukat.

6.5.Állami szintű szakpolitikai célkitűzés szükségességéről

A reális célkijelölés csak jól megfogalmazott és kidolgozott program szerint történhet. A jogi eszköz az építési szabályozás keretén belül is tulajdonképpen rendelkezésre állna, ha a szakmai szűklátókörűség képes lenne beemelni tudatába, hogy az építési telkeken történő fásítások nem odateremtett Természet, hanem emberek által gyakran építőipari eszközökkel és módszerekkel lezajlott környezetalakítás funkcionális, mérnöki, ökológiai és esztétikai célok megvalósítására. Ebből a perspektívából már lehetőség lenne a településrendezési eszközök kidolgozásakor kötelező Tájrendezési munkarész keretén belül meghatározni a zöldfelületi minimál százalék mellett az építési tevékenység során elvárható fásítási mértéket minőségi és mennyiségi szempontból.

Ezeknek a szempontoknak összhangban kellene lenniük az országos és a területi favédelmi, fakivágási és fapótlási rendeletekkel.

Értelemszerűen szakmai érvek és településfejlesztési stratégiák valósulhatnak meg a magánterületek fásításnak, lombkoronaborítottsági értékének meghatározása között. Más elvárható értékről beszélhetünk egy erdős környezetben lévő budai villa telkén és másról egy községi, háztáji gazdálkodást is lehetővé tevő alföldi ház telkének az esetén.

Jelen viszonyok között is azonban kitűzhető szakmai cél lehet, hogy legalább a be nem épített terület 50%-a lombkorona-borítottá váljon a fejlesztést követő 10. évben.

Egy átlagos családi házas telek és beépítés példáján vizsgálva:

telek területe: 750 m²

beépített terület: 25 %, azaz 190 m²

nem beépített terület: 560 m²

Lombkoronaborítottság elvárt mértéke 10 évvel a beépítés után: **280 m²**

Amennyiben egy átlagos hazai, 10 éves fa méretét 6 x 6 méteres helyigénnyel írjuk le akkor ezen a telken legalább 7,7 db, azaz **8 db előnevelt fa telepítése** lenne szükséges a használatbavétel során ellenőrzött zöldfelületi minimum megfelelésének igazolásához.

A beépítésre szánt területeken a fás állomány jelentőségének fokozódása a beépítettség intenzitásával egyenes arányosan nő. Nyilván nem az egyedi természeti táji kultúrtörténeti növényállományt alapul véve, hanem az általános fás szárú növényzetet tekintve.

A fakivágási eredetű fapótlásnak az értékét a beépítettségi intenzitás függvényében lenne érdemes első körben meghatározni az országos területi hatállyal rendelkező, állami szintű jogi eszköz kialakításakor.

Ezen a helyi önkormányzatok csak módosító, szigorító a helyi adottságokhoz jobban illeszkedő szabályozási elemekkel változtathatnának, szigoríthatnának.

Természetesen itt is akadnak jogszabályalkotási problémák. A hazánkban jellemző lakótelepi beépítési forma a 50-es, 60-as, 70-es és 80-as években sokhelyütt használta az ún. úszótelkes beépítést. Ennek következtében lakótelepeink épületeinek környezete közterületi telek, telkek összessége. Az úszótelek 100%-ban beépített, míg a környezet közlekedés, rekreáció és zöldfelületek összessége. Ebben az esetben a fás állomány nagy jelentőségű, de nem köthető egyetlen épülethez sem, hanem a helyi önkormányzat kezelésébe tartozó elem.

6.6. Ellenőrző hatóság szükségességéről

Ez a tartalmi pont jelentősen megváltozott helyzetbe került azáltal, hogy a hatályos kormányrendelet egyértelműen megerősíti a Zöldhatóság ellenőrző szerepét. A bővülő és pontosodó feladatkör azonban nem látható, hogy milyen szakmai, emberi erőforrásigényt teremt és hogy milyen eszközökkel segíti az állam a rendeletben foglaltak, eredményre vezető ellenőrzést, magát a hatósági szerepvállalást.

7. ÖSSZEFOGLALÁS

A dolgozat körbejárta a korábbi és a jelenlegi kormányrendelet jogi eszközeit. Megvizsgálta a helyi önkormányzati rendeleteket településszintenkénti és szakmai fejlettségi szint szerinti rétegeit. Az elemzés arra vezetett, hogy a közelmúlt és a jelen jogrendje is még csak az értékvédelemre tud koncentrálni. A zöldérték fejlesztés serkentésének még csak a magjait veti el a hatályos kormányrendelet. Mindezek alapján, ha az ökológiai értelmű fenntarthatóságot az emberi lét alapszükségletének tekintjük, akkor a sok-sok pozitív eredmény ellenére sem jutottunk el egy ösztönző, új zöld érték teremtésében érdekelt gazdasági környezet kialakításáig.

A fakivágás fapótlás rendeletek tekintetében ennek a fenti célnak a megvalósulása érdekében sürgősen és egyértelműen további jogfejlesztésre van szükség. Ennek legegyszerűbb és leggyorsabb módja továbbra is az állami szintű azonos keretrendszerű egységes szabályozás lenne. A fakivágás kompenzációs fokának, a területen meghatározott szintterületi mutató, beépítettségi mutató és felszín alatti beépítettségi mutatóval arányosan kellene növekedni. Mindemellett a dolgozatban javasolt maximális beépítettségi, felszín alatti beépítettség és szintterületi mutató eléréséhez pozitív zöld érték teremtésének szükségességét kellene hozzárendelni.

Ezen elvek megvalósítását, jogrendbe építését pozitív szakmai célként kell kitűzni.

8. IRODALOMJEGYZÉK

1. 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
2. 2023. évi C. törvény a magyar építészetről
3. 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK)
4. 346/2008. (XII. 30.) Kormányrendelet a fás szárú növények védelméről
5. 282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről
6. Budapest Főváros Közgyűlésének 47/1998. (X. 15.) számú önkormányzati rendelete a Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatról
7. 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelet a fás szárú növények és zöldfelületek védelméről és a fakivágás helyi szabályairól (I. kerület)
8. 7/2020. (III. 13.) önkormányzati rendelet a fás szárú növények védelméről (V. kerület)
9. 37/2015. (X.30.) önkormányzati rendelet a fás szárú növények védelméről (VII. kerület)
10. 28/2014. (VII. 1.) önkormányzati rendelet a józsefvárosi természeti környezet védelméről (VIII. kerület)
11. 15/2017. (V. 3.) önkormányzati rendelet a fás szárú növények védelméről szóló (XI. kerület)
12. 58/2018. (XII. 17.) önkormányzati rendelet a fás szárú növények védelméről (XII. kerület)
13. 1/2013. (I. 22.) önkormányzati rendelet a fák védelmének helyi szabályairól (XIII. kerület)
14. 43/2023. (XI. 30.) önkormányzati rendelet a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról (XIV. kerület)
15. 28/2021. (VI. 24.) önkormányzati rendelet a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról (Veszprém MJV)
16. 49/2009.(XII.31.) önkormányzati rendelet a közterületek használatáról (Zirc Város)
17. 9/2011. (II.21.) önkormányzati rendelet a fás szárú növények védelméről és a területek biológiai aktivitásérték egyensúlyának fenntartásáról (Pécs MJV)
18. <https://masfelfok.hu/2023/07/18/hosegnap-hohullam-budapest-klimavaltozas-varosi-hosziget-zoldfeluletek-fak/>

19. Orosz Ildikó: Budapest Főváros III. ker. Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata Fás szárú növények védelméről szóló 23/2018 (VI.26) rendeletének alkalmazása és gyakorlati tapasztalatai, 2020.
20. Petre Anna Gabriella: A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Kormányrendelet jegyzői hatáskörében lefolytatott eljárások gyakorlati tapasztalatai, 2018.
21. Szabó Edina: A budapesti önkormányzatok fákkal kapcsolatos rendeleteinek áttekintése, 2018.

9. MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: Elemzett rendeleti szövegek:

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelete

a fás szárú növények és zöldfelületek védelméről és a fakivágás helyi szabályairól

<https://or.njt.hu/eli/735649/r/2023/21>

Hatályos: 2023. 07. 02

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló [1995. évi LIII. törvény 46. § \(1\) bekezdése c\) pontjában](#) és [48. § \(1\) és \(2\) bekezdésében](#), valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló [2011. évi CLXXXIX. törvény 142/C. § \(1\) bekezdésében](#) kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló [2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § \(1\) bekezdés 2. és 11. pontjában](#) meghatározott feladatkörében eljárva, a környezet védelmének általános szabályairól szóló [1995. évi LIII. törvény 48. § \(3\) bekezdése](#) szerinti szervek véleményének kikérésével a következő rendeletet alkotja:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

A rendelet célja

1. § E rendelet célja a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) közigazgatási területén élő növényállomány megőrzése, védelme és fejlődésének biztosítása. Ennek érdekében kifejezett cél

a) az Önkormányzat közigazgatási területén található zöldfelületek védelme és szakszerű fenntartása,

b) e területeken a növényállomány indokolatlan károsításának, elpusztításának megelőzése, elhárítása, illetve a bekövetkezett károsodás csökkentése, a megszűnő vagy rongálódó zöldterület növényállományának pótlásáról való gondoskodás, és

c) a fás szárú növények védelme, fenntartása, rongálásuk megakadályozása, kivágásuk szabályozása és a szakszerű pótlásukról való gondoskodás.

A rendelet hatálya

2. § (1) E rendelet hatálya kiterjed az Önkormányzat közigazgatási területén található zöldfelületekre és fás szárú növényekre a [\(2\) bekezdésben](#) meghatározott kivételekkel.

(2) E rendelet hatálya nem terjed ki:

- a) a külön törvény és kormányrendelet hatálya alá tartozó fás szárú növényekre,
- b) a mozgatható tartóedénybe (pl. növényláda, planténer) ültetett, illetve a talajkapcsolattal nem rendelkező (pl. épületekből, épületrészekből, várfalból kinőtt) fás szárú növényekre,
- c) az emberi fogyasztásra alkalmas, alapvetően a gyümölcséért termesztett és gondozott növényfajokra,
- d) a nem közterület megnevezésű ingatlanon álló cserjékre.

Értelmező rendelkezések

3. § E rendelet alkalmazása szempontjából:

1. Csurgóterület: A lombkorona kiterjedésének a talajra vetített függőleges vetülete, a külső támasztó- és szállító gyökérrendszert, valamint a felszívó gyökérzet egy részét borító talajterület. Átmérője megegyezik a koronaátmérővel. Területén munkálatok csak kézi erővel, szakfelügyelet mellett végezhetők.

2. Dréncső: A talajba telepített perforált, a felszín felől zárható cső, amely a céltól függően öntözővizet és/vagy levegőt juttat a gyökérzónába, vagy az ott megjelenő felesleges vízmennyiséget elvezeti.

3. Drénréteg: A talajban speciálisan kialakított, vízelvezető közegekből (pl. murvából, kavicsból, homokból) álló réteg.

4. Eredménytelen pótlás: a hatósági határozattal elrendelt fapótlás, mely a hatósági határozatban megadott időpontig nem ered meg.

5. Fahely: Fa ültetésére kijelölt, szilárd burkolat nélküli, víz- és légáteresztő felület. Alapterülete legalább 2,25 m², és a szemben álló oldalak legkisebb távolsága legalább 1,2 m.

6. **Fakataszter:** A közterületi fák azonosítására és értékelésére alkalmas adatokat tartalmazó informatikai nyilvántartás.
7. **Fa jelentős mértékű csonkítása:** olyan mértékű beavatkozás a fa állagába, mely annak további növekedését visszafordíthatatlanul megakadályozza, ökológiai vagy esztétikai értékét jelentősen csökkenti, vagy amire közvetlenül visszavezethető két éven belül a fa jelentős mértékű pusztulása.
8. **Fás szárú növény:** fa, cserje és fás szárú kúszónövény együttes megnevezése.
9. **Favédelmi terv:** A zöldfelületek építési munkáit érintő kiviteli (kertészeti-, zöldfelületrendezési-) terv része, mely az építési területen álló fák szakszerű védelmének részleteit tartalmazza, az MSZ 12042:2019 (Fák védelme építési területeken) szabvány alapján.
10. **Favédelmi zóna:** a statikai védőzónát, a csurgóterületet és a favédelmi területet magában foglaló, a fa által a föld felett és felszín alatt teljes gyökérzetével elfoglalt, védendő területe. Átmérője a csurgóterület + 2 x 1,5 m, azaz a csurgóterület szélétől számított másfél méterrel növelt terület, melyen munkálatok csak szakfelügyelet mellett végezhetők.
11. **Favizsgáló és faápoló szakember vagy szakmérnök:** (minősített) „favizsgáló és faápoló szakember” vagy (minősített) „favizsgáló és faápoló szakmérnök” államilag elismert, posztgraduális végzettséggel rendelkező személy.
12. **Favizsgálati szakvélemény:** minősített favizsgáló és faápoló szakember vagy minősített favizsgáló és faápoló szakmérnök által készített vizsgálati dokumentáció, amely a fa általános adatait (faj, fajta, fakataszteri azonosító), fizikai paramétereit, a farészek állapotmutatóit, a fa vitalitási értékét (életképességét), a fahibákat, a fa ápolási munkálataira vonatkozó javaslatot, valamint a fa vagyoni értékét is tartalmazza. Indokolt esetben elfogadható biológus, erdőmérnök, természetvédelmi mérnök, kertészmérnök, tájépítész vagy táj- és kertépítési mérnök által kiadott szakvélemény is, ha a fent megadott adatokat hiánytalanul tartalmazza.
13. **Fiatal fa:** A fa a kiültetés időpontjától számított első 5 évben.
14. **Földlabdás növény:** Olyan növény, amelynek a gyökérzete földlabdában található.
15. **Gyökérnyak:** A fának a talajszint vonalában található azon része, ahol a gyökér és a törzs kapcsolódik egymáshoz. A gyökér szerteágazó edénynyaláb-gyűjtőrendszere itt fut össze és találkozik a továbbító rendszerrel, a törzs szorosan egymás mellett álló edénynyalábjaival. Sérülése végzetes következményekkel járhat, épségére különös figyelmet kell fordítani.
16. **Gyökérterület:** Az a négyzetméterben kifejezett talajfelület, amely alatt a fa gyökérzete helyezkedik el.
17. **Gyökérvédelem:** Az ültetett fa gyökerének védelme a mechanikai sérülésektől, kiszáradástól vagy egyéb káros hatásoktól.
18. **Illegális fakivágás:** engedély nélkül végzett fakivágás.
19. **Inváziós fajú fás szárú növények:** a fás szárú növények védelméről szóló [346/2008. \(XII. 30.\) Korm. rendelet](#) 1. sz. mellékletében, illetve az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló [2009. évi XXXVII. törvény](#) végrehajtásáról szóló [60/2017. \(XII. 21.\) FM rendelet](#) 3. sz. mellékletének B) táblázatában meghatározott növények, valamint az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről kiadott Európai Parlament és a Tanács 1143/2014/EU rendelete (2014. október 22.) végrehajtási rendeleteiben meghatározott fajok.
20. **Iskolázott fa:** Nevelése során legalább kétszeri gyökéralávágással vagy átültetéssel nevelt fa, amelynek a felhasználás előtti kiemeléskor szabályos koronája, továbbá hajszálgyökerekkel dúsan átszőtt és tömött földlabdája van.
21. **Kiszáradt fa:** olyan fa, amely a vegetációs időszak során nem rendelkezik élő lombozattal.
22. **Koronaalap:** a törzs legfelső pontja, amelyből a korona elágazik. A koronaalap az edénynyalábok fontos találkozási pontja, e nyalábokat szétágasztja a korona felé. Sérülései nehezen gyógyítható, súlyos sérülései a fának.
23. **Közterület:** minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló terület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás közterületként tart nyilván.
24. **Közhasználatú terület:** a tulajdonos személyétől, illetve a tulajdonformától függetlenül minden olyan terület, amely mindenki számára korlátozás nélkül vagy azonos feltételek mellett igénybe vehető, ideértve a közterületnek közútként szolgáló és a magánterületnek a közforgalom elől el nem zárt részét is.

25. Különleges értékű fa: adott közigazgatási terület szempontjából kiemelt szakmai, tudományos, település- és kultúrtörténeti értéket képviselő fás szárú növény.
26. Metszés: fás szárú növény szakszerű visszavágása, metszése, mely a lombkorona 30%-át el nem érő mérték esetén metszésnek, a lombkorona 30-50%-át érintő esetben erőteljes metszésnek minősül.
27. Minősített Favizsgáló: a Magyar Faápoló Egyesülete (továbbiakban: MFE) által vezetett Minősített Favizsgáló jegyzékben szereplő, faápolási/favizsgáló szaktevékenységet végző szakember, aki a MFE szakmai irányelveit követve végzi munkáját, vizsgálati módszereinek leírása, dokumentációja megfelel a szakmai követelményeknek.
28. Nyugalmi időszak: A lombhullás végétől a rügyfakadás kezdetéig tartó időszak. A vegetációs időszak ellentéte.
29. Statikai biztonsági védőzóna: A fa statikai egyensúlyának megtartására szolgáló, vastag (tartó és támasztó) gyökérzetét borító talajterület. Átmérője a fa törzsátmérőjének a kilencszerese (sugara a fa törzsátmérőjének négyeszerese a gyökérnyaktól mérve), melyen felszín alatti munkálatok végzése tilos.
30. Talajcsere: Az a tevékenység, amikor az ültetőgödör talaját igazolt származási helyről beszerzett, a növény számára megfelelő minőségű ültetőközegre cseréljük.
31. Továbbnevelt sorfa: kertészeti faiskolai szabványoknak megfelelő, legalább 12-14 cm törzskörméretű, 220 cm törzsmagasságú, többször iskolázott, fajra és fajtára jellemző szabályos növekedésű, egyenletes ágelosztású, többéves, koronás fa.
32. Törzsátmérő: A fatörzs talajfelszíntől számított 1 m magasságában, bokorfa esetén az első elágazás alatt mért körátmérője, centiméterben kifejezve.
33. Törzskörméret: A fatörzs talajfelszíntől számított 1 m magasságában, bokorfa esetén az első elágazás alatt mért kerülete, centiméterben kifejezve.
34. Törzsmagasság: A fa törzsének a talajszinttől az első elágazásig mért hosszúsága, centiméterben kifejezve.
35. Törzsvédelem: Az ültetett fa törzsének védelme a mechanikai sérülésektől és az időjárás káros behatásaitól.
36. Túltelepítés: a nem közterület megnevezésű ingatlan területén 80 m²-enként több mint 1, fajra szerint növekedése során legalább 8 m koronaátmérőt elérő fa található, vagy ha a lombkoronaszint teljesen záródott.
37. Ültetőgödör: A telepítendő fás szárú növény méretének és igényeinek megfelelő, talajcserével előkészített terület.
38. Ültetési terv: A fa ültetésének részletes dokumentációja.
39. Városterő fa: a káros környezeti hatásoknak (pl. levegőszennyezés, talaj-, talajvíz szennyezettség, sózás) ellenálló fajfajta.
40. Vegetációs időszak: A lombhullató növényeknek a rügyfakadás kezdetétől a lombhullás végéig tartó időszaka, mely március 15-től október 15-ig tart.
41. Zoológiai szakvélemény: okleveles biológus vagy természetvédelmi mérnök/szakmérnök által készített, a fás szárú növény által lakott, és/vagy azon fészkelő védett állatokra vonatkozó szakvélemény.
42. Zöldfelület: a települések területén belül a biológiailag aktív növényzettel fedett, benőtt, betelepített területek összessége, tulajdonformától függetlenül. Gyep- és cserjeszinten a borítottság akkor teljes, ha az egyedek kitöltik a közöttük lévő, rendelkezésre álló életteret. Fák törzsének közvetlen közelében, ahol a gyep- és cserjeszint életfeltételei nem adóttak, a zöldfelület méretét a le nem burkolt gyökérzóna adja.
43. Zöldterület: állandóan növényzettel fedett közterület, amely a település klimatikus viszonyainak megőrzését, javítását, ökológiai rendszerének védelmét, a pihenést és testedzést szolgálja. A zöldterület általános használata szerint közpark vagy közkert.

II. Fejezet

A kerületi növényállomány fenntartása és védelme

Zöldfelületek és zöldterületek fenntartása, védelme

4. § (1) Az Önkormányzat közigazgatási határán belül levő zöldfelület tulajdonosa, vagy kezelője, fenntartója vagy üzemeltetője (a továbbiakban: tulajdonos) köteles a tulajdonában, kezelésében, üzemeltetésében lévő zöldfelületeket fenntartani, valamint gondoskodni a növényzet ápolásáról, minőségének javításáról és az időszzerű növényvédelmi munkálatok elvégzéséről a vonatkozó jogszabályok alapján.

(2) A tulajdonos az [\(1\) bekezdés](#) szerinti feladatai keretében köteles a zöldfelületet

a) üzemeltetni, a rendeltetésszerű használat feltételeit biztosítani,

b) a mindenkor szakmai szempontoknak megfelelően jó karban tartani vagy tartatni,

c) a kórokozótól, a kártevőktől és szakszerűtlen kezelésektől és indokolatlan beavatkozásoktól lehetőség szerint megóvni, szükség esetén kezelni,

d) az inváziós fajok terjedését visszaszorítani,

e) a zöldterületek használatából következően azokat rendszeresen felújítani,

f) a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően nyilvántartani, és

g) az építészeti, közmű- vagy egyéb fejlesztések során a meglévő értékes zöldfelület és különösen a fás szárú növények megtartását prioritásként kezelni.

(3) A rendelet hatálya alá tartozó zöldterületeket rendeltetésüknek megfelelő célra és módon, állaguk sérelme nélkül, a tulajdonos, a vagyongekezelő ettől eltérő döntése hiányában, mindenki ingyenesen használhatja. Ha a használat során állagsérelem következik be és ezáltal a tulajdonost kár éri, a használó köteles az általa okozott kárt megtéríteni. A tulajdonos ennek biztosítása érdekében jogosult a használótól előzetesen meghatározott mértékű kauciót bekérni.

(4) A zöldterületek megóvásához és fejlesztéséhez szükséges feltételeket az Önkormányzat a költségvetési rendeletében meghatározott mértékben biztosítja.

5. § (1) A zöldterületek megóvása érdekében tilos a növényzet (fák, cserjék, virágok, gyepek) és a zöldfelületek egyéb elemeinek, tartozékainak, felszerelési tárgyainak bármilyen módon történő megrongálása, elpusztítása, károsítása, szakszerűtlen kezelése.

(2) A zöldfelületen lévő élő fák kivágására csak az e rendeletben meghatározott módon és feltételekkel, a hatósági engedélyben foglaltak alapján kerülhet sor.

(3) Tilos a zöldterületeken lévő fákról, növényekről tulajdonosi engedély nélkül a virágok, termések stb. szedése, a fák megcsonkítása.

(4) Tilos a zöldterületek növényzetét, felszerelési tárgyait vagy azok tartozékát, az ott elhelyezett köztéri műtárgyakat megrongálni, elpusztítani.

(5) Járművel, kerékpárral csak a zöldterületek erre a célra kijelölt útjain lehet közlekedni.

(6) Parkosított területre gépkocsival vagy más járművel behajtani, ott megállni tilos.

(7) Zöldterületen gépjárművet javítani, mosni, valamint ilyen célra a közkifolyót, kerti csapot igénybe venni tilos.

(8) Zöldterületen szemetelni, azt bármilyen módon (pl. útszóró sóval, higítószerekkel, ásványi olajokkal, savakkal, lúgokkal, festékekkel, cementtel vagy más kötőanyagokkal) beszennyezni, vagy azon törmelék vagy egyéb tárgyat engedély nélkül elhelyezni tilos.

(9) A zöldterületet a rendeltetésétől eltérő célra (például: árusítás, rendezvények, egyéb üzleti tevékenység) a tulajdonos előzetes egyetértésével, csak megfelelő engedéllyel, ideiglenesen, a helyreállítás költségeinek megtérítése és az esetleges hatósági engedélyezés során megállapított megfelelő biztosítékok kikötése mellett lehet használni. A használat megkezdése előtt a tulajdonos és a használó által közösen végzett, megelőző állapotfelmérés szükséges.

(10) A zöldfelületeket, az azokon átvezető útvonalakat, sétányokat, játszótereket, játszószereket mindenki csak saját felelősségére, rendeltetésszerűen, a jelen rendeletben, más jogszabályokban és a tulajdonos által meghatározott feltételek szerint használhatja. A tulajdonos a zöldfelületeken elsődlegesen a növények fejlődését, életben maradását szolgáló feltételeket köteles kialakítani, és ehhez igazodóan gondoskodik az útvonalak, sétányok kialakításáról.

(11) A helyi közlekedéssel összefüggő feladatok megvalósítása során úgy kell eljárni, hogy a közutat, járdát szegélyező, illetőleg a közúti forgalmat irányító vagy elválasztó, részben vagy egészben növényzettel borított közterületen – a közlekedés és a parkolás feltételeinek biztosítása mellett – a zöldterület kellő védelmet kapjon, annak érdekében, hogy funkcióját folyamatosan betöltsen és épségben fennmaradjon.

(12) Tilos a zöldterületen közműveket fektetni, kivéve, ha a közműfektetés alapos indokkal, jogszabály, helyi építési szabály vagy településképi rendelkezés alapján, műemléki érték védelme érdekében, vagy közútkezelő

burkolatbontási hozzájárulása hiányában más nyomvonalon nem oldható meg és a közműfektetést végző szervezet vagy személy a tulajdonos felé kötelezettséget vállal a szakszerű helyreállításra, és azt a tulajdonos elfogadja.

(13) A halasztást nem tűrő igénybevételek (pl. csőtörés) esetén az igénybe vevő köteles a tulajdonost haladéktalanul értesíteni, és gondoskodni az eredeti állapot 30 napon belül – a tulajdonossal egyeztetett módon – történő helyreállításáról, az érintett terület és közvetlen környezete tisztán tartásáról, a keletkezett hulladék eltávolításáról, a növényzet és állatvilág védelméről. Ha a növényültetés és az egyéb helyreállítási munkák szakmai okok alapján ezen időn belül nem végezhető el, akkor azokat a legközelebbi ültetési időszakban kell végrehajtani.

(14) Aki a közterületen lévő növényzetet megrongálja, köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha ez nem lehetséges, akkor a rongálással okozott kárt megtéríteni az Önkormányzat részére. Fák visszafordíthatatlan károsítása esetén a kár mértékét e rendelet [22. §](#) szerint kell megállapítani.

Fák telepítése, fenntartása és általános védelme

6. § (1) Az Önkormányzat a tulajdonában álló, vagyongazdálkodásában vagy egyéb jogszzerű használatában lévő ingatlanokon található fákról fakatasztert vezet, azt rendszeresen frissíti, továbbá biztosítja a fakataszterben nyilvántartott fák azonosítására szolgáló adatok nyilvános elérhetőségét.

(2) Az ingatlan használója az Önkormányzat megbízásából a fakataszteri felmérést végző személyeket – a felméréshez szükséges legrövidebb időtartamra – az ingatlanra beengedni köteles.

(3) Közterületen fás szárú növényt ültetni kizárólag az ingatlan tulajdonosának előzetes hozzájárulásával lehet.

(4) Közterületi fásításra csak díszfaiskolából származó, az ökológiai feltételeknek és a MSZ 12170 minőségi követelményeinek megfelelő növényfajt (növényfajta) szabad felhasználni.

(5) Tilos közterületre kiültetni az e rendelet [4. melléklet](#)ében invazívként nyilvántartott fajtákat.

(6) Fás szárú növény az ingatlan azon részén és oly módon telepíthető, hogy az – figyelemmel az adott faj, fajta tulajdonságaira, növekedési jellemzőire, szakszerű kezelésére – az emberi életet és egészséget nem veszélyeztetheti, a biztonságos közlekedést nem akadályozhatja, valamint nem okozhat kárt a meglévő építményekben, létesítményekben, és nem akadályozhatja azok biztonságos működését.

(7) Közterületen lévő fásor fahiányainak pótlása az adott fásor vonalába történő telepítéssel, lehetőleg a fásorra jellemző faj, fajta felhasználásával történhet, ha annak környezeti feltételei adottak. Indokolt esetben (pl. biodiverz fásor telepítése vagy fásor fajtájának fokozatos cseréje) eltérő fajú fákkal is pótolhatók a fahiányok, faültetési terv alapján.

(8) Annak érdekében, hogy az elültetett fák és cserjék teljes kifejlődésük után ne károsítsák a szomszédos telket,

a) 4,0 méternél alacsonyabbra növekvő fa a telekhatártól legalább 1,5 méterre; támfaltól, épülettől, építménytől legalább 2,5 méterre;

b) egyéb fa (diófa és magasra növekvő, terebélyes fák kivételével) telekhatártól legalább 2,5 méterre; támfaltól, épülettől, építménytől legalább 3,0 méterre;

c) diófa és magasra növekvő, terebélyes fa a telekhatártól legalább 3,5 méterre; támfaltól, épülettől, építménytől legalább 5,0 méterre

telepíthető.

7. § (1) Meglévő fahelyet faültetés számára, közműmentesen, hosszú távra meg kell őrizni, és csak kivételesen indokolt esetben lehet megszüntetni.

(2) Újonnan kialakítandó fahelynek meg kell felelnie az oda ültetni tervezett növényfaj ökológiai és termesztési igényeinek.

(3) A fahely kialakításakor különös figyelmet kell fordítani a fahely talajának állapotára, és amennyiben az nem felel meg az ültetendő fa hosszú távú igényeinek, talajcserét kell végezni.

(4) A fahely kialakításakor a terület vízháztartásának figyelembevételével kell kialakítani a vízelvezetést, szükség esetén dréncréteget vagy dréncsövet kell beépíteni.

(5) A mindenkor hatályban lévő vonatkozó szabványok szerint: az ültetőgödör mérete nagy termetű fánál legalább 2 x 2 x 2 m, közepes és kis termetű fánál 1 x 1 x 1 m; nagy termetű cserjénél 80 x 80 x 80 cm, közepes termetű cserjénél 60 x 60 x 60 cm, kis termetű cserjénél 40 x 40 x 40 cm legyen, amelytől eltérni kizárólag a fa

saját geometriai jellemzőihez igazodóan lehetséges, annak figyelembevételével, hogy a fentiekben lehatárolt talajterfogat méretek nem csökkenhetnek.

(6) Az ültetőgödöröt a telepítendő fa, facsemete tulajdonságainak, élettani sajátosságainak megfelelő ültetőközzel kell feltölteni. Az ültetőgödör eredeti talaját csak legalább 50%-ban jó minőségű termőfölddel és az ültetendő növény eredését segítő talajjavító anyagokkal keverve lehet visszatölteni.

(7) A lombos fa kiültetésekor

- a) 20 cm alatti törzskörméret esetén: legalább kétszer iskolázott,
- b) 20-30 cm törzskörméret esetén: legalább háromszor iskolázott,
- c) 30 cm törzskörméret felett: legalább négyszer iskolázott legyen.

(8) Lombhullató fás növényt vegetációs időben nem, csak nyugalmi állapotban szabad ültetni (kivételt képeznek a természetödelemben nevelt növények). Földlabdás örökzöld növényeket a lombhullató fák nyugalmi állapotával megegyező időszakban, a természetödelemben nevelt örökzöld növényeket a fajra jellemző eredési optimum időszakában is lehet ültetni.

(9) A beültetett fát az ültetés után támasztani és/vagy rögzíteni kell, az MSZ 12172:2019 szabványban meghatározott módok szerint.

(10) Fás szárú növény megtarthatósága érdekében műszaki-tervezési, mérnökbiológiai és gyökérmenedzsment eszközök alkalmazásának követelménye írható elő.

Fák általános védelme

8. § (1) Tilos az élő fára plakátot, hirdetést vagy más reklámhordozót kiragasztani, kiszégezni.

(2) Tilos a fahelyek és a fás szárú növényekkel beültetett zöldfelületek taposása, szennyezése, azon a járművel parkolás vagy a talaj tömörödésével, a növények (pl. gyökérnyak vagy a törzs) sérülésével járó tevékenységek végzése. Közterületi vendéglátó teraszok és rendezvények esetében gondoskodni kell az ott lévő fás szárú növények megóvásáról, különösen a taposás és ráparkolás elleni védelméről.

(3) Tilos a fa kezelőjének hozzájárulása nélkül a fákra bármilyen tárgyat, eszközt, berendezést elhelyezni, vagy a fákhoz rögzíteni. A fán talált vagy ahhoz rögzített tárgyat, eszközt, berendezést a fa kezelője a tárgy, eszköz, berendezés tulajdonosának értesítése vagy jóváhagyása nélkül eltávolíthatja.

(4) A rendelet hatálya alá eső területen lévő fás szárú növény tulajdonosa vagy kezelője köteles a fás szárú növényt a mindenkor szakmai szempontoknak megfelelően jól karban tartani vagy tartatni. Jó karbantartásnak minősül különösen a fás szárú növény

- a) fajra jellemző és fajtulajdonságainak, növekedési jellemzőinek megfelelő (csak az elengedhetetlenül szükséges mértékű) metszése, ifjítása, sérüléseinek kezelése (sebkezelés),
- b) megfelelő tápanyag- és vízellátottságának biztosítása, továbbá
- c) eltávolítása kiszáradás esetén.

(5) Ha a fa a jó karbantartás elmaradása miatt válik élet-, egészség- vagy vagyonvédelmi szempontból veszélyessé, akkor az a tulajdonosnak felróható.

(6) Amennyiben bárki a rendelet hatálya alá tartozó fás szárú növényben, annak törzsében, gyökérzetében, ágrendszerében sérülést, faértékcsökkenést okoz, a faápolási költségek megtérítésére, az értékcsökkenés pénzbeli megfizetésére, illetve visszafordíthatatlan károkozás esetben a fás szárú növény pótlására köteles.

Fás szárú növények védelme építési területen

9. § (1) Minden olyan esetben, amikor az építési tevékenység fás szárú növényzetet érint, az építetőnek az építési beruházás tervezési szakaszában, de legkésőbb az építési tevékenység megkezdése előtt táj- és kertépítész vagy favizsgáló és faápoló szakmérnökkel vagy szakemberrel a [6. melléklet](#) szerinti favédelmi tervet kell készíttetnie.

(2) A favédelmi tervben meg kell határozni a megmaradó fás szárú növényzetre veszélyt jelentő tényezőket, javaslatot kell tenni a védelmükre, és meg kell tenni a védelmükhöz szükséges intézkedéseket.

(3) Fás szárú növényvel érintett területen építési munka csak a favédelmi tervben foglalt intézkedések betartásával végezhető.

10. § (1) Favédelmi zóna kijelölésénél arra kell törekedni, hogy a kijelölt terület a fa teljes gyökérzetét megvédje. A gépek, eszközök és munkálatok okozta mechanikai sérülések (pl. kéregsérülés, gyökerek szakadása, korona sérülése) ellen a favédelmi zóna határát el kell keríteni. A törzsvédő palánk felhelyezésénél különösen arra kell figyelni, hogy palánk alapja a gyökérnyakra ne kerüljön rá. Oszlopos vagy ferde állású fák esetében a favédelmi zónát egyedileg kell megállapítani.

(2) Ha a teljes favédelmi zóna elkerítésére nincs lehetőség, akkor a statikai védőzónát kell elkeríteni, ügyelve arra, hogy a kerítés elhelyezésekor a fa gyökere ne sérüljön meg. A statikai zónában munkálatok végzése tilos, kivételes esetekben csak a favédelmi tervben rögzített részletes előírások betartásával megengedett.

(3) A csurgóterületen a munkálatok csak kézi bontással végezhetők. A teljes favédelmi zónában a munkálatok csak a favédelmi tervben foglaltak szerint végezhetők.

(4) A fa törzsét védeni kell rugalmas, energiaelnyelő réteggel ellátott, legalább 2 m magas deszkázattal történő körbekerítéssel. A védelemre szolgáló deszkázatot a fa sérülése nélkül kell rögzíteni, és nem szabad közvetlenül a gyökérnyakra ráhelyezni.

(5) A koronát a gépek, eszközök okozta károktól meg kell védeni, szükség esetén a veszélyeztetett ágakat fel kell kötni, roncsolásmentes eljárással.

(6) Árok, illetőleg építési gödör ásását a gyökérterületen lehetőleg el kell kerülni. Amennyiben elkerülhetetlen, akkor a kivitelezést a gyökérzet kimélésével kell végezni, az árok, ill. építési gödör törzstől mért legkisebb távolsága a törzsmérő négyszerese, de legalább 1,0 m legyen. Az ásás során a fa statikai védőzónája nem sérülhet.

(7) Fák törzstől a törzsmérő négyszerese sugarú körön belül a gyökérzónában lévő föld kitermelése kizárólag kézi munkaerővel végezhető el.

(8) Közművezetéseket – amennyiben azt jogszabályban foglalt építési és burkolatbontási szabályok vagy a helyi építési szabályzat, illetve településképi előírások lehetővé teszik – lehetőség szerint a fasor tengelyétől és a fától számított legalább 2 méterre szabad telepíteni úgy, hogy az a növényállományt ne károsítsa, illetve a telepítés a legkisebb növénykárosodással járjon.

(9) Amennyiben a földalatti vezetékek lefektetése mégis érinti a gyökérzónát, a vezetékeket lehetőleg a gyökérzet mélysége alá, a gyökerek alatt átfűzve kell telepíteni. Az ásás során a gyökerek sérülését meg kell akadályozni, az esetleges sérüléseket fásbészeti módszerekkel kezelni kell.

(10) Földmunkák során 5 cm-nél vastagabb gyökerek elvágása lehetőség szerint kerülendő. Amennyiben szükséges, az 5 cm alatti gyökereket metszéssel kell levágni, metszés után a metszési felületet növekedést serkentő anyaggal kell kezelni.

(11) A fák gyökérzónájának a felszínre kerülésekor a gyökérzetet óvni kell a kiszáradástól, a gyökerek szabadon nem állhatnak, azokat légáteresztő, nedvességtartó anyaggal (pl. geotextillel, kókuszrosttal) takarni kell (egyedi gyökérvédelem). A takaróanyagot nedvesen kell tartani. Vízelvezetési problémák miatt a fák gyökérzónája nem ázhat el, illetve nem állhat pangó vízben.

(12) A favédelmi zónában lehetőség szerint el kell kerülni sávalap készítését, azt pontalapok készítésével kell kiváltani. A pontalapok kialakítása során a statikailag fontos gyökerek nem sérülhetnek. Amennyiben sávalap építése nem kerülhető el, akkor a sávalap és a fa közé gyökérzárat kell építeni.

(13) A fa környezetében folyó munkák során a gyökérterületen való talaj vagy más anyag felhordását lehetőleg el kell kerülni. A gyökérterületen a talajlefordítás tilos.

(14) Megtartandó fa esetében a fa csurgóterületén belül kizárólag víz- és légáteresztő burkolat építhető, és a fa törzse körül 1 méteres távolságon belül semmilyen burkolat nem létesíthető.

(15) Amennyiben gépek vagy más hőforrások miatt fennáll a veszélye annak, hogy a fának vagy a fa egy részének hőmérséklete 40 °C fölé emelkedik, akkor a fát ettől meg kell védeni (pl. hőszigeteléssel).

(16) Építkezéssel érintett fák 1,5 m-es körzetében építési anyagokat, kitermelt földet és törmeléket elhelyezni és tárolni tilos. Amennyiben a gyökérterület korlátozott idejű igénybevétele (megalapozott indokkal, kivételes esetben) nem kerülhető el, akkor a terhelt felület e lehető legkisebb legyen, és a talajt védő elemekkel kell ellátni, olyan módon, hogy a talajban a légszere, vízellátás, terhelés elosztása és a káros szennyeződésektől való védelem biztosítva legyen.

Fás és fásodó szárú kúszónövények védelme

11. § (1) A fák kivágására és pótlására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni a 15 m²-nél nagyobb területet befutott lombfelülettel rendelkező, fás és fásodó szárú kúszónövény kivágása vagy jelentős csonkítása esetén közterületen.

(2) Az Önkormányzat a zöldfalak létesítését a Környezetvédelmi Alapból támogathatja.

Különleges értékű fás szárú növények

12. § (1) Az Önkormányzat által közvetlenül igazgatott közterületeken található fás szárú növényállományból különleges értékű fás szárú növénynek minősül a Budapest Főváros I. kerülete szempontjából kiemelt szakmai, tudományos, település- és kultúrtörténeti értéket képviselő fás szárú növény (fa, cserje, vagy fás szárú kúszónövény). A kerületi különleges értékű fás szárú növények jegyzékét a [3. melléklet](#) tartalmazza.

(2) Különleges értékű fás szárú növény – a közvetlen élet- és balesetveszély-, valamint nagyobb vagyoni kár veszélyének elhárítása kivételével – nem vágható ki. Különleges értékű fás szárú növény részei – a közvetlen élet- és balesetveszély-elhárítás, nagyobb vagyoni kár veszélyének elhárítása illetve a növény állapotát műszeres favizsgálat eredménye vagy favizsgálati szakvélemény szerint javító beavatkozás kivételével – nem távolíthatók el.

(3) Az Önkormányzat a tulajdonában, vagyonkezelésében, vagy egyéb használatában álló ingatlanon elhelyezkedő különleges értékű fás szárú növény ápolásáról és az ehhez szükséges többletfedezetről a kerületi zöldfelületek fenntartását végző közszolgáltatóval (BUJSZ) kötött mindenkor közszolgáltatási szerződésben foglaltak szerint gondoskodik.

13. § (1) A különleges értékű fás szárú növénné minősítéséről, valamint e minősítés megszüntetéséről a Városfejlesztési, Innovációs és Környezetvédelmi Bizottság hivatalból vagy kérelemre dönt.

(2) Nem minősíthetők különleges értékű fás szárú növénné olyan fás szárú növények, melyekre vonatkozóan már végleges fakivágási engedély került kiadásra.

(3) Az Önkormányzat hivatalból történő eljárásán túl kérelemre induló eljárásban a fás szárú növény különleges értékű fás szárú növénné minősítését vagy e minősítésének megszüntetését írásban bárki kezdeményezheti. A kezdeményezésnek tartalmaznia kell:

a) a kezdeményező nevét, címét,

b) a fás szárú növény megnevezését és elhelyezkedését (cím, helyrajzi szám, telekrész), és

c) a kezdeményezés indoklását.

(4) A kezdeményezésről az Önkormányzat írásban értesíti az érintett ingatlan használóját, az eljárás kezdeményezőjét, továbbá hirdetményt tesz közzé a www.budavar.hu honlapon.

(5) A különleges értékű fás szárú növénné minősítés, valamint e minősítés megszüntetése favizsgálati szakvélemény és az abban meghatározott faérték-kimutatás, valamint a Magyar Faápolók Egyesülete megfelelő szakmai előírásai alapján történik.

(6) Az érintett ingatlan használója tűrni köteles, hogy az Önkormányzat megbízásából a favizsgálati szakvéleményt készítő minősített favizsgáló és faápoló szakmérnök, vagy minősített favizsgáló és faápoló szakember – az állapotfelméréshez szükséges legrövidebb időtartamra – az ingatlanra bemenjen és ott a felmérést elvégezze.

(7) Különleges értékű fás szárú növénnel kapcsolatos favizsgálatot kizárólag a Minősített Favizsgáló jegyzékben szereplő faápolási/favizsgálati szaktevékenységet végző szakember végezhet.

(8) A különleges értékű fás szárú növénné minősítést az Önkormányzat indokolt esetben hivatalból, favizsgálati szakvélemény alapján is megszüntetheti.

(9) A különleges értékű fás szárú növénné minősítésről, valamint e minősítés megszüntetéséről az Önkormányzat írásban értesíti az érintett ingatlan használóját, az eljárás kezdeményezőjét, továbbá hirdetményt tesz közzé a www.budavar.hu honlapon.

(10) A különleges értékű fás szárú növénné minősített fa, cserje vagy fás szárú kúszónövény e minősítése, illetve a különleges értékű fás szárú növénné minősítés megszüntetése a kerületi fakataszterben átvezetésre kerül.

III. Fejezet

Fás szárú növények kivágásának és pótlásának szabályai

Általános szabályok

14. § (1) Fás szárú növény kivágása – az élet-, egészség vagy vagyonvédelmet szolgáló beavatkozások kivételével – augusztus 16. és március 14. között történhet, ettől csak olyan zoológiai szakvélemény alapján lehet eltérni, mely szerint a fás szárú növény kivágása nem veszélyeztet védett természeti értéket.

(2) A rendelet hatálya alá eső területen fás szárú növény kivágását Budapest Főváros I. kerület Budavári Polgármesteri Hivatal jegyzője (továbbiakban: Jegyző) engedélyezi. A fakivágási engedély érvényességi ideje a véglegessé válás napjától számított egy év.

(3) Fakivágási engedély kiadásának csak az alábbi esetekben van helye:

a) a fa növény-egészségügyi állapota miatt elengedhetetlen,

b) a fa – statikai szakvéleménnyel igazoltan – épület, kerítés vagy bármely más építmény állagát veszélyezteti, illetve – favizsgálati szakvéleménnyel igazoltan – balesetet idézhet elő,

c) a fa statikai zónáját érintő építési tevékenység semmilyen más módon nem oldható meg,

d) arra hatósági vagy bírósági eljárás kötelez.

(4) Fás szárú növény kivágása, részeinek eltávolítása a rajta élő, fészkelő egyéb élőlényeket nem veszélyeztetheti. Indokolt esetben a kérelmező zoológiai szakvélemény benyújtására kötelezhető. Vegetációs időszakon belül elengedhetetlenül szükséges fakivágás esetén kötelező a zoológiai szakvélemény benyújtása.

(5) Közterületen történő fakivágás esetén a kivágandó fa törzsére az adott fa állapotát bemutató fadiagnosztikai adatlapot legkésőbb 7 nappal a kivágás előtt ki kell helyezni.

(6) A rendelet hatálya alá eső területen fakivágást csak favizsgáló és faápoló szakember vagy szakmérnök, faápoló technikus vagy belterületi fakitermelő végzettséggel rendelkező szakember végezhet.

(7) A rendelet hatálya alá eső területen faápolást csak favizsgáló és faápoló szakember, favizsgáló és faápoló szakmérnök, vagy faápoló technikus végzettséggel rendelkező szakember végezhet.

(8) A rendelet hatálya alá eső területen kiemelt jelentőségű fák ápolását csak MFE Minősített Faápoló végzettségű szakember végezheti. Kiemelt jelentőségű fa a Világörökségi területen levő minden fa, a településképi rendeletben meghatározott településképi szempontból jelentős fák, a Főkert mindenkor nevezetes fák jegyzékében megtalálható fák, illetve az e rendelet alapján kijelölt különleges értékű fák.

(9) 10 cm-nél kisebb törzsmérőjű, nem kertészeti céllal ültetett (ellenőrzött faiskolából származó) fák, sarjak, spontán kikelt magoncok kivágása, eltávolítása nem engedélyköteles.

(10) Fák esetében:

a) a lombkorona 10 térfogatszázalékot meghaladó mértékben történő eltávolítása csak favizsgálati szakvélemény alapján, szakfelügyelet mellett, a keletkező sebek szakszerű kezelésének feltételével történhet;

b) a lombkorona 50 térfogatszázalékot meghaladó eltávolítása esetén jelen rendelet fakivágásra és pótlásra vonatkozó előírásait kell alkalmazni.

Fák kivágása magánterületen

15. § (1) Magánterületen lévő fa kivágását a Jegyző engedélyezi.

(2) A fa kivágásának engedélyezését legalább a kivágás tervezett időpontját 60 nappal megelőzően, az [1. melléklet](#) szerinti nyomtatványon vagy annak megfelelő tartalommal kell az ingatlan hasznárlójának kérelmeznie.

(3) Az engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a kérelmező nevét és lakcímét (székhelyét), elérhetőségét

b) a fa (fák) által érintett ingatlan helyrajzi számát, valamint az ingatlan helyszínrajzát, melyen be kell jelölni és sorszámmal ellátni a kivágandó és a kivágás után megmaradó fa (fák) helyét

c) a kivágandó fa (fák) darabszámát, sorszám szerinti fajának megnevezését, 1 m magasságban mért törzsmérőjét (cm-ben megadva), egészségi állapotát (szükség esetén fényképpel alátámasztva)

d) a fa (fák) kivágása esetén annak indokát, és az azt megalapozó teljeskörű favizsgálati szakvéleményt,

e) az érintett fa (fák) erőteljes metszése esetén annak indokát, és az azt megalapozó teljeskörű favizsgálati szakvéleményt.

f) nyilatkozatot a fa (fák) pótlásának módjáról, darabszám, fajta, törzsátmérő és helyszín megjelölésével.

g) A kérelemhez mellékelni kell a kivágandó fával rendelkezni jogosult(ak)nak a kivágáshoz való hozzájáruló nyilatkozatát.

(4) Magánterületen fa csak akkor vágható ki, ha megfelel az alábbi feltételek legalább egyikének:

a) inváziós fajú és/vagy erősen allergén;

b) elhelyezkedése, kiterjedése vagy egészségi állapota miatt más, egészséges fa életképességét, egészségét veszélyezteti,

c) egészségi állapota miatt cseréje favizsgálati szakvélemény alapján indokolt,

d) kivágására hatóság vagy bíróság kötelez,

e) vagyonbiztonságot veszélyeztet,

f) más jogszabály alapján lehatárolt építési helyen belül található és a jogszerű építési munka érdekében a kivágása elkerülhetetlen.

(5) Az elhalt, valamint az élet- és balesetveszélyes állapotú fa kivágásáról az ingatlan használója köteles gondoskodni.

(6) Az élet- és balesetveszélyes fák esetében:

a) A kivágást – amennyiben más lehetőség nincs a veszély elhárítására – a használó köteles haladéktalanul elvégezni és a veszély elhárítása érdekében elvégzett munkát 8 napon belül írásban, az 1. melléklet szerinti nyomtatványon bejelenteni a Jegyzőnek;

b) a bejelentésben a veszélyhelyzet indokoltságát fotóval és okfeltáró favizsgálati szakvéleménnyel igazolni kell,

c) az indokolatlan – vagy utólag határidőn belül be nem jelentett – kivágás engedély nélküli kivágásnak minősül.

(7) Amennyiben a kivágott fa törzsátmérője nem állapítható meg, a fakataszterben rendelkezésre álló adatot, annak hiányában legalább 15 cm törzsátmérőt kell figyelembe venni.

(8) A fa kivágására irányuló kérelemhez, bejelentéshez minden esetben mellékelni kell favizsgálati szakvéleményt és pótlási vagy – a [7. melléklet](#) szerinti tartalommal – faültetési tervet, valamint építési területen a megmaradó fák esetében favédelmi tervet.

(9) A fa kivágására és pótlására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni a fa lombzatának 50%-nál jelentősebb mértékű csonkítása esetén.

(10) A Jegyző a fa kivágása iránti kérelmet elutasíthatja, ha

a) a kérelmező a fa pótlásáról hiánypótlási felhívás ellenére sem nyilatkozott, illetve egyéb hiánypótlási kötelezettségeit nem teljesítette,

b) a kérelmező a számára előírt kompenzációs intézkedést nem tette meg,

c) ha az közfeladat végrehajtását megakadályozza,

d) ha a kivágás természetvédelmi, környezetvédelmi, élővilágvédelmi, településképi vagy kultúrtörténeti jogszabályi előírást vagy védelmet sért.

Fák pótlása magánterületen

16. § (1) A Jegyző a fakivágás engedélyezése keretében rendelkezik a fa pótlásáról. Az engedélynek tartalmaznia kell a kivágás indokát, a pótlásként elültetendő előnevelt fa darabszámát, fajtát, a pótlás határidejét, a [21. §](#)-ban szabályozott esetekben a pénzbeli megváltás összegét, valamint a befizetés határidejét is.

(2) A fa pótlásának helye lehetőség szerint a kivágással érintett ingatlan. Amennyiben a pótlás az ingatlan adottságai miatt nem, vagy csak részben teljesíthető, a pótlást a fakivágási engedélyben meghatározott más, e rendelet hatálya alá tartozó közterületi ingatlanon történő telepítéssel kell teljesíteni, az engedély kiállításától számított egy éven belül.

(3) A fapótlási kötelezettséget legalább 5 cm törzsátmérőjű (14/16 törzskörméretű), többször iskolázott fával kell teljesíteni, a mindenkor érvényben lévő szabványnak megfelelő minőségben.

(4) Amennyiben a fa pótlása részben vagy egészben sem a fakivágással érintett ingatlanon, sem más közterületi ingatlanon nem teljesíthető, a pótlási kötelezettséget részben vagy egészben pénzben kell megváltani.

(5) A [\(3\) bekezdés](#) szerinti pótlási kötelezettség a túltelepítés elkerülése érdekében úgy is teljesíthető, hogy a pótlásra előírt fa darabszámának egy részét a kivágással érintett ingatlanon ültetik el, a fennmaradó törzsátmérő alapján pótlendő fa ültetése pedig pénzben váltható meg.

(6) A [\(3\)–\(4\) bekezdés](#)ben a hatóság által a pótlásra előírt fa darabonkénti költségének [2. melléklet](#) szerinti összegét az Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjába kell befizetni.

(7) Amennyiben a fás szárú növény kivágása

a) annak inváziós jellege miatt történt, terjedés megelőzése céljából, úgy a pótlás a kivágott fa/fák törzsátmérőjének 0,5-szerese,

b) annak rossz egészségügyi állapota, és az ebből fakadó balesetveszély miatt szükséges, és ez az ok a kérelmezőnek nem felróható, úgy a pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámával egyezik meg. Amennyiben az ok a kérelmezőnek felróható, úgy a pótlás a kivágott darabszám kétszerese,

c) annak (természetes úton történt) kiszáradása miatt szükséges, a pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámával egyezik meg,

d) vagyon veszélyeztetése miatt szükséges, a pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámával egyezik meg,

e) közműfektetés, -javítás, illetve üzemzavar-elhárítás miatt szükséges, a pótlás a kivágott fa darabszámával egyezik meg,

f) építés, építmény elhelyezése miatt szükséges, a pótlás a kivágott fák törzsátmérőjének megfelelő törzsátmérő szerinti,

g) illegálisan történt, a pótlás a kivágott fák törzsátmérőjének háromszorosa.

(8) Pótlásként az előnevelt díszfák ültetése az alábbiak szerint végezhető:

a) Az ültetést ültetési szezonban, a szabványok, szakmai iránymutatások szerint kell végezni, az ültetőgödört a telepített fa, facsemete tulajdonságainak, élettani sajátosságainak megfelelő ültetőközzeggel kell feltölteni minimum 50% talajcserével, talajjavítással.

b) a pótlásra kötelezettnek - a kiültetéstől számított legalább 24 hónapig - gondoskodnia kell a fák intenzív, rendszeres fenntartásáról,

c) a pótlásra kötelezett kérelmére a fa jobb életkörülményeinek biztosítása érdekében a szabványok, szakmai iránymutatások szerinti minimális faültetési követelményektől eltérő ültetési terv szerinti pótlás is elrendelhető.

(9) A pótlásként történő fa ültetése az e rendelet szerinti [7. § \(2\)–\(9\) bekezdés](#)ben leírtak szerint végzendő.

(10) Lombhullató fa örökzöld fával nem pótolható.

(11) Pótlásként inváziós fajú fás szárú növények telepítése nem engedélyezett. Az inváziós fajok jegyzéke megtalálható az [4. melléklet](#)ben.

(12) Pótlásnál az élőhelyre jellemző, őshonos fajok alkalmazására kell törekedni. A kerület területén pótlásra javasolt fajok jegyzéke megtalálható az [5. melléklet](#)ben.

(13) Pótlásként figyelembe vehető a kivágást megelőző három évben ültetett fa, amely nem került beszámításra korábbi fapótlási eljárásban.

(14) A pótlást szakszerűen, előrelátóan és körültekintően kell elvégezni azért, hogy a fa a fajra (ill. fajtára) jellemző élettartamot és habitust a növekedése során lehetőség szerint elérhesse. Be kell tartani az épületektől, építményektől és közművektől a szakmailag indokolt védőtávolságot és biztosítani kell a fa töve körül legalább 1×1 méteres víz- és légáteresztő, védett felületet valamint szükség szerint a telepített fa egyéb védelmét. A szakszerűtlenül elvégzett pótlás nem vehető figyelembe.

(15) A pótlás vagy az ismételt pótlás tényét a pótlásra kötelezettnek 30 napon belül be kell jelentenie a Jegyzőhöz.

(16) A Jegyző a pótlás megtörténtét és annak eredményességét a bejelentéstől számított két évig bármikor ellenőrizni jogosult. A fakivágási és pótlási munkák ellenőrzésében a tulajdonos az ellenőrzést végzőt segíteni köteles.

(17) Ha a fa a pótlásától számított második vegetációs időszak kezdetén – vagy az azt megelőző évben – nem hajt ki, vagy 75%-nál nagyobb mértékben elpusztult, a pótlás eredménytelennek tekintendő.

(18) Amennyiben a kivágott fa pótlása eredménytelen, a pótlást meg kell ismételni az eredeti kötelezettség szerinti feltételekkel a jelen szakaszban meghatározottak szerint.

(19) A pótlás valamennyi költségét a pótlásra kötelezett viseli.

(20) Indokolt esetben, a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelem alapján, a pótlásra rendelkezésre álló időt a Jegyző egyszer meghosszabbíthatja.

(21) A fás szárú növény erőteljes visszametszése esetén az erre adott engedély érvényességének lejártától számított 1 év elteltével az engedélyező hatóság ellenőrizheti.

(22) A katasztrófavédelmi okokból történő kivágás esetén a pótlásról az érintett ingatlan tulajdonosának kell gondoskodnia lehetőség szerint a kivágott fa fahelyén, a kivágott fa darabszámaival megegyező mértékben. Az utólagos bejelentést a kivágást végrehajtó szervezet a jelen rendelet [1. mellékletében](#) található űrlap és mellékletei segítségével köteles megtenni 3 munkanapon belül.

(23) Amennyiben a fás szárú növény pótlása, az ingatlan adottsága miatt nem, vagy csak részben teljesíthető, úgy a természetbeni pótlással nem teljesíthető kötelezettség helyett a Jegyző az ingatlan használatát pénzügyi megváltás fizetésére (továbbiakban: kompenzációra) kötelezi e rendelet [21. §-a](#) szerint.

Fák kivágása közterületen

17. § (1) Közterületen lévő fás szárú növényt a tulajdonos engedélye nélkül kivágni, megcsonkítani, metszeni, gallyazni tilos.

(2) A közterületen lévő fás szárú növény kivágásának és pótlásának szabályait a fás szárú növények védelméről szóló [346/2008. \(XII.30.\) Korm. rendelet \(a továbbiakban: Kr\) 6-8. §-ai](#) határozzák meg, a fás szárú növény kivágási engedélyre irányuló kérelemhez a [Kr. 10. melléklete](#) szerinti nyomtatványt kell alkalmazni. A fakivágási engedély érvényességi ideje a kiállítás napjától számított egy év.

(3) A közúti közlekedés biztonsága, illetve az élet- és vagyonvédelem biztosítása érdekében olyan katasztrófavédelmi helyzetekben, amikor szélvihar, tűzeset, zivatar, villámlás okozta kár, kidőlésveszély, közlekedési baleset vagy egyéb vis maior helyzet miatt azonnali katasztrófavédelmi beavatkozásra van szükség, az adott fás szárú növény előzetes engedély nélkül, de utólagos bejelentéssel, favizsgálati szakvéleménnyel, illetve post mortem favizsgálati szakvéleménnyel és fotódokumentációval igazoltan kivágható.

(4)¹ A közterületen kivágott fa és cserje maradványai a közterület tulajdonosát illetik. A polgármester kezdeményezésére a közterület tulajdonosának hozzájárulásával a maradványok átruházhatók a kivágást végző részére, vagy más közérdekű - így különösen szociális ellátási - célokra rendelkezhetők.

Közterületen lévő fa pótlása

18. § (1) Közterületen ültetett és kivágásra kerülő minden fát fajtól és mérettől függetlenül – a tulajdonosi hozzájárulás nélkül ültetett fás szárú növények eltávolítása esetének kivételével – pótolni kell, lehetőség szerint a kivágással érintett ingatlanon.

(2) Amennyiben a fás szárú növény kivágása

a) annak inváziós jellege miatt történt, terjedés megelőzése céljából, úgy a pótlás a kivágott fa/fák törzsátmérőjének 0,5-szerese,

b) annak rossz egészségügyi állapota, és az ebből fakadó balesetveszély miatt; a fa (természetes úton történt) kiszáradása miatt; élet-, egészség vagy vagyon veszélyeztetése miatt; vagy közműfektetés, -javítás, illetve üzemzavar-elhárítás miatt szükséges, a pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámaival egyezik meg,

c) építés, építmény elhelyezése miatt szükséges, a pótlás a kivágott fák törzsátmérőjének megfelelő törzsátmérő szerinti,

d) illegálisan történt, a pótlás a kivágott fák törzsátmérőjének kétszerese.

(3) Nem fahelyből kinőtt fa kivágása nem pótlásköteles.

(4) Amennyiben a fa kivágására favizsgálati lappal igazoltan a fa egészségi állapotára tekintettel van szükség (a vizsgálati lap szerint a fa kivágása legfeljebb 5-10 éven belül javasolt), úgy a kivágott fa által érintett ingatlan tulajdonosának kötelezettsége a kivágott fa helyben történő pótlása.

(5) A fás szárú növény pótlása más, e rendelet hatálya alá tartozó közterületi ingatlanon történő telepítéssel is teljesíthető, a [Kr. rendelkezései](#) szerint, az engedély kiállításától számított egy éven belül.

(6) Amennyiben a fás szárú növény pótlása, az ingatlan adottsága miatt részben vagy egészben sem a fakivágással érintett ingatlanon, sem más ingatlanon nem teljesíthető, úgy a természetbeni pótlással nem teljesíthető kötelezettség helyett a Jegyző az ingatlan használatát pénzbeli megváltás fizetésére (továbbiakban: kompenzációra) kötelezi e rendelet [21. §-a](#) szerint.

(7) A katasztrófavédelmi okokból történő kivágás esetén a pótlásról az érintett ingatlan tulajdonosának kell gondoskodnia lehetőség szerint a kivágott fa fahelyén, a kivágott fa darabszámával megegyező mértékben. Az utólagos bejelentést a kivágást végrehajtó szervezet a [Kr. 10. melléklete](#) szerinti nyomtatvány és mellékletei segítségével köteles megtenni 3 munkanapon belül.

(8) Amennyiben a fa a tulajdonosától független okból (viharkár, gépjárművel okozott baleset stb.) kidől, és az elkövető személye nem határozható meg, úgy a pótlás az Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjából finanszírozható.

(9) A fapótlási kötelezettséget legalább 5 cm törzsmérőjű (12/14 törzskörméretű), iskolázott fakkal kell teljesíteni, a mindenkor érvényben lévő szabványnak megfelelő minőségben.

(10) Pótlásként az előnevelt díszfák ültetése az alábbiak szerint végezhető:

a) Az ültetést ültetési szezonban, a szabványok, szakmai iránymutatások szerint kell végezni, a min. 1m³-es ültetőgödrt a telepített fa, facsemete tulajdonságainak, élettani sajátosságainak megfelelő ültetőközeggel kell feltölteni minimum 50% talajcserével, talajjavítással. A fát 3 darab körmart támrúd elhelyezésével, keresztmervítőkkel történő egymáshoz rögzítéssel, hevederes (gurtis) kikötéssel, beöntözéssel (60 l víz/fa), fatányér kialakítással vagy felkupacolással kell kiültetni,

b) a pótlásra kötelezettnek – a kiültetéstől számított legalább 24 hónapig – gondoskodnia kell a fák intenzív, rendszeres fenntartásáról,

c) a pótlásra kötelezett kérelmére a fa jobb életkörülményeinek biztosítása érdekében a szabványok, szakmai iránymutatások szerinti minimális faültetési követelményektől eltérő ültetési terv szerinti pótlás is elrendelhető,

d) az ültetést és fenntartást csak szakkivitelező végezheti.

(11) A pótlásként történő fa ültetése az e rendelet szerinti [7. § \(2\)–\(9\) bekezdés](#)ben leírtak szerint végzendő.

(12) Amennyiben a természetbeni pótlásként ültetendő fákat a szabványos módszertől minőségben emelt, speciális módszerrel (Stockholm Faültetési Rendszer, gyökércella, vagy speciális faültető kazetta, melynek alapterülete legalább 16 m², mélysége legalább 1,5 m) telepítik, az ültetett fák átlagos tőtávolsága minimum 4,5 m, a pótlás teljesítésénél az ilyen módszerrel elültetett fák törzsmérőjének kétszeresét kell figyelembe venni. Az olyan fahely kialakításnál, ahol a fák életterének javítása, valamint a meglévő közművek védelme érdekében utólagos, egyedi fa- és közművédelmi műveket (gyökérgát, gyökérterelés, pótlólagos védőcső, kábelcsatona-köteg védelem) építenek be, a pótlás teljesítésénél az ilyen módszerrel ültetett fák törzsmérőjének 1,5-szeresét kell figyelembe venni.

Cserjék pótlása közterületen

19. § (1) Közterületen lévő cserje kivágása esetén a cserje pótlását lehetőleg a kivágott cserjével azonos helyrajzi számú területen történő ültetéssel kell megoldani.

(2) A pótlási kötelezettség mértéke a kivágott cserje darabszámával egyezik meg, a telepítendő cserje esetében 3 éven belül kell biztosítani a legalább azonos területi borítást.

(3) Amennyiben a helyben történő pótlás a helyszín adottságai miatt nem lehetséges, valamint nem jelölhető ki a pótlás helyszínéül más ingatlan, vagy engedély nélküli cserje kivágása esetén a pótlás pénzben váltandó meg.

(4) A kivágott cserje pótlásának pénzbeli megváltása esetén a kivágott cserje pótlásának összegét az [2. melléklet](#) tartalmazza, mely összeget az Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjába kell befizetni.

Építési engedélyezés vagy egyszerű bejelentés miatt történő fakivágásra vonatkozó különleges szabályok

20. § (1) Építési engedélyezési vagy egyszerű bejelentési eljárás miatt történő fakivágásra a 14.-19. §-ban foglaltakon kívül az ezen szakaszban foglalt szabályokat is alkalmazni kell.

(2) Építési engedély vagy egyszerű bejelentési kötelezettségből adódó fakivágás esetén a pótlást az építési engedély hatályának időtartama alatt, vagy bejelentés esetén a kiállításától számított 2 éven belül kell teljesíteni.

(3) Ha az építkezés következtében károsodott, rongálódott vagy vált életképtelenné egy fa, annak pótlási kötelezettsége az engedély nélküli fakivágással egyenértékű.

(4) A fakivágási kérelemhez a 15. § (3) bekezdésében szereplő dokumentumokon túl csatolni szükséges

a) az építkezéssel összefüggésben történő fakivágás esetén a véglegessé vált építési engedélyt vagy egyszerű bejelentési kötelezettség esetén az ezt bizonyító dokumentumot,

b) az érintett fákra vonatkozó favizsgálati szakvéleményt és a 7. melléklet szerinti faültetési tervet,

c) a megmaradó fákra vonatkozó favédelmi tervet.

(5) Az építési munkaterületen tájékoztató tábla elhelyezése kötelező a fakivágás megvalósítása előtt legalább 8 nappal, közterületről jól látható módon, amelynek tartalmaznia kell

a) az építető nevét, elérhetőségét,

b) a fakivágási engedély iktatószámát, érvényességi idejét,

c) a fakivágást végző vállalkozás nevét, elérhetőségét és

d) a fakivágások számát és várható időpontját.

A pótlási kötelezettség pénzbeli megváltása

21. § (1) A fás szárú növények pótlására vonatkozó kompenzáció összegét a 2. melléklet szerint kell megállapítani.

(2) A kompenzáció összegét legkésőbb a fás szárú növény kivágását engedélyező, illetve a pótlási kötelezettséget elrendelő határozat véglegessé válását követő 60 napon belül kell az Önkormányzat Környezetvédelmi Alap számlájára megfizetni, mely összeget az Önkormányzat fák védelmére, ültetésére, valamint zöldfelületek fejlesztésére fordíthat.

(3) Nem kell pénzbeli megváltást fizetni az elhalt, vagy élet- illetve balesetveszélyes fák kivágása esetén.

Engedély nélküli vagy annak minősülő fakivágás esetén alkalmazandó szabályok

22. § (1) Engedély nélküli vagy annak minősülő kivágás esetén az e szakaszban foglaltak teljesítésére a fás szárú növényt kivágató személyt kell kötelezni. Amennyiben ez a személy nem ismert, a pótlásra az ingatlanhasználóját kell kötelezni.

(2) Engedély nélkül

a) magánterületen kivágott fa esetén e rendelet 16. §-ában,

b) közterületen kivágott fa esetén e rendelet 18. §-ában

foglaltakat kell alkalmazni.

(3) Illegális fakivágás esetén a természetbeni pótláson vagy kompenzáció megfizetésén felül a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) rendelkezései szerint megállapított közigazgatási bírság fizetendő.

Támogatás a vadgesztenye-aknázómoly okozta károkozás megelőzésére

23. § (1) Az Önkormányzat a társasházak közös tulajdont képező területén található vadgesztenyefák aknázómoly okozta károkozásának megelőzéséhez, illetve a kártétel enyhítéséhez az alábbiak szerint járul hozzá:

a) a vadgesztenyefák injektálásával megvalósuló védekezéséhez 20 000.- Ft/fa/alkalom,

b) a vadgesztenyefák permetezéséhez 10 000.-Ft/fa/alkalom támogatás biztosításával.

A Jegyző ugyanazon gesztenyefa esetében, egy évben háromszor biztosíthatja a b) pontban rögzített támogatást.

(2) A támogatás együttes feltételei:

a) a társasház számlaszámát is tartalmazó, minden tárgyév szeptember 30-ig bejelentett (8. melléklet szerinti) kérelem – közös képviselő vagy intéző bizottság elnöke részéről –, amelyet a Jegyzőhöz kell benyújtani,

b) társasházi alapító okirat bemutatása,

c) az injektálást vagy a permetezés kivitelezését követően a vállalkozó által kiállított számla eredetiben történő bemutatása, illetve egy számlamásolat csatolása.

(3) A [\(2\) bekezdés](#)ben jelzett feltételek bármelyikének hiánya esetén nincs mód a támogatás biztosítására.

(4) A támogatást egyéb, nem társasházi ingatlan tulajdonosai is igényelhetik – pl. magánszemélyek, közös tulajdont képező ingatlanok tulajdonosainak képviselői – a [\(2\) bekezdés](#)ben felsorolt feltételek szerint – kivéve annak b) pontját – azzal, hogy kötelesek megnevezni a számlát vezető pénzügyintézetet, illetve megadni számlaszámukat.

(5) A számla benyújtását követő 60 napon belül a Jegyző gondoskodik a kérelem jogosultságának elbírálásáról, és a támogatási összeg átutalásáról.

Támogatás a magánterületen álló fák szakszerű vizsgálatára és ápolására

24. § (1) Az Önkormányzat támogatást biztosít az I. kerület közigazgatási területén levő, nem közterületen elhelyezkedő fák szakszerű állapotfelmérésére és kezelésére, az alábbiak szerint:

a) vizuális favizsgálat: legfeljebb 20 000 Ft/fa

b) műszeres vizsgálat (pl. Fakopp): legfeljebb 25 000 Ft/fa

c) faápolás: legfeljebb 50 000 Ft/fa támogatási összeg erejéig.

(2) A támogatott állapotfelmérést kizárólag favizsgáló és faápoló szakmérnök végezheti, a faápolást kizárólag favizsgáló és faápoló szakmérnök vagy faápoló technikus szakember végezheti.

(3) A Jegyző ugyanazon fa esetében, két évenként egyszer biztosíthatja a [\(1\) bekezdés](#)ben rögzített támogatást.

(4) A támogatást igényelhetik magánszemélyek, közös tulajdont képező ingatlanok tulajdonosainak képviselői, vagy társasházak (közös képviselő vagy intéző bizottság elnöke útján).

(5) A támogatás együttes feltételei:

a) a kérelmező számlaszámát is tartalmazó kérelem, amelyet a Jegyzőhöz kell benyújtani,

b) társasház esetén társasházi alapító okirat bemutatása,

c) a favizsgálat illetve faápolás kivitelezését követően a vállalkozó által kiállított számla eredetiben történő bemutatása, illetve egy számlamásolat csatolása.

(6) Az [\(5\) bekezdés](#)ben jelzett feltételek bármelyikének hiánya esetén nincs mód a támogatás biztosítására.

(7) A számla benyújtását követő 60 napon belül a Jegyző gondoskodik a kérelem jogosultságának elbírálásáról, és a támogatási összeg átutalásáról.

Támogatás komposztkeretek beszerzésére

25. § (1) Az Önkormányzat támogatást biztosít az I. kerület közigazgatási területén levő, magánterületi kertekben, udvarokban felállítandó komposztkeret beszerzésére, legfeljebb 30 000 Ft/komposztkeret erejéig.

(2) A támogatást igényelhetik magánszemélyek, közös tulajdont képező ingatlanok tulajdonosainak képviselői, vagy társasházak (közös képviselő vagy intéző bizottság elnöke útján).

(3) A támogatás együttes feltételei:

a) a kérelmező számlaszámát is tartalmazó kérelem, amelyet a Jegyzőhöz kell benyújtani,

b) társasház esetén társasházi alapító okirat bemutatása,

c) a komposztáló megvételét igazoló számla eredetiben történő bemutatása, illetve egy számlamásolat csatolása

d) legalább 1 db fénykép a kertben vagy udvarban felállított és beüzemelt komposztálóról.

(4) A [\(3\) bekezdés](#)ben jelzett feltételek bármelyikének hiánya esetén nincs mód a támogatás biztosítására.

(5) A számla benyújtását követő 60 napon belül a Jegyző gondoskodik a kérelem jogosultságának elbírálásáról, és a támogatási összeg átutalásáról.

(6) A Jegyző a támogatás átutalásának napjától számított két évig bármikor ellenőrizni jogosult a komposztáló meglétét.

Záró rendelkezések

26. §²

27. §³

28. §⁴

29. §⁵

30. § Ez a rendelet 2023. július 1-jén lép hatályba.

1. melléklet a 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelethez

2. melléklet a 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelethez

A fás szárú növények kivágásának pótlására vonatkozó pénzbeli megváltás számítása

1. Közterületen és nem közterületen a fák kivágására vonatkozó pénzbeli megváltás (kompenzáció) összegét az alábbi képlet szerint kell kiszámolni:

$$\text{faérték (Ft)} = A \times B \times C \times D \times E \times M$$

ahol

1.1. A: a kivágott fával megegyező fajú és fajtájú, lombhullató fák esetében 14/16 cm törzskörméretű, minimum kétszer iskolázott faiskolai áru, magasra növő örökzöldek esetében legalább 140-160 cm magas, földlabdás vagy konténeres csemete három különböző, Magyarországon telephellyel rendelkező díszfaiskola által meghatározott bruttó árából számított átlagára.

1.2. B: a kivágott fa fakataszter szerinti korától függő szorzószám

Fa életkora	B szorzó értéke	Fa életkora	B szorzó értéke
10	10	110	1280
20	40	120	1400
30	80	130	1520
40	160	140	1630
50	300	150	1730
60	500	160	1810
70	700	170	1870
80	850	180	1920
90	1000	190	1970
100	1150	200 vagy idősebb	2000

1.2.1. Amennyiben nem állapítható meg a fa kora egyértelműen, közelítésként alkalmazható az a módszer, hogy az évek száma megegyezik a törzsátmérő cm-ben kifejezett értékével.

1.2.2. Pontos számításhoz alkalmazható a Dr. Radó Dezső: Bel- és külterületi fasorok EU-módszer szerinti értékelése c. kiadvány 11-12. oldalán található táblázat.

1.3. C: a kivágott fa védettsége és településen belüli elhelyezkedése szerinti szorzószám, amely a fakataszter adatai alapján

<i>Fa elhelyezkedése a településen belül</i>	<i>C</i>	<i>szorzó értéke</i>
1. Védett fa		10
2 Védett területen (helyi vagy országos jelentőségű természetvédelmi területen, illetve Natura2000 2,5 területen) álló fa		
3. Jelentős városképi környezetben (Budapest Településszerkezeti Terve szerinti világörökségi 1,5 helyszínen, világörökségi helyszín védőövezetében, világörökségi várományos helyszínen, világörökségi várományos helyszín védőövezetében, műemléki jelentőségű területen, műemléki környezetben, történelmi emlékhelyen, nemzeti emlékhelyen, kiemelt nemzeti emlékhelyen, történelmi kert területén, vagy tájképvédelmi övezetben) álló fa		
4. Magas laksűrűségű (Budapest Településszerkezeti Terve szerinti Ln-1, Ln-2, Ln-3, vagy Ln-T jelű) 1 nagyvárosias lakóterületek, vagy környezetében terhelt területen (így különösen lakótelepen, iparterület védőfasorában) álló fa		
5. Kertes beépítésű területen álló fa		0,5
1.4. D: a kivágott fa fakataszterben meghatározott koronaállapotához rendelt szorzószám, amely		
<i>Fa koronaállapota</i>	<i>D</i>	<i>szorzó értéke</i>
1. A korona formája ép, a lombveszteség nem haladja meg a 10%-ot		1
2. A korona lombvesztesége 10-25 %		0,75
3. A korona lombvesztesége jelentős, 25-50% közötti		0,5
4. A korona lombvesztesége 50 % feletti		0,25
5. A korona elhalt, teljes a lombveszteség		0
1.5. E: a kivágott fa fakataszterben meghatározott általános egészségi állapota és életképessége szerinti szorzószám, amely		
<i>Fa általános egészségi állapota és életképessége</i>	<i>E</i>	<i>szorzó értéke</i>
1. A fa egészségi állapota kitűnő		1
2. Beavatkozással a fa élettartama a termőhely által meghatározott maximális életkort 0,75 megközelíti		0,75
3. A fa a termőhely által meghatározott életkor előtt lecserélendő		0,5
4. A fa egy évtizeden belül lecserélendő		0,25
5. A fa – állapota vagy károkozás veszélye miatt – sürgősen lecserélendő		0,1
1.6. M: a fafaj favizsgálati szakvéleményben meghatározott dendrológiai értékét jelző szorzószám, amely		
<i>Fa dendrológiai értéke</i>	<i>M</i>	<i>szorzó értéke</i>
1. Értékes fafaj		1
2. Közepesen értékes fafaj		0,75
3. Kevésbé értékes vagy invazív fafaj		0,5
2. A számítás részletes ismertetése megtalálható a MFE „Útmutató a fák nyilvántartásához és egyedi értékük kiszámításához” c. kiadványa 5.2. fejezetében. A faérték számításához letölthető applikáció címe: „Faérték”. Közterületen az érték megadható a nyilvános fakataszterben elérhető faérték adattal.		

3. Közterületen cserjék kivágása esetében a kompenzáció összegét a kivágott, de pótlásra nem kerülő tövek darabszáma alapján kell megállapítani az alábbiak szerint:

3.1. 0,5 méternél alacsonyabb cserjék esetében 10 000 Ft/db,

3.2. 0,5-1,0 m közötti magasságú cserjék esetében 20 000 Ft/db, 3.3. 1,0 m-nél magasabb cserjék esetében 40 000 Ft/db.

3. melléklet a 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelethez

Különleges értékű fák jegyzéke

Elhelyezkedés	HRSZ	Fa neve	Latin neve	
Döbrentei tér, Erzsébet-híd lábától délre álló platán	5544	juharlevelű platán	Platanus hispanica	x
Döbrentei tér, Platán sörözőnél álló platán	5959	juharlevelű platán	Platanus hispanica	x
<u>Kr</u> isztina körút mentén levő tölgy	6184	kocsányos tölgy	Quercus robur	
Tabáni zöldterületen a tenispálya délnyugati térségében álló, 6112 bekerített öreg eperfa	6112	fekete eperfa	Morus nigra	
Tabáni zöldterületen a tenispálya délnyugati térségében álló 6112 tölgy	6112	kocsányos tölgy	Quercus robur	
Várhegy déli lejtőjén, a török temető környezetében álló 6452/3 cédrus	6452/3	atlanti cédrus	Cedrus atlantica	
Budai Vár Déli Rondellája alatti zöldterületen élő 6452/3 japánakác	6452/3	japánakác	Sophora japonica	
<u>Kr</u> isztinavárosi templom szentélyétől nyugatra eső, a 7543/2 Mészáros utca menti területen álló vadgesztenye	7543/2	vadgesztenye	Aesculus hippocastanum	
<u>Kr</u> isztina krt. <u>Kr</u> isztinavárosi templomtól balra eső kis 7543/2 parkjának kis gesztenyefái	7543/2	vadgesztenye	Aesculus hippocastanum	
Kapisztrán tér (Hadtörténeti Múzeum előtt) álló vadgesztenye (6638)	6638	vadgesztenye	Aesculus hippocastanum	
Virág Benedek Ház (Döbrentei u. 9.) udvarán álló öreg diófa 6267/1	6267/1	közönséges dió	Juglans regia	
Anjou sétány, Országos Levéltár háta mögötti óriási hársfa (6632)	6632	nagylevelű hárs	Tilia platyphyllos	
Pálya u. elejei öreg vadgesztenyék (7544/2)	7544/2	vadgesztenye	Aesculus hippocastanum	

4. melléklet a 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelethez

4. sz. melléklet

1. Ültetésre nem javasolt fás szárú növényfajok

Inváziós terjedésű fás szárú növények*

Magyar név	Latin név
Amerikai (vörös) kőris	Fraxinus pennsylvanica
Cserjés gyalogakác	Amorpha fruticosa

*Inváziós terjedésű fás szárú növények**

Magyar név	Latin név
Ezüst juhar	<i>Acer saccharinum</i>
Fehér akác	<i>Robinia pseudoacacia</i>
Keskenylevelű ezüstfa	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
Kései meggy	<i>Padus serotina</i>
Mirigyes bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>
Nyugati ostorfa	<i>Celtis occidentalis</i>
Zöld juhar	<i>Acer negundo</i>
Tövises lepényfa	<i>Gleditsia triacanthos</i>
Torzsás ecetfa	<i>Rhus typhina</i>
Japán komló	<i>Humulus japonicus</i>
Közönséges vadszőlő	<i>Parthenocissus inserta</i>
Egyéb okokból ültetésre nem javasolt fajok	
Illatos császárfű	<i>Paulownia tomentosa</i>
Nyárfű nemzetség termős ivarú egyedei	<i>Populus</i> sp.

* a fás szárú növények védelméről szóló [346/2008. \(XII. 30.\) Korm. rendelet 1. melléklete](#) (Inváziós fajú fás szárú növények), valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló [2009. évi XXXVII. törvény](#) végrehajtásáról szóló [61/2017. \(XII. 21.\) FM rendelet 3. melléklete B\) pontja](#) (Az intenzíven terjedő fa- és cserjefajok jegyzéke) alapján

2. Lágyszárú növényfajok, amelyek terjedése a zöldfelületeken megelőzendő

Inváziós terjedésű lágyszárú növények

Magyar név	Latin név	
Ürömlevelű parlagfű	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>	
Karmazsinbogyó / alkörömös fajok	<i>Phytolacca</i> <i>Phytolacca esculenta</i>	<i>americana</i> ,
Japánkeserűfű	<i>Fallopia x bohemica</i>	
Aranyvessző fajok	<i>Solidago</i> <i>Solidago canadensis</i>	<i>gigantea</i> ,
Bíbor nebáncsvirág	<i>Impatiens glandulifera</i>	
Közönséges selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>	

5. melléklet a 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelethez

5. sz. melléklet

1. Telepítésre javasolt (őshonos) fajok

Magyar név	Latin név
hegyi juhar	<i>Acer pseudoplatanus</i>

<i>Magyar név</i>	<i>Latin név</i>
<i>mezei juhar</i>	<i>Acer campestre</i>
<i>korai juhar</i>	<i>Acer platanoides</i>
<i>tatárjuhar</i>	<i>Acer tataricum</i>
<i>enyves éger</i>	<i>Alnus glutinosa</i>
<i>közönséges nyír</i>	<i>Betula pendula</i>
<i>közönséges gyertyán</i>	<i>Carpinus betulus</i>
<i>szelídgesztenye</i>	<i>Castanea sativa</i>
<i>bükk</i>	<i>Fagus sylvatica</i>
<i>magas kőris</i>	<i>Fraxinus excelsior</i>
<i>virágos kőris</i>	<i>Fraxinus ornus</i>
<i>magyar kőris</i>	<i>Fraxinus angustifolia ssp. danubialis</i>
<i>vadcseresznye</i>	<i>Prunus avium</i>
<i>zelnicemeggy, májusfa</i>	<i>Prunus padus</i>
<i>csertölggy</i>	<i>Quercus cerris</i>
<i>magyar tölgy</i>	<i>Quercus frainetto</i>
<i>kocsánytalan tölgy</i>	<i>Quercus petraea</i>
<i>molyhos tölgy</i>	<i>Quercus pubescens</i>
<i>kocsányos tölgy</i>	<i>Quercus robur</i>
<i>fehér fűz</i>	<i>Salix alba</i>
<i>őshonos (nem védett) berkenye-fajok</i>	<i>Sorbus sp. (pl: Sorbus aucuparia, Sorbus torminalis)</i>
<i>kislevelű hársh</i>	<i>Tilia cordata</i>
<i>nagylevelű hársh</i>	<i>Tilia platyphyllos</i>
<i>ezüsthársh</i>	<i>Tilia tomentosa</i>
<i>hegyi szil</i>	<i>Ulmus glabra</i>
<i>vénish szil</i>	<i>Ulmus laevis</i>
<i>mezei szil</i>	<i>Ulmus minor</i>

2. Telepíthető (nem honos) fajok

<i>Magyar név</i>	<i>Latin név</i>
<i>vadgesztenye</i>	<i>Aesculus hippocastanum</i>
<i>hússzínű vadgesztenye</i>	<i>Aesculus x carnea</i>
<i>szivarfa</i>	<i>Catalpa bignonioides</i>
<i>cédrus fajok és fajtáik (atlasz, himalájai és libanoni cédrus)</i>	<i>Cedrus atlantica, C. deodara, C. libani</i>

Magyar név	Latin név
kislevelű kacurafa	<i>Cercidiphyllum japonicum</i>
júdasfa	<i>Cercis siliquastrum</i>
törökmogyoró	<i>Corylus colurna</i>
ginkgo	<i>Ginkgo biloba</i>
csörgőfa	<i>Koelreuteria paniculata</i>
vörösfenyő (és fajtái)	<i>Larix decidua</i>
ámbrafa	<i>Liquidambar styraciflua</i>
tulipánfa	<i>Liriodendron tulipifera</i>
fehér és fekete eper	<i>Morus alba, M. nigra</i>
perzsa varázsfű	<i>Parrotia persica</i>
közönséges (juharlevelű) platán	<i>Platanus x acerifolia</i>
keleti platán	<i>Platanus orientalis</i>
duglászfenyő (és fajtái)	<i>Pseudotsuga menziesii</i>
szomorú kecskefűz	<i>Salix caprea 'Pendula'</i>
csavartlevelű fűz	<i>Salix babylonica</i>
japánakác	<i>Sophora japonica</i>

6. melléklet a 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelethez

A favédelmi terv tartalmi követelményei

1. Alapadatok:

- a) Kérelmező adatai (neve, címe), képviselő útján eljáró kérelmező esetén a képviselő meghatalmazása
- b) Helyszín (helység, kerület, ingatlan címe, helyrajzi száma)
- c) Tulajdoni viszonyok

2. Műszaki leírás, mely tartalmazza

- a) a megmaradó fás szárú növényzetre veszélyt jelentő tényezőket és a veszélyek ellen szükséges védelmi intézkedéseket, valamint
- b) a kivágásra javasolt fák esetében a kivágás szükségességének részletes indoklását.

3. A meglévő fákra készült favizsgálati szakvélemények, valamint a fák állapotát összefoglaló értékelés;

4. Az eredeti állapot helyszínrajza, mely geodéziai bemérés alapján méretarányosan ábrázolja

- a) a tervezési terület meglévő faállományát, minden fánál feltüntetve a statikai védőzónát,
- b) a meglévő burkolatokat;
- c) a közmű-nyilvántartás szerinti közműhálózati elemeket és azok védőtávolságait;

5. A tervezett állapotra vonatkozó zöldfelületi tervet a fák méretarányos jelölésével, külön jelölve a megmaradó (védendő), a kivágandó és az ültetendő fákat; 6. Tervezői nyilatkozat az építési területen megmaradt fák megfelelő védelméről, az új fák ültetéséről, valamint a jogszabályokban előírt védőtávolságok betartásáról. (Részletes leírás megtalálható az „Útmutató a fák védelméről építési területen, az MSZ 12042 Fák védelme építési területenszabvány alapján” c. kiadvány [4. pontjában](#))

7. melléklet a 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelethez

A faültetési terv tartalmi követelményei

1. Alapadatok:

- a) A faültetést végző adatai (neve, címe)
- b) Helyszín (helység, kerület, ingatlan címe, helyrajzi száma)
- c) Tulajdoni viszonyok
- d) Tervezett időpont

2. A telepítendő fa adatai

- a) Botanikai és fajta megnevezése
- b) Díszfaiskolai méretei
- c) Minőségi követelményei

3. A faültetés helyének és környezetének részletes leírása

- a) Környező épületek, burkolt felületek
- b) A telepítendő fa föld felett és a felszín alatt – a kifejlett állapotában – elfoglalt területén található vonalas és egyéb műszaki létesítmények,
- c) Jogszabályban vagy hatóság által előírt védőtávolsággal bíró objektumok
- d) Meglévő és tervezett egyéb növényzet

4. A telepítési technológia leírása

- a) A talajcsere, a vízellátás, a vízelvezetés és a tápanyag-utánpótlás
- b) A fa rögzítése
- c) A fa és a fahely védelme

5. A fahelyeket, az egyéb növényzetet és a műszaki létesítményeket méretarányosan, védőtávolságokkal együtt ábrázoló helyszínrajz és metszetrajzok 6. A telepített fa ültetés utáni első öt évben történő fenntartási munkáinak leírása 7. Adatszolgáltatások, hatósági egyeztetések, előírások dokumentumai.

[8. melléklet a 21/2023. \(VI. 6.\) önkormányzati rendelethez](#)

9. melléklet a 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelethez⁶

10. melléklet a 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelethez⁷

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2020. (III. 13.) önkormányzati rendelete

a fás szárú növények védelméről

<https://or.njt.hu/eli/735683/r/2020/7>

Hatályos: 2020. 03. 16

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete [az Alaptörvény 32. cikk \(1\) bekezdés a\) pontjában](#) meghatározott jogalkotási hatáskörében, a környezet védelmének általános szabályairól szóló [1995. évi LIII. törvény 46. § \(1\) bekezdés c\) pontjában](#) kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló [2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 1. pontban](#) meghatározott feladatkörében eljárva és a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló [2011. évi CXXVIII. törvény 46. § \(4\) bekezdése](#) valamint veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló [40/2020. \(III. 11.\) Korm. rendeletre](#) figyelemmel a következőket rendeli el:

1. A rendelet célja, hatálya, alkalmazása és mellékletei

1. § E rendelet célja Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) közigazgatási területén található fás szárú növények védelme és megőrzése, rongálásának és pusztításának megakadályozása, valamint a kerületi zöldfelületek növényállományának pótlásáról való gondoskodás.

2. § (1) E rendelet hatálya kiterjed - a [\(2\) bekezdésben](#) foglaltak kivételével- a kerület közigazgatási határán belül található magánterületek teljes faállományára és a közterületek fás szárú növényállományára.

(2) Nem terjed ki a rendelet hatálya a külön törvény hatálya alá tartozó fákra és fás szárú növényekre.

(3) E rendelet előírásait együtt kell alkalmazni a fás szárú növények védelméről szóló [346/2008. \(XII. 30.\) Korm. rendelettel \(a továbbiakban: Korm. rendelet\)](#) és az Önkormányzat Képviselő-testülete által elfogadott a mindenkor hatályos településrendezési eszközökkel.

(4) E rendeletet a hozzá tartozó alábbi mellékletekkel együtt kell alkalmazni:

1. számú melléklet: Kerületi védett zöldfelületek jegyzéke

2. számú melléklet: Fakivágási engedélykérelem/bejelentés a közterületen és magánterületen lévő fás szárú növényekre (fák, cserjék) - formanyomtatvány

3. számú melléklet: Számítási segédlet - a fapótlás mértékének számításához

2. Értelmező rendelkezések

3. § E rendelet alkalmazásában:

1. fa jelentős mértékű csonkítása: a fa állagába történő olyan mértékű beavatkozás, amely annak további növekedését visszafordíthatatlanul megakadályozza, vagy egészségi állapotának romlásához, illetve a fa pusztulásához vezet;

2. fás szárú növény: fa és cserje együttes megnevezése;

3. inváziós fajú fás szárú növények: a [Korm. rendelet 1. számú mellékletében](#) meghatározott növények, *Morus alba* (fehér eperfa);

4. kertészeti szakvélemény: jogszabályban meghatározott jogosultsággal rendelkező szakértő vagy szakirányú végzettséggel rendelkező személy által készített szakvélemény;

5. közterület: állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő földterület, amely az ingatlan-nyilvántartásban közterületként van nyilvántartva; e rendelet alkalmazásában közterületnek minősül a közhasználatra szolgáló vagy közforgalmú magánterület;

6. magánterület: minden olyan ingatlan, amely e rendelet alkalmazásában nem minősül közterületnek;

7. törzsátmérő: a fatörzs egy méteres magasságban mért átmérője, centiméterben meghatározva;

8. vegetációs időszak: a rügyfakadás és a lombhullás közötti időszak;

9. zöldfelület: biológiailag aktív növényzettel borított terület, ahol a termőtalaj és az eredeti altalaj, illetve a talajképző kőzet között nincs egyéb más réteg.

3. Általános rendelkezések

4. § (1) A fás szárú növények védelme, gondozása, ápolása az ingatlan mindenkori használójának kötelessége.

(2) Az Önkormányzat közigazgatási területén található fás szárú növényállomány megőrzése, növelése és minőségének javítása érdekében a tulajdonos köteles a tulajdonában lévő zöldterületeket és zöldfelületeket a mindenkori szakmai szempontoknak megfelelően fenntartani, fejleszteni és felújítani.

(3) Az építészeti beruházások, közmű-, közterület-, vagy egyéb fejlesztések során a beruházó köteles a meglévő értékes zöldfelületet és különösen a fás szárú növények megtartását prioritásként kezelni.

(4) A kerület közigazgatási területén lévő fás szárú növények kivágását és pótlását a jegyző engedélyezi.

4. Fás szárú növények védelme

5. § (1) Fás szárú növényt kivágni - a (3) b) pontban foglaltak kivételével- kizárólag kertészeti szakvéleménnyel alátámasztott kérelem alapján, jóváhagyott fakivágási engedély birtokában, a meghatározott pótlási kötelezettség teljesítése mellett lehet.

(2) A fás szárú növény kivágási engedélyére irányuló kérelmet a 2. számú melléklet szerinti formanyomtatvánnyal együtt kell benyújtani a jegyzőhöz.

(3) Fakivágást engedélyezni különösen indokolt esetben,

a) növény-egészségügyi,

b) élet- és vagyonvédelmi okokból, veszélyhelyzet elhárítása vagy megelőzése érdekében,

c) védetté nyilvánított régészeti lelőhely területén, amennyiben a védett érték károsodásának, esetleges megsemmisülésének elkerülése érdekében,

d) építmény elhelyezése miatt a mindenkori hatályos kerületi építési szabályzatban előírt feltételek teljesítése mellett

lehet.

(4) Az indokolatlan, alá nem támasztott vagy be nem jelentett fakivágás engedély nélküli fakivágásnak minősül. Fás szárú növény jelentős mértékű csonkítása és rongálása engedély nélküli fakivágással egyenértékű tevékenységnek minősül.

(5) Jogszabállyal védetté nyilvánított vagy jogszabállyal megtartandónak minősített fát kivágni, kivágását engedélyezni kizárólag élet-, egészség-, és balesetvédelmi okokból lehet, amennyiben a veszély elhárítására más lehetőség nincs, illetve ha a fa bármely okból életképtelenné vált és megtartása nem lehetséges. A kérelem indokoltságát kertészeti szakvéleménnyel igazolni kell.

(6) A kerület közigazgatási területén végzett építési tevékenységek során az építtető köteles gondoskodni a megmaradó fák törzsének, lombjának, gyökérzetének védelméről.

(7) Meglévő fát gallyazni, csonkolni, visszavágni csak a kezelő írásbeli engedélyével lehet.

6. § (1) Helyi védelem tárgyát képezi mindaz az érték, amelyet a Képviselő-testület településképi, dendrológiai vagy kerttörténeti jelentősége miatt védettnek minősít. A helyi védelem lehet területi és egyedi, melyek felsorolását a rendelet az 1. számú melléklete tartalmazza.

(2) Helyi területi védelem alá tartozó zöldfelületeket érintő beavatkozások (közterületrendezés, -átépítés, közművek felújítása, létesítése) jóváhagyott közterület alakítási terv alapján végezhetők.

(3) Helyi védelem alatt álló területen fa eltávolítása - különösen indokolt esetben - kizárólag akkor engedélyezhető, ha annak átültetése vagy pótlása megvalósul.

5. A fapótlás szabályai

7. § (1) A kivágott fás szárú növényt a kérelmező köteles pótolni. A kérelmező a fapótlási kötelezettség teljesítésének módját a fakivágási kérelemben részletezi, amely alapján a jegyző a kivágást engedélyező határozatban állapítja meg a fapótlási kötelezettség teljesítésének módját és mértékét.

(2) A fa- és cserjepótlást elsősorban a kivágással érintett ingatlan területén kell teljesíteni.

(3) Kivágott fa pótlása nem történhet a [Korm. rendelet](#)ben meghatározott inváziós fajú növénnyel.

(4) A pótlás mértéke fás szárú növény engedélyezett kivágása esetén:

a) növény-egészségügyi okokból kivágandó fa esetén a kivágandó fa darabszáma;

b) élet- és vagyonvédelmi okokból, valamint veszélyhelyzet elhárítása vagy megelőzése érdekében kivágandó fa esetén a kivágandó fa darabszáma,

c) építési tevékenység, közműrendezés esetén a kivágandó fa törzsátmérőjének 100%-a,

d) mélygarázs létesítése esetében a kivágott faegyedek összesített törzsátmérőjének 300%-a,

e) cserje pótlás esetén a kivágandó cserjék darabszámának vagy összeterületének 100%-a.

(5) A pótlás mértéke fás szárú növény engedély nélküli vagy annak minősülő kivágása esetén:

a) a kivágott fa törzsátmérőjének 300%-a,

b) a kivágott cserje darabszámának vagy összterületének 300%-a,

c) amennyiben a kivágott fa törzsátmérője nem ismert, akkor azt egyedenként 30 cm törzsátmérővel kell figyelembe venni.

(6) Közterületen fát, cserjét ültetni a tulajdonos írásbeli hozzájárulásával, az előírt szabvány alapján lehet.

(7) Fásor fenntartás keretében meglévő üres fahely nem számolható el közvetlenül fapótlás teljesítésére. A fásor fenntartás során üressé váló fahelyeket a fenntartónak haladéktalanul vissza kell pótolnia.

(8) Zöldfelület fenntartás keretében, kérelem alapján a fenntartó által nem tervezetten ültetett inváziós fajú fás szárú növényeket az üzemeltetés során pótlási kötelezettség nélkül ki lehet vágni.

(9) Fás szárú növény kivágása esetén amennyiben a pótlási kötelezettség a [Korm. rendelet 8. § \(4\) bekezdés](#)nek esetében telepítéssel nem teljesíthető, vagy az ingatlan területi adottságai miatt nem jelölhető ki telepítésre megfelelő terület, akkor a pótlási kötelezettséget meg kell váltani.

(10) A pótlási kötelezettség megváltása pénzbeli megváltással történhet.

(11) A hatóság által megállapított fapótlási kötelezettség pénzbeli megváltásának számításánál

a) fák esetében a 8 cm törzsátmérőjű, 20/25, minimum kétszer iskolázott, előnevelt utcai sorfa minőségű faiskolai növényanyag átlagárát, és annak közvetlen ültetési költségeit valamint 3 évi fenntartási költségét kell alapul venni, darabonként 1.000.000 Ft értékben,

b) cserje esetében három faiskola adott évre, az adott méretű kivágott cserje vonatkozó árának átlaga alapján számított összeget kell alapul venni.

(12) Pénzbeli megváltás a kivágandó fás szárú növények természetbeni pótlását helyettesítendő pénzösszeg, az egységár és a szükséges fapótlás darabszámának szorzata.

(13) A pénzbeli megváltás díját a határozat véglegessé válását követően a Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjába kell befizetni.

(14) A befolyt pénzbeli megváltás teljes összegét zöldfelületi fejlesztésekre és fenntartásra kell felhasználni.

(15) A pótlás akkor tekinthető teljesítettnek, ha a fa az ültetést követő második vegetációs időszak kezdetén is életképes, valamint ha a cserje a területi borítottságot a telepítést követő évben biztosítja. Ennek hiányában a telepítést meg kell ismételni.

(16) A telepítés megtörténtét és az [\(1\) bekezdés](#)ben meghatározott pótlás teljesítését a helyszínen ellenőrizni kell.

6. Záró rendelkezések

8. § (1) E rendelet 2020. március 15-én lép hatályba. Rendelkezéseit a hatályba lépését követően induló ügyekben kell alkalmazni.

(2)¹

(3) A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló [2011. évi CXXVIII. törvény 46. § \(4\) bekezdése](#) valamint a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló [40/2020. \(III. 11.\) Korm. rendeletre](#) figyelemmel:

1. melléklet

KERÜLETI VÉDETT ZÖLDFELÜLETEK JEGYZÉKE

Területi védelem alá sorolt zöldfelületi elemek

Aulich utca

Alkotmány utca

Belgrád rakpart (Duna-korzó)

Balassi Bálint utca

Batthyányi-örökmécses

Deák Ferenc tér

Erzsébet tér

Falk Miksa utca

Ferenczy István utca 2-6. szám előtti zöldfelület (3 db platánfa)

Fővám tér

Hild tér

Hold utca

Honvéd tér

Jászai Mari tér

József nádor tér

Kamermayer tér

Károlyi kert

Kossuth tér

Március 15. tér

Nádor utca (északi rész, Széchenyi utcáig)

Olimpia park

Október 6. utca

Petőfi tér

Podmaniczky tér

Semmelweis utca

Szabadság tér

Széchenyi tér

Vécsey utca

Vértanúk tere

Vigadó tér

Vörösmarty tér

Egyedi védelem alá sorolt zöldfelületi elemek

Kamermayer tér - idős szilfa (Ulmus)

Széchenyi tér - idős akácfa (Robinia)

Olimpia park - idős platán (Platanus)

Március 15. tér északi hídfő lépcsője mellett - vasfa (Gymnocladus dioicus)

2. melléklet

FAKIVÁGÁSI ENGEDÉLYKÉRELEM / BEJELENTÉSa közterületen és magánterületen lévő fás szárú növényekre (fák, cserjék)

(formanyomtatvány)

(* A megfelelő rész aláhúzendő!)

A fás szárú növények védelméről szóló [346/2008. \(XII. 30.\) Korm. rendelet](#) és a Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzatának Képviselő-testületének a fás szárú növények védelméről szóló 7/2020. (III. 13.) számú önkormányzati rendelete alapján az V. kerület közigazgatási területén kivágandó fák és fás szárú cserjékre vonatkozó kérelem/bejelentés.

A nyomtatvány kitöltése előtt az 5.000 Ft illetéket az alábbi számlaszámra kell elutalni: KÖZIG. HAT. ELJ. ILL. BEFIZ. SZÁMLA: 11784009-15505006-10320000
Közleménybe kérjük beírni: fakivágás + kérelmező neve, kivitelezés címe (A könnyebb beazonosítás érdekében)

1. A fás szárú növények védelméről szóló [346/2008. \(XII. 30.\) Korm. rendelet](#) alapján fakivágási engedélykérelemmel / bejelentéssel* fordulok Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának jegyzőjéhez. (*A megfelelő rész aláhúzendő!)

2. Kérelmező neve: Kérelmező címe: A kérelmező tájékoztató jellegű kapcsolattartást biztosító e-mail címe: Kérelmező telefonszáma: Illeték átutalással 5000 Ft A kérelem/bejelentés KÖTELEZŐ tartalmi elemei: 3. A kérelem tárgyával összefüggésben korábban keletkezett hatósági engedélyek (határozatok) megnevezése, előzményes iratok ügyiratszám:

4. A kivágás indoka (kertészeti szakvélemény csatolásával!)

5. Az érintett közterület neve, címe, helyrajzi száma, az érintett fás szárú növény pontos elhelyezkedése (szöveges leírással vagy rajzos ábrázolással):

6. A kivágni tervezett/kivágott fás szárú növény(ek): Sorszám A fa/cserje faja Törzsmérő (földtől számított 1 méter magasságban)

7. A tervezett / megvalósult kivágás kivitelezésének részletes leírása:

8. A fás szárú növény(ek) tervezett pótlása: Sorszám A fa/cserje faja, fajtája Darabszám A kiültetés helye

9. Fás szárú növény pótlása nem történhet az alábbiakban meghatározott fajok egyedeivel:

fehér	akác ²	(Robinia	pseudoacacia)
amerikai	kőris ³	(Fraxinus	pennsylvanica)
mirigyes	bálványfa ⁴	(Ailanthus	altissima)
cserjés	gyalogakác	(Amorpha	fruticosa)
kései	meggy	(Padus	serotina)
zöld	juhar	(Acer	negundo)

10. Nyilatkozat a fapótlás módjáról:

Tudomásul veszem, hogy amennyiben a fás szárú növény pótlása a földrészlet adottsága miatt nem vagy csak részben teljesíthető, és más ingatlanon a pótlás a település beépítettsége miatt nem jelölhető ki, a jegyző a használatot kompenzációs intézkedés megtételére kötelezi.

Mellékletek:

- illeték utalásáról szóló bizonylat, vagy nyilatkozat az illetékmentességről

- kertészeti szakvélemény, - tulajdonosi hozzájárulás (nem önkormányzati tulajdon esetén) – tervdokumentáció

- határozatok, előzmény iratok

Kelt:,

11. Kérem az ügy teljes eljárásban történő lefolytatását: igen - nem * (*A kívánt rész aláhúzendő!)

.....
kérelmező aláírása

KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ

Fakivágási engedélykérelem/bejelentés a közterületen és magánterületen lévő fás szárú növényekre (fák, cserjék)

A fás szárú növények védelméről szóló [346/2008. \(XII. 30.\) Korm. rendelet](#) és a Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzatának Képviselő-testülete a fás szárú növények védelméről szóló [7/2020. \(III. 13.\) önkormányzati rendelet](#) alapján az V. kerület közigazgatási területén lévő fák, fás szárú cserjék és a tűzfalra futó kúszócserjék kivágása engedélyköteles tevékenység.

A formanyomtatvány kitöltése előtt az 5.000 Ft illetéket az alábbi számlaszámra kell elutalni:

*A nyomtatvány kitöltése előtt az 5.000 Ft illetéket az alábbi számlaszámra kell elutalni:
KÖZIG. HAT. ELJ. ILL. BEFIZ. SZÁMLA: 11784009-15505006-10320000
Közleménybe kérjük beírni: fakivágás + kérelmező neve, kivitelezés címe (A könnyebb beazonosítás érdekében)*

Az V. kerület közigazgatási területén minden esetben kérelmezni kell a fakivágást. A bejelentés csak élet-, egészség- vagy vagyonvédelmi okból, azonnali intézkedés keretében történt fakivágás esetében (katasztrófavédelem, rendőri intézkedés jelentése alapján), csak kertészeti szakvéleménnyel igazolt esetben lehetséges.

AZ ENGEDÉLY NÉLKÜLI FAKIVÁGÁS KÖRNYEZETKÁROSÍTÁSNAK MINŐSÜL!

1. pont: A kérelem, vagy bejelentés egyaránt illetékköteles, először az engedélykérelem/bejelentés pontokat szükséges kiválasztani.

2. pont: A kérelmező adatainak rögzítése.

3. pont: A kérelem tárgyával összefüggésben korábban keletkezett hatósági engedélyek (határozatok) megnevezése, előzményes iratok ügyiratszámának meghatározása, felsorolása.

4. pont: A fakivágás indokának ismertetése a kertészeti szakvélemény alapján, a kertészeti szakvélemény és fotódokumentáció csatolása, a fapótlás teljesülésének módjának, számításának részletezése a kertészeti szakvéleményben foglalt indoklás alapján a helyi rendelettel összhangban (pl. pénzbeli megváltás).

5. pont: Az érintett közterület vagy magánterület megnevezése, címe, helyrajzi száma, az érintett fás szárú növény pontos elhelyezkedésének szöveges és rajzos ábrázolása.

6. pont: A kivágni tervezett, vagy kivágott fás szárú növények sorszámozott felsorolása, faj, fajta névvel ellátva, és az 1 méter magasságban mért törzsmérő megadása (cm-ben).

7. pont: A tervezett vagy megvalósult kivágás kivitelezésének részletes leírása.

8. pont: A fás szárú növények tervezett pótlásának sorszámozott felsorolása az alábbi adatokkal ellátva: faj, fajtanév, darabszám, (méret, minőség) kiültetés helye.

9. pont: A kérelmező tájékoztatása mely fás szárú növények telepítését tiltja a tárgyi önkormányzati rendelet.

10. pont: A kérelmező nyilatkozatával vállalja, hogy - amennyiben a fás szárú növény pótlása a helyi adottságok miatt nem valósítható meg - a jegyző a kérelmezőt, használatát kompenzációs intézkedés megtételére kötelezi. A kérelmezőnek már a kérelem benyújtásának időpontjában - a [4. pont](#)ban szereplő kivágás indoka részben - ki kell térnie a fapótlás teljesítésének kiszámítására és vállalnia kell annak feltételeit, hogy a [8. pont](#)ban részletezett telepítendő fás szárú növények darabszámával, minőségével, törzsmérőjével, illetve adott esetben a megállapított pénzbeli megváltás mértékével egyetért.

11. pont: A kérelmező meghatározza, hogy a kérelmezett eljárás során az ügy teljes eljárásban történő lefolytatását kéri - az ügyintézési határidő max. 60 nap - vagy elutasító határozat esetén - amennyiben az Ákr. 41. § (1) bekezdés feltételei teljesülnek - az ügyintézési határidő max. 8 nap.

Csatolt mellékletek:

- illeték elutalásról szóló bizonylat, vagy nyilatkozat az illetékmentességről*
- kertészeti szakvélemény*
- tulajdonosi hozzájárulás*

- tervdokumentáció
- határozatok, előzmény iratok

3. melléklet

SZÁMÍTÁSI SEGÉDLET a fapótlás mértékének számításához

A törzsátmérő arányos fapótlás mértékének alapegysége a rendeletben előírt minimum 2x iskolázott, 20/25 cm törzskörméretű, azaz 8 cm törzsátmérőjű előnevelt utcai sorfa I. osztályú minőségben.

Az összes kivágandó törzsátmérő az összes kivágandó fa törzsátmérőjének 100%-a és a kivágás indokának szorzója (lehet: 100%, 300%). A szorzó egyedenként eltérő lehet, ezért a számítás során külön kell csoportosítani.

A kivágandó összes törzsátmérő kiszámítása után az egységnyi 8 cm-es átlagos faegyeddel elosztva az pótlandó fák darabszámát kapjuk meg, melyet minden esetben felfelé kell kerekíteni!

összes kivágandó törzsátmérő (cm): 8 (cm) = pótlandó fa egyedek száma (db)

Pénzbeli megváltás esetén a pótlandó faegyedek számát kell az egységnyi pénzbeli megváltás értékével szorozni azaz:

pótlandó fa egyedek száma (db) x 1.000.000.- (Ft/db) = pénzbeli megváltás összege (Ft)

A fapótlás db/db mérték szerint számítását mindig a törzsátmérő alapú számítástól külön kell elvégezni és a végén kell szükség szerint a pénzbeli megváltással összeadni (db).

**Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzat Képviselő-testületének 37/2015. (X.30.)
önkormányzati rendelete**

a fás szárú növények védelméről

<https://or.njt.hu/eli/735704/r/2015/37>

Hatályos: 2023. 09. 21

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (2) bekezdésében és a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet 8. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) a) pontjában foglalt feladatkörében a következőket rendeli el:

Általános és értelmező rendelkezések

1. § (1) E rendelet célja

- a) a fás szárú növények indokolatlan pusztításának megakadályozása,
- b) az indokoltan kivágott fás szárú növények pótlásáról való gondoskodás.

(2) A rendelet hatálya kiterjed – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a Budapest VII. kerület közigazgatási határán belül minden ingatlanra, azok teljes fás szárú növényállományára, függetlenül attól, hogy tulajdonosa – üzemeltetője, bérletje, hasznélvezője, használója – természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.

(3) E rendelet hatálya nem terjed ki

- a) az eltérő szabályt megállapító külön törvény hatálya alá tartozó fás szárú növényekre,
- b) a magánterületen álló cserjékre.

2. § (1) E rendelet alkalmazásában:

törzsátmérő: a fatörzs földfelszíntől számított 1 m magasságban mérendő kerületéből számított átmérő.

(2) *fakivágás: minden olyan fa kivágása, amelynek törzsátmérője a 3 cm-t meghaladja.*

(3) *kertészeti szakértői vélemény: jogszabályban meghatározott jogosultsággal rendelkező, megfelelő (kertészeti, erdészeti, tájépítészeti, növényvédelmi) végzettségű és szakértői névjegyzékbe bejegyzett szakember által kiállított olyan dokumentum, amelyben a szakember által elvégzett vizsgálat kiterjed a vizsgált fák korára, méreteire és törzsátmérőjére, fajára, térbeli elhelyezkedésére, részletes egészségi állapotára, és tartalmaz a vizsgálat eredményén alapuló javaslatot a fa fenntartásával, megóvásával vagy kivágásával, kertészeti kezelésével kapcsolatban, mindezt fotókkal dokumentálva, alátámasztva.*

(4) *közterület: az az állami vagy helyi önkormányzati tulajdonban álló, közhasználatra szolgáló földterület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván.*

(5) *magánterület: ingatlan-nyilvántartásban nem közterületként nyilvántartott ingatlan.*

(6) *használó: az ingatlan tulajdonosa, vagyongazdálkodója, vagy az ingatlanon lévő fás szárú növényekkel bármely jogviszony alapján rendelkezni jogosult használója.*

Hatásköri szabályok

3. § (1) Az e rendeletben szabályozott magánterületen lévő fás szárú növények védelmével kapcsolatos önkormányzati hatósági eljárás lefolytatására első fokon a Jegyző jogosult.

(2) *A közterületen lévő fás szárú növény kivágásának a fás szárú növények védelméről szóló kormányrendelet alapján történő, a fás szárú növény helye szerint illetékes jegyző általi engedélyezése során a kivágott fás szárú növények pótlásáról e rendeletben meghatározottak szerint kell gondoskodni.*

Közterületen lévő fás szárú növények pótlása

4. § (1) A pótlandó fás szárú növények fajtáját, méretét, darabszámát a Jegyző határozza meg.

(2)¹ *A kivágott fa pótlásáról a kivágott fa törzsátmérőjének megfelelő mértékében kell gondoskodni, elsősorban a kivágott fával azonos helyrajzi számú ingatlanon. A pótlás mértéke csökkenthető a kertészeti szakértői véleményben megállapított állapot mutató (%) figyelembe vételével.*

(3) Amennyiben a fa kivágása a fa kiszáradása miatt elkerülhetetlen, illetve a fa – hitelt érdemlő módon igazolt – élet-, egészség- vagy vagyoni védelmi okból történő kivágása vált szükségessé a pótlási kötelezettség mértéke megegyezik a kivágott fa darabszámaival.

(4) A pótlással kapcsolatos alapvető szakmai követelmények:

a) faültetés esetén: ültetendő díszfa törzsátmérője minimum 5 cm, minimum 1 m³ méretű ültetőgödör kialakítással, teljes talajcserével, termőföld feltöltéssel,

b) cserjeültetés esetén: minimum 0,6 m³ méretű ültetőgödör kialakítással, teljes talajcserével, termőföld feltöltéssel,

c) a Jegyző az a) és b) pontban meghatározott előírások mellett indokolt esetben egyéb szakmai előírásokat is meghatározhat.

(5) Amennyiben az engedély nélkül kivágott fa törzsátmérője utólag nem állapítható meg, akkor azt 30 cm törzsátmérővel kell figyelembe venni.

Magánterületen lévő fák védelme

5. § (1)² Magánterületen e rendelet hatálya alá tartozó fát kivágni – a (3) bekezdésben foglalt esetek kivételével – csak végleges, jogerős fakivágási engedély alapján szabad. A kivágott fa pótlásáról a fakivágási engedélyben, vagy a bejelentés tudomásul vételéről szóló döntésben meghatározott feltételek szerint kell gondoskodni

(2) A fa kivágásának engedélyezéséről a Jegyző dönt. Fakivágási engedély különösen veszélyhelyzet elhárítása, környezetrendezés, illetve építmény elhelyezése miatt, kertészeti szakértői véleményben igazolt, indokolt esetben adható, a pótlás feltételeinek előírása mellett.

(3)³ Az élet-, egészség-, és balesetvédelmi okból történő fakivágást a tulajdonos – amennyiben a veszély elhárítására más lehetőség nincs – köteles haladéktalanul elvégezni. A veszély elhárítása érdekében elvégzett fakivágást 3 napon belül írásban be kell jelenteni az 1. sz. melléklet szerinti formanyomtatványon vagy annak megfelelő tartalommal. A bejelentésben a fakivágás indokoltságát igazolni kell, különösen a veszélyállapotot alátámasztó kertészeti, tartószerkezeti vagy egyéb szakértői véleménnyel, fényképpel vagy egyéb hitelt érdemlő módon. Az indokolatlan, alá nem támasztott vagy be nem jelentett fakivágás engedély nélküli fakivágásnak minősül.

(4) A fakivágási engedély kiadására irányuló kérelem az 1. sz. melléklet szerinti formanyomtatványon vagy annak megfelelő tartalommal nyújtható be. Az engedély kiadására irányuló kérelemhez csatolni kell

a) az érintett fával rendelkezni jogosult kivágáshoz hozzájáruló nyilatkozatát, az élet- és súlyos balesetveszély illetve kiszáradt fa kivágására irányuló kérelem kivételével (társasház esetében közgyűlési határozatot, a fakivágáshoz - a társasházakról szóló törvény, illetve a társasház szervezeti és működési szabályzatának eltérő rendelkezése hiányában - egyszerű többségi döntés szükséges),

b)⁴ a kivágni tervezett fára vonatkozó minősített favizsgáló szakértői véleményt,

c) a kivágni tervezett és a megtartandó fák pontos helyét, ábrázoló helyszínrajzot, a darabszám, a fafaj, és a törzsátmérő feltüntetésével,

d) a fapótlás módjára vonatkozó nyilatkozatot,

e) a vagyoni védelmi okból történő fakivágásra irányuló kérelem esetén csatolni kell az érintett építmény, építményrészek állagvédelmére vonatkozó tartószerkezeti szakértői véleményt,

f) az építési vagy bontási tevékenység miatt történő fakivágásra irányuló kérelem esetén a fakivágás indokoltságát megalapozó építési illetve bontási engedélyt, vagy építési illetve bontási tevékenység tudomásul vételéről kiállított hatósági bizonyítványt.

(5) A fakivágási engedély kiadására irányuló kérelem elutasításra kerül, ha

a) a kérelmező a pótlásról a hiánypótlási felhívás ellenére sem nyilatkozott,

b) a fa kivágása környezetvédelmi érdeket sért.

(6) A fakivágás engedélyezéséről, a fapótlási kötelezettség megállapításáról hatósági határozatban kell dönten.

(7) A fakivágási engedély a jogerőre emelkedéstől számított egy évig érvényes.

(8) Az ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni az ingatlanon álló kiszáradt fa kivágásáról, legkésőbb a kiszáradását követő év június 30. napjáig. A kiszáradt fa kivágásának engedélyezésére irányuló kérelmet a fakivágás tervezett megkezdése előtt legalább 60 nappal be kell nyújtani.

(9) Nem engedélyköteles tevékenység az épületekből, épületrészekből kinőtt, talajkapcsolattal nem rendelkező fák kivágása.

(10)⁵ A kérelem benyújtója felelősséget vállal arra vonatkozóan, hogy a kérelem elbírálása során az általa benyújtott anyagban szereplő természetes személyek adatainak kezelése jogszerűen történt, az érintettek a szükséges tájékoztatást megkapták.

(11)⁶ A kérelem benyújtója tudomásul veszi, hogy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 1. számú melléklete alapján a kérelemben szereplő adatok és a kérelemről szóló döntés az Önkormányzat hivatalos honlapján (www.erzsebetvaros.hu) nyilvánosságra kerülnek.

(12)⁷ Kérelmező tudomásul veszi az Infotv. azon rendelkezését, mely szerint az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesít, köteles e jogviszonnyal összefüggő közérdekből nyilvános adatra vonatkozóan - erre irányuló igény esetén - bárki számára tájékoztatást adni.

(13)⁸ Engedély nélküli fakivágás esetén – amennyiben az élet-, egészség-, és balesetvédelmi okból történő fakivágás nem bizonyított – a kiróható környezetvédelmi bírság összege

a) természetes személyek esetén

aa) 20 cm alatti törzsátmérő esetén 50.000 Ft,

ab) 20-40 cm törzsátmérő esetén 100.000 Ft,

ac) 40 cm törzsátmérő felett 200.000 Ft, ”

b) jogi személyek esetén

ba) 20 cm alatti törzsátmérő esetén 500.000 Ft,

bb) 20-40 cm törzsátmérő esetén 1.000.000 Ft,

bc) 40 cm törzsátmérő felett 2.000.000 Ft.

Fás szárú növények kivágásával kapcsolatos lakossági tájékoztatás⁹

5/A. § (1) A kivágási engedéllyel érintett fás szárú növényen a véglegessé válás ismertté vált időpontjától számított 5 munkanapon belül fel kell tüntetni, hogy a www.erzsebetvaros.hu honlapon megtalálható a - személyes adatok nélküli - kapcsolódó engedély, és a szakvélemény, amennyiben készült. A fás szárú növényen elhelyezett tájékoztató tartalmazza a kivágás indokát, a kivágás leghamarabbi lehetséges időpontját és a pótlással vagy megváltással kapcsolatos információkat.

(2) A véglegessé vált fás szárú kivágásának tudomásul vételével érintett fás szárú növényre vonatkozó határozat - személyes adatok nélkül - annak véglegessé válása megismerésének időpontjától számított 5 munkanapon belül a www.erzsebetvaros.hu honlapon megjelenítésre kerül.

(3) A kivágási javaslatot tartalmazó szakvélemény, annak rendelkezésére állásától számított 5 munkanapon belül a www.erzsebetvaros.hu honlapon megjelenítésre kerül, egyidejűleg a szakvéleménnyel érintett fás szárú növényre tájékoztató kerül kihelyezésre, amely tartalmazza a kivágás indokát, a kivágás várható időpontjáról és a pótlással vagy megváltással kapcsolatos ezen időpontig ismert információkat.

(4) A tájékoztatás és a honlapon történő megjelenítés a közterületen lévő fás szárúak kivágására és a magánterületi fák kivágására is vonatkozik.

Magánterületen lévő fa pótlása

6. § (1) A pótlás mértékét, módját és határidejét a Jegyző e rendeletben foglaltak szerint határozza meg. Az engedélyes köteles a Jegyző által megállapított mértékben és módon, az előírt határidőn belül gondoskodni a kivágott fák pótlásáról. Amennyiben az engedélyes nem azonos az ingatlan tulajdonossal, és az engedélyes előzetesen akként nyilatkozott, hogy a fapótlást maga teljesíti, a fakivágási engedélyben az engedélyest kell a fapótlásra kötelezni. Amennyiben az engedélyes nem azonos az ingatlan tulajdonossal, és az engedélyes a fapótlási kötelezettségnek nem tett eleget, úgy az egyéb jogkövetkezmények alkalmazásán túl az ingatlan tulajdonosát kell a fapótlásra kötelezni.

(2) E rendeletben foglalt szabályokkal ellentétes fakivágás esetén – az egyéb jogszabályokban foglalt jogkövetkezményeken túl – a Jegyző az ingatlan tulajdonosát pótlásra kötelezi. Ha az engedély nélküli fakivágást más végezte, a pótlásra a fakivágási tevékenységet végzőt kell kötelezni.

(3)¹⁰ Amennyiben a fa kivágása az építési tevékenység miatt elkerülhetetlenül szükséges, a kivágott fák pótlásáról a kivágott fa törzsátmérőjének megfelelő mértékében gondoskodni kell. A pótlás mértéke csökkenthető a favizsgáló szakértői véleményben megállapított állapot mutató (%) figyelembe vételével.

(4) Ha az ingatlanon álló fa kivágását előidéző élet-, egészség-, súlyos baleset- vagy vagyronveszélyes állapot, valamint elhalt, kiszáradt fa esetében a fa kipusztulása a használónak nem felróható okból következett be, a pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámával egyezik meg.

(5) Ha az ingatlanon álló fa kivágását előidéző élet- egészség- súlyos baleset- vagy vagyronveszélyes állapot, valamint elhalt, kiszáradt fa esetében a fa kipusztulása használónak egyértelműen felróható, a kivágott fák pótlásáról a kivágott fa törzsátmérőjének megfelelő mértékében kell gondoskodni.

(6) Amennyiben a fapótlás teljesítése az ingatlan udvarán a burkolat feltörésével műszaki szempontból megoldható, a pótlásra kötelezett köteles gondoskodni a fapótlás teljesítése érdekében megfelelő fahelyek kialakításáról.

(7)¹¹ Amennyiben a fapótlás feltételei helyben nem adóttak:

a) a kérelmező/bejelentő javaslatot tehet más, Budapest VII. kerület közigazgatási területén magánterületen lévő fapótlási helyszínre, ebben az esetben a kérelmezőnek/bejelentőnek csatolnia kell a fapótlás tervezett helyszínéül szolgáló ingatlannal rendelkezni jogosult faültetéshez hozzájáruló nyilatkozatát, ennek hiányában a fapótlás helyszínéül a fakivágással érintett ingatlantól eltérő magánterület nem jelölhető ki.

b) a kérelmező/bejelentő kérheti Budapest VII. kerület közigazgatási területén Budapest Főváros VII. Kerületi Önkormányzat kezelésében levő közterületen a fapótlás teljesítését. A magánterületen tervezett/végrehajtott fakivágáshoz kapcsolódóan, a Budapest VII. kerület közigazgatási területén közterületen tervezett fapótlási kötelezettség megvalósítása esetén az 5. § (3) és (4) bekezdésekben leírtakon túlmenően a kérelemhez/bejelentéshez csatolandó a fapótlásként tervezett terület fapótlásra való alkalmasságának igazolása az alábbiak szerint:

ba) a Hivatal ajánlása szerinti-, a fapótlás lehetséges helyszínéül szolgáló területre vonatkozó közműegyeztetés, az ehhez szükséges fatelepítési kiviteli terv, melyet „K” jogosultságú tervező készített,

bb) közútkezelői hozzájárulás, kiegészítve a közösségi közlekedést érintő terület esetében a Budapest Közút Zrt.-vel történő egyeztetés megtörténtét igazoló dokumentum (jegyzőkönyv, kiadmány stb.), és zöldfelület kezelői hozzájárulás,

bc) valamint a fapótlással érintett közterület tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata,

bd) az alkalmasságot igazoló, felsorolt dokumentumok hiányában a fapótlás helyszínéül a fakivágással érintett ingatlantól eltérő közterület nem jelölhető ki, a kivágott fa pótlásáról a rendelet szerint kell gondoskodni illetve a 7. § szerint a vissza nem pótolható fák pénzbeli megváltását kell előírni

(8) Amennyiben az engedély nélküli kivágott fa törzsátmérője utólag nem állapítható meg, akkor azt 30 cm törzsátmérővel kell figyelembe venni.

(9) A fapótlással kapcsolatos alapvető szakmai követelmények:

a) az ültetendő díszfa törzsátmérője minimum 5 cm, minimum 1 m³ méretű ültetőgödör kialakítással, teljes talajcserével, termőföld feltöltéssel,

b) a Jegyző az a) pontban meghatározott előírások mellett indokolt esetben egyéb szakmai előírásokat is meghatározhat.

(10)¹² A fapótlást a fakivágást követő egy éven belül kell teljesíteni. Az egy éves határidő lejártá előtt a fapótlásra kötelezett által benyújtott kérelemre a határidő egy alkalommal további egy évvel meghosszabbítható. Amennyiben a fapótlási kötelezettséggel érintett ingatlanon hitelt érdemlő módon bizonyítottan bontási/építési tevékenység van folyamatban, úgy a fapótlási kötelezettség kérelemre további 1 évre meghosszabbítható. A fapótlási kötelezettség meghosszabbítására irányuló – a fapótlási kötelezettség teljesítési határidejét megelőzően benyújtott – kérelemhez az elektronikus építési napló összesítő lapja csatolandó.

(11) Ha a pótlásként ültetett fa a pótlásától számított második vegetációs időszak kezdetén nem hajt ki, a pótlás eredménytelennek tekintendő, és azt meg kell ismételni.

(12) A fapótlás szakszerű teljesítését a Jegyző ellenőrzi.

Fapótlás pénzbeli megváltása

7. § (1) Amennyiben az e rendeletben szabályozott fapótlási kötelezettség szerinti ültetendő fák az ingatlan adottságai miatt a fakivágással érintett ingatlan területén nem vagy csak részben helyezhetők el, és más ingatlan területe sem jelölhető ki fapótlás céljából, úgy a vissza nem pótoltt fák pénzbeli megváltását kell előírni. A fák pótlását ültetéssel és pénzbeli megváltással együttesen is elő lehet írni.

(2) A Jegyző által előírt fapótlás pénzbeli megváltásának összegét az Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjának számlájára kell befizetni a határozat jogerőre emelkedését követő 30 napon belül.

(3)¹³ A fapótlási kötelezettség pénzbeli megváltásának mértéke:

a)¹⁴

b) amennyiben a fás szárú növények helyben történő pótlására az ingatlan adottságai miatt – hitelt érdemlő módon igazoltan – nincs lehetőség, és más ingatlan területén történő fapótlás nem jelölhető ki

ba) darabszámban meghatározott fapótlási kötelezettség esetén a darabszám szorozva a 500.000.- Ft összegű kompenzációs alappal

bb) törzsátmérőben meghatározott fapótlási kötelezettség esetén a cm-ben mért törzsátmérő szorozva a 130.000.- Ft összegű kompenzációs alappal.

(4) A pénzbeli megváltás összegét, a befizetés módját, határidejét a fakivágási engedélyben, vagy hatósági határozatban kell meghatározni.

Záró rendelkezések

8. § (1) E rendelet 2015. december 1. napján lép hatályba, azzal, hogy a folyamatban lévő ügyek esetében, amennyiben az ügyfélre nézve kedvezőbb rendelkezéseket tartalmaz, e rendelet szabályait kell alkalmazni.

(2) Jelen rendelet hatályba lépésével Budapest, VII. kerület Erzsébetváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról szóló Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2004. (II. 23.) számú önkormányzati rendeletének 48. § (2) bekezdése a hatályát veszti.

1. melléklet¹⁵

FAKIVÁGÁSI ENGEDÉLYKÉRELEM / BEJELENTÉS*magánterületi ingatlanon lévő fákra vonatkozóan

A kérelmező neve:
Címe:
Elérhetősége (tel., e-mail cím):
A kérelem/bejelentés tartalmi elemei**:
A kivágni tervezett fák adatai:

Fa sorszáma	Érintett ingatlan (helyrajzi szám, út/utca, házszám)	Fa faja, fajtája
-------------	--	------------------

1.

2.

3.

Fa sorszáma	Fakivágás részletes indoklása	Törzsátmérő (cm)
-------------	-------------------------------	------------------

1.

2.

3.

A fapótlás kivitelezésének részletes leírása:
A kivágandó fák tervezett pótlása:

Fa sorszáma	Fás szárú növény fajtája	faja, Törzsátmérő (cm)	A kiültetés helye (helyrajzi szám, út/utca, házszám)
-------------	--------------------------	------------------------	--

- 1.
- 2.
- 3.

A fapótlás kivitelezésének részletes leírása:
Tudomásul veszem, hogy amennyiben a fás szárú növény ültetéssel történő pótlása a földrészlet adottsága miatt azon nem vagy csak részben teljesíthető, és a 6. § (7) a) vagy b) pontjai szerinti dokumentumokat nem csatoltam, a jegyző a használatot kompenzációs intézkedés megtételére kötelezi a fás szárú növények védelméről szóló Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testületének 37/2015. (X.30.) önkormányzati rendeletének 7. § alapján.

Kelt:.....

kérelmező aláírása

* A megfelelő rész aláhúzendő

** Valamennyi adat kötelezően kitöltendő

**Budapest Főváros VIII. Kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének 28/2014. (VII. 1.)
önkormányzati rendelete**

a józsefvárosi természeti környezet védelméről

<https://or.njt.hu/eli/735715/r/2014/28>

Hatályos: 2023. 09. 22

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló [1995. évi LIII. törvény 46. § \(1\) bekezdés c\) pontjában](#), a [48. § \(2\) bekezdésében](#), valamint a Magyarország helyi önkormányzataitól szóló [2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § \(5\) bekezdés 2. pontjában](#), [41. § \(4\) bekezdésében](#) és [143. § \(4\) bekezdés d\) pontjában](#) kapott felhatalmazás alapján, az [Alaptörvény 32. cikk \(1\) bekezdés a\) pontjában](#) meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. § (1) Jelen rendelet célja Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) közigazgatási területén a környezetvédelmi feladatok megoldása, a más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírások, valamint a természeti környezettel kapcsolatos közösségi együttélés egyes szabályainak meghatározása.

(2) E rendelet alkalmazása szempontjából:

a) sporttér: sportolásra alkalmas, bárki által használható, burkolt felülettel ellátott közparkban található közterület,

b) természeti környezet: természetes, gondozott és megművelt környezet gyűjtőfogalma,

c)¹ zöldfelület: az országos településrendezési és építési követelményekről szóló [253/1997. \(XII. 20.\) Korm. rendelet 1. számú melléklet 113. pontja](#) szerint meghatározott fogalom,

d)² zöldterület: az országos településrendezési és építési követelményekről szóló [253/1997. \(XII. 20.\) Korm. rendelet 27. § \(1\) bekezdésében](#) meghatározott fogalom,

e)³ fa: olyan ültetett, vagy spontán nőtt faegyed, amelynek az 1 méter magasságban mért törzskörméretéből számított átmérője eléri a 4 cm-t,

f)⁴ helyi jelentőségű természeti érték: olyan fás szárú növény, amit kora, helytörténeti, kulturális vagy más jellemzője alapján önkormányzati rendelet helyi jelentőségű természeti értéknek nyilvánít.

2. § (1) Az [1. § \(1\) bekezdésben](#) meghatározottak érdekében az Önkormányzat az alábbi feladatokat látja el:

a) Józsefváros lakossága egészségének védelme, Józsefváros természeti környezetének megóvása a zöldterületek és zöldfelületek (a továbbiakban együtt: zöldfelületek) védelmének, fenntartásának és fejlesztésének eszközeivel,

b) az élő növényzet (fák, cserjék, virágok, gyepek) rongálásának, pusztításának és értékük csökkenésének megakadályozása,

c) a meglévő zöldfelületek megszűnésének, területe csökkenésének és károsodásának megelőzése, elhárítása és a bekövetkezett károsodás hatásainak csökkentése, megszüntetése,

d) a megszűnő zöldfelület, kipusztult növény, illetve növényállomány természetes regenerálódásának elősegítése, szükség esetén pótlása,

e) a zöldfelület más célra történő felhasználásának tiltása, korlátozása, illetve a nem rendeltetésszerű használat feltételeinek meghatározása,

f) a zöldfelületek rendeltetésszerű használatának szabályozása,

g) a zöldfelületek védelmében résztvevők feladatainak, hatásköreinek szabályozása,

h) a Józsefvárosi Önkormányzat környezetvédelmi feladatainak hatékonyabb megoldása.

(2) A jelen rendelet céljának elérése érdekében Józsefváros közigazgatási területén minden tevékenységet úgy kell gyakorolni, hogy az

a) Józsefváros természeti környezetét a lehető legkisebb mértékben terhelje, illetve a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen,

b) biztosítsa a természeti környezet megfelelő védelmét mennyiségi és minőségi értelemben.

3. § A jelen rendelet hatálya kiterjed:

a) az Önkormányzat közigazgatási területén a tulajdonában, fenntartásában, használatában lévő zöldfelületekre,

b)⁵ Józsefváros helyi jelentőségű természeti értékeire,

c) az Önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó közszolgáltatások céljából alapított önkormányzati intézmények vagy más gazdálkodó szervezetek (a továbbiakban együtt: intézmény) tulajdonában, illetve vagyonkezelésében lévő ingatlanok zöldfelületére,

d)⁶ az Önkormányzat közigazgatási területén lévő fás szárú növényre, ide nem értve az országos jelentőségű védett természeti területként védett Budapesti botanikus kertet, valamint a nem közterületi ingatlanon lévő gyümölcsfa és cserje kivágásával és pótlásával kapcsolatos kérdést,

e) az Önkormányzat közigazgatási területén lévő, a Fővárosi Önkormányzathoz tartozó közterületekre, ide nem értve az olyan zöldfelületek védelmét és használatát, amelyek a Fővárosi Közgyűlés erről szóló rendeletének hatálya alá tartoznak.

II. Fejezet

A zöldfelületek használatával összefüggő környezetvédelmi szabályok

4. § A zöldfelület rendeltetésszerű és jogszabálynak megfelelő használatáról és ellenőrzéséről a tulajdonos gondoskodik. Ennek keretében a tulajdonos a zöldfelületek rendeltetéséhez igazodóan meghatározhatja a zöldfelület használatának jelen rendeletbe nem ütköző további sajátos szabályait és feltételeit, melyről jól látható helyen köteles megfelelő tájékoztatást nyújtani.

5. § (1) A rendelet hatálya alá tartozó zöldfelületeket rendeltetésüknek megfelelő célra és módon, állaguk sérelme nélkül, a tulajdonos ettől eltérő döntése hiányában mindenki ingyenesen használhatja, ide nem értve a közterület-használati engedélyhez kötött tevékenységeket, amelyekről külön jogszabály rendelkezik.

(2) Ha a használat során állagsérelem következik be és ezáltal a tulajdonost kár éri, a használó köteles az általa okozott kárt megtéríteni.

(3) A [\(2\) bekezdés](#)ben említett kötelezettség az elvégzendő helyreállítási feladatok költségének előzetes megtérítésével is teljesíthető, mely esetben a helyreállításról a tulajdonos gondoskodik a jogosult költségére.

6. § (1) Ha a zöldfelület rendeltetéstől eltérő ideiglenes használata során a növényzet, illetve a zöldterület felszerelését képező építmények, berendezések sérülése, megsemmisülése várható, a használatra jogosult köteles a saját költségére a növényzet védelméről helyszíni favédelmi kerítés, kaloda elhelyezésével gondoskodni, továbbá a növényzet előzetes áttelepítését, előírt pótlását biztosítani és köteles megtéríteni az építmények, berendezések, felszerelések ellenértékét, illetőleg az azok áttelepítésének (különösen a le- és felszerelésének, elszállításának) költségeit.

(2) A tulajdonos kérheti a helyreállítás költségeinek előzetes letétbe helyezését, biztosítékok adását.

(3) Ha a rendeltetéstől eltérő használatra valamely halasztást nem tűrő közfeladat ellátása érdekében (például csőtörés helyreállítása) kerül sor, a közfeladatot ellátónak vagy az igénybe vevőnek haladéktalanul értesítenie kell a tulajdonost valamint a közszolgáltatót és gondoskodnia kell az eredeti állapot helyreállításáról, jogellenes magatartás esetén az okozott kár megtérítéséről.

III. Fejezet

A természeti környezettel kapcsolatos közösségi együttélés egyes szabályai

7. § (1) A zöldfelület csak rendeltetésszerűen, a jogszabályokban meghatározott módon és feltételekkel használható.

(2) A zöldfelületeket, az azokon átvezető útvonalakat, sétányokat, játszótereket, játszószerkeket mindenki csak saját felelősségére használhatja, a jelen rendeletben, más jogszabályokban és a tulajdonos által meghatározott további feltételek szerint.

(3) A tulajdonos a zöldfelületeken elsődlegesen a növények fejlődését, életben maradását szolgáló feltételeket köteles kialakítani, és ehhez igazodóan gondoskodik az útvonalak, sétányok kialakításáról.

(4) A közhasználatú zöldterületekhez tartozó játszótereket és játszószerkeket 16 éven aluli gyermekek használhatják.

(5) A tulajdonos a használat szabályairól és feltételeiről történő tájékoztatás mellett köteles az azok megsértése jogkövetkezményeiről is megfelelő tájékoztatást nyújtani.

8. § (1) A zöldterületek teljes területén a hely jellegének megfelelő körültekintéssel kell a használóknak eljárniuk, figyelemmel arra, hogy a zöldterület rendeltetésének megfelelően a növények és természeti értékek megővését szem előtt tartva gondoskodik a tulajdonos azok fenntartási, felújítási feladatairól.

(2) Járművel, kerékpárral csak a zöldfelületek erre a célra kijelölt útjain lehet közlekedni.

(3) Gyepfelületre, parkosított területre gépkocsival vagy más járművel behajtani, beállni – a zöldfelület karbantartását kivéve – tilos.

(4) Az úttesttől szintkülönbséggel vagy más látható módon elhatárolt, illetve az úttest és a járda közötti, szilárd burkolattal el nem látott területeket – azt kifejezetten megengedő közúti jelzés hiányában – gépjárművel megállás céljából igénybe venni tilos.

9. § (1) A zöldterületen, valamennyi közfolyónál, kútnál járművet vagy szennyezett tárgyat mosni tilos.

(2) A szökőkutakban, tavakban fürdeni vagy bármilyen módon azok vizébe lépni tilos.

(3) Zöldfelületen szemetelni, törmelékot vagy egyéb tárgyakat lerakni tilos.

(4) Játszótérre kutyát vagy más állatot beengedni és bevinni tilos.

(5) Közterületen kempingezni és azon ideiglenes szálláshelyet létesíteni tilos. Tilos továbbá a zöldterület fenntartását akadályozó tevékenységet folytatni.

10. § (1) A zöldfelületek megővése érdekében tilos a növényzet (fák, cserjék, virágok, gyepek) és a zöldfelületek egyéb elemeinek, tartozékainak, felszerelési tárgyainak bármilyen módon történő megrongálása, elpusztítása, károsítása, szakszerűtlen kezelése.

(2) Tilos a zöldfelületeken – a gyomnövények kivételével – a növények, a növényi részek (különösen a virágok, levél, termés) szedése, a fák megcsonkítása.

(3) Tilos a zöldfelületeken a hasznos állatok, a védett madarak bármilyen eszközzel való zavarása, fészkeik rongálása, a fiókák kiszedése és irtása.

IV. Fejezet

A más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírások

11. § (1) A közterületeken lévő fás szárú növények és a nem közterületi besorolású ingatlanokon lévő fák kivágására az e rendeletben meghatározott módon és feltételekkel, a hatósági engedélyben foglaltak szerint kerülhet sor.

(2) A közterületen visszapótlásra telepítendő fás szárú növények számának meghatározásához

a)⁷ ha a kivágásra építmény elhelyezése miatt került sor, fa esetében a kivágott törzsméret 150%-át, cserje esetében a kivágott területi borítás 150 %-át kell figyelembe venni,

b)⁸ ha a kivágásra a fa állapota, a környezetre való veszélyessége miatt, illetve tudományos dokumentációval alátámasztott értékvédelmi szempont alapján került sor, a kivágott egyedszámmal azonos darabszámot, cserje esetében az eredeti területi borítást biztosító mértéket kell figyelembe venni,

c)⁹ engedély nélküli kivágás miatt fa esetében a kivágott törzsméret 150%-át, cserje esetében a kivágott területi borítás 150%-át kell figyelembe venni,

d)¹⁰ amennyiben a természetbeni pótlásként ültetendő fákat a szabványos módszertől eltérő, minőségben emelt, speciális módszerrel, így különösen Stockholm faültetési rendszerrel, gyökércellával, vagy speciális faültető kazettával – melynek alapterülete legalább 16 m², mélysége legalább 1,5 m – telepítik és az ültetett fák átlagos tőtávolsága minimum 4,5 m, akkor az ilyen módszerrel elültetett fák törzsméretjének kétszeresét kell figyelembe venni.

e)¹¹ az olyan fahely kialakításnál, ahol a fák életterének javítása, valamint a meglévő közművek védelme érdekében utólagos, egyedi fa- és közművédelmi műveket, így különösen gyökérgátat, gyökérterelést, pótlólagos védőcsövet, kábelcsatorna-köteg védelmet építenek be, az ilyen módszerrel ültetett fák törzsméretjének másfélszeresét kell figyelembe venni.

(3) Engedély nélküli kivágás esetén a pótlás előírásának alapjául – ha az adatok utólag teljes körűen nem állapíthatók meg – a rendelkezésre álló adatokból kikövetkeztethető egyedszámot és egyedenként 40 centiméteres törzsátmérőt kell vélelmezni. Cserje engedély nélküli kivágása esetén a rendelkezésre álló adatokból kikövetkeztethető eredeti területi borítást kell vélelmezni.

(4)¹² A pótlásra legalább 5 cm-es törzsátmérőjű fák alkalmazhatók. A kivágás megfelelő pótlásaként csak a természetes továbbnövekedés feltételeit biztosító talajba ültetés fogadható el, vagy írható elő. E körben az egyéb mobil eszközbe - különösen konténerbe, talicskába - való telepítés nem vehető figyelembe.

12. § (1) Józsefváros közigazgatási területén nem közterület besorolású ingatlanon lévő fa kivágását a jegyző engedélyezi. Eljárására e rendelet előírásait, továbbá az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A kivágás engedélyezése iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a kérelmező nevét, lakcímét (székhelyét),
- b) a kivágással érintett ingatlan címét, helyrajzi számát,
- c) a kivágással érintett ingatlan helyszínrajzát, azon bejelölve a kivágandó és megmaradó fa vagy fák helyét,
- d) a kivágandó fa vagy fák darabszámát, fajtát, azok 1 méter magasságban mért törzsátmérőjét,
- e) a kivágás indokát,
- f) a kivágandó fával rendelkezni jogosult kivágáshoz hozzájáruló nyilatkozatát,
- g) a kivágás pótlására vonatkozó kérelmezői nyilatkozatot.

(3) A fát kivágni csak a jegyző jogerős engedélye alapján lehet. A fakivágásra engedély csak alapos és igazolt indok esetén adható, ha a fa építmény elhelyezését akadályozza, vagy a fa állapotával összefüggő okból, továbbá ha a fa kivágása a környezetre gyakorolt káros – az életet, egészséget, vagyonbiztonságot veszélyeztető – hatása megelőzése, megszüntetése érdekében szükséges.

(4) A kivágásra okot adó körülmény(ek) igazolására a szabad bizonyítás elve mellett szakvélemény csatolása is előírható.

(5) A kivágás engedélyezésével egyidejűleg a határozatban rendelkezni kell a visszapótlás feltételeiről (hely, darabszám, méret, fajta, határidő), esetlegesen a természetbeni pótlást - kompenzációs intézkedésként - helyettesítő pénzbeli megváltás összegéről és megfizetésének határidejéről is.

(6) A fakivágás végrehajtására a vegetációs időszakon kívüli (szeptember 1. és március 15. közötti) időszakot kell kijelölni.

12/A. § Aki Józsefváros közigazgatási területén közterületen, vagy nem közterületi besorolású ingatlanon fát engedély nélkül kivág, megsérti a közösségi együttélés alapvető szabályait.

13. § (1)¹³ A [12. §](#) szerinti visszapótlásra telepítendő fák számának meghatározásához, ha a kivágásra

- a) építmény elhelyezése miatt került sor, a kivágott törzsátmérő 150%-át,
- b) a fa állapota, a környezetre való veszélyessége miatt, illetve tudományos dokumentációval alátámasztott értékvédelmi szempont alapján került sor, a kivágott egyedszámmal azonos darabszámot,
- c) engedély nélkül került sor, a kivágott törzsátmérő 150%-át

kell figyelembe venni.

(2)¹⁴ A pótlásra legalább 5 cm-es törzsátmérőjű fák alkalmazhatók. A kivágás megfelelő pótlásaként csak a természetes továbbnövekedés feltételeit biztosító talajba ültetés fogadható el, vagy írható elő. E körben az egyéb mobil eszközbe - különösen konténerbe, talicskába - való telepítés nem vehető figyelembe.

(3) Tudományos dokumentációval alátámasztott, értékvédelmi szempontok miatt kivágandó fák visszapótlására történeti kertrekonstrukció esetén legalább 8 cm törzsátmérőt elért, legalább 10 éves faegyedet kell alkalmazni.

(4) Engedély nélküli fakivágás esetén – ha az adatok utólag teljes körűen nem állapíthatók meg – a rendelkezésre álló adatokból kikövetkeztethető egyedszámot és egyedenként 40 centiméteres törzsátmérőt kell vélelmezni.

14. § (1) A fapótlást elsősorban helyben, a kivágással érintett ingatlanon kell teljesíteni. Ha ez az ingatlan adottságai miatt nem (vagy csak részben) teljesíthető, a pótlásra másik (akár közterületi) ingatlan is kijelölhető.

(2) Nem kell a pótlást előírni, ha a kivágásra az [13. § \(1\) bekezdés b\) pontjában](#) meghatározott okból került sor és a kivágás után az ingatlan minden beépítetlen 50 négyzetméterére legalább 1 db megmaradó, nagy lombkoronát nevelő, lombhullató fa esik.

(3) A nem közterületi fapótlás akkor fogadható el teljesítettnek, ha a fa az ültetéstől számított második vegetációs időszak kezdetén (is) kihajt. Ellenkező esetben az ültetést eredménytelennek kell tekinteni és a pótlást meg kell ismételni.

15. § (1)¹⁵ Ha a közterületen kivágott fa jelen rendelet szerinti pótlása - részben vagy egészben - nem írható elő, vagy az más okból nem teljesül, a kérelmezőt, engedély nélküli kivágás esetén az ingatlan tulajdonosát, 5 cm-es törzsátmérő figyelembevételével képzett darabszám valamint a határozathozatal időpontjában érvényes fapótlási egységár alapulvételével számított pénzösszeg (kompenzációs intézkedés) megfizetésére kell kötelezni. Az így megfizetett megváltási összeget Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Költségvetési Elszámolási Számla, Környezetvédelmi és Közterületi Fapótlási Céltartalékra kell befizetni.

(2)¹⁶ A nem közterületen történő fakivágáshoz kapcsolódó természetbeni pótlási kötelezettség, amennyiben a [13. §](#) szerinti pótlás - részben vagy egészben - nem írható elő, vagy az más okból nem teljesül, a kérelmezőt, engedély nélküli fakivágás esetén az ingatlan tulajdonosát, a határozathozatal időpontjában érvényes fapótlási egységár alapulvételével számított pénzösszeg (kompenzációs intézkedés) megfizetésére kell kötelezni. A megváltási összeget a pótlásként előírt, vagy abból megváltani kívánt törzsátmérő-centiméterben megállapított mérték és az adott évi fapótlási egységár alapulvételével kell meghatározni.

(3) Engedély nélküli kivágás esetén a tulajdonos mentesül az [\(1\)-\(2\) bekezdés](#) szerinti kompenzációs összeg megfizetése alól, ha bizonyítja, hogy az engedély nélküli kivágást az érdekkörén kívül álló harmadik fél hajtotta végre, feltéve, hogy tulajdonosként minden elvárható biztonsági intézkedést megtett a fák védelmére és az engedély nélküli kivágás megelőzésére, illetve amennyiben bizonyítja, hogy a kivágásra hatósági kötelezés vagy utasítás betartása miatt került sor.

V. Fejezet

A környezetvédelmi feladatok kerületi megoldásának pénzügyi eszközrendszere

16. § (1) Az Önkormányzat környezetvédelmi feladatainak hatékonyabb megoldása, az egészséges környezet kialakítása, a testi és lelki egészséghez való alkotmányos jogok biztosítása érdekében Környezetvédelmi Alapot (továbbiakban: Alap) hoz létre, mely az alábbi feladatokra használható fel:

- a) közterületi parkok és játszóterek bekerítésére,
- b) a környezetvédelmi tudat fejlesztésére,
- c) környezetvédelem népszerűsítésére, vetélkedők, versenyek, pályázatok finanszírozására,
- d) lakossági komposztálás beindítására a Tisztviselőtelepen és az arra alkalmas ingatlanokon, önkéntes alapon, szakoktatáson való részvételt követően.
- e) a környezetterhelési díjról szóló törvényben meghatározott talajterhelési díjból származó bevétel.

(2) Az Alap bevételi forrásai:

- a) az önkormányzat által beszedett környezetvédelmi bírságok teljes összege, valamint más hatóság által jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírságok önkormányzatot megillető összege,
- b) a környezetvédelemmel, környezetgazdálkodással kapcsolatban kiírt állami, fővárosi pályázatok útján nyert összegek, továbbá központi közigazgatási szervtől és fővárosi önkormányzati szervektől kapott támogatások, az említett célokat magukban foglaló pályázatok és támogatások arányos része,
- c) természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok, társadalmi szervezetek és egyesületek önkéntes befizetései,
- d) a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény alapján az önkormányzatot arányosan megillető osztott bevétel.
- e) a környezetterhelési díjról szóló törvényben meghatározott talajterhelési díjból származó bevétel.

(3) Az Alap tervezésére, kezelésére, gazdálkodására, nyilvántartására, a felhasználásáról szóló beszámolásra a külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.

17. § (1) Az Önkormányzat fákkal összefüggő, növényvédelmi feladatainak hatékonyabb megoldása érdekében fapótlási céltartalékot (a továbbiakban: Céltartalék) hoz létre.

(2) A Céltartalék a következő célokra használható fel:

- a) fasori és parkfák, cserjék, évelő és egyényári növények telepítésére,
- b) a fakataszter alapján balesetveszélyesnek ítélt közterületi fák kivágására és pótlására,
- c) új fasorok, planténeres fák telepítésének tervezésére és telepítésére,
- d) parkok, játszóterek fa- és cserjeállományának rekonstrukciójára, felújítására,
- e) intézmények növényállományának rekonstrukciójára
- f) parki, fasori fák tápanyag utánpótlására,
- g) közterületi favermek külön jogszabály szerinti kialakítására,
- h) fakataszter aktualizálására,

i) Józsefváros Klímastratégiájában és Klímavédelmi intézkedési tervében szereplő, Józsefváros zöldfelületeinek mennyiségét és minőségét növelő intézkedéseinek végrehajtására.

(3) A [\(2\) bekezdés](#) szerinti felhasználásról a Képviselő-testület dönt.

(4) A Céltartalék forrása:

a) a jelen rendelet [15. §](#)-ban meghatározott kompenzációs bevételek,

b) természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok, társadalmi szervezetek és egyesületek önkéntes befizetései.

(5) Az Önkormányzat saját bevételeiből céltartalék kiegészítése a céltartalék összegének kiegészítéséről az Önkormányzat a mindenkor éves költségvetésében dönt.

(6) A céltartalék felhasználásáról a Környezetvédelmi Munkacsoport véleményét kikérve a Képviselő-testület dönt.

VI. Fejezet

Záró és vegyes rendelkezések

18. § (1) Jelen rendelet 2014. július 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

(2)¹⁷ A fapótlási egységár, mint kompenzációs intézkedés mértékét az 1. melléklet tartalmazza.

(3)¹⁸ .

(3a)

(3b)¹⁹ A kompenzációs intézkedésként fizetendő megváltási összeget a fakivágási engedélyben, engedély nélküli fakivágás vagy sikertelen természetbeni pótlás utólagos kompenzációja esetében külön határozatban kell meghatározni.

(4) Jelen rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a józsefvárosi zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról szóló [57/2007. \(X.16.\) önkormányzati rendelet](#), valamint a Környezetvédelmi Alap létrehozásáról, kezeléséről és felhasználásáról szóló [3/2011. \(I.24.\) önkormányzati rendelet](#).

19. §²⁰ (1) A józsefvárosi természeti környezet védelméről szóló [28/2014. \(VII. 01.\) önkormányzati rendelet](#) módosításáról szóló [33/2022. \(X. 20.\) önkormányzati rendelet](#)tel módosított [1. § \(2\) bekezdés c\), d\) és f\) pontját](#), [3. § b\) és d\) pontját](#), [11. § \(2\) bekezdés d\) és e\) pontját](#), [11. § \(4\) bekezdését](#), [13. § \(2\) bekezdését](#), [15. § \(1\) és \(2\) bekezdését](#), továbbá [18. § \(2\) bekezdését](#) a józsefvárosi természeti környezet védelméről szóló [28/2014. \(VII. 01.\) önkormányzati rendelet](#) módosításáról szóló [33/2022. \(X. 20.\) önkormányzati rendelet](#) hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

(2) A józsefvárosi természeti környezet védelméről szóló [28/2014. \(VII. 01.\) önkormányzati rendelet](#) módosításáról szóló [33/2023. \(IX. 21.\) önkormányzati rendelet](#)tel módosított [11. § \(2\) bekezdés a\)-c\) pontját](#), [13. § \(1\) bekezdését](#), továbbá [18. § \(2\) és \(3b\) bekezdését](#) a józsefvárosi természeti környezet védelméről szóló

28/2014. (VII. 01.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 33/2023. (IX. 21.) önkormányzati rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

1. függelék

1. melléklet a 28/2014. (VII. 1.) önkormányzati rendelet 1. függelékéhez ²¹

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Képviselő-testülete 15/2017. (V. 3.) önkormányzati rendelete

a fás szárú növények védelméről

<https://or.njt.hu/eli/735748/r/2017/15>

Hatályos: 2024. 02. 21

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló [1995. évi LIII. törvény 46. § \(1\) bekezdése c\) pontjában](#) és [48. § \(2\) bekezdésében](#) kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló [2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § \(1\) bekezdés 11. pontjában](#) meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:¹

I. Fejezet

Általános és értelmező rendelkezések

1. A rendelet hatálya

1. § (1)² A rendelet hatálya kiterjed - a [\(2\) bekezdés](#)ben foglalt kivétellel - a Budapest XI. kerület közigazgatási határán belül minden ingatlanra, azok teljes fás szárú növényállományára, függetlenül attól, hogy az ingatlan tulajdonosa, vagyonkezelője, vagy az ingatlanon lévő fás szárú növényekkel bármely jogviszony alapján rendelkezni jogosult használója természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet (a továbbiakban együtt: használó).

(2) A rendelet hatálya nem terjed ki

a) az erdőről és az erdő védelméről szóló törvény hatálya alá tartozó erdőterületnek tekintendő földrészeletekre,

b) a szaporítóanyag termelését szolgáló csemetekertek, faiskolák fáira,

c) a természetvédelmi oltalom alatt álló területekre,

d) az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló jogszabály hatálya alá tartozó területekre (pl. Natura 2000 területek),

e) az energetikai célból termesztett, fás szárú növényekből álló, külön jogszabály szerint létesített ültetvényekre,

f) azon területekre, ahol a fásítást egyéb jogszabályok szabályozzák (pl. vasúti töltések),

g)³ a Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) és annak intézménye által végzett zöldfelület-fenntartási, és zöldterület-felújítási és beruházási munkálataira.

2. Értelmező rendelkezések

2. §⁴ A rendelet alkalmazásában:

a) dokumentáció: olyan rajzi, képi és írásos anyag, mely hitelesen alátámasztja a már bekövetkezett eseményeket vagy a kérelmezett tevékenységet (pl. jegyzőkönyv, fotók, szakvélemény, stb.),

b) előnevelt díszfa: lomblevelű, minimum 12/14 cm törzskörméretű, kétszer iskolázott, sorfa minőségű faiskolai áru,

c) erőteljes metszés, csonkolás: fás szárú növény olyan mértékű visszavágása, metszése, csonkítása, amely a fás szárú növény további növekedését visszafordíthatatlanul megakadályozza, vagy ellehetetleníti a fajra jellemző habitus kialakulását, illetve a fa pusztulásához vezethet,

d)⁵ fotódokumentáció: a teljes fáról készült fénykép, amelyen a környezet is felismerhető, beazonosítható, és törzskörméretet szemléltető fénykép leolvasható mérettel centiméterben,

e) fakivágás közterületen: minden fás szárú növény kivágása törzskörmérettől függetlenül,

f) fakivágás magáningatlanon: minden olyan fás szárú növény kivágása

fa)⁶ melynek törzskörmérete a 30 cm-t (9,5 cm törzsátmérő) meghaladja,

fb) mely több kisebb törzsből áll és ezek össztörzskörmérete a 30 cm-t meghaladja,

fc) melyet fapótlási kötelezettség céljából ültettek és megmaradásának garanciális ideje (3 év) még nem telt le,

g) fakivágási, facsonkolási kérelem: fás szárú növények kivágására, csonkítására, erőteljes metszésére vonatkozó, a [2. melléklet](#)ben szereplő tartalommal benyújtott kérelem,

h) fás szárú növény: lombhullató és örökzöld fák, bokorfák, örökzöld oszlopos cserjék és többtörzsű fák együttes megnevezése,

i) gyümölcsfa: emberi fogyasztásra vagy egyéb hasznosításra kerülő, alapvetően gyümölcséért termesztett és gondozott, a [4. melléklet](#)ben felsorolt növényfajok,

j) helyi jelentőségű, zöldfelületi védelemre javasolt fasorok, közterek, közparkok: az [5. melléklet](#)ben felsoroltak,

k) inváziós fás szárú növény (gyomfa): a fás szárú növények védelméről szóló [346/2008. \(XII. 30.\) Korm. rendelet](#)(a továbbiakban: KR) [1. melléklet](#)ében felsorolt növényfajok,

l)⁷ kertészeti szakvélemény: meghatározott végzettséggel (kertészeti, erdészeti, tájépítészeti, növényvédelmi, favizsgáló- és faápoló szakmérnök) rendelkező szakember által kiállított akusztikus tomográf vizsgálat, vagy azzal egyenértékű adatokat tartalmazó dokumentum, amelyet a szakember aláírásával ellátott és tartalmazza csatoltan a diploma, oklevél másolatát is; a kertészeti szakvélemény kiterjed a fa gyökerének (gyökérnyak), törzsének és lombkoronájának egészségi állapotáról szóló vizsgálatára és a vizsgálat eredményének bemutatására, értékelésére, a faj meghatározására, a fa törzskörméretének fényképes bemutatására, a fa kezelési javaslatára,

m)⁸ kiszáradt fa: a vegetációs időszak során fotódokumentációval igazoltan élő lombozattal nem rendelkező fa, vegetációs időszakon kívül a fa kertészetileg kiszáradt állapotát kertészeti szakvéleménnyel igazolt fa,

n) közterület: közhasználatra szolgáló minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet a rendeltetésének megfelelően bárki használhat, az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván,

o)⁹ össztörzskörméret: a többtörzsű faegyed egyenként megmért törzskörméreteinek összege vagy a faegyedek törzskörméretének összege centiméterben,

p) pénzbeli megváltás: a pénzbeli megváltás mértékének meghatározásánál az Önkormányzat által közterületen elültetett 12/14 cm törzskörméretű (4 cm törzsátmérőjű) legalább kétszer iskolázott, sorfa minőségű faiskolai áru ültetési költséggel és 3 év gondozási költséggel növelt évi átlagárát kell alapul venni, amelynek értéke a [6. melléklet](#)ben található,

q) szakkivitelező: olyan természetes személy, jogi személy, vagy jogi személyiséggel rendelkező szervezet, akinek hivatalos tevékenységi körébe a zöldterület-kezelés be van jegyezve és tud igazolni szakirányú végzettséget (okleveles kertészmérnök vagy okleveles kertépítész mérnök, vagy okleveles táj- és kertépítész mérnök, vagy erdőmérnök),

r) törzsátmérő: a fatörzs földfelszíntől számított 1 m magasságban mért átmérője centiméterben számolva,

s)¹⁰ törzskörméret: a fatörzs földfelszíntől számított 1 m magasságban mért kerülete centiméterben számolva,

t)¹¹ kalodázás: a törzs és a gyökérnyak környezetének mechanikailag történő védelme,

u)¹² élet-, balesetveszélyes vagy vagyonvédelmi okból történő fakivágás: kertészeti szakvélemény által veszélyesnek és kivágandónak nyilvánított fa kivágása,

v)¹³ vegetációs időszak: rügyfakadás és a lombhullás közötti időszak,

w)¹⁴ életképes fa: a fa a vegetációs időszakon belül rendelkezik élő lombozattal,

x)¹⁵ favédelmi terv: kertészeti szakvélemény kiállítására jogosult személy által készített, az [1. melléklet](#) szerinti tartalommal rendelkező tervdokumentáció, amely adott terület fáinak felmérését (helyszínrajzon méretarányosan feltüntetve, törzskörmérettel, statikai védőterület meghatározásával), a fákra leselkedő veszélyek megállapításait és az egyes fákra vonatkozó konkrét favédelmi előírásokat tartalmazza.

3. Általános rendelkezések

3. § (1) A fás szárú növények védelme, gondozása, ápolása az ingatlan mindenkori használójának kötelessége.

(2)¹⁶ Fát kivágni, erőteljesen metszeni vagy csonkolni csak indokolt esetben, kérelem benyújtásával és érvényes fakivágási vagy -csonkolási engedély birtokában, meghatározott pótlási kötelezettség teljesítése mellett lehet.

(3) A fakivágási engedélyben megállapított mértékben és módon, az előírt határidőn belül az engedélyes köteles gondoskodni a pótlásról.

(4)¹⁷ Az e rendelet hatálya alá tartozó eljárások során az általános közigazgatási rendtartásról szóló [2016. évi CL. törvény](#) rendelkezéseit kell alkalmazni.

(5)¹⁸ A KR [1. melléklet](#)ében felsorolt inváziós fás szárú növények, a keskenylevelű ezüstfa, a nyugati ostorfa, császárfa, valamint a *Populus* (nyárfa) nemzetség termős ivarú egyedeinek telepítése tilos.

(5a)¹⁹

(6) Az e rendeletben szabályozott, és a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendeletben büntetni rendelt magatartások esetén közigazgatási bírság kiszabásának van helye.

II. Fejezet

Eljárási szabályok közterületi ingatlanok esetében

4. Közterületi ingatlanon történő fás szárú növények ültetése és védelme

4. § (1) Közterületen fát, cserjét ültetni a tulajdonos hozzájárulásával lehet.

(2) A faültetést - amennyiben természetvédelmi, környezetvédelmi, élővilágvédelmi, élőhelyvédelmi, településképvédelmi, kultúrtörténeti szempontok indokolják - a [3. melléklet](#) szerinti telepítésre javasolt (honos) fajokból vagy azok természetfajtaiból kell teljesíteni.

5. §²⁰ (1) Az építési munkák a megmaradó közterületi fa törzsét legfeljebb 3 méterre közelíthetik meg, a fa védelmét a helyszínen kalodázással kell megoldani. A fa védelmére az építési munkákkal érintett ingatlan tulajdonosát kell kötelezni akkor is, ha a védendő növény idegen tulajdonon áll. A hatóság a munkálatok utáni első vegetációs időszak elején hatósági ellenőrzést tart az érintett ingatlanon. Amennyiben az építési munkák által érintett fák valamelyike nem életképes, úgy az építési munkákkal érintett ingatlan tulajdonosát a [8. § \(1\) bekezdés](#) szerinti pótlásra kell utólag kötelezni.

(2) A burkolatbontással járó építési tevékenység esetén az Önkormányzat tulajdonában álló helyi közutak kezeléséről, valamint az útsatlakozás-létesítések és a burkolatbontások szabályairól szóló rendelet szabályait kell alkalmazni.

5. Közterületi ingatlanon lévő fás szárú növények kivágása és pótlása

6. § (1)²¹ A közterületen történő fakivágás eljárás módját a KR határozza meg, az erre vonatkozó fakivágási kérelem a KR [2. melléklet](#)ében található. A fakivágási engedély érvényességi ideje a kiállítás napjától számított hat hónap.

(2)²² Közterületen álló minden lomblevelű és örökzöld fát fajtól és mérettől függetlenül pótolni kell annak kivágása esetén. A pótlás mértékéről és módjáról a fakivágási engedélyben kell határozni.

6. Közterületi ingatlanon kivágott fás szárú növények pótlásának helye

7. § (1) Közterületen kivágott fás szárú növény csak közterületen pótolható.

(2)²³ Amennyiben a fakivágással érintett helyrajzi számú ingatlanon történő pótlásra nincs lehetőség, a pótlást a Jegyző által meghatározott más közterületi ingatlanon történő telepítéssel kell teljesíteni. Amennyiben erre nincs mód, a pótlási kötelezettséget pénzben kell megváltani. A hatóság által a pótlásra előírt fa darabonkénti költségének a [6. melléklet](#) szerinti összegét az Önkormányzat Fapótlási alszámlájára kell befizetni.

(3)²⁴ Közérdekből a Jegyző a fapótlás legfeljebb 50%-a helyett a [7. melléklet](#)ben részletezett közterületi cserje- és növényültetési kötelezettséget állapíthat meg. Ebben az esetben kizárólag a hatóság által kijelölt közterület építésére, felújítására vonatkozó kertépítészeti kiviteli terv alapján lehet a kijelölt cserje- és növényültetés faátmérőre vagy fatörzskörméretre történő átváltási összegét megállapítani a [7. melléklet](#)ben részletezett átváltási számítások alapján.

(4) Közérdeknek minősül különösen:

a) európai uniós, állami, önkormányzati támogatásból megvalósuló,

b) jogszabályon alapuló közszolgáltatást ellátó, közhatalmat gyakorló szervezet alaptevékenységét lényegesen befolyásoló vagy

c) önkormányzati érdeket érintő

beruházás.

7. Közterületi ingatlanon kivágott fás szárú növények pótlásának mértéke

8. § (1)²⁵ A közterületen lévő fa kivágása esetén - a [\(2\)-\(5\) bekezdésekben](#) foglalt kivételekkel - a pótlásról a kivágott fa törzskörméretének másfélszeres mértékében kell gondoskodni. A pótlásként ültetendő előnevelt díszfa darabszámának meghatározását a [6. melléklet](#) tartalmazza.

(2) Az inváziós fás szárú növény vagy gyümölcsfa pótlása a kivágott fa darabszámával azonos mennyiségű előnevelt díszfa ültetésével történik.

(3)²⁶ A KR [7. § \(1\) bekezdésében](#) szabályozott, valamint azon esetben, amikor kertészeti szakvéleménnyel alátámasztott növényegészségügyi ok vagy a közúti közlekedés biztonsága okán, közlekedéshatósági előírás (megkeresés) miatt szükséges a fát kivágni, a fapótlás mértéke a kivágott fa törzskörméretének megfelelő mértékű fa telepítésével egyenértékű kell legyen.

(4) Igazoltan természetes úton kiszáradt fa pótlása a kivágott fa darabszámával azonos mennyiségű előnevelt díszfa ültetésével történik.

(5)²⁷ Amennyiben kertészeti szakvéleménnyel igazolt, hogy a kivágandó fa a *Populus* (nyárfa) nemzetség termős ivarú egyede, a pótlás mértéke a törzskörméret felével egyenlő.

(6)²⁸ A Budapest Főváros Önkormányzata tulajdonában lévő közterületi ingatlanokon zöldfelület-fenntartás és zöldterület-felújítás miatt kivágandó fák esetében a kertészeti szakvéleménnyel alátámasztottan élet-, baleset- vagy vagyonveszélyes fa kivágása esetén a pótlás mértéke a kivágásra kerülő növények számával azonos számú előnevelt díszfával - a [9. § \(1\) bekezdésben](#) meghatározott esetekben 18/20 cm törzskörméretű sorfa minőségű lomblevelű díszfával - egyenlő.

8. Közterületi ingatlanon kivágott fás szárú növények pótlásának módja

9. § (1)²⁹ A kiemelt közcélú zöldterületekről szóló fővárosi közgyűlési rendeletben szereplő közterületi fasor, és az [5. mellékletben](#) meghatározott helyi jelentőségű zöldfelületi védelemre kijelölt fasorokban, közkertekben és közparkokban történő pótláshoz legalább háromszor iskolázott, 18/20 cm törzskörméretű, sorfa minőségű lomblevelű díszfa használható.

(2) Faültetés esetén ki kell kötni az alábbiak betartását:

a) a fákat min. 1 m³-es ültetőgödörbe, minimum 50% talajcserével, talajjavítással, 3 darab körmart támrúd elhelyezésével, keresztmerezítőkkel történő egymáshoz rögzítéssel, hevederes (gurtis) kikötéssel, beöntözéssel (60 l víz/fa), fatányér kialakítással vagy felkupacolással, 3 év eredési garancia figyelembevételével kell kiültetni; gondoskodni kell a fák legalább a kiültetéstől számított 36 hónapig tartó, intenzív, rendszeres fenntartásáról,

b) az ültetést és fenntartást csak szakkivitelező végezheti,

c)³⁰

(3) A fapótlás tényét 8 napon belül írásban be kell jelenteni az engedélyező hatóságnak, valamint csatolni kell a faültetésről és a 36 hónapig tartó, intenzív, rendszeres fenntartásról szóló szerződés másolatát.

(4) A kiültetések átvételére a 36 hónapos eredési garancia lejárt előtti 60 napban az Önkormányzat jogosult. A fák 100%-os megmaradás esetén vehetők át.

(5)³¹ A pótlás céljából történő telepítést az eredeti pótlási feltételeknek megfelelően meg kell ismételni, ha a telepítést követő vegetációs időszak kezdetén a fás szárú növény nem ered meg. Amennyiben a kötelezett a garanciális pótlást nem végzi el, vagy a telepítés a következő vegetációs időszakban sem eredt meg, a pótlást pénzbeli megváltással kell teljesíteni.

(6)

9. Közterületi ingatlanon lévő fás szárú növények engedély nélküli kivágása és pótlása

10. § (1)³² Aki engedély nélkül vágott ki közterületen fás szárú növényt, azt a kivágott fás szárú növények össztörzskörméretének másfélszerese szerint számított mértékű pótlásra kell kötelezni. Amennyiben a kivágott fa törzskörmérete 1 méter magasságban már nem állapítható meg, akkor a kivágott fát egyenként 100 cm törzskörmérettel (mely megfelel 32 cm törzsmérőnek) kell beszámítani, ennek másfélszerese szerint kell a pótlás mértékét megállapítani.

(2)³³

III. Fejezet

Nem közterületi ingatlanon lévő fás szárú növények kivágása és pótlása

11. Eljárási szabályok

12. § (1)³⁶ Nem közterületi ingatlanon - a gyümölcsfák kivételével - fás szárú növény kivágásához, erőteljes metszéséhez, csonkoláshoz a [2. melléklet](#) szerinti kérelmet kell a Polgármesteri Hivatalhoz benyújtani - a [\(2a\) bekezdés](#)ben foglalt kivétellel - legalább 60 nappal a tervezett kivágást, csonkolást, erőteljes metszést megelőzően.

(2) Az engedély iránti kérelemben közölni, illetve ahhoz mellékelni kell:

a) a kivágás, erőteljes metszés, csonkolás indokát,

b)³⁷ a 125 cm törzskörméretnél (40 cm törzsátmérő) - többtörzsű fa esetén 125 cm össztörzskörméretnél - nagyobb, életképes fás szárú növény kivágása esetén annak indokát megalapozó kertészeti szakvéleményt, valamint a környezetet szemléltető dokumentációt,

c) az érintett fás szárú növény erőteljes metszése, csonkolása esetén annak indokát megalapozó kertészeti szakvéleményt,

d)³⁸ a fás szárú növény helyét az érintett ingatlan helyrajzi szám megjelölésével, darabszámát, fajtát, törzskörméretét (cm-ben megadva),

e)³⁹ az érintett fás szárú növényvel való rendelkezési jogosultságot bizonyító nyilatkozatot (különösen a 30 napnál nem régebbi teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt tulajdonosi hozzájárulást, jogi személy esetén aláírási címpéldányt, területhasználati- vagy egyéb vonatkozó szerződést, meghatalmazást, társasház esetén egy évnél nem régebbi, a fakivágásról vagy -csonkolásról és a közös képviselő megválasztásáról szóló közgyűlési határozatot tartalmazó közgyűlési jegyzőkönyvmásolatot), és

f)⁴⁰ nyilatkozatot a fás szárú növény(ek) pótlásának módjáról, különös tekintettel a pótlásként ültetendő fa mennyiségére és faiskolai méretére vonatkozóan.

(2a)⁴¹ A fás szárú növénynek élet-, balesetveszély elhárítása okából és vagyonvédelmi okból történő kivágása esetén az [\(1\)](#) és [\(2\) bekezdés](#)ben foglaltaktól eltérően

a) a kivágás tényét az azonnali intézkedést követő 3 napon belül a [2. melléklet](#) szerinti nyomtatványon vagy annak megfelelő tartalommal kell bejelenteni a jegyzőnek,

b) a [\(2\) bekezdés](#)ben foglaltak közül csak a d) és f) pontokban foglaltakat kell teljesíteni, és társasház esetén a közös képviselő megválasztásáról szóló jegyzőkönyvet kell benyújtani, jogi személy esetén aláírási címpéldányt, és

c) a bejelentéshez kertészeti szakvéleményt kell mellékelni, amely kimondja, hogy a fa a kivágást megelőző állapotában élet-, balesetveszélyes vagy vagyonvédelmi okból azonnal kivágandó volt.

(2b)⁴² A fás szárú növény természeti károkozás okozta kidőlése vagy törzsének kettéhasadása esetén az [\(1\)](#) és [\(2\) bekezdés](#)ben foglaltaktól eltérően nem kell kertészeti szakvéleményt benyújtani, de konkrét fotódokumentációt kell benyújtani és a kivágás tényét az azonnali intézkedést követő 3 napon belül a [2. melléklet](#) szerinti nyomtatványon vagy annak megfelelő tartalommal kell bejelenteni a jegyzőnek.

(3) Nem közterületi ingatlanok esetében átruházott hatáskörben a Jegyző jár el.

(4)⁴³ A Jegyző 60 napon belül

a) a fakivágást, erőteljes metszést, csonkolást engedélyezi és egyidejűleg a [13. §](#) szerinti pótlásra kötelezi a kérelmezőt, vagy

b) a fakivágást, erőteljes metszést, csonkolást nem engedélyezi,

ba) ha a rendelet által előírt követelmények nem teljesülnek,

bb) ha az a közcélal össze nem egyeztethető,

bc) ha a fás szárú növény további fenntartását természetvédelmi, környezetvédelmi, élővilágvédelmi, élőhelyvédelmi, településképvédelmi, kultúrtörténeti szempont indokolja, vagy

bd) ha egyéb jogszabályban előírtakat sértene a fás szárú növény kivágásával létrejövő állapot (pl. legkisebb zöldfelület mértéke).

(5)⁴⁴ A fakivágási engedély érvényességi ideje a kiállítás napjától számított 6 hónap. Fát kivágni, erőteljesen metszeni, csonkolni csak az e rendeletben és a fakivágási engedélyben foglaltaknak megfelelően lehet.

12. Nem közterületi ingatlanon kivágott fás szárú növények pótlása

13. § (1)⁴⁵ A fakivágás és -csonkolás tényét 8 napon belül be kell jelenteni az eljáró hatósághoz.

(1a)⁴⁶ Az ültetéssel történő fapótlást - a [13/A. § \(1\) bekezdés](#)ében foglalt kivétellel - a fakivágási engedély vagy fapótlási kötelezés kiállításától számított 1 éven belül kell teljesíteni. Az ültetést támrúd elhelyezésével, hevederes (gurntis) kikötéssel, beöntözéssel (60 l víz/fa), fatányér kialakítással vagy felkupacolással, 3 év eredési garanciával kell megvalósítani; gondoskodni kell a fák kiültetéstől számított legalább 36 hónapig tartó, intenzív, rendszeres fenntartásáról. A hatóság a fapótlás tényét a fakivágás utáni 1 évet követően ellenőrzi. A fapótlásként ültetett fák életképességét (eredési garancia) a hatóság az ültetéstől számított 3 éven belül ellenőrizheti.

(1b)⁴⁷ A fás szárú növény csonkolása, erőteljes visszametszése esetén az életképességi vizsgálat a facsonkolási engedély érvényességének végétől vagy a facsonkolás tudomásul vételétől számított 1 év elteltével az első vegetációs időszakban esedékes.

(2)⁴⁸ A pótlás mértéke

a) engedélykérelem benyújtása esetén:

aa) fás szárú növények kivágása esetén a pótoltt fás szárú növények össztörzskörméretének másfélszerese,

ab)⁴⁹ fás szárú növények erőteljes metszése, csonkolása esetén amennyiben a lombtömegvesztés és károsodás miatt a fás szárú növény az erőteljes metszés, csonkolás időpontjától számított 1 éven belül elpusztul vagy a következő vegetációs időszakban nem ered meg, az érintett fás szárú növény törzskörméretének másfélszerese,

ac) amennyiben kertészeti szakvéleménnyel igazolt, hogy a kivágandó fa a Populus (nyárfa) nemzetség termős ivarú egyede, a törzskörméret felével egyenlő,

ad)⁵⁰

ae) az inváziós fás szárú növények esetén a kivágásra kerülő növények számával azonos számú előnevelt díszfával egyenlő,

af) igazoltan természetes úton kiszáradt fás szárú növények esetén a kivágásra kerülő növények számával azonos számú előnevelt díszfával egyenlő,

ag)

ah)⁵¹

ai)⁵² élet-, balesetveszély vagy vagyonvédelmi okból történő kivágás esetén a kivágásra kerülő növények számával azonos számú előnevelt díszfával egyenlő,

b) engedély nélküli

ba) kivágás esetén a kivágott fás szárú növények össztörzskörméretének másfélszerese,

bb)⁵³ erőteljes metszés, csonkolás esetén, amennyiben a lombtömegvesztés és károsodás miatt a fás szárú növény az erőteljes metszés, csonkolás időpontjától számított 1 éven belül elpusztul vagy a következő vegetációs időszakban nem ered meg, az érintett fás szárú növény törzskörméretének másfélszerese.

(3)⁵⁴ A fapótlási előírás ültetéssel nem teljesíthető a KR-ben meghatározottakon túl a Rendelet [3. § \(5\) bekezdés](#)ében foglalt fajokkal, örökzöld fajokkal és a [4. melléklet](#) szerinti gyümölcsfákkal.

(4)⁵⁵ A fás szárú növények pótlásának módja:

a)⁵⁶ a kivágott fás szárú növényeket a fakivágás által érintett ingatlanon kell pótolni ügyfél eltérő nyilatkozata hiányában az ingatlan teljes beépítetlen területén 80 m²-enként 1 db előnevelt díszfával,

b) amennyiben a pótlandó fás szárú növények az [a\) pont](#) szerinti ingatlanon nem vagy nem teljes mértékben helyezhetők el, a vissza nem pótoltt fák helyett pénzbeli megváltást kell előírni,

c) a kiemelt közcélú zöldterületekről szóló fővárosi közgyűlési rendeletben és az [5. melléklet](#)ben szereplő intézménykertekben történő pótláshoz legalább háromszor iskolázott, 18/20 cm törzskörméretű, sorfa minőségű lomblevelű díszfa ültethető.

(5)⁵⁷ Amennyiben az engedély nélkül kivágott fás szárú növény törzskörmérete utólag nem állapítható meg, a faegyedet 100 cm törzskörmérettel (32 cm törzsátmérő) kell figyelembe venni a [\(2\) bekezdés](#) ba) pontja szerinti fapótlás előírásánál.

(5a)⁵⁸ A fapótlás ellenőrzésekor beszámítható az az engedélykérelem benyújtása napját megelőző 5 évben (60 hónap) az érintett ingatlanon elültetett díszfa, amelynek a törzskörmérete legalább 12/14 cm és sorfa minőségű lomblevelű díszfa. Nem számítható be az a fa, amelyet korábbi fapótlási kötelezettség céljából ültettek.

(6)⁵⁹ A fapótlást - amennyiben természetvédelmi, környezetvédelmi, élővilágvédelmi, élőhelyvédelmi, településképvédelmi, kultúrtörténeti szempontok indokolják - a [3. melléklet](#) szerinti telepítésre javasolt (honos) fajokból vagy azok termesztett fajtáiból kell teljesíteni.

12/A.⁶⁰ Építési engedélyezési vagy egyszerű bejelentési eljárás miatt történő fakivágásra vonatkozó különleges szabályok

13/A. §⁶¹ (1) Építési engedélyezési vagy egyszerű bejelentési eljárás miatt történő fakivágásra a [11.](#) és [12. alcím](#)ben foglaltakon kívül az ezen alcímben foglalt szabályokat is alkalmazni kell.

(2)⁶² Építési engedély vagy egyszerű bejelentési kötelezettségből adódó fakivágás esetén az ültetéssel történő pótlást az engedély kiállításától számított 2 éven belül kell teljesíteni.

(3)⁶³ Megtartandó fa esetében a fa törzse körüli 3 méteres sugarú kör területén belül magas- és mélyépítés, valamint a felszín alatt 30 cm-nél mélyebb földmunka - meglévő közművek karbantartása kivételével - nem végezhető, ott kizárólag víz- és légáteresztő burkolat építhető, és a fa törzse körül 1 méteres távolságon belül semmilyen burkolat nem létesíthető.

(4)⁶⁴ Ha az építkezés következtében károsodott, rongálódott és száradt ki vagy vált élet- vagy balesetveszélyessé vagy vagyoni védelmi okból kivágandóvá egy fa, annak pótlási mértéke másfélszeres törzskörmérettel számítandó.

(5)⁶⁵ A fakivágási kérelemhez a [12. § \(2\) bekezdés](#)ében szereplő dokumentumokon túl csatolni szükséges

a) az építkezéssel összefüggésben történő fakivágás esetén a bontási engedélyt vagy építési naplóval igazolt bontási tevékenység esetén az építési napló kivonatát vagy véglegessé vált építési engedélyt vagy egyszerű bejelentési kötelezettség esetén az ezt bizonyító dokumentumot, és

b) a fakivágással és pótlással érintett ingatlan kertészeti szakvélemény kiadására jogosult szakember által készített fakatasztert (a fák helyrajzi számonként térképen ábrázolva, fafaj és törzskörméret feltüntetésével, a pótlást szintén fafaj és törzskörméret megjelölésével és a megmaradó és kivágandó fáktól elkülöníthető jelzéssel ábrázolva),

c) meglévő közművek karbantartása esetén favédelmi tervet.

13/B. §⁶⁶ (1) Az építési munkaterületen tájékoztató tábla elhelyezése kötelező a fakivágás megvalósítása előtt legalább 8 nappal, közterületről jól látható módon, amelynek tartalmaznia kell

a) az építető nevét, elérhetőségét,

b) a fakivágási engedély iktatószámát, érvényességi idejét,

c) a fakivágást végző vállalkozás nevét, elérhetőségét és

d) a fakivágások számát és várható időpontját.

(2) Az építési tevékenység során a fák törzsétől mért 3 méteres sugarú kör területén belül a gyökérzónában lévő föld kitermelését kizárólag kézi erővel szabad végezni. A munkák során 5 cm-nél vastagabb gyökér nem vágható el. A 2 és 5 cm közötti vastagságú elvágott gyökerek esetében merőleges, sík metszési felületet kell kialakítani, azokat óvni kell a huzamosabb kiszáradástól, ezért mielőbbi földtakarást kell alkalmazni. Az építési munkák által érintett területen, a földmunkák 3 méteres sávjába eső, valamint a munkagépek hatósugarán belüli, és a szállítójárművek útvonalába eső fák védelmét a munkálatok ideje alatt a helyszínen kalodázással kell megoldania az ingatlan tulajdonosának. A fa védelmére az építkező tulajdonost kell kötelezni akkor is, ha a védendő növény idegen tulajdonon áll.

IV. Fejezet

Közös szabályok

13. Pénzbeli megváltás szabályai

14. § (1) A pénzbeli megváltás mértékének meghatározásánál az Önkormányzat által közterületen elültetett 12/14 cm törzskörméretű (4 cm törzsátmérőjű) legalább kétszer iskolázott, sorfa minőségű faiskolai áru ültetési és 3 év gondozási költséggel növelt átlagárát kell alapul venni. A pénzbeli megváltás mértékét és a befizetendő összeg számítási módját a [6. melléklet](#) tartalmazza.

(1a)⁶⁷ A pénzbeli megváltás összegét egy éven belül legfeljebb 5 darab fa kivágása esetén társasházak, lakásszövetkezetek és természetes személyek részére 40%-os csökkentéssel kell megállapítani. Kiszáradt fa pénzbeli megváltása esetén az összeget darabszámtól függetlenül társasházak, lakásszövetkezetek és természetes személyek részére 40%-os csökkentéssel kell megállapítani.

(2)⁶⁸ Pénzbeli megváltás esetén a fakivágás tényét (és időpontját) írásban kell bejelenteni az engedélyezett fakivágást megelőző 8 napon belül az engedélyező hatóságnak, a befizetést a fa kivágásától számított 30 napon belül kell teljesíteni.

(3)⁶⁹ Engedély nélküli fakivágás esetén a pénzbeli megváltás összegét a döntés véglegessé válásától számított 30 napon belül kell befizetni.

(4) A pénzbeli megváltás összegét az Önkormányzat Fapótlási alszámlájára kell befizetni; pénzbeli megváltás esetén az Önkormányzat a befolyt összeget faültetési pályázat keretében a Budapest XI. kerületi ingatlanok használóinak támogatására fordíthatja a telükön - elsősorban közterületről látható módon - történő fatelepítés ösztönzésére, valamint a tulajdonában vagy fenntartásában lévő zöldfelületek, közterületek növénytelepítésére, fiatal fák ültetésére, fenntartására használja fel.

(5)⁷⁰ Természetes személyek, társasházak és lakásszövetkezetek esetében - kérelemre - a hatóság részletekben történő teljesítést is engedélyezhet.

14.⁷¹

15. §⁷²

IV. Fejezet

Záró rendelkezések

15.⁷³ Hatályba léptető rendelkezések

16. § (1) Ez a rendelet - a [\(2\) bekezdés](#)ben foglalt kivétellel - a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A [12.](#) és [13. §](#) 2017. június 1-jén lép hatályba.

(3)⁷⁴

16.⁷⁵ Átmeneti rendelkezések

17. §⁷⁶ E rendeletnek - a fás szárú növények védelméről szóló 15/2017. (V. 3.) XI.ÖK rendelet módosításáról szóló 19/2018. (VI. 29.) XI.ÖK rendelet [10. §](#)-ával megállapított - [13/A. §](#)-át a 2018. július 1-jén folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

18. §⁷⁷ E rendeletnek a fás szárú növények védelméről szóló 15/2017. (V. 3.) XI.ÖK rendelet módosításáról szóló 20/2019. (VI. 18.) XI.ÖK rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított rendelkezéseit a Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

[1. melléklet](#) ⁷⁸

[2. melléklet](#) ⁷⁹

[3. melléklet](#) ⁸⁰

[4. melléklet](#) ⁸¹

5. melléklet

Helyi jelentőségű, zöldfelületi védelemre javasolt fasorok, közkertek, közparkok, intézménykertek

Fasorok:

1. Somogyi úti japánakác fasor
2. Lecke úti platán fasor
3. Diószegi úti vegyes összetételű (platán, ostorfa, hárs) fasor
4. Kovászna utcai japánakác fasor
5. Thallóczy utcai japánakác fasor
6. Bártfai utcai vadgesztenye fasor
7. Hamzsabégi úti fasor
8. Szüret utcai gömbakác fasor
9. Balogh Tihamér utcai berkenye fasor
10. Badacsonyi utcai fasor
11. Kapolcs utcai platán fasor
12. Mátyási úti fasor (magánterületen álló fák)
13. Ménesi úti fasor
14. Serleg utcai fasor

Közparkok, közkertek:

1. Diószegi úti közkert
2. Fehérvári út - Bartók Béla út közti, a Hamzsabégi sétány mentén fekvő közkert
3. Lágymányosi lakótelep zöldfelületei
4. Bikás park
5. Kopaszi gát

Intézménykertek:

1. Szent Imre Kórház kertje
2. Nemzetközi Pető Intézet kertje
3. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Budafoki út - Műegyetem rakpart közti kertjei

6. melléklet⁸²

Pénzbeli megváltás összege, fapótlás számítása

Pénzbeli megváltás összege:

Az Önkormányzat által közterületen elültetett, a 12/14 cm törzskörméretű (4 cm törzsmérőjű) legalább kétszer iskolázott, sorfa minőségű faiskolai áru ültetési költséggel és 3 év gondozási költséggel növelt évi átlagára, melynek összege 66 200 Ft, azaz hatvanhatezer-kétszáz forint.

Mintaszámítás:

Pénzbeli megváltás számítása:

Kívágásra kért fa törzskörmérete: 60 cm

Pótlásra előírt össztörzskörméret: $60\text{ cm} \cdot 1,5 = 90\text{ cm}$

$90\text{ cm} / 13\text{ cm}$ (átlagos 12/14 cm törzskörméretű fa) = 6,92 db, azaz 90 cm össztörzskörméret megfelel 6,92 db 12/14 cm törzskörméretű előnevelt díszfának

$6,92 \cdot 66.200\text{ Ft} = 458.104\text{ Ft}$

A fapótlás számítása:

A pótlásra előírt, centiméterben megadott össztörzskörméretet megszorozzuk 1,5-tel, majd az eredményt az átlag törzskörmérettel kell osztani.

Ültethető faiskolai méretek és azok átlag törzskörméretük:

12/14 cm: átlagosan 13 cm törzskörmérettel számítható

14/16 cm: átlagosan 15 cm törzskörmérettel számítható

16/18 cm: átlagosan 17 cm törzskörmérettel számítható

18/20 cm: átlagosan 19 cm törzskörmérettel számítható

20/25 cm: átlagosan 22,5 cm törzskörmérettel számítható

25/30 cm: átlagosan 27,5 cm törzskörmérettel számítható

Mintaszámitás:

Fapótlási kötelezettség számítása:

Kivágandó fa törzskörmérete: 1 db, 116 cm törzskörméretű fa

1,5-szeres törzskörmérettel pótlandó fa: 1 db, 116 cm törzskörméretű fa

Pótlás mértéke:

$116 \text{ cm} \cdot 1,5 = 174 \text{ cm}$ törzskörméret

Pótlásra előírt fák száma: $174 \text{ cm} / 13 \text{ cm}$ (12/14 cm törzskörméretű) = 13,4 db, ami megfelel 13 db 12/14 cm törzskörméretű előnevelt díszfának.

7. melléklet⁸³

Kompenzációs táblázat - közterületi átszámításhoz

CSERJÉK ÉS EGYÉB NÖVÉNYEK

(FENYŐFÉLÉK, LOMBHULLATÓ- ÖRÖKZÖLD- ÉS SZOLITER CSERJÉK, ÉVELŐK ÉS GYEP) TELEPÍTÉSÉNEK FAÁTMÉRŐRE TÖRTÉNŐ ÁTSZÁMÍTÁSI RENDSZERE

FENYŐFÉLÉK telepítése esetén: Kistermetű vagy elfekvő fenyőfélék: Kistermetű fenyőféle: min. 80/100 cm magassági méretű földlabdás, vagy min. 10 l konténeres méretben ültethető. Elfekvő fenyőféle: min. 40/60 cm magassági méretű földlabdás, vagy min. 5 l konténeres méretben ültethető. A váltószám tartalmazza a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban, valamint az ültetési terület mulcs terítését min. 5 cm vastagságban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak minőségi igazolását.

Váltószám: 1 db ültetése megfelel 1,4 cm kiültetendő fatörzsátmérőnek, ami egyenlő 4,4 cm kiültetendő fatörzskörmérettel

Oszlopos termetű fenyőfélék: min. 120 cm magassági méretű, min. 20 l konténeres méretben vagy 3x iskolázott földlabdás minőségben ültethető. A váltószám tartalmazza a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban, valamint az ültetési terület mulcs terítését min. 5 cm vastagságban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak minőségi igazolását.

Váltószám: 1 db ültetése megfelel 2,4 cm kiültetendő fatörzsátmérőnek, ami egyenlő 7,5 cm kiültetendő fatörzskörmérettel

CSERJÉK telepítése esetén: A fajra és fajtára jellemző méretben, átlagosan min. 40/60 cm magassági méretű konténeres cserje anyagból ültethető. Gyökeres cserje felhasználása nem megengedett. A váltószám tartalmazza a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban, valamint az ültetési terület mulcs terítését min. 5 cm vastagságban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak növényanyag minőségi igazolását.

Váltószám: 1 db ültetése megfelel 0,35 cm kiültetendő fatörzsátmérőnek, ami egyenlő 1,1 cm kiültetendő fatörzskörmérettel

ÖRÖKZÖLD és KIEMELT SZOLITER CSERJÉK telepítése esetén: A fajra és fajtára jellemző méretben, átlagosan min. 80/100 cm magassági méretű, min. 10 l konténeres, vagy 2x iskolázott földlabdás minőségű előnevelt cserje anyagból ültethető. Gyökeres cserje felhasználása nem megengedett. A váltószám tartalmazza a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban, valamint az ültetési terület mulcs terítését min. 5 cm vastagságban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak minőségi igazolását.

Váltószám: 1 db ültetése megfelel 0,6 cm kiültetendő fatörzsmérőnek, ami egyenlő 1,9 cm kiültetendő fatörzskörmérettel

ÉVELŐK telepítése esetén: A fajra és fajtára jellemző méretben, átlagosan min. 11 cm cserépméretű, előnevelt növényanyagból ültethető. A váltószám tartalmazza a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban, valamint az ültetési terület mulcs terítését min. 5 cm vastagságban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak minőségi igazolását.

Váltószám: 1 db ültetése megfelel 0,2 cm kiültetendő fatörzsmérőnek, ami egyenlő 0,6 cm kiültetendő fatörzskörmérettel

FÜVESÍTÉS elvégzése esetén:

Füvesítés fűmagvetéssel: A váltószám tartalmazza a talaj-előkészítést, műtrágya szórását, 5 dkg/m² fűmagkeverék kiszórását, min. 12, max. 15 kaszálás/év elvégzését, a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak minőségi igazolását. A váltószám nem tartalmazza az öntözővíz díját.

Váltószám: 1 m² ültetése megfelel 0,4 cm kiültetendő fatörzsmérőnek, ami egyenlő 1,25 cm kiültetendő fatörzskörmérettel

Füvesítés gyepszőnyegezéssel: A váltószám tartalmazza a talaj-előkészítést, műtrágya szórását, gyepszőnyeg elhelyezését, szükség szerinti rögzítést, min. 12, max. 15 kaszálás/év elvégzését, a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak minőségi igazolását.

Váltószám: 1 m² ültetése megfelel 0,7 cm kiültetendő fatörzsmérőnek, ami egyenlő 2,2 cm kiültetendő fatörzskörmérettel

Mintaszámítás:

A hatóság által kijelölt közpark építésére vonatkozó kertépítészeti terv „Növénykiültetési terv” lapja illetve a „Műszaki leírás” alapján megállapítható, hogy a terv alapján elültetésre kerül:

	Szorószám	fapótlás (cm)	átmérő
3 db elfekvő fenyő	1,4	4,2 cm	
5 db oszlopos fenyő 80/100 cm méretben	1,4	7,0 cm	
6 db oszlopos fenyő 1,50 m méretben	2,4	14,4 cm	
200 m ² cserje, átlag 5 db/m ² mennyiségben = 1000 db	0,35	350,0 cm	
40 m ² örökzöld sövény cserje 2 db/m ² mennyiségben = 80 db	0,6	48,0 cm	
30 m ² szoliter cserje 3 db/m ² mennyiségben = 90 db	0,6	54,0 cm	
100 m ² évelő, átlag 14 db/m ² mennyiségben = 1400 db	0,2	280,0 cm	
300 m ² füvesítés fűmagvetéssel	0,4	120,0 cm	
100 m ² füvesítés gyepszőnyegezéssel	0,7	70,0 cm	
Összesen beszámítható fapótlás cm-ben:		947,6 cm	

**Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének 58/2018. (XII. 17.)
önkormányzati rendelete a fás szárú növények védelméről**

<https://or.njt.hu/eli/735759/r/2018/58>

<https://zold.hegyvidek.hu/zold-ovezetek/kozteruleti-fak/fa-cserjekivagas>

Hatályos: 2024. 03. 09

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló [1995. évi LIII. törvény 48. § \(2\) bekezdésében](#) kapott felhatalmazás alapján, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló [2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § \(1\) bekezdés 11. pontjában](#) meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. Fejezet

Általános és értelmező rendelkezések

1. A rendelet célja

1. § E rendelet célja a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidék területén fás szárú növények védelme és megőrzése, valamint rongálásának és pusztításának megakadályozása, vagy a bekövetkezett károsodás csökkentése.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. Cserje: alapvetően rövid törzsből, vagy többől elágazó fás szárú növény

2. Cserjepótlási egységár: az előző naptári évben, közterületen elültetett cserjefelület 1 m²-re eső, ültetési költséggel együtt számított átlagára

3. Cserjepótlási díj: egységár a szükséges pótlás m²-ével

4. Előnevelt fa: többször iskolázott, legalább 5 cm törzsátmérőjű lombos fa, vagy legalább 3 cm törzsátmérőjű fává növő örökzöld

5. Fa: egy vagy több törzsű fás szárú növény, egyértelmű csúcsdominanciájával rendelkező központi hajtásából nőnek ki a fő ágai (lombhullató és örökzöld fa, bokorfa)

6. Fakivágás: a fa végleges eltávolítása

7. Fakivágási terv: szakértői nyilvántartásban szereplő, illetve tervezési jogosultsággal rendelkező szaktervező által készített szöveges és rajzi munkarészből álló dokumentum. A rajzi munkarész tartalmazza a hivatalos helyszínrajzon a kivágandó, illetve a védelmet igénylő fa pontos elhelyezkedését, indokolt esetben a szomszédos növényzet (fák, cserjék) ábrázolását. A szöveges munkarész tartalmazza a műszaki leírást a kivágandó, illetve védelemre szoruló fák értékeléséről, a kivágás indokoltságáról (fafaj, méret egészségi állapot, termőhelyi viszonyok), valamint a védelem módjáról (kalodázás fajtája stb.) és időtartamáról.

8. Fapótlási egységár: az előző naptári évben, közterületen elültetett fák ültetési költséggel együtt számított átlagára

9. Fapótlási díj: az egységár és a szükséges fapótlás darabszámának szorzata

10. Fás szárú növény: fa és cserje együttes megnevezése

11. Gyümölcsfa: emberi fogyasztásra vagy egyéb hasznosításra kerülő, alapvetően gyümölcséért termesztett és gondozott fa, a 4. számú mellékletben megjelölt lista szerint

12. Jelentős mértékű metszés és rongálás: a fa bármely részének (lombkorona, törzs, gyökérzet) olyan mértékű visszavágása, metszése vagy rongálása, amely a fa további növekedését visszafordíthatatlanul megakadályozza, vagy ellehetleníti a fajra jellemző habitus kialakulását, illetve a fa pusztulásához vezet

13. Közterület: állami vagy helyi önkormányzati tulajdonban álló, közhasználatra szolgáló földterület és/vagy amelyet az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván

14. Kertépítészeti terv (fapótlás alátámasztása): tervezési jogosultsággal rendelkező szaktervező által készített szöveges és rajzi munkarészből álló, 1:200 vagy 1:250 méretarányban készülő terv, amelynek tartalmi követelményei az alábbiak: számítás a fapótlás mértékének meghatározásához, javaslat a pótlás megvalósításához (ajánlott telepítési hely, fafaj), valamint a tervezett növényzet térbeli elrendezéséhez kertrendezési javaslat, amely bemutatja a kerti tereket és azok épített és természeti elemeit.

15. Kertészeti szakvélemény: faápoló és favizsgáló szakmérnök, vagy minősített favizsgáló által elkészített dokumentum, mely kiterjed a vizsgált fák korára, méretére, fajára, térbeli elhelyezkedésére, részletes egészségi állapotára, emellett a javaslatot tartalmaz a fa fenntartásával, megóvásával vagy kivágásával kapcsolatban, mindezt fotókkal dokumentálva, alátámasztva.

16. Kiszáradt fa: a fa a vegetációs időszak során nem rendelkezik élő lombozattal

17. Magánterület: minden olyan ingatlan, amely nem közterület

18. Megtartandó fásor, fa: az 1. számú mellékletben megjelölt fásorok és faegyedek

19. Örökzöld fa: nagy lombkoronát növelő, fatermetű növény (e rendelet alkalmazásában nem minősül örökzöld fának: a thuja, hamisciprus, boróka, leyland-ciprus fajok, oszlopos növekedésű egyedek)

20. Össztörzsátmérő: az egyedek törzsátmérőjének összege

21. Törzsátmérő: a fatörzs földfelszíntől számított 1 m magasságban mért átmérője centiméterben számolva (bokorfa, többtörzsű fa tekintetében az össztörzsátmérő számít)

22. Tőátmérő: a fatörzs talajszint közelében mért átmérője

23. Vegetációs időszak: az április 1-jétől október 31-éig terjedő időszak

24. Víz- és légáteresztő burkolat: A burkolat elemei között és/vagy anyagán keresztül a csapadékvíz talajba szivárgását, a talajban lévő nedvesség szabad kipárolgását, valamint a környezeti levegő talajpórusokkal való szabad kapcsolatát lehetővé tevő, elemes, szemcsés burkolat, mely alatt vízzáró szerkezeti réteg – agyag, hagyományos beton alap – nem létesül (pl: gyeprács, grűn beton, betonelemes térkő homokos kavics vagy bazaltzúzalék ágyazaton hézagolva, fa-, kőelemes tipegő homokos kavics ágyazaton, murva, kavics, homok stb.)

25. Zöldfelület: a telek azon növényzettel borított területe (legkisebb zöldfelülete), ahol a termőtalaj és az eredeti altalaj, illetve talajképző kőzet között nincs egyéb más réteg

3. A rendelet hatálya

3. § (1) A rendelet hatálya kiterjed – a [\(2\) bekezdés](#)ben foglalt kivételekkel – a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidék közigazgatási határán belül található magánterületek teljes faállományára és a közterületek fás szárú növényállományára.

(2) E rendelet hatálya nem terjed ki

a) az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló jogszabály hatálya alá tartozó területekre (pl. Natura 2000 területek),

b) az energetikai célból termesztett, fás szárú növényekből álló, külön jogszabály szerint létesített ültetvényekre,

c) külön törvény hatálya alá tartozó fákra.

4. Hatásköri rendelkezések

4. § A fás szárú növények kivágását és pótlását a jegyző engedélyezi.

5. Általános rendelkezések

5. § (1) A fás szárú növények védelme, megőrzése, fenntartása és ápolása az ingatlan mindenkori használójának kötelessége.

(2) Fapótlásként nem telepíthetők oszlopos örökzöldek (thuja, hamisciprus, boróka, leyland-ciprus fajok), inváziós fajú fák, valamint közterületen gyümölcsfa.

(3) A fapótlás pénzbeli megváltásából befolyt összeg a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) Környezetvédelmi Alapjának bevétele, melyet jellemzően a közterületi faültetésre, a közterületi zöldfelületek fejlesztésére és rekonstrukciójára, valamint a megtartandó fák fenntartására kell felhasználni.

(4) Fa jelentős mértékű metszése és rongálása az adott fa engedély nélküli kivágásával egyenértékű tevékenységnek minősül.

II. Fejezet

Szabályok magánterületi ingatlanok esetében

6. Fák kivágásának engedélyezése

6. § (1)¹ Fakivágás kizárólag kérelem alapján megadott és véglegessé vált engedély birtokában, meghatározott pótlási kötelezettség teljesítése mellett, indokolt esetben, különösen növény-egészségügyi, élet- és vagyonvédelmi okból, illetve építési tevékenység vagy speciális funkciójú építmények működésének biztosítása céljából végezhető. Engedély nélkül kivágható a gyümölcsfa, kiszáradt fa és inváziós fafajú fa, valamint a 10 cm-nél kisebb törzsátmérőjű díszfa ide nem értve a fapótlási kötelezettség körében telepített díszfákat.

(2) A fakivágási engedély iránti kérelmet a 2. számú melléklet szerinti nyomtatványon kell benyújtani a jegyzőhöz.

(3) A fakivágási engedély a véglegessé válásától számított egy évig, vagy az építési tevékenység befejezéséig jogosít a kivágásra.

(4) Az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető fa kivágását – amennyiben más lehetőség nincs a veszély elhárítására – a használó köteles haladéktalanul elvégezni. A veszély elhárítása érdekében elvégzett munkát 15 napon belül, írásban a 3. számú melléklet szerinti nyomtatványon be kell jelenteni a jegyzőnek.

(5) A jegyző az ingatlan hasznáóját a [\(4\) bekezdés](#) szerinti kötelezettségének teljesítésére felszólítja.

(6)² A kiszáradt fa kivágását a használó köteles az elvégzett munkát követő 15 napon belül a 3. számú melléklet szerinti nyomtatványon írásban bejelenteni a jegyzőnek.

(7) Megtartandó fa esetében a fa lombkorona vetületének 1 méterrel megnövelt területén belül magas és mélyépítés nem végezhető.

(8) Megtartandó fát kivágni, kivágását engedélyezni kizárólag abban az esetben lehet, ha a fa – állapota miatt – olyan veszélyhelyzetet okoz, amely a fa kivágása nélkül nem hárítható el, illetve a fa bármely okból életképtelenné vált és megtartása nem lehetséges, vagy a kivágás célja az ingatlan közterületi kapcsolatának biztosítása. A kérelem indokoltságát kertészeti szakvéleménnyel kell igazolni.

(9)³ Amennyiben a [\(4\)](#), illetve a [\(6\) bekezdés](#) szerinti bejelentésben valótlan adatokat közöltek és szükséges lett volna a fa kivágása iránti kérelem benyújtása, a fa kivágása nem volt megalapozott, vagy a fa kivágását nem jelentették be, a munkálat engedély nélküli kivágásnak minősül.

(10)⁴ Az építési tevékenységgel összefüggő fakivágási engedélyezési eljárásban a jegyző a fakivágási engedély ügyében hozott döntés véglegessé válásától számított 30 napon belül az Önkormányzat honlapján a közlést a következő adatokat:

- a) ingatlan címe,
- b) építési tevékenységgel összefüggően kivágásra engedélyezett fák darabszáma, fajtája, összétörzsátmérője,
- c) fapótlási kötelezettség körében telepítendő fák száma,
- d) fapótlási díj meghatározásra került/nem került,
- e) fapótlási engedély érvényességi ideje.

7. Fák pótlása

7. § (1) A kivágott, 10 cm-nél nagyobb törzsátmérőjű fák pótlásáról ugyanazon az ingatlanon kell gondoskodni úgy, hogy a pótlást kizárólag előnevelt fákból kell teljesíteni. A telepítés során úgy kell eljárni, hogy a telek zöldfelületének minden megkezdett 100 m²-ére legalább egy, legfeljebb három fa jusson.

(2) A fapótlás mértéke:

a) gyümölcsfák, kiszáradt, vagy inváziós fajú fa, valamint növény-egészségügyi, vagy élet- és vagyonvédelmi okból kivágandó fa esetén a telek zöldfelületének minden megkezdett 100 m²-re legalább egy fa jusson,

b) egyéb esetben a kivágandó fa törzsátmérőjének 100%-a.

(3)⁵ Engedély nélküli fakivágás esetén a pótlás mértéke a kivágott fa tőátmérőjének 150 %-a. Amennyiben az engedély nélkül kivágott fa darabszáma vagy törzsátmérője utólag nem állapítható meg, akkor a rendelkezésre álló adatokból kikövetkeztethető egyedszámot és egyedenként 30 centiméteres törzsátmérőt kell vélelmezni.

(4) Megtartandó fa engedély nélküli kivágása esetén a pótlás mértéke a kivágott fa tőátmérőjének 300%-a.

(5) A fapótlást a fakivágást követő egy éven belül vagy az építési tevékenység befejezéséig kell teljesíteni.

(6) A pótlás mértéke meghatározható a fakivágást megelőző 5 évben, az érintett ingatlanon elültetett fák össztörzsátmérőjének figyelembevételével, amennyiben a beszámítható fák legfeljebb Ø10 cm törzsátmérőjűek.

(7) A telepítési kötelezettség nem tekintendő teljesítettnek, ha a telepített fa az ültetést követő vegetációs időszak kezdetén nem hajt ki. Ebben az esetben a kötelezett köteles a telepítést megismételni vagy külön kérelem alapján pénzben megváltani.

(8) Amennyiben a fapótlás vagy annak egy része a terület adottságai (mérete, domborzati viszonyai stb.) miatt az adott telken belül nem teljesíthető, a pótlást fapótlási díj megfizetésében kell előírni.

III. Fejezet

Szabályok közterületi ingatlanok esetében

8. A fás szárú növények kivágása

8. § (1) A fás szárú növény kivágásának és pótlásának szabályait a fás szárú növények védelméről szóló [346/2008. \(XII.30.\) Korm. rendelet, 6-8. §-ai](#) határozzák meg, a fás szárú növény kivágási engedélyre irányuló kérelem nyomtatványa a 2. sz. mellékletében található.

(2) Kérelmet kell benyújtani a jegyzőhöz, a Kr-ben meghatározottak szerint:

a) a természetes módon beerdősült faállomány (sarj, magonc) esetén 1 m magasságban mért 10 cm-nél nagyobb törzsátmérőjű fa kivágásához, telepített fasor esetén törzsátmérőtől függetlenül,

b) cserje kivágásához.

(3) Fás szárú növényt kivágni csak a jegyző által kiadott véglegessé vált engedéllyel és megalapozott indokkal lehet, melyek az alábbiak lehetnek:

a) közterületi kapcsolat létesítése, mely máshová nem helyezhető,

b) építési tevékenység esetén, mely a közterületi fás szárú növény megtartásával nem megoldható.

(4) A [\(2\) bekezdés](#) előírásait zöldterületek és közlekedési területek esetében nem kell alkalmazni abban az esetben, ha a tulajdonos, kezelő fenntartási munkát végez.

9. A fás szárú növények telepítése

9. § Közterületen fás szárú növényt ültetni kizárólag az ingatlan tulajdonosának hozzájárulásával lehet.

10. A fás szárú növények pótlása

10. § (1) A kivágott fás szárú növény pótlásáról elsősorban ugyanazon az ingatlanon kell gondoskodni. A pótlást kizárólag előnevelt fából kell teljesíteni.

(2) Amennyiben a közterületen kivágott fás szárú növény pótlása a Kr. [8. § \(4\) bekezdésének](#) megfelelően telepítéssel nem teljesíthető, akkor kompenzációs intézkedésként a pótlást – gyümölcs, kiszáradt és inváziós fajú fák kivételével – fapótlási díj befizetését kell előírni.

(3) A pótlás mértéke közterületi fás szárú növény engedélyezett kivágása esetén:

a) gyümölcsfák, kiszáradt, vagy inváziós fajú fa, valamint növény-egészségügyi, élet- és vagyonvédelmi okból, kivágandó fa esetén a kivágandó fa darabszáma,

b) egyéb esetben a kivágandó fa törzsátmérőjének 100%-a,

c) cserje esetében legalább azonos területű borítást kell biztosítani.

(4) Amennyiben a közterületen kivágott cserje pótlása a Kr. [8. § \(4\) bekezdésének](#) megfelelően telepítéssel nem teljesíthető, akkor cserjepótlási díj megfizetését kell előírni.

(5) A telepítési kötelezettség nem tekintendő teljesítettnek, ha a telepített fás szárú növény az ültetést követő vegetációs időszak kezdetén nem hajt ki. Ebben az esetben a kötelezett köteles a telepítést megismételni vagy külön kérelem alapján pénzben megváltani.

(6)⁶ Fás szárú növény engedély nélküli kivágása esetén a pótlás mértéke a kivágott fa törzsátmérőjének, illetve a cserje területének 150%-a.

(7) Amennyiben az engedély nélkül kivágott fás szárú növény darabszáma vagy törzsátmérője utólag nem állapítható meg, akkor a rendelkezésre álló adatokból kikövetkeztethető egyedszámot és egyedenként 30 centiméteres törzsátmérőt kell vélelmezni. Amennyiben az engedély nélkül kivágott fa fasort alkotott, úgy a vélelmezett törzsátmérő meghatározásánál a fasort alkotó fák átlagos törzsátmérőjét is figyelembe kell venni.

(8) Megtartandó fa, vagy fasor egyedeinek engedély nélküli kivágása esetén a pótlás mértéke a kivágott fa törzsátmérőjének 300%-a.

IV. Fejezet

Záró rendelkezések

11. § (1) Ez a rendelet 2019. január 1-jén lép hatályba.

(2) Hatályát veszti

a) a fapótlási kötelezettség előírásairól szóló 18/2018. (IV. 27.) Budapest Főváros XII. kerületi Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendelete;

b) a Budapest XII. kerületi zöldfelületek védelméről szóló 4/2010. (II. 26.) Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat rendelete;

c) Budapest Hegyvidék XII. kerület Városrendezési és Építési Szabályzatáról szóló 14/2005. (VIII. 10.) Budapest Hegyvidék XII. kerületi Önkormányzat rendeletének 19. §-ának [\(1\) bekezdésének b\) pontja](#) és a 22. §-a, az 1/B. számú mellékletben rögzített „megtartandó fasor, fa” jelölések;

d) a Kútvölgy Kerületi Építési Szabályzatáról szóló 28/2018. (IX. 24.) Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendeletének [5. § \(2\) bekezdése](#);

e) a Virányos Kerületi Építési Szabályzatáról szóló 29/2018. (IX. 24.) Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendeletének [6. § \(2\) bekezdése](#);

f) a Kakukk út és környéke Kerületi Építési Szabályzatáról szóló 30/2018. (IX. 24.) Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendeletének [6. § \(1\) bekezdése](#);

g) a Kalóz utca – Pinty utca környéke Kerületi Építési Szabályzatáról szóló 31/2018. (IX. 24.) Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendeletének [6. § \(2\) bekezdése](#);

h) a Királyhágó tér – Böszörményi út – Apor Vilmos tér – Stromfeld Aurél út – Németvölgyi út által határolt terület Kerületi Építési Szabályzatáról szóló 23/2018. (VI. 15.) Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendeletének [6. § \(1\) bekezdése](#);

i) a Svábhegy Kerületi Építési Szabályzatáról szóló 24/2018. (VI. 15.) Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendeletének [6. § \(2\) bekezdése](#);

j) az Észak-Hegyvidék kiemelt jelentőségű területek Kerületi Építési Szabályzatáról szóló 6/2018. (II. 28.) Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendeletének [7. § \(2\) bekezdése](#);

k) az Istenhegy Kerületi Építési Szabályzatáról szóló 7/2018. (II. 28.) Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendeletének [6. § \(2\) bekezdése](#);

l) a Böszörményi út – Ugocsa utca – Kiss János altábornagy utca – Beethoven utca által határolt terület Kerületi Építési Szabályzatáról szóló 9/2018. (II. 28.) Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendeletének [5. § \(1\) bekezdése](#);

m) a Tóth Lőrinc utca – Ráth György utca – Kékgolyó utca - K-Vke területfelhasználási egység által határolt terület Kerületi Építési Szabályzatáról szóló 10/2018. (II. 28.) Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendeletének [5. § \(1\) bekezdése](#);

n) a Bűrök utca – Farkasréti temető Kerületi Építési Szabályzatáról szóló 20/2017. (V. 22.) Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendeletének [6. § \(2\) bekezdése](#).

1. melléklet az 58/2018. (XII. 17.) önkormányzati rendelethez az 58/2018. (XII. 17.) önkormányzati rendelethez

A rendelet 1. melléklete (Megtartandó fasor, fa) az Önkormányzat honlapján (<http://minerva.bp12ker.hu/minerva/bp12ker/internet.php>) tekinthető meg.

2. melléklet az 58/2018. (XII. 17.) önkormányzati rendelethez az 58/2018. (XII. 17.) önkormányzati rendelethez
FAKIVÁGÁSI ENGEDÉLY KÉRELEM

Közterületen/Magánterületen

(a megfelelő rész aláhúzendő)

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének a fás szárú növények védelméről szóló [58/2018. \(XII. 17.\) önkormányzati rendelethez](#) alapján.

Kérelmező neve: ILLETÉK: a hatályos illetéktörvény alapján

Cím:

Telefon:

E-mail cím:

Jogosultsága: tulajdonos/közös képviselő/meghatalmazott/ egyéb:

(a megfelelő rész aláhúzendő)

A kérelem tárgyát képező fás szárú növény:

Faj	Jelleg (élő/száraz)	Törzsátmérő (cm-ben, 1 m magasságban)	Darabszám
-----	------------------------	--	-----------

A fás szárú növény kivágásának helye (cím, hrsz):

A kivágás indoka:

A kivágás tervezett időpontja:

Melléklet:

- jogosultságot igazoló dokumentum másolata,
- ingatlan helyszínrajza, amelyen be kell jelölni a kivágandó és a megmaradó fák helyét,
- magánterület esetén kertészeti szakvélemény,
- tulajdonosi hozzájárulás,
- társasház esetén közgyűlési határozat a fa kivágásáról,
- kivágandó fáról készült fényképfelvétel,
- építési tevékenység esetén fakivágási terv,
- építési tevékenység esetén fapótlási terv.

Budapest,

.....

kérelmező aláírása

3. melléklet az 58/2018. (XII. 17.) önkormányzati rendelethez az 58/2018. (XII. 17.) önkormányzati rendelethez
BEJELENTÉS

Magánterületen álló, élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető fa/kiszáradt fa kivágása

(a megfelelő rész aláhúzendő)

A bejelentő

Neve:

Címe:

Telefon:

E-mail cím:

A fa kivágására vonatkozó adatok

A fa kivágásának indoka:

.....

.....

Az érintett ingatlan címe és helyrajzi száma:

.....

Kivágás dátuma:

A kivágott fák felsorolása

<i>Fa faj</i>	<i>Törzsátmérő</i> <i>(cm-ben, 1 m magasságban)</i>	<i>Darabszám</i>
---------------	--	------------------

Teleken meglévő fák darabszáma:

A bejelentéshez kötelezően csatolni kell az alábbi dokumentumokat:

- *kertészeti szakvélemény, vagy egyéb hitelt érdemlő módon igazolni kell a fakivágás szükségességét,*
- *ingatlan helyszínrajza, amelyen be kell jelölni a kivágott és a megmaradó fák helyét,*
- *részletes fotódokumentáció a kivágott fáról.*

Budapest,

.....

bejelentő aláírása

4. melléklet az 58/2018. (XII. 17.) önkormányzati rendelethez

Gyümölcsfák

<i>Magyar név</i>	<i>Latin név</i>
<i>alma</i>	<i>Malus sp.</i>
<i>birs</i>	<i>Cydonia oblonga</i>
<i>cseresznye</i>	<i>Cerasus avium</i>
<i>cseresznyeszilva</i>	<i>Prunus cerasifera</i>
<i>fehér eperfa</i>	<i>Morus alba</i>
<i>fekete berkenye</i>	<i>Aronia melanocarpa</i>
<i>fekete eperfa</i>	<i>Morus nigra</i>
<i>fügefá</i>	<i>Ficus carica</i>
<i>kajszí</i>	<i>Prunus armeniaca</i>
<i>körte</i>	<i>Pyrus sp.</i>
<i>közönséges dió</i>	<i>Juglans regia</i>
<i>közönséges mandula</i>	<i>Amygdalus communis</i>
<i>meggy</i>	<i>Prunus cerasus</i>
<i>naspolya</i>	<i>Mespilus germanica</i>

őszibarack

sajmeggy

szilva

vadalma

vadkörte

Prunus persica

Prunus mahaleb

Prunus domestica

Malus sylvestris

Pyrus pyraster

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2013. (I.22.) önkormányzati rendelete

a fák védelmének helyi szabályairól

<https://or.njt.hu/eli/735760/r/2024/6>

Hatályos: 2024. 04. 01

A Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló [1995. évi LIII. törvény 48. § \(2\) bekezdés](#)ében kapott felhatalmazás alapján a fák védelmének helyi szabályairól a következő rendeletet alkotja:

A rendelet hatálya

1. § (1) A rendelet hatálya kiterjed

a) a XIII. kerület közigazgatási területére,

b)¹ a [\(2\) bekezdés](#)ben foglalt kivétellel a magánterületen lévő fákra, valamint az [5. § \(3\) bekezdése](#), a [6. §](#) és a [7. §](#) vonatkozásában a közterületen lévő fás szárú növényekre,

c) a természetes és jogi személyekre, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre.

(2) A rendelet hatálya nem terjed ki a külön törvény hatálya alá tartozó fákra.

(3)² A településrendezési szerződés alapján kötött megállapodásban rendezett fapótlások esetében nem kell alkalmazni a rendelet [5–8. §](#)-ában foglalt előírásokat.

Értelmező rendelkezések

2. §³ E rendelet alkalmazása szempontjából:

1. Előnevelt fa: minimum 9 centiméter törzsmérőjű, háromszor iskolázott, sorfa minőségű faiskolai anyag.

2. Fakivágás: faja, fajtája alapján fának minősülő, egyméteres magasságban 9 cm törzsmérőt elérő növény kivágása.

3. Fatelepítés: nagy lombkoronát növelő, környezettűrő, előnevelt fa ültetése.

4. Fapótlás: a kivágásra kerülő fa pótlására, törzsmérőjének arányában megállapított számú és törzsmérőjű fa telepítése, illetve ennek pénzbeli megváltása.

4a. Kertészeti szakvélemény: legalább minősített fázvizsgálói képesítéssel rendelkező szakember által végzett, a fák korára, egészségi állapotára, térbeli elhelyezkedésére stb. vonatkozó vizsgálaton alapuló szakértői javaslat a fa fenntartásával, megóvásával vagy kivágásával kapcsolatban.

6. Magánterület: az ingatlan-nyilvántartásban nem közterületként nyilvántartott ingatlan, ideértve az állami és az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanokat is.

7. Törzsmérő: a fatörzs 1 méteres magasságban mért átmérője, centiméterben számolva.

8. „Kék fa”: beépítésre szánt, még beépítetlen telek átmeneti jellegű hasznosításához előírt fásítás érdekében ültetett fa, melyet a Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló [1/2011. \(I. 14.\) önkormányzati rendelet \(a továbbiakban: SzMSz\) 2. melléklete 1.16. pontja](#) szerinti feladatkör gyakorlója (a továbbiakban: a feladatkör gyakorlója) ekként tart nyilván.

A fák védelme

3. § (1)⁴ Magánterületen lévő, e rendelet hatálya alá tartozó fát kivágni – a [\(3\) bekezdés](#) szerinti esetek kivételével – csak végleges fakivágási engedély alapján szabad. A fakivágás engedélyezéséről, illetve a szükséges fapótlás mértékéről, módjáról, határidejéről – mind engedélyezett, mind más módon történt fakivágás esetében – az [SzMSz](#)-ben foglaltak szerinti feladatkör gyakorlója dönt.

(2)⁵ Fát kivágni különösen építmény elhelyezése, veszélyhelyzet elhárítása, környezetrendezés miatt vagy kertészeti szakvélemény által is igazolt egyéb okból lehet. A kivágott fa pótlásáról a Rendelet [5–8. §](#)-ában, vagy településrendezési szerződés alapján kötött megállapodásban meghatározottak szerint kell gondoskodni.

(3) Az élet-, illetve súlyos balesetveszélyt jelentő fa kivágását a tulajdonos vagy kezelő - amennyiben a veszély elhárítására más lehetőség nincs - köteles haladéktalanul elvégezni. A veszély elhárítása érdekében elvégzett fakivágást 3 napon belül írásban be kell jelenteni. A bejelentésben (kertészeti szakvéleménnyel,

fényképfelvétellel vagy egyéb hitelt érdemlő módon) igazolni kell a fakivágás indokoltságát. Az indokolatlan, vagy be nem jelentett fakivágás engedély nélküli fakivágásnak minősül.

(4)⁶ Kiszáradt fát a tulajdonosa köteles legkésőbb a fa kiszáradását követő egy éven belül kivágni. Kiszáradt fa kivágását a fakivágás tervezett megkezdése előtt legalább 30 nappal írásban be kell jelenteni a [4. § \(1\) bekezdés](#)ben meghatározott adatok közlésével.

(5) Jogszabállyal védetté vagy megtartandóvá nyilvánított fát kivágni, kivágását engedélyezni csak akkor lehet, ha az adott fa állapota miatt fennálló veszélyhelyzet elhárítása más módon nem biztosítható, vagy ha a fa viharkár miatt vagy biológiai okból életképtelenné vált, és további fenntartása már nem indokolt. Ezen okokat kertészeti szakvéleménnyel igazolni kell.

4. § (1)⁷ A fakivágási engedély iránti kérelemben közölni, illetve a kérelemhez mellékelni kell:

a) kivágni tervezett fák pontos helyét (az ingatlan helyrajzi számát, a fa ingatlanon belüli elhelyezkedését ábrázoló helyszínrajzot), a fák darabszámát, faját, törzsátmérőjét (centiméterben),

b) a kivágandó fával való rendelkezési jogosultságot bizonyító dokumentumot (saját tulajdonú ingatlan esetén tulajdoni lap másolatát, idegen vagy közös tulajdonban lévő ingatlan esetén tulajdonosi hozzájárulást),

c) a fakivágás indokát,

d) szükség esetén a fakivágás indokoltságát megalapozó dokumentumokat (pl. kertészeti szakvéleményt, építési-bontási engedélyt, fényképet),

e) 10 db-ot meghaladó számú fa kivágása esetén közölni kell a fakivágás tervezett megkezdésének és várható befejezésének időpontját (év, hónap),

f) a fapótlás tervezett módjának (fatelepités esetén az ültetni tervezett fák számának, fájának és a tervezett telepítés helyének) megjelölését, építési telek beépítése vagy egyéb indokolt esetben kertészeti tervet.

(2) A fakivágás engedélyezéséről, az engedély megadása esetén a fapótlási kötelezettségről hatósági határozatban, vagy külön törvény szerinti hatósági szerződésben kell dönten.

(3)⁸ A fakivágási engedély a véglegessé válásától számított egy évig hatályos. Ha az engedélyezett fakivágást ezen az időszakon belül nem végzik el, és az engedélyes fenntartja fakivágási szándékát, akkor új kérelmet kell benyújtania, és ez alapján új engedélyezési eljárást kell lefolytatni.

4/A. §⁹ (1) „Kék fa” telepítését az érintett ingatlan tulajdonosa az ültetést követő 15 napon belül bejelenti az [SzMSz](#)-ben foglaltak szerinti feladatkör gyakorlójának a fák egyedi azonosítását biztosító adatok (a telepített fák pontos helye, az ingatlan helyrajzi száma, a fa ingatlanon belüli elhelyezkedését ábrázoló helyszínrajz, a telepített fák darabszáma, faj, törzsátmérője centiméterben) közlésével.

(2) Az [SzMSz](#)-ben foglaltak szerinti feladatkör gyakorlója a telepítést nyilvántartásba veszi és a „kék fákat” kivágásukig nyilvántartja.

A fapótlás mértéke

5. §¹⁰ (1) Aki a rendelet hatálya alá tartozó fát - a gyümölcsfák kivételével - vág ki, köteles a hatósági határozatban megállapított mértékben és módon, az előírt határidőn belül gondoskodni a kivágott fák pótlásáról.

(2) Aki engedély nélkül vágott ki magánterületen lévő fát, az ügy körülményeire tekintettel a [\(3\) bekezdés](#)ben előírtak alapján meghatározott fapótlás teljesítésére kötelezésen túl, közigazgatási bírsággal sújtható. A közigazgatási bírság felső határa természetes személyek esetén kétszázezer forint, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetén kétfélmillió forint. A befizetett közigazgatási bírság a területi Környezetvédelmi Alap bevétele.

(3)¹¹ A fapótlás mértékét az alábbiak szerint kell meghatározni:

a) Magánterületen lévő fának, vagy közterületen lévő fás szárú növényeknek magánterületen végzett építési tevékenység érdekében szükséges kivágása esetén a fapótlás mértéke a kivágásra kerülő fák, fás szárú növények törzsátmérője összegének (a továbbiakban: össz-törzsátmérő) 1,5-szerese.

b) Ha a kivágás építési tevékenységtől függetlenül válik szükségessé:

ba) a tulajdonosnak fel nem róható okból elhalt, életképtelenné, balesetveszélyessé, vagy vagyonbiztonságot veszélyeztetővé vált fák kivágása esetén a kivágásra kerülő fák darabszáma;

bb) a tulajdonosnak felróható okból elhalt, kiszáradt, életképtelenné vált fa kivágása esetében a fa törzsátmérője;

bc) a zöld juhar fa, nyárfa, bálványfa vagy eperfa fajú, vagy 20 cm-t meg nem haladó törzsátmérőjű egyéb fa esetében a kivágásra kerülő fák darabszáma;

bd) nem kell pótolni a kivágott „kék fák”-at;

be) egyéb esetben a kivágásra kerülő fa törzsátmérőjének 50%-a.

(4) Amennyiben az engedély nélkül kivágott fák faja, darabszáma vagy törzsátmérője utólag nem állapítható meg, akkor a vélelmezhető vagy kikövetkeztethető számú fákat 30 cm törzsátmérővel kell figyelembe venni a [\(3\) bekezdés](#) szerinti mennyiségű fapótlás előírásánál, és a (3) bekezdés c), illetve e) pontja nem alkalmazható.

Fapótlás módja

6. §¹² (1) A fapótlás módját az alábbiak szerint kell meghatározni:

a) magánterületen lévő fa pótlása esetén:

aa) a pótlásként történő fatelepítést az ingatlan területén kell megvalósítani;

ab) ha a fapótlás a kivágással érintett ingatlanon belüli fatelepítéssel nem, vagy csak részben biztosítható, akkor az ingatlanon el nem telepíthető fapótlást a [7. §](#) szerint pénzben kell megváltani;

b)¹³ közterületről kivágott fás szárú növény pótlását – a c) pontban meghatározott esetek kivételével – pénzben kell megváltani;

(2) A fatelepítési kötelezettség nem tekintendő teljesítettnek, ha a telepített fa az ültetést követő második vegetációs időszak kezdetén nem hajt ki. Ebben az esetben az engedélyes köteles a fatelepítést megismételni vagy pénzben megváltani.

Fapótlás pénzbeli megváltásának szabályai

7. §¹⁴ (1) A fapótlási kötelezettség pénzbeli megváltásának egységárát az Önkormányzat éves költségvetési rendeletében határozza meg az előző évben közterületeken elültetett fák ültetési és gondozási költsége figyelembevételével.

(2) A fapótlási kötelezettség megváltásának díja a fapótlás törzsátmérő-centiméterben megállapított mértékének és az [\(1\) bekezdés](#) szerinti egységárnak a szorzata.

(3) A pénzbeli megváltás összegét, a befizetés módját, határidejét a hatósági határozatban vagy hatósági szerződésben kell meghatározni.

(4) A fatelepítés pénzbeli megváltásából befolyt összeg a Környezetvédelmi Alap bevétele, és a külön jogszabályban meghatározottak szerint elsősorban fatelepítésre és a területi önkormányzat tulajdonában lévő fák fenntartására kell fordítani.

(5)¹⁵

8. § (1) A fapótlásként történő fatelepítés határidejét az ügy körülményeire, a meglévő adottságokra és a vegetációs időszakokra figyelemmel kell meghatározni.

(2) A fatelepítések határidejét építmény vagy beruházás megvalósításával összefüggő feltételhez, határozott időhöz vagy szükség esetén mindkettőhöz lehet kötni.

(3)¹⁶ Építési tevékenységek érdekében szükséges fakivágások esetén

a) épület építése érdekében szükséges fakivágás esetében a fatelepítés határideje legkésőbb az épület végleges használatbavétele;

b) beépítésre szánt ingatlan, magánút, valamint jogszabály által előírányzott közterületek esetén, ha a beépítés előtt megvalósítandó fatelepítés akadályozná az ingatlan vagy környezetének beépítését, vagy az ehhez szükséges kivitelezési tevékenység végzését, az építési tevékenység befejezését követő 30 nap;

c) az [a\)](#) és [b\)](#) pontok alá nem tartozó építési-bontási tevékenységek esetén a fatelepítés határideje a fakivágás megtörténtétől számított legfeljebb 180 nap.

(4)¹⁷ Nem építési tevékenységek érdekében szükséges fakivágás miatt előírt fatelepítés teljesítési határideje a fakivágás megtörténtétől számított legfeljebb 180 nap.

(5)¹⁸ A fatelepítés pénzbeli megváltása esetén a befizetést a fakivágás megtörténtétől számított 30 napon belül kell az Önkormányzat számlájára teljesíteni.

(6)¹⁹

(7) Amennyiben a fakivágási engedélyben megállapított határidőn belül a kivágott fák után szükséges fatelepítést nem, vagy csak részben teljesítették, akkor az el nem telepített famennyiség össztörzsátmérőjének megfelelő számú fa 15 napon belüli pénzbeli megváltása írható elő.

(8)²⁰ Az előírt pénzbeli megváltás nem teljesítése esetén az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény vonatkozó előírásait kell alkalmazni.

Fakivágás elvégzésének szabályai

9. § (1)²¹ A fakivágást - a [3. § \(3\) bekezdésében](#) meghatározott esetek kivételével - csak a fakivágási engedélyt megadó, vagy kiszáradt fa kivágásának szándékát tudomásul vevő határozat véglegessé válását követően szabad megkezdeni, az alábbi szabályok betartásával:

a) a fakivágás megkezdését be kell jelenteni;

b) új épület építése vagy meglévő épület bővítése esetén a fakivágást csak a külön jogszabályban meghatározott, az épület, illetve építményrész kivitelezésének megkezdésére vonatkozó, építésfelügyeleti hatóságnál történt bejelentés után lehet megkezdeni;

c) egy hónapot meghaladó szakaszos vagy különböző kivitelezési ütemekre tervezett fakivágás végrehajtása esetén a fakivágás megkezdésének bejelentésénél közölni kell a tervezett ütemek időpontjait és a teljes befejezés tervezett határidejét.

(2) Ha az engedélyes fakivágási szándékától eláll, köteles azt haladéktalanul írásban bejelenteni.

(3) Az engedély nélküli vagy engedélytől eltérő fakivágás kivitelezése megtiltható.

(4) A fakivágást úgy kell végezni, hogy az ne veszélyeztesse a gyalogos közlekedés biztonságát és a környező épületek, építmények állékonyosságát. A fakivágás során a munka- és balesetvédelmi követelményeket be kell tartani.

(5) Fakivágást csak a szükséges technikai felszereléssel rendelkező, legalább középfokú szakirányú végzettséggel rendelkező személy, vagy ilyen alkalmazottat foglalkoztató kivitelező vagy szervezet végezhet.

Záró rendelkezések

10. § (1) E rendelet 2013. február 1. napján lép hatályba, egyidejűleg a kerületi zöldterületek és zöldfelületek megóvásáról, használatáról, fejlesztéséről és a fák védelméről szóló 1/2008. (II. 20.) Budapest Főváros XIII. kerületi önkormányzati rendelet hatályát veszti.

(2) E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

**Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzata Képviselő-testületének 43/2023. (XI. 30.)
önkormányzati rendelete**

a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról

<https://or.njt.hu/eli/735771/r/2023/43>

<https://www.zuglo.hu/fakivagyas-engedelyezese-nem-kozteruleti-fak-eseteben/>

Hatályos: 2023. 12. 02

Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzata Képviselő-testülete Magyarország [Alaptörvénye 32. cikk \(2\) bekezdésében](#) meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, Magyarország [Alaptörvénye 32. cikk \(1\) bekezdés a\) pontjában](#), a környezet védelmének általános szabályairól szóló [1995. évi LIII. törvény 46. § \(1\) bekezdés c\) pontjában](#) és [48. § \(2\) bekezdésében](#) meghatározott feladatkörében eljárva, a környezet védelmének általános szabályairól szóló [1995. évi LIII. törvény 48. § \(3\) bekezdésében](#) meghatározott feladatkörében eljáró környezetvédelmi igazgatási szerv véleményének kikérésével az alábbi rendeletet alkotja:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. A rendelet célja

1. § E rendelet célja:

- a) a kerület közigazgatási területén belül található fás szárú növények rongálásának, értékcsökkenésének, indokolatlan megszüntetésének és pusztításának megakadályozása,
- b) a kerületi zöldfelületek védelme,
- c) az indokolt mértékben és módon megszüntetett fás szárú növényállomány szakszerű pótlásáról való gondoskodás.

2. A rendelet hatálya

2. § (1) A rendelet hatálya kiterjed – a [\(2\) bekezdésben](#) foglalt kivétellel – a teljes fás szárú növényállományára.

(2) A rendelet hatálya nem terjed ki:

- a) az erdőről és az erdő védelméről szóló törvény hatálya alá tartozó erdőterületnek tekinthető földrészekre,
- b) a szaporítóanyag termelést szolgáló csemetekertek és faiskolák fáira,
- c) az országos vagy helyi természetvédelmi oltalom alatt álló területekre,
- d) az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről (pl. Natura 2000 területek) szóló jogszabály hatálya alá tartozó területekre,
- e) az energetikai célból termesztett fás szárú növényekből álló, külön jogszabály szerint létesített ültetvényekre,
- f) azon területekre, ahol a fásítást egyéb jogszabályok korlátozzák (pl. vasúti töltések, energiavezetékek védőtávolságai, közlekedésbiztonsági védőzónák)
- g) a külön jogszabály hatálya alá tartozó fás szárú növényekre,
- h) a nem közterületi ingatlanon lévő gyümölcsfákra és cserjékre.

3. Értelmező rendelkezések

3. § E rendelet alkalmazásában:

- 1. A fakivágással érintett fával rendelkezni jogosult személy: a fakivágással érintett ingatlan tulajdonosa vagy a fakivágással érintett ingatlan tulajdonosának fakivágáshoz való hozzájárulásával rendelkező személy.
- 2. Cserjefolt: Adott területet borító cserjék összessége.
- 3. Csonkolás: fás szárú növény olyan mértékű visszavágása, metszése, csonkítása, amely a fás szárú növény további növekedését visszafordíthatatlanul megakadályozza, illetve a fa pusztulásához vezet.
- 4. Dokumentáció: olyan rajzi, képi és írásos anyag, mely hitelesen alátámasztja a már bekövetkezett eseményeket vagy a kérelmezett tevékenységet (pl. jegyzőkönyv, fotók, szakvélemény stb.).

5. *Előnevelt díszfa: lomblevelű, minimum 14/16 cm törzskörméretű, (5 cm törzsátmérőjű) kétszer iskolázott, sorfa minőségű faiskolai áru.*
6. *Eredménytelen pótlás: a hatósági határozattal elrendelt fapótlás, mely a hatósági határozatban megadott időpontig nem ered meg, vagy kipusztul.*
7. *Engedélyes: A fakivágási engedéllyel rendelkező személy.*
8. *Fakivágás közterületen: minden fás szárú növény kivágása törzskörmérettől függetlenül.*
9. *Fakivágás nem közterületen: minden olyan fa kivágása*
 - a) *melynek törzskörmérete legalább 8-10 cm,*
 - b) *mely több törzsből áll és ezek összes törzskörmérete legalább 20-25 cm, vagy*
 - c) *melyet fapótlási kötelezettség céljából ültettek és megmaradásának garanciális ideje (3 év) még nem telt le.*
10. *Fahely: a fás szárú növények védelméről szóló kormányrendelet (a továbbiakban: Kr.) alapján a fa körüli burkolatban a fa ültetésére kijelölt víz- és légáteresztő felület, mely közterületen legalább 2,25 m² nagyságú.*
11. *Fás szárú növény: Minden lombhullató és örökzöld fa, bokorfa, örökzöld és lombhullató cserje és többtörzsű fa együttes megnevezése.*
12. *Gyümölcsfa: emberi fogyasztásra alkalmas, alapvetően gyümölcséért termesztett és gondozott növényfajok, a diófa, mandulafa, szelídgesztenyefa kivételével.*
13. *Ifjítás: sérült vagy beteg, deformált koronájú fák, illetve felkopaszodott cserjék radikális visszametszésével kezdődő, több éves koronaalakító metszéssel járó tevékenység, amely során a sérült vagy beteg fás szárú növényt vízajtások nevelésére készítjük. Ezekből a hajtásokból az évek során koronaalakító metszéssel válogatható ki az új korona ágrendszere.*
14. *Invazív fás szárú növény (gyomfa): a Kr. [1. melléklet](#)ében felsorolt növényfajok.*
15. *Ingtatlan használó: az ingatlannal rendelkezni jogosult személy, az ingatlan tulajdonosa, vagyonkezelője, bérelője vagy az ingatlant más jogviszony alapján használó személy.*
16. *Kertészeti szakvélemény: minősített faápoló vagy favizsgáló által készített szakvélemény.*
17. *Kiszáradt fa: a fa a vegetációs időszakban nem rendelkezik olyan mértékű lombozattal, mely a fa életben maradását biztosítja.*
18. *Költési időszak: e rendelet alkalmazásában a március 1-től augusztus 15-ig tartó időszak.*
19. *Közterület: közhasználatra szolgáló minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet a rendeltetésének megfelelően bárki használhat és az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván.*
20. *Szakszerű metszés, gallyazás: a fa lombkoronáján kertésszakmai szempontok alapján végzett, mennyiségi és minőségi beavatkozás.*
21. *Törzskörméret: a fatörzs földfelszíntől számított 1 m magasságban mérendő kerülete centiméterben számolva.*
22. *Túltelepítés: a nem közterület megnevezésű ingatlan területén 40 m²-enként több, mint 1 fa található.*
23. *Ültetőgödör: faültetésre talajcserével vagy talajjavítással előkészített verem, melynek ideális mérete legalább 1 m³ (1m x 1m x 1m nagyságú), a telepítendő fa méretétől függően.*
24. *Vegetációs időszak: a rügyfakadás és a lombhullás közötti időszak.*

4. Általános rendelkezések

4. § (1) A fás szárú növények védelme, gondozása, ápolása az ingatlan mindenkorai használójának kötelessége.
- (2) Fás szárú növényt kivágni, csak indokolt esetben, kérelem benyújtásával és a fakivágási engedélyt tartalmazó határozat birtokában, meghatározott pótlási kötelezettség teljesítése mellett lehet.
- (3) A fakivágási engedélyt tartalmazó határozatban megállapított mértékben és módon, az előírt határidőn belül az engedélyes köteles gondoskodni a kivágott fás szárú növény pótlásáról.
- (4) A fapótlási előírás ültetéssel nem teljesíthető a Kr. [1. melléklet](#)ében meghatározott invazív fajokkal.

- (5) Az e rendeletben meghatározott, nem közterületi ingatlanon lévő fák védelmére – kivágásra és pótlásra – irányuló eljárás önkormányzati hatósági ügy, az eljárást átruházott hatáskörben a polgármester folytatja le.
- (6) Az e rendelet hatálya alá tartozó eljárások hatósági eljárások, melyek során az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

II. Fejezet

A közterületi ingatlanon lévő fás szárú növényekre vonatkozó szabályok

5. Közterületi ingatlanon történő fás szárú növények ültetése és védelme

5. § (1) Az Önkormányzat tulajdonában álló közterületen fás szárú növény telepítését –, a Zuglói Városgazdálkodási Közszolgáltató Zrt.-vel egyeztetett fás szárú növények kivágását követő lakossági telepítések kivételével –, kizárólag a Zuglói Városgazdálkodási Közszolgáltató Zrt. végezheti/végeztetheti.

(2) Az Önkormányzat közigazgatási területén belüli közterületet, meglévő fákat érintő fejlesztés (pl. útépités, park- és játszótérépítés, kerítésépítés, építmény-alapozás) tervek, engedélyeztetése során az önkormányzat tulajdonosi hozzájárulást a tervekre csak abban az esetben ad ki, ha a tervet az Önkormányzat főkertésze, mint a zöldfelületekért felelős szakembere is jóváhagyta.

(3) Amennyiben tervezett építési munka (pl. útépités, park- és játszótérépítés, kerítésépítés, építmény alapozás) tervezési területén és a tervezési területtől számított 5 méteren belül közterületi fa található, úgy az építési munka kivitelezője szakmai konzultációt kezdeményezhet az önkormányzat főkertészevel.

(4) Az építési munkák (pl. útépités, park- és játszótérépítés, kerítésépítés) közelében a megmaradó, de a földmunkák legalább 5 méteres sávjába eső fák védelmét a helyszínen kalodázással kell megoldani.

(5) A fa védelmére a kivitelező köteles, akkor is, ha a védendő növény idegen tulajdonon áll.

(6) Meglévő fa vagy fasor közelében végzett közműfeltétési, közműfeltárási munkák, úttükör ásása, továbbá árokásás, útbontás alkalmával, a munkálatok elvégzése során, a fás szárú növények védelme érdekében, olyan műszaki megoldást szükséges választani, továbbá olyan gondossággal kell eljárni, mely a meglévő fás szárú növény életképességét nem veszélyezteti.

(7) Építési anyagot deponálni fák törzsének 1 m-es környezetében tilos.

6. Közterületi ingatlanon lévő fás szárú növények kivágása és pótlása

6. § (1) A közterületen történő fás szárú növény kivágására vonatkozó eljárás szabályait a Kr. határozza meg. A fás szárú növény kivágására vonatkozó engedélykérelmet a Kr.-ben foglaltak szerint, a Kr. [1. melléklete](#) szerinti formanyomtatványon, vagy annak megfelelő adattartalommal kell benyújtani.

(2) Közterületen álló minden fás szárú növényt fajtól és mérettől függetlenül pótolni kell annak kivágása esetén. A pótlás mértékéről és módjáról a fakivágási engedélyt tartalmazó határozatban kell határozni.

(3) Az engedélyezett fakivágás a fakivágási engedélyt tartalmazó határozat véglegessé válását követő egy éven belül végezhető el.

(4) Az élet, egészség - és vagyonvédelem biztosítása érdekében olyan katasztrófhelyzetekben, amikor szélvihar, tüzeset, villámlás okozta kár, kidőlésveszély, közlekedési baleset vagy egyéb vis maior helyzet miatt azonnali intézkedésre van szükség, az adott fás szárú növény előzetes engedély nélkül, de utólagos bejelentéssel és fotódokumentációval igazoltan kivágható. Az utólagos bejelentést az azonnali intézkedést követő 3 napon belül a Kr.-ben foglaltak szerint, a Kr. [1. melléklete](#) szerinti formanyomtatványon vagy annak megfelelő tartalommal kell bejelentni a kivágás helye szerint illetékes jegyzőhöz.

7. Közterületi ingatlanon kivágott fás szárú növények pótlásának helye

7. § (1) Közterületen kivágott fás szárú növény csak közterületen pótolható, lehetőleg ugyanazon a helyrajzi számon.

(2) Amennyiben a fakivágással érintett helyrajzi számú ingatlanon történő pótlásra nincs lehetőség, a pótlást a jegyző által meghatározott más, a terület közigazgatási területén belül található közterületi ingatlanon történő telepítéssel kell teljesíteni.

(3) Amennyiben az [\(1\)–\(2\) bekezdés](#) alkalmazására nincs mód, akkor a nem teljesíthető pótlási kötelezettséget pénzben kell megváltani.

8. Közterületi ingatlanon kivágott fás szárú növények pótlásának mértéke

8. § (1) Az invazív fa vagy gyümölcsfa pótlásának mértéke a kivágott fa darabszámával azonos mennyiségű előnevelt díszfa, invazív cserje kivágása esetén a pótlás mértéke, a kivágott cserjefolt nagyságával megegyező cserjefolt m²-ben számolva.

(2) Amennyiben kertészeti szakvéleménnyel alátámasztott növényegészségügyi ok, vagy vagyonbiztonságot veszélyeztető helyzet miatt szükséges a fás szárú növényt kivágni, a pótlás mértéke a kivágott fa darabszámával azonos mennyiségű előnevelt díszfa, cserje kivágása esetén a pótlás mértéke, a kivágott cserjefolt nagyságával megegyező cserjefolt m²-ben számolva.

(3) Természetes úton kiszáradt fás szárú növény esetén a pótlás mértéke, a kivágott fa darabszámával azonos mennyiségű előnevelt díszfa, cserje kivágása esetén a pótlás mértéke, a kivágott cserjefolt nagyságával megegyező cserjefolt m²-ben számolva.

(4) Építmény (épület, parkolóhely, útburkolat, garázsbeálló, járda, közmű, terasz, lépcső, rámpa, stb.) miatti közterületi fás szárú növény kivágása esetén a pótlás mértéke a kivágott fa törzskörmérete másfélszeresének megfelelő számú előnevelt díszfa, cserje kivágása esetén a pótlás mértéke, a kivágott cserjefolt nagyságához viszonyítottan másfélszeres nagyságú cserjefolt m²-ben számolva.

9. Közterületi ingatlanon kivágott fás szárú növények pótlásának módja

9. § (1) Fás szárú növények ültetése esetén ki kell kötni az alábbiak betartását:

a) a fákat min. 1 m³-es ültetőgödörbe, minimum 50 % talajcserével, talajjavítással, 3 darab körmart támrúd elhelyezésével, keresztmerezítőkkel történő egymáshoz rögzítéssel, hevederes kikötéssel, beöntözéssel (60 l víz / fa), fatányér kialakítással, öntözőzsák elhelyezésével, fűkasza elleni törzsvédelemmel ellátva, 3 év megmaradási garancia figyelembevételével kell kiültetni; gondoskodni kell a fák legalább a kiültetéstől számított 36 hónapig tartó, intenzív, rendszeres fenntartásáról,

b) új fa ültetés vagy régi fahelyre pótlás esetén a Kr. szerinti minimum 2,25 m² szilárd burkolatoktól mentes fahelyet biztosítani kell. Az előírt méretű fahely területébe sem a szegély, sem annak alapozása nem számítható bele.

c) 1 m² cserjefoltot minimum 50 % talajcserével, talajjavítással, 5 db 40/60 K2 méretű cserje felhasználásával, beöntözéssel (40 l víz / m²), talajtakarással, 3 év megmaradási garancia figyelembevételével kell kiültetni; gondoskodni kell a cserjék legalább a kiültetéstől számított 36 hónapig tartó, intenzív, rendszeres fenntartásáról.

(2) A fás szárú növény pótlásának tényét a pótlásra kötelezettnek, a pótlást követő 8 napon belül írásban, fotódokumentációval együtt be kell jelenteni a pótlási kötelezettséget elrendelő jegyző részére.

(3) A pótlás eredményességét a hatóság az ültetéstől számított 3 éven belül ellenőrizheti. Ha a hatóság az ellenőrzés során megállapítja, hogy a pótlás eredménytelen, akkor a pótlásra kötelezettet a pótlás pénzbeli megváltására kötelezi.

10. Közterületi ingatlanon lévő fás szárú növények engedély nélküli kivágása és pótlása

10. § (1) Azt, aki engedély nélkül vágott ki közterületen fát –, a jelen rendelet [6. § \(4\) bekezdés](#)ben foglaltak kivételével –, a hatóság a kivágott fa össztörzskörméretének két és félszerese szerint számított mértékű pótlásra kötelezi. Amennyiben a kivágott fa törzskörmérete már nem megállapítható, akkor a kivágott fa(fákat) egyenként 100 cm törzskörmérettel (mely megfelel 30 cm törzsátmérőnek) kell beszámítani, ennek két és félszerese szerint kell a pótlás mértékét megállapítani.

(2) Azt, aki engedély nélkül vágott ki közterületen cserjét –, a jelen rendelet [6. § \(4\) bekezdés](#)ben foglaltak kivételével –, a hatóság a kivágott cserjefolt m²-ben megadott nagyságának két és félszerese szerint számított mértékű pótlásra kötelezi. Amennyiben a kivágott cserjefolt m²-ben meghatározott területének nagysága utólag már nem megállapítható, akkor a kivágott cserjék területi borítottságát 20 m² nagyságú területnek kell tekinteni, ennek két és félszerese szerint kell a pótlás mértékét megállapítani.

III. Fejezet

Nem közterületi ingatlanon lévő fák kivágására és pótlására vonatkozó szabályok

11. Eljárási szabályok

11. § (1) Nem közterületi ingatlanon fa kivágásához, az e rendelet [1. melléklet](#) szerinti kérelmet kell a Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Polgármesteri Hivatalhoz (a továbbiakban: Polgármesteri Hivatal) benyújtani. Az engedély iránti kérelemhez csatolni kell:

a) Társasház kérelmező esetén

aa) a közgyűlés fakivágást támogató döntését vagy a tulajdonostársak többségének fakivágáshoz hozzájáruló nyilatkozatát, és

ab) a közös képviselő megválasztását igazoló közgyűlési döntést.

b) Jogi személy kérelmező esetén

ba) az aláírási címpéldányt, és

bb) a kérelmet benyújtó személy eljárási jogosultságát igazoló dokumentumot.

c) Osztatlan közös tulajdonú ingatlan esetén a tulajdonostársak többségének fakivágáshoz hozzájáruló nyilatkozatát.

d) Haszonélvezettel terhelt ingatlan esetén a haszonélvező fakivágáshoz hozzájáruló nyilatkozatát.

e) A kérelmező személy a fával történő rendelkezési jogosultságát igazoló dokumentumot.

f) A kivágandó fa (fák) pontos elhelyezkedését igazoló fotót vagy rajzos ábrát (helyszínrajzot).

(2) A polgármester a kérelmet 60 napon belül bírálja el.

(3) A kérelem megalapozottsága esetén a polgármester a fakivágást engedélyezi és egyidejűleg a [12. §](#) szerinti pótlásra kötelezi a kérelmezőt, vagy a kérelmet megalapozatlansága esetén elutasítja.

(4) Az engedélyezett fakivágás a fakivágási engedélyt tartalmazó határozat véglegessé válását követő egy éven belül végezhető el.

(5) Fát kivágni csak a fakivágási engedélyt tartalmazó határozatban foglaltaknak megfelelően – az március elejétől augusztus közepéig tartó költési időszak figyelembevételével - lehet.

12. Nem közterületi ingatlanon kivágott fák pótlása

12. § (1) A fapótlást a fakivágási engedélyt tartalmazó határozat véglegessé válásától számított 1 éven belül kell teljesíteni, amelyet a hatóság az 1 év lejártát követően ellenőrizhet.

(2) A fapótlás határideje indokolt esetben a pótlásra kötelezettnek a fapótlásra megállapított határidőt lejártát megelőzően benyújtott kérelmére hozott hatósági határozatban megállapított, legfeljebb egy éves időtartammal, egy alkalommal hosszabbítható. Amennyiben a fapótlási kötelezettséggel érintett ingatlanon hitelt érdemlő módon bizonyítottan bontási, építési tevékenység van folyamatban, úgy a fapótlási kötelezettség teljesítési határideje kérelemre további 1 évre meghosszabbítható.

(3) A fapótlás megtörténtének tényét, a pótlásra kötelezettnek a pótlást követő 8 napon belül írásban, fotódokumentációval együtt be kell jelentenie a Polgármesteri Hivatalnak.

(4) A hatóság az elültetett fa életképességét az ültetés napjától számított 3 éven belül ellenőrizheti.

(5) A pótlás céljából történő telepítést az eredeti pótlási feltételeknek megfelelően meg kell ismételni, ha a telepítést követő vegetációs időszak kezdetén a fa nem ered meg vagy a telepítést követő 3 éven belül kipusztul. Amennyiben a kötelezett a garanciális pótlást nem végzi el, vagy a telepítés a következő vegetációs időszakban sem eredt meg, a pótlást pénzbeli megváltással kell teljesíteni a Budapest-Zugló Önkormányzatának Környezetvédelmi Alapjába (a továbbiakban: Alap) történő befizetéssel.

(6) A pótlás mértéke:

a) kiszáradt fa kivágása esetén a kivágott fa darabszámával megegyező előnevelt díszfa,

b) amennyiben a fakivágás építési-kivitelezési munkavégzés miatt elkerülhetetlenül szükséges, a kivágott fa össztrzs-körméretének másfélszerese,

c) amennyiben a fakivágás életveszély, egészségvédelmi ok, balesetveszély, vagy vagyonvédelmi ok miatt szükséges, a kivágott fa darabszámával megegyező,

d) engedély nélküli fakivágás esetén a kivágott fa össztrzs-körméretének két és félszerese, kivéve a kiszáradt fa engedély nélküli kivágását,

e) kiszáradt fa engedély nélküli kivágása esetén a kivágott fa darabszámának kétszerese.

(7) Amennyiben az engedély nélkül kivágott fák darabszáma vagy törzskörmérete utólag nem állapítható meg, akkor a vélelmezhető számú fákat 100 cm törzskörmérettel (30 cm törzsmérő) kell figyelembe venni a [\(6\) bekezdés](#) szerinti fapótlás előírásánál.

(8) A kivágott fákat a fakivágás által érintett ingatlanon kell pótolni előnevelt díszfával vagy gyümölcsfával.

(9) Amennyiben a pótlandó fák a fakivágással érintett ingatlanon nem vagy nem teljes mértékben helyezhetők el, a vissza nem pótoló fákra vonatkozó nem teljesíthető pótlási kötelezettséget pénzben kell megváltani.

(10) Az élet, egészség - és vagyonvédelem biztosítása érdekében olyan katasztrófhelyzetekben, amikor szélvihar, tüzeset, villámlás okozta kár, kidőlésveszély vagy egyéb vis maior helyzet miatt azonnali intézkedésre van szükség, az adott fa előzetes engedély nélkül, de utólagos bejelentéssel és fotódokumentációval igazoltan kivágható. Ebben az esetben az utólagos bejelentést és a hozzá csatolt fotódokumentációt a kivágást követő 3 napon belül kell a Polgármesteri Hivatal részére megtenni, a jelen rendelet [1. melléklet](#)ében található formanyomtatványon vagy annak megfelelő tartalommal.

(11) A 6. § a)-e) pontja szerinti fakivágás esetén, amennyiben a pótlási kötelezettség a fakivágással érintett, nem közterület megnevezésű ingatlanon túltelepítés miatt nem teljesíthető, a pótlási kötelezettséget pénzben kell megváltani.

IV. Fejezet

Egyéb rendelkezések

13. Pénzbeli megváltás szabályai

13. § (1) A fa és cserje pótlási kötelezettség pénzbeli megváltási összegének megállapításakor, a fa és cserje pótlási kötelezettség pénzbeli megváltásának számítási alapját kell alapul venni. A fa és cserje pótlási kötelezettség pénzbeli megváltásának számítási alapja fa esetében: 159 000 Ft/db. + ÁFA, cserje esetében: 2 350 Ft/db. + ÁFA.

(2) A fapótlási kötelezettség pénzbeli megváltás számítási alapjának meghatározásánál az Önkormányzat, az általa közterületen elültetett 14/16 cm törzskörméretű (5 cm törzsátmérőjű), legalább kétszer iskolázott, sorfa minőségű faiskolai áru ültetési és 3 év gondozási költséggel növelt átlagárát veszi alapul. A cserje pótlási kötelezettség pénzbeli megváltás számítási alapjának meghatározásánál az Önkormányzat, az általa közterületen elültetett 40/60 K2 méretű, 5 db/m² területi borítottságú cserje 3 év gondozási költséggel növelt átlagárát veszi alapul.

(3) Pénzbeli megváltás esetén az Alapba történő befizetést, a pénzbeli megváltásra kötelező határozat véglegessé válását követő naptól számított 30 napon belül kell teljesíteni.

(4) Az Alapba befizetett pénzbeli megváltás összegét az Önkormányzat az Alapban elkülönítetten kezeli. A befolyt összeg elsődlegesen a kerület „Környezetvédelmi Alap”-járól szóló rendeletében meghatározott célokra fordítható.

14. A természetbeni fapótlás megállapításának számítási metodikája

14. § A természetbeni fapótlási kötelezettségként előírt előnevelt díszfák darabszámának meghatározásához, a természetbeni fapótlásként megállapított törzskörméret nagysága (cm-ben meghatározva) osztandó a pótlásként előírt 14/16 cm törzskörméretű előnevelt díszfa törzskörméretének súlyozott átlagával (15 cm). Amennyiben a számítás eredménye nem egész szám, a matematikai kerekítés szabályai szerint állapítandó meg a természetbeni fapótlási kötelezettségként előírt előnevelt díszfák darabszáma.

V. Fejezet

Záró rendelkezések

15. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

16. § E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

17. §¹

[1. melléklet a 43/2023. \(XI. 30.\) önkormányzati rendelethez](#)

**Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 28/2021. (VI. 24.) önkormányzati rendelete
a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról**

<https://or.njt.hu/eli/734202/r/2021/28>

Hatályos: 2023. 05. 01

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a 4. § tekintetében a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 142/A. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a 12. § tekintetében az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében kapott eredeti jogalkotói hatáskörében eljárva, a 13. § tekintetében a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a 14. § (1)-(2) bekezdése tekintetében a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 142/C. § (1)-(2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (3) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya véleményének kikérésével a következőket rendeli el:¹

1. A rendelet célja

1. § A klímavédelem helyzetére tekintettel a települési önkormányzatoknak kiemelt felelősségük, hogy a lombos fás szárú növényállomány védelmét ne csak az önkormányzati tulajdonú ingatlanok esetében tartsák kiemelt szempontnak, hanem a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvényben kapott felhatalmazással élve, a magántulajdonban levő ingatlanok esetében is, különös tekintettel a jövő nemzedékekért vállalt felelősségre. Ezért egyes fás szárú növények kivágásának esetére, figyelembe véve a tulajdonosok ingatlanukat érintő igényeit és teherbíró képességét is, az önkormányzati rendelet célja, hogy a kivágott fás szárú növények pótlása megtörténjen. Ezen kívül az önkormányzati rendelet célja az is, hogy az önkormányzati tulajdonban levő ingatlanokon történő fás szárú növények ültetése szabályozott rend szerint történhessen.

2. A rendelet hatálya

2. § (1) A rendelet hatálya – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a belterületi, magántulajdonban levő ingatlanon álló fa és fás szárú növény (a továbbiakban együtt: fás szárú növény) kivágására, pótlására, fás szárú növénynek – a költségvetési szervek használatában levő ingatlanok kivételével – az önkormányzat tulajdonában levő ingatlanon történő ültetésére, valamint a fás szárú növény pótlásának kompenzációja tekintetében a belterületi magántulajdonban és – a költségvetési szervek használatában levő ingatlanok kivételével – az önkormányzati tulajdonban levő ingatlanon kivágott fás szárú növényre terjed ki.

(2) E rendelet hatálya nem terjed ki:

- a) a szaporítóanyag termesztését szolgáló csemetekert, faiskola fás szárú növényére,
- b) a kereskedelmi célú fenyőfa-, karácsonyfaültetvény fás szárú növényére,
- c) a belterületi, magántulajdonban levő ingatlanon álló gyümölcsfára,
- d) a szomszédjogi szabályok hatálya alá tartozó fás szárú növényre, valamint
- e) az inváziós fajú fás szárú növényekre.

3. Értelmező rendelkezések

3. § E rendelet alkalmazása szempontjából:

1. előnevelt facsemete: lomblevelű, minimum 12/14, vagy 14/16 cm törzskörméretű, földlabdás, sorfa minőségű faiskolai áru, örökzöld fa esetében konténeres vagy földlabdás, legalább 80/100 cm-es előnevelt faiskolai áru;

2. fakivágás: minden olyan fás szárú növény kivágása

- a) melynek törzskörmérete a 30 cm-t (9,5 cm törzsátmérő) meghaladja, vagy
- b) mely több kisebb törzsből áll és ezek össztörzskörmérete a 30 cm-t meghaladja;

3. fás szárú növény: lombhullató és örökzöld fa, bokorfa, lombhullató vagy örökzöld cserje együttes megnevezése;

4. gömbfa: kb. 2,5 méteres törzsre oltott, lapított gömb koronájú fa;

5. gyümölcsfa: fás szárú növényfaj, amelynek gyümölcse emberi fogyasztásra alkalmas;
6. használó: a rendelet hatálya alá tartozó ingatlan tulajdonosa, önkormányzati tulajdonban levő ingatlan esetén a közterületfenntartó szervezet vagy az ingatlan használatára hatósági engedély vagy hatósági szerződés alapján jogosult személy, amennyiben a hatósági engedély vagy a hatósági szerződés így rendelkezik,
7. kiszáradt fa: a vegetációs időszak során nem rendelkezik élő lombozattal;
8. konténeres cserje: termesztőedényben (főlietasakban) előnevelt, begyökeresedett, földlabdával rendelkező cserje, amelynek hajtáshosszúsága legalább 40/60 cm;
9. közterületfenntartó szervezet: az önkormányzati tulajdonban álló közterületek fenntartásával megbízott gazdasági társaság;
10. össztörzskörméret: az egyedek törzskörméretének összege;
11. törzsátmérő: a fatörzs földfelszíntől számított 1 m magasságban mért átmérője centiméterben számolva;
12. törzskörméret: a fatörzs földfelszíntől számított 1 m magasságban mérendő kerülete centiméterben számolva;
13. vegetációs időszak: a rügyfakadás és a lombhullás közötti időszak;
14. viharkárt szenvedett és menthetetlenül károsodott fás szárú növény: szélvihar vagy villámcsapás miatt törött vagy roncsolódott törzsű fás szárú növény, vagy ha a fás szárú növény lombkoronája olyan mértékű roncsolódást szenvedett, amely a fás szárú növény elpusztulásához vezetne rövid időn belül, amely nem jelent élet- vagy balesetveszélyt, valamint nem fenyeget vagyoni kár bekövetkezésével;
15. zöldfelület: biológiailag aktív növényzettel borított terület, ahol a termőtalaj és az eredeti altalaj, illetve a talajképző kőzet között nincs egyéb más réteg.

4. Hatásköri rendelkezés

4. § Az e rendeletben szabályozott önkormányzati hatósági ügyben az eljárással kapcsolatos hatáskört a Közgyűlés a jegyzőre ruházza át.

5. Fás szárú növény kivágása

5. § (1) Fás szárú növényt a rendelet 1. melléklete szerinti formanyomtatványon a jegyzőnek címezve benyújtott kérelemnek helytadó határozat rendelkező részében foglaltak szerint, a határozat véglegessé válását követő egy éven belül – a naptári év március 1. és szeptember 1. közötti időszaka kivételével – lehet kivágni. A jegyző a naptári korlátozás alól felmentést adhat, ha szakértői vélemény alapján megállapítja, hogy az érintett fás szárú növényen nem található védett állatfaj egyedének lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy bújóhelye.

(2) A fás szárú növény kivágásának tényét a kivágást követő 5 munkanapon belül, írásban kell bejelenteni a jegyzőnek.

(3) A fás szárú növény kivágásának engedélyezésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni – gömbfa kivételével – a fás szárú növény lombzatának 50%-nál jelentősebb mértékű csonkítása esetén.

(4) A fás szárú növénynek az (1) bekezdéstől eltérően végzett kivágása a rendeletben meghatározott kötelezettség elmulasztásának minősül.

6. Viharkárt szenvedett és menthetetlenül károsodott, továbbá a veszélyhelyzetet jelentő fás szárú növény kivágása

6. § (1) A viharkárt szenvedett és menthetetlenül károsodott vagy kiszáradt fás szárú növényt a használó köteles a károsodást vagy a kiszáradást követő év februárjának utolsó napjáig kivágni.

(2) A használó a tervezett kivágást megelőzően legalább 30 nappal korábban köteles ezt a szándékát a jegyzőnek írásban, a rendelet 2. melléklete szerinti formanyomtatványon bejelenteni.

(3) A veszélyhelyzet fennállását a bejelentéshez csatolt fényképfelvétellel kell bizonyítani.

(4) Amennyiben a jegyző a bejelentésben foglaltak alapján megállapítja a veszélyhelyzet fennállását, a használót a fás szárú növény kivágására kötelezi, ellenkező esetben a fás szárú növény kivágását megtiltja.

(5) A fás szárú növény előzetes bejelentés nélkül végzett kivágása a rendeletben meghatározott kötelezettség elmulasztásának minősül.

7. § (1) Az élet- vagy balesetveszély, valamint a vagyoni kár bekövetkezésével fenyegető – a szomszédjogi szabályok hatálya alá nem tartozó – fás szárú növényt a használó köteles kivágni.

(2) A fás szárú növény kivágásának tényét a kivágást követő 5 munkanapon belül, a rendelet 3. melléklete szerinti formanyomtatványon, írásban kell bejelenteni a jegyzőnek.

(3) A veszélyhelyzet fennálltát a bejelentéshez csatolt fényképfelvétellel kell bizonyítani.

(4) Amennyiben a jegyző a bejelentésben foglaltak alapján megállapítja a veszélyhelyzet fennálltát, a fás szárú növény kivágását tudomásul veszi, ellenkező esetben közigazgatási szankciót alkalmaz.

(5) A fás szárú növény bejelentés nélkül végzett kivágása a rendeletben meghatározott kötelezettség elmulasztásának minősül.

8. § Amennyiben a használó nem tesz eleget a 6. § (1) bekezdésben, vagy a 7. § (1) bekezdésben foglaltaknak, a jegyző a használót a fás szárú növény kivágására kötelezheti.

7. A fás szárú növény pótlása

9. § (1) A kivágott fás szárú növény pótlásáról a használó köteles gondoskodni.

(2) A jegyző az 5. § (1) bekezdés, a 6. § (4) bekezdés, valamint a 7. § (4) bekezdés alapján meghozott határozatában rendelkezik a fás szárú növény pótlásának feltételeiről és módjáról.

(3) A jegyző a pótlási kötelezettség teljesítéseként elfogadhatja a kivágással érintett ingatlan területén a fás szárú növény tervezett kivágását megelőzően, az annak pótlására legfeljebb egy évvel korábban ültetett vagy telepített fás szárú növényt.

(4) A (2) bekezdés szerint előírt pótlási kötelezettség teljesítését az ültetéstől vagy telepítéstől számított 5 munkanapon belül, írásban kell bejelenteni a jegyzőnek.

(5) Fás szárú növénynek a rendeletben meghatározott kötelezettség elmulasztásával vagy tiltó határozat ellenére történő kivágása esetén a fás szárú növény pótlására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(6) A fás szárú növény pótlására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni – gömbfa kivételével – a fás szárú növény lombzatának 50%-nál jelentősebb mértékű csonkítása esetén.

10. § (1) A pótlási kötelezettséget a kivágott fás szárú növény darabszámával, cserje esetében a rendelet 4. melléklete szerint – a kivágott cserje m²-ben – számított felületével megegyező mértékben kell megállapítani.

(2)² A magántulajdonban levő ingatlanon előírt pótlási kötelezettséget lombos fák esetében legalább kétszer iskolázott, 12/14 cm törzskörméretű előnevelt facsemete, fenyők vonatkozásában konténeres vagy földlabdás, legalább 80/100-as előnevelt faiskolai áru ültetésével vagy telepítésével, cserje esetében konténeres cserje alkalmazásával kell teljesíteni.

(3) Nem minősül pótlásnak a fa mobil eszközbe, konténerbe történő telepítése.

(4) Rendeltetészerű pótlásnak csak az előnevelt facsemetének a természetes növekedés feltételeit biztosító talajba történő ültetése minősül.

(5) A pótlás fa esetében akkor tekinthető teljesítettnek, ha a fa az ültetést követő második vegetációs időszak kezdetén is életképes, cserje esetében pedig akkor, ha a területi borítottságot három éven belül biztosítja. Ennek hiányában a telepítést meg kell ismételni.

(6) A telepítés megismétlésére a jegyző, e szakasz rendelkezéseinek figyelembevételével, hivatalból eljárva kötelezi a pótlásra kötelezettet.

11. § (1)³ A pótlást a kivágással érintett ingatlan területén kell teljesíteni.

(2)⁴ A fás szárú növény pótlására a használót a fás szárú növény kivágását követő egy éven belüli határidővel kell kötelezni. A pótlási kötelezettség teljesítésére – a teljesítési határidő lejártá előtt benyújtott kérelemre – különös méltánylást érdemlő esetben, egy alkalommal, legfeljebb egy évi időtartamú halasztás engedélyezhető.

(3)⁵ Amennyiben a fás szárú növény kivágására építmény, építményrész, épületegyüttes megépítése, átalakítása, bővítése, felújítása, helyreállítása, korszerűsítése, karbantartása, javítása, lebontása, elmozdítása érdekében végzett építési-szerelési vagy bontási munka végzése miatt került sor, a pótlás határidejét a jegyző egyedi mérlegelés alapján állapítja meg.

(4)⁶

(5)⁷

8. Fás szárú növény pótlásának kompenzációja

12. § (1)⁸ Amennyiben a pótlás az ingatlan adottságai, beépítettség vagy egyéb ok miatt a kivágással érintett ingatlanon nem vagy csak részben teljesíthető, a jegyző a használatot a rendelet [4. melléklete](#) szerinti – a károsult környezeti elem becsült költségével egyenértékű – pénzbeli kompenzáció megfizetésére kötelezi.

(2) A pénzbeli kompenzáció összege a 4. melléklet szerinti egységár és a pótlásként elültetendő facsemeték számának, cserjék esetében pedig a pótolandó területnek a szorzata.

(3) A kompenzáció összegét az (1) bekezdés szerinti határozat véglegessé válását követő 15 napon belül az önkormányzat elkülönített számlájára kell befizetni vagy átutalni.

(4) A kötelezett által befizetett pénzbeli kompenzációt elkülönítetten kell kezelni, és azt – a mindenkor költésigvetési rendeletben foglaltak szerint – az önkormányzati tulajdonban levő ingatlanok vagy az önkormányzat fenntartásában működő intézmények zöldfelületei minőségének javítására, megújítására kell fordítani.

9. Fás szárú növény ültetése, telepítése önkormányzati tulajdonban levő ingatlanon

13. § (1) Önkormányzati tulajdonban levő ingatlanon fás szárú növényt ültetni vagy telepíteni kizárólag a jegyzőnek címezve benyújtott kérelemnek helytadó határozat rendelkező részében foglaltak szerint, a határozat véglegessé válását követő egy éven belül lehet.

(2) A fás szárú növény ültetése vagy telepítése iránti kérelmet a rendelet 5. melléklete szerinti formanyomtatványon kell benyújtani.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltak megsértésével történő ültetés, telepítés a rendeletben meghatározott kötelezettség elmulasztásának minősül és a fás szárú növény ültetőjét, telepítőjét a jegyző a fás szárú növény kivágására vagy eltávolítására is kötelezheti.

(4) Amennyiben a fás szárú növény ültetője, telepítője nem ismert, vagy az (1) bekezdésben foglaltak szerint ültetett, telepített fás szárú növény az ültetést, telepítést követő második vegetációs időszak kezdetén sem életképes, a fás szárú növényt a közterületfenntartó szervezet kártalanítás nélkül vághatja ki vagy távolíthatja el.

10. Közigazgatási bírság

14. § (1) Az a természetes személy, aki

a)⁹ a rendelet [5. § \(4\) bekezdésében](#), a [6. § \(5\) bekezdésében](#), a [7. § \(5\) bekezdésében](#) és a [9. § \(1\) bekezdésében](#) meghatározott kötelezettségét elmulasztja, 10 000 forinttól 200 000 forintig terjedő,

b) a rendelet 13. § (3) bekezdésében meghatározott kötelezettségét elmulasztja, 5 000 forinttól 50 000 forintig terjedő

közigazgatási bírsággal sújtható.

(2) Az a jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amely

a)¹⁰ a rendelet [5. § \(4\) bekezdésében](#), a [6. § \(5\) bekezdésében](#), a [7. § \(5\) bekezdésében](#) és a [9. § \(1\) bekezdésében](#) meghatározott kötelezettségét elmulasztja, 50 000 forinttól 1 000 000 forintig terjedő,

b) a rendelet 13. § (3) bekezdésében meghatározott kötelezettségét elmulasztja, 25 000 forinttól 250 000 forintig terjedő

közigazgatási bírsággal sújtható.

11. Záró és átmeneti rendelkezések

15. § Ez a rendelet 2021. szeptember 1-jén lép hatályba.

16. § (1) Hatályát veszti Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló 27/2020. (VI. 26.) önkormányzati rendelete.

(2) E rendelet rendelkezései irányadóak a hatálybalépése előtt indult és a hatálybalépésekor folyamatban levő ügyekben.

1. melléklet

Illetékmentes!

Veszprém Megyei Jogú Város

Polgármesteri Hivatala Jegyzője részére

Fakivágási kérelem

1./ A kérelmező neve (cégneve) :

A kérelmező lakcíme/székhelye: Irányítószám:

Település:

..... (utca/út/tér) sz. lph.em.

Telefonszáma:..... (nem kötelező megadni)

2./ A kérelemmel érintett ingatlan címe: Irányítószám:

Település:

..... (utca/út/tér) sz. lph.em.

Helyrajzi száma:

3./

A kivágni tervezett fás szárú növény(ek)

Sorszáma

Faja (magyar neve)

4./ A kivágással érintett fás szárú növény(ek) elhelyezkedésének megjelölését tartalmazó helyszínrajz.

**A kivágni szándékozott fás szárú növény(ek) pótlási kötelezettségét a 2./ pontban megjelölt ingatlanon történő ültetéssel/telepítéssel az alábbiak szerint kívánom teljesíteni: ¹¹.*

Sorszám

A fa/cserje faja, fajtája

Darabszám

A telepítés, ültetés helye

** 12.*

**A kivágni szándékozott fás szárú növény(ek) részben/egészben történő pótlása helyett pénzbeli kompenzáció megfizetésére vállalom kötelezettséget.*

** A kívánt szöveg aláhúzendő!*

5./ Kérelmemhez az alábbi iratokat, bizonyítékokat csatolom:

a) a kivágni szándékozott fás szárú növény(ek)ről készült fényképfelvétel(ek)

b) nem a kérelmező tulajdonában levő ingatlan esetében, a kivágni szándékozott fás szárú növény(ek) tulajdonosának teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozata a kérelem benyújtásához történő hozzájárulásáról

c) közös tulajdonban levő ingatlan esetében a tulajdonostárs(ak) teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozata a kérelem benyújtásához történő hozzájárulás(uk)ról

d) társasház esetében a társasház képviselőjére jogosult személy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozata arról, hogy a társasház közgyűlése a kérelem benyújtásához hozzájárult

e)¹³. a kérelmező nyilatkozata és fényképfelvétel a kivágással érintett ingatlan területén a fás szárú növény tervezett kivágását megelőzően az annak pótlására legfeljebb egy évvel korábban ültetett vagy telepített fás szárú növényről,

f) önkormányzati beruházás kivitelezője által benyújtott kérelem esetén a pályázatok előkészítésével és koordinálásával, valamint a beruházások megvalósításával kapcsolatos feladatok ellátásával megbízott alpolgármester írásbeli nyilatkozata a pótlási kötelezettség teljesítéseként elfogadható fás szárú növények számáról és a telepítés helyéről

Az a) pont szerinti fényképfelvétel(ek) csatolása minden esetben, a b)-f) pontok szerinti nyilatkozatok csatolása az adott pontban írt feltétel fennállása esetén kötelező!

A csatolt irat/bizonyíték betűjelét kérjük bekarikázni!

..... 20.... év hó.... nap
.....

a kérelem benyújtójának (cégszerű) aláírása

2. melléklet

Illetékmentes!

Veszprém Megyei Jogú Város

Polgármesteri Hivatala Jegyzője részére

Viharkárt szenvedett és menthetetlenül károsodott fás szárú növény kivágására irányuló kérelem

1./ A kérelmező neve (cégneve) :

A kérelmező lakcíme/székhelye: Irányítószám:

Település:

..... (utca/út/tér) sz. lph.em.

Telefonszáma:..... (nem kötelező megadni)

2./ A kérelemmel érintett ingatlan címe: Irányítószám:

Település:

..... (utca/út/tér) sz. lph.em.

Helyrajzi száma:

3./

A kérelemmel érintett fás szárú növény(ek)

Sorszáma	Faja (magyar neve)
----------	--------------------

4./ A kérelemmel érintett fás szárú növény(ek) elhelyezkedésének megjelölését tartalmazó helyszínrajz

* A kivágni szándékozott fás szárú növény(ek) pótlási kötelezettségét a 2./ pontban megjelölt ingatlanon történő ültetéssel/telepítéssel az alábbiak szerint kívánom teljesíteni: ¹⁴.

Sorszám	A fa/cserje faja, fajtája	Darabszám	A telepítés, ültetés helye
---------	---------------------------	-----------	----------------------------

* 15.

** A kivágni szándékozott fás szárú növény(ek) részben/egészben történő pótlása helyett pénzbeli kompenzáció megfizetésére vállalom kötelezettséget.*

** A kívánt szöveg aláhúzandó!*

5./ Kérelmemhez az alábbi iratokat, bizonyítékokat csatolom:

a) viharkárt szenvedett és menthetetlenül károsodott, vagy kiszáradt fás szárú

növény(ek)ről készült fényképfelvétel(ek)

b) nem a bejelentő tulajdonában levő ingatlan esetében, a kivágni szándékozott fás szárú növény(ek) tulajdonosának teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozata a bejelentés benyújtásához történő hozzájárulásáról

c) közös tulajdonban levő ingatlan esetében a tulajdonostárs(ak) teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozata a bejelentés benyújtásához történő hozzájárulás(uk)ról

d) társasház esetében a társasház képviselőjére jogosult személy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozata arról, hogy a társasház közgyűlése a bejelentés benyújtásához hozzájárult

Az a) pont szerinti fényképfelvétel(ek) csatolása minden esetben, a b)-d) pontok szerinti nyilatkozat csatolása az adott pontban írt feltétel fennállása esetén kötelező!

A csatolt irat/bizonyíték betűjelét kérjük bekarikázni!

..... 20.... év hó.... nap

.....

a kérelem benyújtójának (cégszerű) aláírása

3. melléklet

Illetékmentes!

Veszprém Megyei Jogú Város

Polgármesteri Hivatala Jegyzője részére

Bejelentés élet- vagy balesetveszély, illetve vagyoni kár bekövetkezésével fenyegető fás szárú növény kivágásáról.

1./ A bejelentő neve (cégneve) :

A bejelentő lakcíme/székhelye: Irányítószám:

Település:

..... (utca/út/tér) sz. lph.em.

Telefonszáma:..... (nem kötelező megadni)

2./ A bejelentéssel érintett ingatlan címe: Irányítószám:

Település:

..... (utca/út/tér) sz. lph.em.

Helyrajzi száma:

3./

Bejelentem, hogy az alább felsorolt, élet- vagy balesetveszély, illetve vagyoni kár bekövetkezésével fenyegető fás szárú növény(ek)e)t 202..hó ... napján kivágtam/kivágattam. *

Sorszáma

Faja (magyar neve)

4./ A bejelentéssel érintett fás szárú növény(ek) elhelyezkedésének megjelölését tartalmazó helyszínrajz

** A kivágni szándékozott fás szárú növény(ek) pótlási kötelezettségét a 2./ pontban megjelölt ingatlanon történő ültetéssel/telepítéssel az alábbiak szerint kívánom teljesíteni: ^{16.}*

Sorszám	A fa/cserje faja, fajtája	Darabszám	Az ültetés, telepítés helye
---------	---------------------------	-----------	-----------------------------

** 17.*

** A kivágni szándékozott fás szárú növény(ek) részben/egészben történő pótlása helyett pénzbeli kompenzáció megfizetésére vállalom kötelezettséget.*

** A kívánt szöveg aláhúzendő!*

5./ Bejelentésemhez az alábbi iratokat, bizonyítékokat csatolom:

a) az élet- vagy balesetveszély, valamint a vagyoni kár bekövetkezésével fenyegető fás szárú növény(ek)ről készült fényképfelvétel(ek)

b) nem a bejelentő tulajdonában levő ingatlan esetében, a kivágott fás szárú növény(ek) tulajdonosának teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozata a fás szárú növény kivágásához adott hozzájárulásáról

c) közös tulajdonban levő ingatlan esetében a tulajdonostárs(ak) teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozata a fás szárú növény kivágásához adott hozzájárulás(uk)ról

d) társasház esetében a társasház képviselőjére jogosult személy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozata arról, hogy a társasház közgyűlése a fás szárú növény kivágásához hozzájárult

Az a) pont szerinti fényképfelvétel(ek) csatolása minden esetben, a b)-d) pontok szerinti nyilatkozat csatolása az adott pontban írt feltétel fennállása esetén kötelező!

A csatolt irat/bizonyíték betűjelét kérjük bekarikázni!

..... 20.... év hó.... nap

.....

a bejelentés benyújtójának (cégszerű) aláírása

4. melléklet

A pénzbeli kompenzáció kiszámításának módjáról

1. Fák esetében

A rendelet 10. § (1) szerinti esetben:

A pénzbeli kompenzáció (PK) mértéke 50 000 forint/db.

2. Cserjék esetében

A pénzbeli kompenzáció alapja a cserjék darabszáma, a cserjefolt felülete (m²), illetve sövény esetén a sövény hossza (méter).

Talajtakaró cserje esetén 4 db/m²-el, sövény esetén 5 db/folyóméterrel kell számolni.

Talajtakaró cserje esetében:

$PK = a \text{ cserje felülete (m}^2\text{)} \times 5\,000 \text{ forint/m}^2$

Sövény esetében:

$PK = a \text{ sövény hossza (folyóméter)} \times 5\,000 \text{ forint/folyóméter}$

Szoliter cserje esetében:

$PK = a \text{ szoliter cserje darabszáma} \times 5\,000 \text{ forint/db}$

5. melléklet

Illetékmentes!

Veszprém Megyei Jogú Város

Polgármesteri Hivatala Jegyzője részére

Fás szárú növény közterületen történő ültetésére irányuló kérelem

1./ A kérelmező neve (cégneve) :

A kérelmező lakcíme/székhelye: Irányítószám:

Település:

..... (utca/út/tér) sz. lph.em.

Telefonszáma:..... (nem kötelező megadni)

2./ A kérelemmel érintett ingatlan címe: Irányítószám:

Település:

..... (utca/út/tér) sz. lph.em.

Helyrajzi száma:

3./

Az ültetni tervezett fás szárú növény(ek)

Sorszáma	Faja (magyar neve) és darabszáma
----------	----------------------------------

4./ Az ültetés tervezett helyének megjelölését tartalmazó helyszínrajz

5./ A kérelemhez csatolandó iratok:

a) műszaki leírás

b) kertészeti tervlap

c) tervezői nyilatkozat

d) e-közmű egyeztetés jegyzőkönyve és^{18.}

e) Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala szakmai referensével történt egyeztetés jegyzőkönyve.^{19.}

..... 20.... év hó.... nap

.....

a kérelem benyújtójának (cégszerű) aláírása

ZIRC Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 49/2009.(XII.31.) önkormányzati rendelete
a közterületek használatáról

A közhasznú zöldfelületek használata¹

9. §

(1) Tilos zöldterületen:

- a) olyan magatartást tanúsítani, amely mások nyugalvét, pihenését zavarja;
- b) a berendezési tárgyakat (székek, padok) helyükről elmozdítani, a közlekedő utakon a forgalmat akadályozni, a térelemeket, berendezéseket és a növényzetet rongálni és a zöldterületet, térelemeket, berendezési tárgyakat hulladékkal vagy egyéb módon beszennyezni;
- c) a virágokat vagy más növényeket leszedni, megcsonkítani, kivágni – kivéve a park kezelőjének fenntartási munkáit;
- d) a zöldterületen elhelyezett tárgyakon, fákön hirdetményeket elhelyezni;
- e) a madárfészkeket rongálni, tojásokat kiszedni, madarakat bármely eszközzel irtani, légpuskát, flóbert fegyvert vagy löfegyvert használni;
- f) hobbi- és háziállatokat legeltetni, vagy azokat áthajtani.

(2) Aki az (1) bekezdésben leírt tilalmat megszegi, köteles az okozott kárt megtéríteni. Azon személyek károkozásáért, akiknek a belátási képessége hiányzik vagy korlátozott a vonatkozó hatályos jogszabályok, különösen a Polgári Törvénykönyv rendelkezései az irányadóak.

9/A. §²

- (1) Közterületen fát kivágni csak fakivágási kérelem alapján kiadott fakivágási engedély birtokában szabad. A fakivágási kérelmet a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal³ Városüzemeltetési Osztályához kell benyújtani.
- (2) Közterületen fakivágást az engedélyes, vagy az Önkormányzat által megbízott, szakértelemmel rendelkező személy, vagy szervezet végezheti.
- (3) Fakivágás a sürgősen elhárítandó veszélyhelyzetek, a fa kiszáradásának kivételével csak a vegetációs időn kívüli nyugalmi időszakban történhet.

9/B. §⁴

- (1) A pótlás lehetőségének hiányában, engedély nélküli fakivágás, vagy egyéb zöldfelületi rongálás kárértékének, növénymegváltási díjának megállapításához az ún. Radó-féle zöldfelületi számítási módszert kell alkalmazni. A módszer leírását a Rendelet függeléke tartalmazza.
- (2) A befizetett növénymegváltási díj az Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjának elkülönített része, melyet a közhasznú zöldfelületek gondozására, fenntartására, fejlesztésére kell fordítani.
- (3) Közhasználatú zöldterületen végzett növénytelepítéseknél az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:
 - a) Faültetéskor gázvezeték nyomvonalától legalább 2 méterre, a többi közművezeték nyomvonalától minimum 1 méterre történhet a telepítés.
 - b) Elektromos légvezeték alá csak kistermetű, kiskoronás fa telepíthető.
 - c) Útkereszteződésben bármilyen növénytelepítés a meghatározott rálátási háromszög területén a vonatkozó jogszabályokban foglaltak szerint történhet.

¹ Az alcím elnevezését módosította a 29/2012.(XI.27.) önkormányzat rendelet 3. §-a. Hatályos 2013. január 1. napjától.

² Beiktatta a 29/2012.(XI.27.) önkormányzati rendelet 4. §-a. Hatályos 2013. január 1. napjától.

³ Az elnevezést módosította a 15/2013.V.28.) önkormányzati rendelet 10. §-a. Hatályos 2013. június 1. napjától.

⁴ Beiktatta a 29/2012.(XI.27.) önkormányzati rendelet 4. §-a. Hatályos 2013. január 1. napjától.

d) Növénytelepítés a jelen rendelet 5. számú mellékletben foglalt telepítési távolságok betartásával történhet

(4) A telepítés szempontjából előnyben részesített (javasolt) fajokat a 4. melléklet tartalmazza.

9/C. §⁵

Bármely közhasználatú zöldfelületre kiültetett növény a terület tulajdonosának tulajdonába kerül, függetlenül attól, hogy ki, mikor és milyen célból ültette, hogyan gondozta.

3. melléklet a 49/2009.(XII.31.) önkormányzati rendelethez⁶

Inváziós fajú fás szárú növények

Magyar név	Tudományos név
fehér akác*	<i>Robinia pseudoacacia</i>
amerikai kőris*	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>
mirigyes bálványfa*	<i>Ailanthus altissima</i>
cserjés gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
kései meggy	<i>Padus serotina</i>
zöld juhar	<i>Acer negundo</i>

* Kivéve a kertészeti változatok.

Közegészségügyi okból nem telepíthető fás szárú növények

Magyar név	Tudományos név
Közönséges nyír, sorfának nem telepíthető	<i>Betula pendula</i>
Közönséges mogyoró (cserje)	<i>Corylus avellana</i>
Török mogyoró (fa)	<i>Corylus colurna</i>
nyárfajok, kivéve a porzós egyedek	<i>Populus sp.</i>
Fehér fűz, Szomorúfűz	<i>Salix alba</i> , <i>Salix alba</i> 'Tristis'
Csavartfűz	<i>Salix babylonica</i> 'Tortuosa'
bokorfűzek (cserjék)	<i>Salix caprea</i> , <i>S.cinerea</i> , <i>S.rosmarinifolia</i> stb.

4. melléklet a 49/2009.(XII.31.) önkormányzati rendelethez⁷

Közterületi telepítésnél előnyben részesítendő (javasolt) fás szárú növények

Zirc város közterületein telepítésre javasolt fajok és fajták:

1. *Alnus glutinosa* (Enyves éger)
2. *Amygdalus communis* (Közönséges mandula)

⁵ Beiktatta a 29/2012.(XI.27.) önkormányzati rendelet 4. §-a. Hatályos 2013. január 1. napjától.

⁶ Módosította a 29/2012.(XI.29.) önkormányzati rendelet 8. § (2) bekezdése. Hatályos 2013. január 1. napjától.

⁷ Módosította a 29/2012.(XI.29.) önkormányzati rendelet 8. § (3) bekezdése. Hatályos 2013. január 1. napjától.

3. *Acer campestre* (Mezei juhar)
4. *Acer platanoides* (Korai juhar, alapfaj!)
5. *Acer platanoides* 'Globosum' (Korai juhar, gömb koronájú kertészeti változat)
6. *Acer pseudoplatanus* (Hegyi juhar, alapfaj!)
7. *Acer tataricum* (Tatár juhar)
8. *Carpinus betulus* (Közönséges gyertyán)
9. *Fagus sylvatica* (Közönséges bükk)
10. *Fraxinus excelsior* (Magas kőris)
11. *Fraxinus angustifolia* ssp. *pannonica* (Magyar kőris)
12. *Fraxinus ornus* (Virágos kőris, alapfaj!)
13. *Fraxinus ornus* 'Mecsek' (Virágos kőris, gömb koronájú kertészeti változat)
14. *Juniperus communis* (Közönséges boróka)
15. *Malus sylvestris* (Vadalma)
16. *Morus alba* (Fehér eperfa)
17. *Padus avium* (Madárcseresznye)
18. *Prunus padus* (Májusfa)
19. *Populus alba* (Fehér nyár, porzós, alapfaj!)
20. *Populus nigra* (Fekete nyár, porzós, alapfaj!)
21. *Populus nigra* 'Pyramidalis' (Jegenye nyár, porzós, oszlopos koronájú kertészeti változat)
22. *Populus tremula* (Rezgő nyár, porzós, alapfaj!)
23. *Pyrus pyraeaster* (Vadkörte)
24. *Quercus cerris* (Csertölgy)
25. *Quercus petraea* (Kocsánytalan tölgy)
26. *Quercus pubescens* (Molyhos tölgy)
27. *Quercus robur* (Kocsányos tölgy)
28. *Quercus robur* 'Fastigiata' (Kocsányos tölgy, oszlopos koronájú kertészeti változat)
29. *Sorbus aria* (Lisztes berkenye)
30. *Sorbus aucuparia* (Madár berkenye)
31. *Sorbus domestica* (Házi berkenye)
32. *Sorbus torminalis* (Barkóca berkenye)
33. *Taxus baccata* (Tiszafa)
34. *Tilia cordata* (Kislevelű hárs)
35. *Tilia platyphyllos* (Nagylevelű hárs, alapfaj!)
36. *Tilia platyphyllos* 'Favorit', 'Rathaus' (Nagylevelű hárs, kertészeti változatai)
37. *Tilia tomentosa* (Ezüsthárs, alapfaj!)
38. *Tilia tomentosa* 'Szeleste', 'Tekeres' stb. (Ezüsthárs, kertészeti változatai)
39. *Ulmus laevis* (Vénicszil)

Zirc város közterületein telepítésre javasolt cserjefajok:

1. *Amygdalus nana* (Törpemandula)

2. *Berberis vulgaris* (Sóskaborbolya)
3. *Colutea arborescens* (Pukkanó dudafürt)
4. *Cornus mas* (Húsos som)
5. *Cornus sanguinea* (Veresgyűrű som)
6. *Cotinus coggygria* (Cszerszömörce)
7. *Crataegus oxyacantha* (Csere galagonya)
8. *Crataegus monogyna* (Egybibés galagonya)
9. *Euonymus europaeus* (Csíkos kecskerágó)
10. *Euonymus verrucosus* (Bibircses kecskerágó)
11. *Forsythia suspensa* (Aranyvessző)
12. *Frangula alnus* (Kutyabenge)
13. *Ligustrum vulgare* (Közönséges fagyal)
14. *Ligustrum ovalifolium* (Széleslevelű fagyal)
15. *Lonicera xylosteum* (Ükörke lonc, alapfaj!)
16. *Lonicera tatarica* (Tatárlonc)
17. *Philadelphus coronarius* (Közönséges jezsámen)
18. *Prunus spinosa* (Kökény)
19. *Rhamnus catharticus* (Varjútövis benge)
20. *Rosa canina* (Vadrózsa)
21. *Staphylea pinnata* (Mogyorós hólyagfa)
22. *Syringa vulgaris* (Kerti orgona)
23. *Viburnum lantana* (Ostorménfa)
24. *Viburnum opulus* (Kányabangita)

Megjegyzés:

A telepítésnél előnyben kell részesíteni a fentiekben felsorolt tájhonos, lombhullató fa- és cserjefajokat.

A cserjék esetében az alapfajhoz hasonló habitusú és egyenértékű ökológiai igényű kertészeti fajták is telepíthetők.

A listában nem szereplő fa- és cserjefajok, fajták alkalmazása külön egyeztetést igényel a Városüzemeltetési Osztállyal.

5. melléklet a 49/2009.(XII.31.) önkormányzati rendelethez⁸

Növénytelepítési távolságok

Telekhatár mellett növényzet az alábbi minimális ültetési távolság megtartásával telepíthető:

- cserje: 1,0 m
- fa termetű örökzöld: 2,0m
- kiskoronás, kistermetű (max. 4-5 m magasra növé) fa: 2,0 m
- közepes termetű (max.8-10 m magasra növé) fa: 4,0 m
- nagytermetű fa: 7,0 m

⁸ Beiktatta a 29/2012.(XI.29.) önkormányzati rendelet 8. § (4) bekezdése. Hatályos 2013. január 1. napjától.

Növények egymástól történő minimális telepítési távolságai:

- cserje, örökzöld: növekedési típustól függően ált. 0,4-2,0 m
- kiskoronás fa: 3,0 m
- közepes koronájú fa: 5,0 m
- nagykoronás fa: 7,0 m”

6. melléklet a 49/2009.(XII.31.) önkormányzati rendelethez⁹

Radó-féle fa- és növényérték számítás, a zöldfelületek értéknövekedésének számítása

Faértékszámítás

Az értékszámítás d. Radó Dezső értékszámításai szerint, valamint az Európai Unió Erdészeti és Fagazdálkodási Bizottságának 1984-ben elfogadott modellje alapján készült. A faértéket az oxigént termelő asszimiláló levélfelület tömege adja. A pótlási kötelezettség ennek a lombtömegnek a 3-5 éven belüli pótlását célozza. A pótlást követő 3. évben a pótlásként telepített fák összes lombtömege a kivágott fáénak 80%-át kell, hogy elérje.

Adott fa forintban kifejezett értékét az $A \times B \times C \times D$ szorzat adja, ahol az egyes tényezők az alábbiak szerint értelmezendők:

A = a fa városon belüli elhelyezkedése szerinti értékszorzó, amely:

1,0 – ha a fa jelentős városképi környezetben, kíméleti használatú zöldterületen illetve zónában található, ritka fafaj

0,7 – ha a fa magas laksűrűségű, környezetében ártalmakkal terhelt terület (pl. lakótelep, ipari terület zöldfelülete stb.)

0,5 – ha a fa alacsony laksűrűségű, kertes beépítésű lakóterületen vagy külterületen található

B = a fa ismert vagy becsült kora szerinti értékszorzó

10 éves fa szorzószáma: 10

20 éves fa szorzószáma: 40

30 éves fa szorzószáma: 84

40 éves fa szorzószáma: 160

50 éves fa szorzószáma: 300

60 éves fa szorzószáma: 500

70 éves fa szorzószáma: 700

idősebb, egyedi, védett fa szorzószáma: 1000

Amennyiben a fa kora pontosan ismert (pl. adat áll rendelkezésre az ültetés időpontjára vonatkozóan), vagy pontosabban becsülhető, úgy a két határ évtizedszorzó átlagával kell számolni.

C = a fa egészségi állapota, megjelenése szerinti szorzó

1,0 – ha a fa gyökérzete, törzse, lombkoronája teljesen ép, egészséges

0,7 - ha a fa lombkoronája kissé csonkolt (kevesebb mint 30%)

0,4 – ha a fa lombkoronája erősen csonkolt (több mint 30 %)

D = a fa értékvélteti időpontjában kapható azonos, vagy hasonló karakterrel, habitussal rendelkező 4 éves szabványos faiskolai (faiskolai forgalmazásban 10/12 méretű) csemete földlabdás, áfával és a helyszínre szállítás díjával növelt ára forintban kifejezve.

Egyéb zöldfelületi értékmeghatározás, értéknövekedés:

⁹ Beiktatta a 19/20017.(XII.27.) önkormányzati rendelet 19. § (3) bekezdés 2018. január 1. napjától.

5 évnél fiatalabb, vagy ismert korú cserje, rózsza, öntözött gyepek értéke: az előállítás értéke az eltelt időszak fenntartási költségével megnövelve

5 évnél idősebb cserje, rózsza értéke: 25 éves ép és egészséges lombkoronájú elhelyezkedése szerinti fa lombkorona tömegének 30%-kal számolt értéke.

5 évnél idősebb öntözött gyepek értéke: 25 éves ép és egészséges lombkoronájú elhelyezkedése szerinti fa lombkorona tömegének 10%-kal számolt értéke.

Nem öntözött gyepek értéke: az az évi előállítás értéke

Évelő és egynyári virágágy: az előállítás értéke

**Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 9/2011. (II.21.) önkormányzati rendelete
a fás szárú növények védelméről és a területek biológiai aktivitásérték egyensúlyának fenntartásáról**

<https://or.njt.hu/eli/735616/r/2011/9>

Hatályos: 2022. 06. 21

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a környezet védelmének általános szabályairól szóló [1995. évi LIII. törvény 46. § \(1\) bekezdés c\) pontjában](#) és [48. § \(2\) bekezdés](#)ben kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló [2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § \(1\) bekezdés 11. pontjában](#) és [13. § \(2\) bekezdés](#)ében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:¹

1. A rendelet hatálya

1. § (1) A rendelet hatálya kiterjed

a) Pécs Megyei Jogú Város közigazgatási határán belül minden önálló ingatlanra,

b)²³ a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Kormr.) nem szabályozott közterületi fakivágásokból eredő pótlási kötelezettségekre azok teljes fás szárú növényállományára, függetlenül attól, hogy tulajdonosa, üzemeltetője, kezelője, bérlője, hasznélvezője, haszonbérletje, használója (a továbbiakban: ingatlanhasználó) természetes személy, jogi személy vagy személyes joga szerint jogképes szervezet,

c) a területek biológiai aktivitásértékének számításáról szóló 9/2007. (IV. 3.) ÖTM rendeletben szabályozott, a területek biológiai aktivitásértékének számítása által keletkezett növényzet pótlásával összefüggő kötelezettségekre,

d)⁴ a Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Pécs helyi jelentőségű védett természeti értékeiről szóló 23/2011. (V.31.) önkormányzati rendelete 2. §-ában meghatározott helyi jelentőségű védett természeti értékekre.

(2) Nem terjed ki a rendelet hatálya

a) az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény hatálya alá tartozó kül- és belterületen lévő erdőterületek tekintendő földrésztelkekre, valamint az 5000 m² alatti erdészeti-erdőgazdálkodási értelemben vett fásításokra,

b) a szaporítóanyag termelését szolgáló csemetekertek, faiskolák fáira,

c)⁵ az országos és európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekre,

d) a Kormr.-ben szabályozott közterületi fakivágásra és az ezzel összefüggő élet-, egészség- vagy vagyonvédelmi okból történő kivágásra,

e) a gyümölcsfákra (kivéve szelídgesztenye, dió és mandulafát),

f) az energetikai célból termesztett, fás szárú növényekből álló, külön jogszabály szerint létesített ültetvényekre,

g) a szennyvíz, szennyvíziszap és hígtrágya elhelyezésére, hasznosítására szolgáló fával borított területekre,

h)⁶ a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény alapján, valamint a vizek és a közcélú vízellátási-művek fenntartására vonatkozó 120/1999. (VIII.6.) Korm. rendelet alapján a patakok, vízfolyások, árkok területén és a part menti sávokon elvégzett vagy elrendelt fakivágásra, famentszésre, bozót- és cserjeirtásra,

i)⁷ a BIOKOM Nonprofit Kft., mint közterület-kezelő által elfogadott felajánlás alapján kivágásra kerülő azon fenyőfélékre, melyek a Város közterületein „Mindenki Karácsonyfája” céllal kerülnek felállításra.

2. A rendelet célja

2. § A rendelet célja, hogy Pécs közigazgatási területén a zöldterületek és zöldfelületek, valamint az emberi környezet védelme érdekében az 1. §-ban megjelölt területeken

a) az élő növényzet rongálását, pusztítását, értékük csökkentését megakadályozza,

b) a meglévő fás szárú növények védelmét biztosítsa, kivágásuk és pótlásuk követelményeit szabályozza,

- c) a megszűnő zöldfelület, illetve növényállomány pótlásáról rendelkezzen,
- d) a biológiai aktivitásérték szinten tartását, illetve növelését elősegítse,
- e)⁸ az invazív, a Városi Parkerdő őshonos állományát is veszélyeztető növények, kifejezetten a bálványfák (*Ailanthus altissima*) térnyerését megállítsa, visszaszorítsa.

3. Értelmező rendelkezések

3. § E rendelet alkalmazásában

a) *Biológiai aktivitásérték*: egy adott területen a jellemző növényzetnek a település ökológiai állapotára és az emberek egészségi állapotára kifejtett hatását mutató érték.

b) Eb_{akt} = eredeti terület-felhasználás biológiai aktivitás értéke.

c) *Építési tevékenység*: építmény, építményrész, épületegyüttes megépítése, átalakítása, bővítése, felújítása, helyreállítása, korszerűsítése, karbantartása, javítása, lebontása, elmozdítása érdekében végzett építési-szerelési vagy bontási munka végzése.

d)⁹ *Fakivágás*: A fás szárú növény gyökérnyak feletti részeinek eltávolítását eredményező tevékenység, kivéve az ifjító metszés és a csonkolás.

e) *Fakivágási kérelem*: fás szárú növények kivágására vonatkozó, az 1. mellékletben meghatározott tartalommal benyújtott kérelem.

f) *Fás szárú növény*: lombhullató és örökzöld fák, cserjék és bokorfák együttes megnevezése.

g) *Fenntartási feladatok*: az időjárási tényezők figyelembe vételével szükség szerinti öntözés és ezzel párhuzamosan tápoldatozás, öntözőtányér gyomtalanítása, talajlazítás, támrudak, kötözések ellenőrzése és pótlása.

h) *Gyümölcsfa*: gyümölcsstermesztésre alkalmas kertészeti fajták.

i) *Inváziós faj és gyomfa*: a 3. mellékletben meghatározott fajok.

j) Kb_{akt} = Kérelmezett terület-felhasználás biológiai aktivitás értéke.

k)¹⁰ *Kertészeti szakvélemény*: névjegyzékben szereplő növényvédelmi, kertészeti, illetve kertépítészeti szakértő,¹¹ valamint közterületek és helyi jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló ingatlanok esetében a BLOKOM Nonprofit Kft.¹² által kiállított dokumentum, amely tartalmazza a kivágandó fa paramétereit, a kivágás indokoltságát, a fa ingatlanon elhelyezkedését ábrázoló vázlatrajzot, az érintett ingatlanon történő pótlás számszerűsített lehetőségét, javasolt fajokkal, ezek vázrajzon történő ábrázolását, a területen el nem pótolható fák után a faalapba befizetendő összeg nagyságát.

l) *Közterület*: közhasználatra szolgáló minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván.

m) *Össztörzskörméret*: az egyedek törzskörméretének összege.

n) *Szakkivitelező*: olyan vállalkozói igazolvánnyal rendelkező személy vagy vállalkozás, akinek a tevékenységi körébe be van jegyezve a kertészeti kivitelezés és igazolni tudja szakirányú végzettségét, illetve az erre jogosító képesítéssel (kertészmérnök vagy kertépítész vagy kertészeti szakmunkás, erdőmérnök, erdősz technikás, fakitermelő szakmunkás).

o) t = A terület-felhasználás módosítással érintett területnagyság.

p) *Törzskörméret*: a földfelszíntől számított 1 m magasságban mérendő törzskerület.

q) *Városi Faalap*: a városi közterek fásítási munkáinak finanszírozására létesített és ¹³Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatánál elkülönítetten kezelt alap.

r)¹⁴ *Saját telek*: kérelmező, engedélyes, pótlásra kötelezett tulajdonában lévő, Pécs közigazgatási határán belül található ingatlan.

4. Fás szárú növények védelme és kivágásának engedélyezése

4. § (1) Pécs közigazgatási területén a fás szárú növények védelme, gondozása, ápolása a mindenkori ingatlanhasználó kötelessége.

(2)¹⁵¹⁶ Az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető fás szárú növény (kiszáradt fa, eredeti állapotához képest megdőlt, stabilitását veszített faegyed vagy szakértői véleménnyel igazolt okokból veszélyes faegyed)

kivágásáról és eltávolításáról annak tulajdonosa köteles haladéktalanul gondoskodni, és a jegyzőnek az élet- és vagyonveszélyeztetés tényét, valamint a kivágás megtörténtét a kivágástól számított 3 napon belül bejelenteni. A tulajdonos a bejelentéséhez a balesetveszélyes fa kivágást megelőző állapotáról készült fényképet, indokolt esetben - amikor a fa balesetveszélyes állapota fényképpel egyértelműen nem igazolható - szakértői véleményt köteles mellékelni.

(3) A jegyző¹⁷ határozatban kötelezheti a fa kivágására annak tulajdonosát, ha a fás szárú növény az élet- vagy vagyonbiztonságot veszélyezteti, annak tulajdonosa a (2) bekezdésben meghatározott kötelezettségének nem tett eleget és e veszély másként nem hárítható el.

(4)¹⁸ Pécs közigazgatási területén álló – a Kormr.-ben nem szabályozott esetekben – egészséges fás szárú növényt építési tevékenységgel, közműfejlesztéssel és közműkarbantartással összefüggésben, valamint 40 évnél idősebb, vagy 80 cm törzskörméretnél nagyobb méretű fákat, valamint helyi jelentőségű védett természeti értéket képező ingatlanon fákat kivágni csak indokolt esetben, kérelem benyújtásával és jogerős fakivágási engedély birtokában, a jelen rendeletben meghatározott – a kivágott fás szárú növény jellegének és értékének megfelelő – pótlási kötelezettség teljesítése mellett szabad.

(5)¹⁹ Építési tevékenységgel összefüggésben fás szárú növény kivágásának indokoltságát építési engedélyezési eljáráshoz kötött tevékenység esetében az engedélyezési tervdokumentációval, egyéb esetekben pedig az 1. mellékletben foglalt, a 4. § (8) bekezdés szerinti tartalommal kitöltött kérelemhez csatolt kertészeti szakvéleménnyel kell igazolni.

(6) A 3. mellékletben meghatározott inváziós fás szárú növényfajok és gyomfák kivágására nem kell engedélyt kérni, azok kivágása, vegyszeres irtása, szaporodásának és sarjképződésének megakadályozása az érintett ingatlanhasználó kötelezettsége.

(7) A (4) bekezdésben szereplő fás szárú növény kivágásának engedélyezéséhez az 1. melléklet szerinti kérelmet kell a jegyzőhöz²⁰ benyújtani a tervezett kivágás előtt legalább 30 nappal.

(8) Az engedély iránti kérelemben közölni kell a kivágás indokát és mellékelni kell:

a) a 80 cm törzskörméretnél nagyobb fás szárú növény kivágása esetén a kivágás indokát megalapozó kertészeti szakvéleményt, valamint a környezetet is szemléltető fényképet,

b) a kivágandó fás szárú növény helyét (pl. vázlatrajzzal), darabszámát, fajtát, törzskörméretét (cm-ben),

c) a kivágandó fás szárú növényvel való rendelkezési jogosultságot bizonyító nyilatkozatot (használó hozzájárulását),

d)²¹ a kivágandó fáról készült fotódokumentációt,

e)²² a közterületen történő pótlásra vonatkozó BIOKOM Nonprofit Kft²³. által készített kezelői nyilatkozatot, amely számszerűen és fajra lebontva tartalmazza a nyilatkozatban megnevezett közterületen, általa végrehajtandó pótlási javaslatot.

(9) A jegyző²⁴ 30 napon belül dönt a kérelem tárgyában és

a)²⁵ a kivágást megtiltja, ha a rendelet által előírt követelmények nem teljesülnek, nem igazoltak, illetve a fás szárú növény további fenntartása különösen természetvédelmi szempontból indokolt, vagy

b) a kivágást engedélyezi, ezzel egyidejűleg az 5. § szerinti pótlásra, vagy pénzbeni megváltásra kötelezi a kérelmezőt.

(10) A fakivágást engedélyező határozatnak tartalmaznia kell:

a) a kérelmező nevét, címét,

b) a kivágandó fás szárú növény helyét, darabszámát, fajtát, törzskörméretét,

c) a kivágás indokát,

d) a fapótlás mértékét, és a pótlás teljesítésének határidejét és igazolásának módját.

(11)²⁶ A közterületi fakivágásra irányuló fakivágási engedéllyel rendelkező személy köteles a kivágást követően a kitermelt faanyagot a közterület mindenkorai kezelője által kijelölt telephelyre szállítani, vagy szállíttatni és az ennek során felmerült költségeket viselni.

(12)²⁷ A (11) bekezdés szerinti faanyagot, a közterület mindenkorai kezelője haszonfaként értékesítheti, vagy az Önkormányzat Esztergár Lajos Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központja által nyilvántartott és általa javasolt rászorulóknak a téli hónapokban, fűtőanyagként kiadhatja.

(13)²⁸ A BÍOKOM Nonprofit Kft. a kezelésében lévő területeken üzemeltetési tevékenysége keretében, élet- és vagyonbiztonság veszélyeztetése miatt végzett, e rendelet hatálya alá tartozó fakivágásokról negyedéves rendszerességgel köteles a jegyzőt írásban tájékoztatni.

(14)²⁹ A város közterületein közművek és minden azokhoz kapcsolódó létesítmény kiépítése, karbantartása során a tevékenységet végző köteles a közterület kezelője által a munkavégzéssel kapcsolatban kiadott kezelői nyilatkozatban a fás szárú növények védelmét célzó előírásokat betartani.

5. A közterületeken, helyi természetvédelmi oltalommal érintett területeken és építési tevékenységből eredő, magántulajdonú ingatlanon történt fakivágások pótlásának mértéke és módja³⁰

5. § (1) A fakivágási engedélyben megállapított mértékben és módon, az előírt határidőn belül az engedélyes köteles gondoskodni a pótlásról.

(2)³¹ Az építési tevékenységből eredő fakivágások pótlásának mennyiségéről és módjáról az építési eljárástól független eljárásban kell határozni.

(3)³² Aki engedély nélkül vágott ki e rendelet hatálya alá tartozó fás szárú növényt, azt a 6. és 8. mellékletben meghatározott mértékű pótlásra, vagy a 7. és 9. mellékletben szereplő pénzbeni megváltásra kell kötelezni a 6. § (1) – (5) bekezdésben foglaltak figyelembe vételével.

(4)³³ A fás szárú növények sávós pótlási rendszerét a 6. melléklet, pénzbeni megváltásának sávós rendszerét a 7. melléklet, sávós pótlási rendszeré helyi jelentőségű védett természeti értéket képező ingatlanon a 8. melléklet, a fakivágások pénzbeni megváltásának sávós rendszere helyi jelentőségű védett természeti értéket képező ingatlanon a 9. melléklet tartalmazza.

(5)³⁵

(6)³⁶ A pótlás mértékének megállapításánál figyelembe kell venni

a)³⁷

b)³⁸

c) az engedélykérelem benyújtása napját megelőző 5 évben elültetett fák össz törzskörméretét is, azonban az e rendelet hatályba lépése után elültetett fák csak akkor számíthatóak be a pótlás mértékébe, ha azok elültetését az ültetést követő 30 napon belül a jegyzőnek³⁹ bejelentik.

(7)⁴⁰

(8)⁴⁴ Ha magánszemély által teljesítendő pótlási kötelezettség vagy a pénzbeli megváltás a határozat meghozatalakor már meglévő ok miatt a magánszemélynek méltánytalanul súlyos hátrányt okozna, a jegyző⁴⁵ egyedi mérlegelés alapján, a kötelezett életkorára, szociális helyzetére, egészségi állapotára tekintettel méltányosságból mérsékelheti a 6. – 9. mellékletben meghatározott pótlási kötelezettség, valamint a pénzbeli megváltás mértékét. A méltányossági eljárásban a pótlási kötelezettség legalább egy darab 10/12 cm-es, kétszer iskolázott faiskolai minőségű csemete. A pénzbeli megváltás mértéke pedig nem lehet kevesebb, mint a 6. § (6) bekezdésben meghatározott, egy darab fa átlagára.

6. § (1)⁴⁶ A kivágott fás szárú növényeket a kivágással érintett ingatlanon kell pótolni, legalább 10/12 cm-es kétszer iskolázott faiskolai minőségű csemetével.

(2)⁴⁸ Amennyiben a pótlandó fás szárú növények a fakivágás által érintett, vagy saját telken nem helyezhetők el, a vissza nem pótolni helyett pénzbeni megváltást kell előírni a 7. és 9. mellékletben meghatározott sávós pótlási rendszernek megfelelően.

(3) A kivágott fák nem azonos növénnyel történő pótlása esetén a 4. mellékletben meghatározott átváltási leírást kell alkalmazni.

(4)⁴⁹ A (3) bekezdésben szabályozott esetekben a pótlás módjáról a jegyző egyedi mérlegelés alapján dönt.

(5)⁵⁰ Amennyiben az engedély nélkül vagy az élet- és vagyonbiztonság veszélyeztetettsége miatt kivágott fás szárú növények darabszáma vagy törzskörmérete utólag nem állapítható meg, a vélelmezhető számú fákat 80 cm törzskörmérettel kell figyelembe venni az 5. § (4) bekezdés szerinti fapótlás előírásánál.

(6)⁵² A pénzbeni megváltás mértékének meghatározásánál az előző évben Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) által közterületen elültetett, 10/12 cm törzskörméretű (3,5 cm törzsátmérőjű), legalább kétszer iskolázott, sorfa minőségű faiskolai áru ültetési költséggel és 3 év gondozási költségével növelt – az Önkormányzat által minden év március 1-jéig a helyben szokásos módon közzétett – évi átlagárát kell alapul venni. Az éves átlagárral együtt a 4. mellékletben meghatározott, egyéb

növények ültetésére vonatkozó váltószámokat is felül kell vizsgálni, és a módosítást ugyanilyen módon közzé kell tenni. Amennyiben a közzététel, vagy közzétételek a megadott határidőig nem történnek meg, a legutolsó közzétett átlagárat és váltószámokat kell figyelembe venni.

(7) A (2) bekezdésben és a (12) bekezdésben meghatározott pénzbeli megváltások esetén az engedélyesnek, kötelezettnek a fák kivágásától számított 30 napon belül kell teljesítenie az eljáró hatóság által előírt összegnek a Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatánál vezetett Városi Faalapba (a továbbiakban: Faalap) történő befizetését.

(8) A fapótlás legalább 50%-ának – a 2. mellékletben meghatározott – telepítésre javasolt fafajokból vagy azok természetű fajtáiból kell kikerülnie.

(9) A 3. mellékletben meghatározott inváziós fás szárú fajok és gyomfák, valamint a Populus nemzetség minden faja és fajtája – kivéve a kertészeti változatokat – telepítése tilos.

(10) A pótolta fa életképességét, fenntartását és tányér-rendbentartását az engedélyesnek a telepítéstől számított 5 évig biztosítani kell. Ezen idő alatt esetlegesen kipusztult facsemetét az ingatlanhasználó pótolni köteles. Amennyiben ez nem lehetséges, pénzbeni megváltásnak van helye.

(11) Közterületen álló minden lombhullató és örökzöld fát, cserjét fajtól és mérettől függetlenül pótolni kell kivágása esetén. Közterületen kivágott fa csak közterületen pótolható.

(12) Amennyiben a pótlandó fák közterületen nem, vagy csak részben helyezhetők el, kompenzációként a vissza nem pótolta fák helyett pénzbeni megváltást, vagy a 4. mellékletben meghatározott cserje- és növényültetést lehet megállapítani. Ebben az esetben kizárólag a hatóság által kijelölt közterület építésére, felújítására vonatkozó kertépítészeti kiviteli terv alapján lehet a kijelölt cserje- és növényültetés faátmérőre történő átváltási összegét megállapítani a 4. mellékletben meghatározott átváltási táblázat alapján.

(13)⁵³⁵⁴ A város köztemetőinek területén Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a köztemetőkről és a temetkezés rendjéről szóló 42/2005. (XI.29.) önkormányzati rendelete 5. §-ában szabályozott sírhelyek megváltásával keletkező rendelkezési jog időtartama alatt a rendelkezési jog gyakorlója által ültetett növényzet e rendelet szerinti fakivágási engedély és pótlási kötelezettség keletkezése nélkül kivágható,

a) amennyiben a köztemetőkről és a temetkezés rendjéről szóló 42/2005. (XI.29.) önkormányzati rendelet 11. §-ában meghatározottaktól eltérő növényzet kerül a rendelkezési jog gyakorlója által elültetésre,

b) ha a fás szárú növény a temető rendeltetési céljának megfelelő működését akadályozza,

c) a sírhelyre vonatkozó rendelkezési jog lejártát követően a sírhely újbóli használatba adása érdekében.

6. Pótlást követő fenntartási feladatok, a pótlás készre jelentése, és annak ellenőrzése

7. § (1) A pótlás ültetését követő egy éves fenntartási időszakban a pótlásra kötelezett feladata a szükséges fenntartási feladatok elvégzése.

(2) A jegyző⁵⁵ az egy éves fenntartást követően a vegetációs időszak kezdete után helyszíni bejárást tart, amely során a pótlás eredését és azt ellenőrzi, hogy a fenntartási munkákat elvégezték. A hiánytalanul megeredő pótlást a város zöldterületeinek gondozását végző cég veszi át további kezelésre.

(3) A jegyző⁵⁶ a nem megeredő egyedek újbóli pótlását írja elő az előírt számú és felületű pótlás megeredésének biztosítottáig.

6/A.⁵⁷ A város közterületein lévő fasorok egyedei kivágásának, pótlásának, valamint a fasorok állományváltásának szabályai

7/A. § (1) A város közterületein lévő fasorok védelme érdekében a fasorból kivágandó egyed, vagy a meglévő fahiány pótlása az adott fasor vonalában történő telepítéssel, a fasorra jellemző faj, fajta felhasználásával történhet, amennyiben annak környezeti feltételei adottak.

(2) Amennyiben a fasor környezeti adottságai, valamint a fasor eredeti állományát adó fajra, fajtára jellemző tulajdonságok nem teszik lehetővé azonos egyeddel történő pótlást, továbbá abban az esetben, ha a BIOKOM Nonprofit Kft. által kiállított kertészeti szakvélemény a fasor állományának egy időben, vagy ütemezetten történő állománycseréjét javasolja a városi klíma, városképi megjelenés, vagy üzemeltetési szempontok miatt, úgy lehetőség van a kertészeti szakvéleményben meghatározott, az eredeti állománnyal azonos lombkoronaértéket produkáló más faj, fajta egyedeivel a pótlásokat és az állománycserét végrehajtani úgy, hogy eredményként egy új egységes fajból, fajtából álló fasor jöhessen létre.

(3) A fasorok állománycseréjének szükségessége esetén a BIOKOM Nonprofit Kft. az új alkalmazandó fajra, fajtára, ültetendő darabszámokra és fahelyekre, valamint az állománycserére vonatkozó időbeli ütemtervet, valamint ezek költségigényeit köteles a Városfejlesztési és Kommunális elé terjeszteni.

(4)⁵⁸ A fasorok állománycseréjére vonatkozó döntést a Közgyűlés a Környezetvédelmi és Innovációs Bizottság⁵⁹ támogató állásfoglalása esetén hoz.

(5) Abban az esetben, ha a fasorok egyedeinek pótlása, vagy az állománycsere egy vagy több felszín alatt, vagy felszín felett húzódó, meglévő közművezeték védőtávolsága miatt a fasor eredeti vonalában nem valósítható meg, a pótlást, állománycserét olyan műszaki védelemmel kell elvégezni, amely lehetővé teszi az előírt védőtávolság csökkentését.

(6) A város területén lévő fasorokat érintő új közművezeték létesítése esetén a közmű tulajdonosa köteles a vezetékét saját költségén védőcsővel ellátni.

6/B. Fás szárú növények közterületen történő ültetésének rendje⁶⁰

7/B. § (1) Fás szárú növények közterületen kizárólag az Önkormányzat megrendelésére, vagy tulajdonosi hozzájárulásával, továbbá a BIOKOM Nonprofit Kft. által, az üzemeltetési tevékenysége keretében ültethetőek.

(2) Fás szárú növények közterületre ültetésére irányuló kezdeményezés alapján az Önkormányzat tulajdonosi hozzájárulásának kiadására kizárólag a BIOKOM Nonprofit Kft. által kiadott támogató kezelői nyilatkozat megléte esetén kerülhet sor.

(3) A közterületen engedély nélkül ültetett fás szárú növények a BIOKOM Nonprofit Kft. mint a közterület-kezelő által hatósági engedély, valamint pótlási kötelezettség nélkül eltávolíthatóak.

7. A Faalap felhasználásának szabályai

8. § (1) A nem pótoltt fás szárú növények pénzbeli kompenzációjából a Faalapba az előző év december 31-ig befolyt összeg kizárólag az alábbi tevékenységekre fordítható

a) a város közterületein végzendő növénytelepítésekre (fák, cserjék beszerzésére, telepítésére, fűvesített területek felújítására),

b) zöldterületi, fásítási tervek készíttetésére,

c) a város közterületein álló fák egészségügyi és zárványon nyilvántartás miatti felmérésre,

d) a város közterületein lévő fás szárú növények védelmére,

e)⁶¹ a közintézmények területén végzendő növénytelepítésekre.

(1a)⁶²⁶³ A Faalapba befolyt összeg legalább 20 %-át kizárólag az „Élet fája program” megvalósítására lehet felhasználni, valamint a befolyt összegből 300 000 Forintot az „Élet fája díj” elnevezésű elismerés pénzügyi fedezeteként lehet biztosítani.

(2)⁶⁴⁶⁵⁶⁶⁶⁷ A városüzemeltetést végző szervezet minden év augusztus 30-ig be-számolót terjeszt a Környezetvédelmi és Innovációs Bizottság⁶⁸ elé a Faalapról általa felhasznált összegről, valamint javaslatot terjeszt a következő évben ütemezett fásítási és cserjésítési feladatokra.

(3)⁶⁹⁷⁰⁷¹ A beszámoló elfogadásáról és a következő évi feladatok meghatározásáról a Környezetvédelmi és Innovációs Bizottság⁷² dönt.

(4)⁷³⁷⁴ A városüzemeltetést végző cég a lakosságot az általa elvégzett pótlási munkákról évi egy alkalommal a helyi napilapban és internetes oldalán tájékoztatja, valamint minden év január 31. napjáig a városüzemeltetési feladati körében elvégzett fakivágásokról beszámolót nyújt be Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatához, amelyben fotódokumentációval alátámasztja azok indokoltságát, illetve kimutatja az ezekhez tartozó pótlási kötelezettségek mértékét és ezek pénzügyi vonzatát.

8. Biológiai aktivitásérték számításból eredő pótlás

9. § (1) A település közigazgatási területén újonnan beépítésre szánt terület kijelölésével egyidejűleg gondoskodni kell arról, hogy a településre külön jogszabály alapján számított biológiai aktivitás érték az átminősítés előtti aktivitás értékhez képest nem csökkenhet.

(2) Amennyiben a településrendezési eszköz nem közérdekű célt szolgáló módosításakor Pécs város közigazgatási területén a terület-felhasználás beépítésre nem szánt területről beépítésre szánt területre módosul, a biológiai aktivitásérték számításból eredő pótlásról (továbbiakban: pótlás) az Önkormányzat és a Cél megvalósítója településrendezési szerződés keretében gondoskodik.

(3) A megkötött településrendezési szerződésben

a) a Cél megvalósítója vállalhatja, hogy a pótlást saját érdekeltségű területén teljesíti a településrendezési eszköz módosításával

b) az Önkormányzat vállalhatja, hogy Cél megvalósítója helyett saját érdekeltségű területén teljesíti a pótlást. Ez esetben kérheti a Cél Megvalósítójától, hogy az

ba) fatelepítést vállaljon fel saját költségként, saját tulajdonú területen, vagy

bb) fatelepítést vállaljon fel saját költségként az Önkormányzat által kijelölt területen, vagy

bc) vállalja fel, hogy megtéríti az Önkormányzat által elvégzendő fatelepítés költségét.

(4) A fatelepítés költsége minden esetben a visszapótolt biológiai aktivitásérték számítás területi kiterjedésével megegyező területnagyságú fásítás költségével kell, hogy megegyezzen.

(5) A visszapótolt biológiai aktivitásérték számításból eredő pótlás területi nagyságának meghatározása a következő képlet szerint történik:

A pótlás területi nagysága =

$E_{b_{akt}} - K_{b_{akt}}$

* t

$E_{b_{akt}}$

(6) Az Önkormányzat által elvégzendő, a (3) bekezdés b) pont bc) alpontja szerinti fatelepítés esetén a Cél megvalósítóját terhelő költséget a pótlási terület nagyságával megegyező nagyságú területen eltelepíthető faállomány telepítési és ápolási költsége jelenti. A faállomány telepítési és ápolási költségalapját a rendelet 6. § (6) bekezdésében részletezett faiskolai áru átlagár számítása adja.

9.⁷⁵

10. §⁷⁶ Az e rendeletben meghatározott önkormányzati hatósági ügyekben hozott döntések végrehajtását a jegyző fogatosítja.

10. Záró rendelkezések

11. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, rendelkezéseit a hatályba lépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

12. §⁷⁷ E rendeletnek a fás szárú növények védelméről és a területek biológiai aktivitásérték egyensúlyának fenntartásáról szóló 9/2011. (II.21.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 58/2011. (XI.30.) önkormányzati rendelettel megállapított 5. § (8) bekezdését a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

13. §⁷⁸ E rendeletnek a fás szárú növények védelméről és a területek biológiai aktivitásérték egyensúlyának fenntartásáról szóló 9/2011. (II.21.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 29/2016. (VI.28.) önkormányzati rendelettel (a továbbiakban Ör.) megállapított 7/B. § (3) bekezdését az Ör. hatálybalépését követően ültetett fás szárú növényekre kell alkalmazni.

1. melléklet

Fakivágási engedély kérelem

A kérelmező neve:

Bejelentett lakcíme /értesítési címe:

Jogosultság:*

A kérelem tárgyát képező fás szárú növény

Faj/fajta

Törzskörméret**

Darabszám

Korábban ültetett beszámítandó fás szárú növény

Faj/fajta

Törzskörméret**

Darabszám

A kérelmezett fakivágás helyszíne

Pécs
helyrajzi szám:

Vázlatos ábra (hol található az adott növény a területen):
A fás szárú növény kivágásának indoka:

A kivágás tervezett időpontja:

Mellékletek (engedélyköteles építési tevékenységből eredő fakivágási kérelem esetén szükséges az építési engedély határozatának és tervdoku- mentációjának másolatát mellékelni) :

Pécs,.....

.....

kérelmező

* Ha a kérelmező nem azonos a tulajdonossal, nyilatkoznia kell a jogosultságáról.

** A földfelszíntől számított 1 m magasságban mérendő törzskerület.

2. melléklet

1. Pécs területén telepítésre javasolt (honos) fajok

B	C
1. magyar név	latin név
2. mezei juhar	<i>Acer campestre</i>
3. korai juhar	<i>Acer platanoides</i>
4. tatárjuhar	<i>Acer tataricum</i>
5. közönséges gyertyán	<i>Carpinus betulus</i>
6. szelídgesztenye	<i>Castanea sativa</i>
7. szajmeggy, törökmeggy	<i>Cerasus mahaleb</i>
8. bükk	<i>Fagus sylvatica</i>
9. magas kőris	<i>Fraxinus excelsior</i>
10. virágos kőris	<i>Fraxinus ornus</i>
11.	<i>Fraxinus ornus</i> 'Mecsek'
12. magyar kőris	<i>Fraxinus angustifolia</i> ssp. <i>pannonica</i>
13. vadalma	<i>Malus sylvestris</i>
14. zelnice-meggy, májusfa	<i>Padus avium</i>
15. mandula	<i>Prunus dulcis</i>
16. vadkörte	<i>Pyrus pyraeaster</i>
17. csertölgy	<i>Quercus cerris</i>
18. kocsánytalan tölgy	<i>Quercus petraea</i>
19. molyhos tölgy	<i>Quercus pubescens</i>

B	C
20. kocsányos tölgy	<i>Quercus robur</i>
21. fehér fűz	<i>Salix alba</i>
22. őshonos berkenye-fajok	<i>Sorbus sp.</i> (<i>Sorbus aria</i> , <i>Sorbus aucuparia</i> ,
23.	<i>Sorbus torminalis</i> , <i>Sorbus domestica</i>)
24. kislevelű hárs	<i>Tilia cordata</i>
25. nagylevelű hárs	<i>Tilia platyphyllos</i>
26. ezüsthárs	<i>Tilia tomentosa</i>
27. hegyi szil	<i>Ulmus glabra</i> ,
28. vénic szil	<i>Ulmus laevis</i>
29. mezei szil	<i>Ulmus minor</i>

2. Pécs területén telepítésre javasolt (nem honos) fafajok:

B	C
1. magyar név	latin név
2. vadgesztenye	<i>Aesculus hippocastanum</i>
3. hússzínű vadgesztenye	<i>Aesculus x carnea</i>
4. közönséges platán	<i>Platanus x hispanica</i>
5. szivarfa	<i>Catalpa sp.</i>
6. császárfa	<i>Paulownia tomentosa</i>
7. cédrus	<i>Cedrus sp.</i>
8. arizonai ciprus	<i>Cupressus arizonica</i>
9. oszlopos boróka	<i>Juniperus sp.</i>
10. selyemfenyő	<i>Pinus griffithii</i>
11. füge	<i>Ficus carica</i>
12. babérmeggy	<i>Laurocerasus sp.</i>
13. gránátalma	<i>Punica granatum</i>

3. melléklet

Inváziós fásszárú fajok (fásszárú özönfajok) és gyomfák

B	C
1. magyar név	latin név
2. zöld juhar*	<i>Acer negundo</i>
3. bálványfa*	<i>Ailanthus altissima</i>
4. gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
5. nyugati ostorfa*	<i>Celtis occidentalis</i>

B	C
6. keskenylevelű ezüstfa	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
7. amerikai- vagy vörös kőris*	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>
8. kései meggy*	<i>Padus serotina</i>
9. aranyribiszke	<i>Ribes aureum</i>
10. fehér akác*	<i>Robinia pseudoacacia</i>

* kivéve a kertészeti, faiskolai példányok

4. melléklet

CSERJÉK ÉS EGYÉB NÖVÉNYEK

(FENYŐFÉLÉK, LOMBHULLATÓ- ÖRÖKZÖLD- ÉS SZOLITER CSERJÉK, ÉVELŐK ÉS GYEP) TELEPÍTÉSÉNEK FAÁTMÉRŐRE TÖRTÉNŐ ÁTSZÁMÍTÁSI RENDSZERE

A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet szerinti kompenzációs intézkedések megtételéhez

1. FENYŐFÉLÉK telepítése esetén:

1.1. Kistermetű vagy elfekvő fenyőfélék: Kistermetű fenyőféle: min. 80/100 méretű földlabdás, vagy min. 10 l konténeres méretben ültethető. Elfekvő fenyőféle: min. 40/60 méretű földlabdás, vagy min. 5 l konténeres méretben ültethető. A váltószám tartalmazza a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban, valamint az ültetési terület mulcs terítését min. 5 cm vastagságban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak minőségi igazolását.

Váltószám: 1 db ültetése megfelel 1,4 cm kiültetendő fatörzsmérőnek

1.2. Oszlopos termetű fenyőfélék: min. 120 cm magassági méretű, min. 20 l konténeres méretben vagy 3x iskolázott földlabdás minőségben ültethető. A váltószám tartalmazza a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban, valamint az ültetési terület mulcs terítését min. 5 cm vastagságban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak minőségi igazolását.

Váltószám: 1 db ültetése megfelel 2,4 cm kiültetendő fatörzsmérőnek

2. CSERJÉK telepítése esetén:

A fajra és fajtára jellemző méretben, átlagosan min. 40/60 cm magassági méretű konténeres cserje anyagból ültethető. Gyökeres cserje felhasználása nem megengedett. A váltószám tartalmazza a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban, valamint az ültetési terület mulcs terítését min. 5 cm vastagságban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak minőségi igazolását.

Váltószám: 1 db ültetése megfelel 0,35 cm kiültetendő fatörzsmérőnek

3. ÖRÖKZÖLD és KIEMELT SZOLITER CSERJÉK telepítése esetén:

A fajra és fajtára jellemző méretben, átlagosan min. 80/100 cm magassági méretű, min. 10 l konténeres, vagy 2x iskolázott földlabdás minőségű előnevelt cserje anyagból ültethető. Gyökeres cserje felhasználása nem megengedett. A váltószám tartalmazza a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban, valamint az ültetési terület mulcs terítését min. 5 cm vastagságban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak minőségi igazolását.

Váltószám: 1 db ültetése megfelel 0,6 cm kiültetendő fatörzsmérőnek

4. ÉVELŐK telepítése esetén:

A fajra és fajtára jellemző méretben, átlagosan min. 11-es cserépméretű, előnevelt növényanyagból ültethető. A váltószám tartalmazza a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban, valamint az ültetési terület mulcs terítését min. 5 cm vastagságban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak minőségi igazolását. Váltószám: 1 db ültetése megfelel 0,2 cm kiültetendő fatörzsmérőnek

5. FÜVESÍTÉS elvégzése esetén:

- Füvesítés fűmagvetéssel: A váltószám tartalmazza a talaj-előkészítést, műtrágya szórását, 5 kg/m² fűmagkeverék kiszórását, min. 12, max. 15 kaszálás/év elvégzését, a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak minőségi igazolását. A váltószám nem tartalmazza az öntözővíz díját. Váltószám: 1 m² ültetése megfelel 0,4 cm kiültetendő fatörzsmérőnek

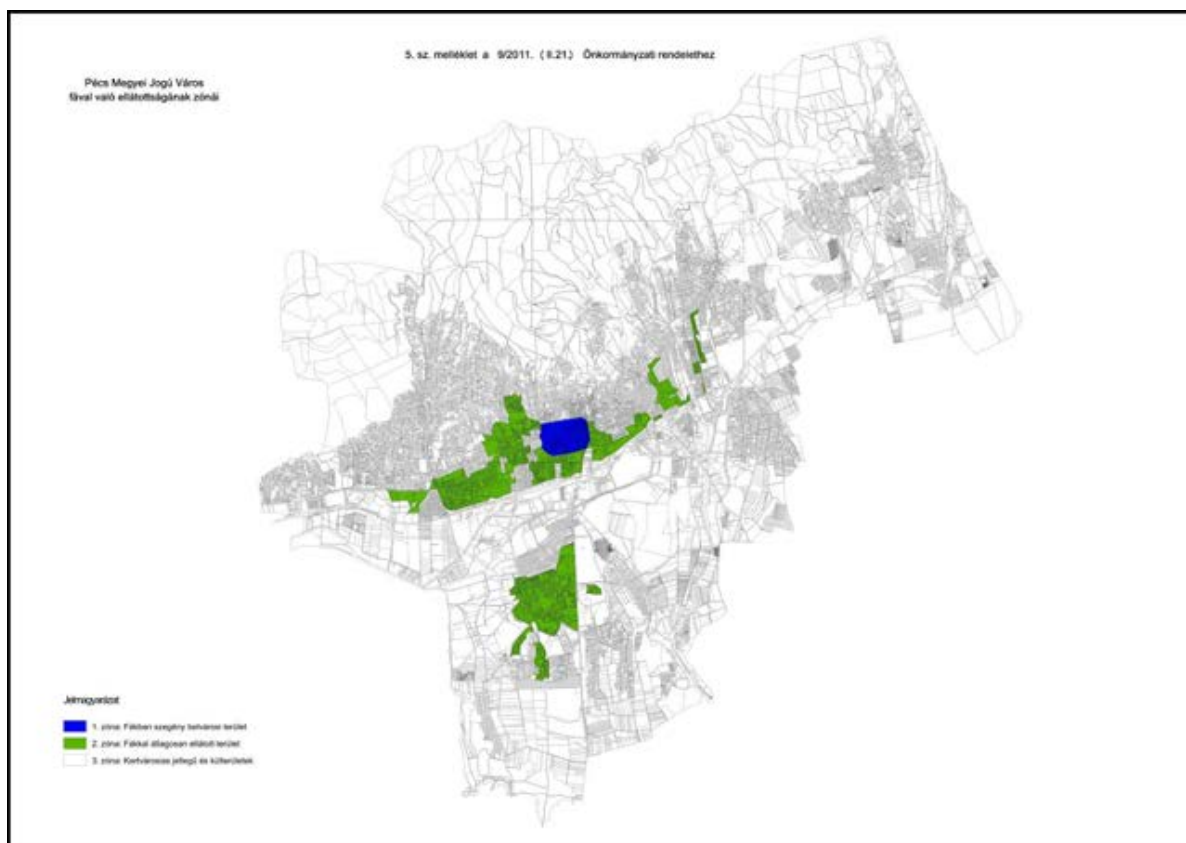
- Füvesítés gyepszőnyegezéssel: A váltószám tartalmazza a talaj-előkészítést, műtrágya szórását, gyepszőnyeg elhelyezését, szükség szerinti rögzítését, min. 12, max. 15 kaszálás/év elvégzését, a kiültetés intenzív, teljes körű kötelező fenntartását 3 év időtartamban. Csak I. oszt. minőségű növényanyag ültethető, melyhez be kell nyújtani annak minőségi igazolását. Váltószám: 1 m² ültetése megfelel 0,7 cm kiültetendő fatörzsmérőnek

6. Mintaszámítás:

A hatóság által kijelölt közpark építésére vonatkozó kertépítészeti terv „Nvénykiültetési terv” lapja illetve a „Műszaki leírás” alapján megállapítható, hogy a terv alapján elültetésre kerül:

B	C	D
1. növénypótlás megnevezése	szorzószám	fa pótlás átmérő (cm)
2. 3 db elfekvő fenyő	1,4	4,2
3. 5 db oszlopos fenyő 80/100 méretben	1,4	7,0
4. 6 db oszlopos fenyő 1,50 m méretben	2,4	14,4
5. 200 m ² cserje, átlag 5 db/m ² mennyiségben = 1000 db	0,35	350,0
6. 40 m ² örökzöld sövény cserje 2 db/m ² mennyiségben = 80 db	0,6	48,0
7. 30 m ² szoliter cserje 3 db/m ² mennyiségben = 90 db	0,6	54,0
8. 100 m ² évelő, átlag 14 db/m ² mennyiségben = 1400 db	0,2	280,0
9. 300 m ² füvesítés fűmagvetéssel	0,4	120,0
10. 100 m ² füvesítés gyepszőnyegezéssel	0,7	70,0
11. Összesen beszámítható fa pótlás		947,6

5. melléklet⁷⁹

6. melléklet⁸⁰

Fakivágások sávos pótlási rendszere

A	B	C	D	E	F	G	H		
1.	Zóna szám	Növény körmérete	törzs- Engedéllyel esetében	kivágott	fásszárú	növények	Engedély nélkül növények esetében	kivágott	fásszárú
2.	ültetendő egyedszám 10/12 cm-es csemete (db)								
3.	1. zóna	kivágandó szárú törzskörmérete	fás- ép, növény egészséges egyed esetében	kissé visszavágott lomb- esetében	csonkolt, erősen cson-kolt, korona beteg esetében	ép, egészsé- ges egyed esetében	kissé cson- vágott lomb- korona esetében	erősen vissza- beteg esetében	fa
4.		0-30 cm	1	1	1	5	5	5	
5.		30-80 cm	2	1	1	10	5	5	
6.		80-120 cm	3	2	1	15	10	5	
7.		120-200 cm	5	3	2	25	15	10	
8.		200 cm <	7	4	3	35	20	15	
9.	2. zóna	0-30 cm	1	1	1	5	5	5	
10.		30-80 cm	1	1	1	5	5	5	
11.		80-120 cm	2	1	1	10	5	5	
12.		12-200 cm	3	2	1	15	10	5	

	A	B	C	D	E	F	G	H
13.		200 cm <	4	3	1	20	15	5
14.	3.	0-30 cm	1	1	1	5	5	5
15.	zóna	30-80 cm	1	1	1	5	5	5
16.		80-120 cm	1	1	1	5	5	5
17.		12-200 cm	2	1	1	10	5	5
18.		200 cm <	3	1	1	15	5	5

7. melléklet⁸¹

Fakivágások pénzbeni megváltásának sávos rendszere

	A	B	C	D	E	F	G	H
1.	Zóna szám	Növény törzskör-mérete	Engedéllyel esetében	kivágott fászszerű	növények Engedély nélkül kivágott fászszerű	Engedély nélkül kivágott fászszerű	Engedély nélkül kivágott fászszerű	Engedély nélkül kivágott fászszerű
2.			pénzbeli megváltás összege (eFt)					
3.	1. zóna	kivágandó fászszerű növény törzskör-mérete	ép, egészséges egyed esetében	kissé visszavágott lomb-korona esetében	csonkolt, erősen csonkolt, beteg esetében	ép, egészséges egyed esetében	kissé csonkolt, visszavágott lomb-korona esetében	erősen csonkolt, beteg fa esetében
4.		0-30 cm	30	30	30	150	150	150
5.		30-80 cm	60	30	30	300	150	150
6.		80-120 cm	90	60	30	450	300	150
7.		120-200 cm	180	90	60	750	450	300
8.		200 cm <	350	120	90	1050	600	450
9.	2. zóna	0-30cm	30	30	30	150	150	150
10.		30-80 cm	30	30	30	150	150	150
11.		80-120 cm	60	30	30	300	150	150
12.		12-200 cm	90	60	30	450	300	150
13.		200 cm <	120	90	30	600	450	150
14.	3. zóna	0-30 cm	30	30	30	150	150	150
15.		30-80 cm	30	30	30	150	150	150
16.		80-120 cm	30	30	30	150	150	150
17.		12-200 cm	60	30	30	300	150	150
18.		200 cm <	90	30	30	450	150	150

8. melléklet⁸²

fás szárú növények sávok pótlási rendszere helyi jelentőségű védett természeti értéket képező ingatlanon

A	B	C	D	E	F	G	H	
1.	Zóna szám	Növény körmérete	törzs- Engedéllyel kivágott fásszárú növények Engedély nélkül kivágott fásszárú					
2.	ültetendő egyedszám 10/12 cm-es csemete (db)							
3.	1. zóna	kivágandó szárú törzskörmérete	fás-ép, egészséges egyed esetében	kissé visszavágott lomb-korona esetében	csonkolt, erősen beteg esetében	ép, egészséges egyed esetében	kissé csonkolt, visszavágott lomb-korona esetében	erősen csonkolt, beteg fá
4.		0-30 cm	4	4	3	20	20	15
5.		30-80 cm	8	4	3	40	20	15
6.		80-120 cm	12	8	4	50	40	20
7.		120-200 cm	16	12	8	70	60	50
8.		200 cm <	20	16	12	100	80	60
9.	2. zóna	0-30 cm	3	3	3	15	15	15
10.		30-80 cm	5	3	3	25	15	15
11.		80-120 cm	12	4	4	50	20	20
12.		12-200 cm	16	8	5	70	50	25
13.		200 cm <	20	12	6	100	60	30
14.	3. zóna	0-30 cm	3	3	3	15	15	15
15.		30-80 cm	4	4	4	20	20	20
16.		80-120 cm	12	5	5	50	25	25
17.		12-200 cm	16	5	5	60	25	25
18.		200 cm <	20	5	5	90	30	25

9. melléklet⁸³

fás szárú növények pénzbeni megváltásának sávos rendszere helyi jelentőségű védett természeti értéket képező ingatlanon

A	B	C	D	E	F	G	H
1. Zóna szám	Növény körmérete	törzs- Engedéllyel növények esetében	kivágott fásszárú növények	Engedély növények	Engedély növények	Engedély növények	Engedély növények
2.	pénzbeli megváltás összege (eFt)						
3.	kivágandó szárú törzskörmérete	fás- növény	ép, egész- séges egyed esetében	kissé visszavágott lomb-korona esetében	cson- erősen beteg esetében	ép, egészsé- ges egyed esetében	kissé cson- erősen beteg esetében
4. 1. zóna	0-30 cm	120	120	85	560	560	420
5.	30-80 cm	230	120	85	1120	560	420

	A	B	C	D	E	F	G	H
6.		80-120 cm	350	230	20	1400	1120	560
7.		12-200 cm	450	60	40	1960	1680	1400
8.		200 cm <	560	80	60	2800	2240	1680
9.	2.	0-30 cm	85	85	85	420	420	420
10.	zóna	30-80 cm	140	85	85	700	420	420
11.		80-120 cm	350	120	120	1120	560	560
12.		12-200 cm	450	230	140	1960	1400	700
13.		200 cm <	560	350	170	2800	1680	840
14.	3.	0-30 cm	85	85	85	420	420	420
15.	zóna	30-80 cm	120	120	120	560	560	560
16.		80-120 cm	350	140	140	1120	700	700
17.		12-200 cm	450	140	140	1680	700	700
18.		200 cm <		140	140	2520	840	700

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 41/2016. (X.28.) önkormányzati rendelete

a fás szárú növények telekhatáron történő telepítésének a szabályairól

Hatályos: 2018. 04. 25

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotási hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. § (1) E rendelet hatálya – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – Pécs Megyei Jogú Város közigazgatási területére, azon belül a belterületekre, valamint a mezőgazdasági kertekre terjed ki.

(2) A rendelet személyi hatálya kiterjed minden természetes személyre, jogi személyre és jogi személyiség nélküli társaságra, aki fás szárú növényt telepít.

(3) A rendelet hatálya nem terjed ki:

a) az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény hatálya alá tartozó erdőre, fásításra,

b) a közterületen történő fás szárú növénytelepítésre.

(4) ^[1]E rendeletben foglalt előírások betartásával összefüggő önkormányzati hatósági hatáskör gyakorlását a Közgyűlés a jegyzőre ruházza át. Az e rendeletben szabályozott önkormányzati hatósági ügyekben hozott döntések végrehajtását a jegyző foganatosítja

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. Fás szárú növény: Pécs megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a fás szárú növények védelméről és a területek biológiai aktivitásérték egyensúlyának fenntartásáról szóló 9/2011. (II.21.) önkormányzati rendelete 3. § f) pontja szerinti növény,

2. Ingatlan: az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 102. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott dolog,

3. Közterület: az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. § 13. pontja szerinti terület,

4. Közterület kezelője: a BÍOKOM Nonprofit Kft. (székhelye: 7632 Pécs, Siklósi út 52.) a közte és Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata között a közterületek fenntartására és hasznosítására irányuló közfeladat-ellátási keretszerződés alapján.

5. Mezőgazdasági kert: a korábban zárkertnek minősült ingatlan.

6. Sövény: rendszeresen (évente legalább 1-2 alkalommal) szabályos formára és legfeljebb 2 méter magasságúra visszametszett (nyírt) vonal mentén – rendszerint kötésben – telepített fás szárú növény.

3. Telepítési távolságok

3. § (1) Belterületen, valamint külterületnek a mezőgazdasági kerten belül eső részén a fás szárú növények az ingatlanhatártól, vagy használatában megosztott közös tulajdon esetén a használati határtól mért legkisebb telepítési távolsága, ha jogszabály másként nem rendelkezik:

a) 3 méternél magasabbra nem növegyümölcs- és egyéb fa esetében 1,00 méter,

b) 3 méternél magasabbra növegyümölcs- és egyéb cserje (bokor, élősövény), valamint oszlopos fenyőfélék esetében 3,00 méter,

c) 3 méternél magasabbra növegyümölcs- és egyéb fa esetében 5,00 méter,

d) nyírt sövény, valamint 1 métert meg nem haladó magasságúra növegyümölcs- és egyéb cserje (bokor, élősövény, díszfű) és fenyő esetében 0,5 méter.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott ültetési távolság irányadó azon cserje, bokor esetében is, amelyik természetes növekedésében a 3,00 métert meghaladja. Ebben az esetben a tulajdonos köteles a magasságot metszéssel 3,00 méterre korlátozni.

4. Eltérés a telepítési távolságoktól

4. § (1) A telepítési távolságok megtartása alól a fás szárú növény telepítőjének indokolt kérelemre a Jegyző eltérést engedélyezhet, amennyiben a kérelmező kérelméhez csatolja a növénytelepítéssel érintett ingatlan szomszéd telek tulajdonosa, közös tulajdon megosztása esetén a határos területre használni jogosult tulajdonostárs legalább teljes bizonyító erejű magánokiratban foglalt hozzájárulását.

(2) Közterülettel határos ingatlanrészen telepítendő fás szárú növények esetében a (1) bekezdés szerinti tulajdonosi hozzájárulást a közterület kezelőjétől kell megkérni.

(3) A közterület kezelője a (2) bekezdés szerinti hozzájárulásának kiadása során vizsgálja, hogy a telepítendő fás szárú növény – így különösen annak gyökérzete és lombzata – milyen hatást fog gyakorolni a közterületre, és hozzájárulását e vizsgálat eredménye alapján adja meg, vagy azt megtagadja.

5. Eljárási szabályok

5. § (1)^[2] A Jegyző a rendeletben foglaltak betartását – az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szabályai alapján – hivatalból vagy kérelemre ellenőrzi, amelynek eredményeként a növény tulajdonosát e rendeletben meghatározott kötelezettségének teljesítésére szólíthatja fel.

(2) A 3. §-ban foglalt szabályok megsértése esetén a Jegyző felszólítja a tulajdonost, hogy a fás szárú növény áttelepítésével feleljen meg a rendelet szerinti telepítési szabályoknak.

(3) Nem lehet alkalmazni a (2) bekezdésben foglaltakat, amennyiben a fás szárú növény tulajdonosa kertészeti szakvéleménnyel bizonyítja, hogy az áttelepítés a fás szárú növény teljes pusztulását okozná.

6. Záró rendelkezések

6. § E rendelet a kihirdetés napját követő 15. napon lép hatályba.

7. § A rendeletben foglalt szabályokat a rendelet hatálybalépését követően telepítendő fás szárú növények esetében kell alkalmazni.

8. § Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszégük jogkövetkezményeiről szóló 48/2013. (XI.18.) önkormányzati rendelete a következő 23. alcímmel egészül ki: „23. A fás szárú növények telepítésével kapcsolatos magatartások 26/A. § (1) Aki belterületen, valamint külterületnek a mezőgazdasági kerten belül eső részén úgy telepít fás szárú növényt, hogy annak az ingatlanhatártól, vagy használatában megosztott közös tulajdon esetén a használati határtól mért legkisebb telepítési távolsága – ha jogszabály másként nem rendelkezik – nem éri el:

a) 3 méternél magasabbra nem növő gyümölcs-és egyéb fa esetében az 1,00 métert,

b) 3 méternél magasabbra növő gyümölcs- és egyéb cserje (bokor, élőszövény), valamint oszlopos fenyőfélék esetében a 3,00 métert,

c) 3 méternél magasabbra növő önállóan ültetett cserje, bokor, szövény esetében a 3,00 métert,

d) 3 méternél magasabbra növő gyümölcs- és egyéb fa esetében az 5,00 métert,

e) nyírt szövény, valamint 1,00 métert meg nem haladó magasságúra növő cserje (bokor, élőszövény, díszfű) és fenyő esetében a 0,5 métert.

az a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást valósít meg.

(2) Aki az (1) bekezdés c) pontja szerinti növény esetében az ingatlanhatártól számított 3 méteres távolságon belül a növény magasságát rendszeres metszéssel 3 méterre nem korlátozza, az a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást valósít meg.

9. § Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 18/2013. (V.22.) önkormányzati rendelet 3. melléklete a melléklet szerint módosul.

Dr. Páva Zsolt s.k.

polgármester

Dr. Lovász István s.k.

jegyző

Záradék:

Elfogadta: a Közgyűlés a 2016. október 27-i ülésén

Kihirdetve: 2016. október 28-án.

Mellékletek

Melléklet

2. számú melléklet: Rendeletek összehasonlító táblázata

2. számú melléklet: Rendeletek összehasonlító táblázata

Jogszabály érvényességi területi szintje	Összehasonlító vizsgálat során figyelembe vett, a fapótlás értékének meghatározása szempontjából releváns szempont																			
	I. TÁBLÁZATSZAKASZ												II. TÁBLÁZATSZAKASZ				III. TÁBLÁZATSZAKASZ			
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	XV.	XVI.	Összehasonlító példák KÖZTERÜLETEN			
																	ÉPÍTÉSI TEVÉKENYSÉG MIAITTI PÓTLÁS			
	Közterület / magánterület vonatkozásában különbözik a rendelet?	Pótlás mennyiségének meghatározása figyelembe veszi-e a törzsátmérőt?	Van-e minimális törzskörméret, mely fakivágásnál engedélyköteles	Lombkorona átmérőt figyelembe veszi?	Növényegészségügyi értéket figyelembe veszi?	Fajok között különbséget tesz?	Honos fajok előnybe kerülnek-e a rendelet alapján?	Allergén fajok hátrányba kerülnek-e a rendelet alapján?	Invazív fajok hátrányba kerülnek-e a rendelet alapján?	Beépítési sűrűséget figyelembe veszi?	Fapótlási terv szükséges-e a rendelet alapján?	Pótlásra elvárt min törzskörméret	Speciális eleme a jogszabálynak	Fő, szöveges összegzés pozitívumok	Fő, szöveges összegzés negatívumok	Mennyi az illegális fakivágás büntetési pótlási százaléka?	Acer platanoides 30 cm egésszég: 5	Acer platanoides 30 cm egésszég: 2	Allantus altissima 30 cm egésszég: 5	Allantus altissima 30 cm egésszég: 2
Országos kormányrendelet 346/2008. (XII.30.)	Nincs magánterület	N	N	N	N	N	N	N	I	N	N	-	-	fák védelme a közművekkel szemben	csak a következő vegetációs időszakban nézi a megeredést; a jegyző ügyintézési határideje lejártá után elfogadottnak számít a fakivágás	-	-	-	-	
Budapest I. ker. 21/2023. (VI. 6.)	I	I	10 cm felett	I	I	I	I	I	I, KR + több faj	N	I	magánterülete n min 14/16 törzskörm, közterületen 12/14 törzskörm, min 5 cm törzsátm	magánterületi fák vizsgálatára támogatás	favédelmi zóna, gyökérvíz zóna erős védelme, helyi védett egyedek, favizsgálók, cserjepótlás, faültetési, favédelmi terv, favizsgálathoz, faápoláshoz támogatás, 3. évben életképes	10 cm-nél kisebb törzsátmérőjű fák, sarjak kivágása nem engedélyköteles; elhalt, élet-balesetveszélyes fa után nem kell fizetni	közterületen: 200 % magánterületen:300%	30 cm	1 db	15 cm	1 db
Budapest V, ker. 7/2020. (III. 13.)	N	I	N	N	I	N	N	N	I + KR. +morus alba	N	N	8 cm	pénzbeli megváltásnál + 3 évi fenntartás költsége 1.000.000 Ft/db	kertészeti szakvélemény, ültetés után 2. évben életképes, helyi védett zöldfelületek		300%	30 cm	1 db	30 cm	1 db
Budapest VII, ker. 37/2015. (X.30.)	I	I	3 cm	N	I	N	N	N	N	N	I	min 5 cm törzsátm		minősített favizsgálói szakvélemény kell, 2. évben életképes		30 cm törzsátm, term.szem: 100.000 / jogi szem: 1.000.000	30 cm	1 db	30 cm	1 db
Budapest VIII, ker. 28/2014. (VII. 1.)	I	I	4 cm	N	I	N	N	N	I	N	N	min 5 cm törzsátm		2. évben életképes, értékvédelmi szempontból értékes fa kivágása: min 8 cm törzsátm, 10 éves faegyed	nem kell pótolni, ha egészségügyi ok miatt vágták ki, és 50 m2-re esik egy nagy fa	150%	45 cm	1 db	45 cm	1 db
Budapest XI, ker. 15/2017. (V. 3.)	I	I	magán:9,5 cm; közter: nincs méret	N	I	I	I	N (kivéve Populus)	I KR+ kiegészítés	N	N	közter min 18/20	magánter: gyümölcsfához nem kell engedély, beszámítható az 5 évvel ezelőtt elültetett díszfa 12/14	3 év életképes, favédelmi terv, közterületen minden fát pótolni kell, helyi jel. Védett egyedek, köztertek, közparkok	termős Populusnál: törzskörm 50%-a a pótlás	150%	45 cm	1 db	1 db	1 db
Budapest XII, ker. 58/2018. (XII. 17.)	I	I	erdő: 10 cm törzsátm, faszor: mindegyik, magán: 10 cm-ig kivágható minden	N	I	I	N	N	I	N	N	-	10 cm törzsátm kivágása: uazon az ingatlanon előnevelt fa, 1-3 fa/100 m2	megtartandó fák - honlap nem érhető el	az ültetést követő vegetációs időszakban kell csak kihajtson, beerdősült állomány: 10 cm törzsátm, telepített faszor: mindegyik fa	150%, megtartandó fa esetén: 300%	30 cm	1 db	1 db	1 db
Budapest XIII, ker. 1/2013. (I. 22.)	I	I	I: 9 cm törzsátm	N	I	I gyümölcsfához nem kell engedély	N	N	N	N	N	min 9 cm törzsátm	"kék fa" fogalma, pótlás teleprendezési szerződéssel is lehet, ezeket nem kell pótolni	ültetés utáni 2. vegetációs időszak	nincsenek honos, invazív, allergén fajok felsorolva	30 cm törzsátm.	45 cm	1 db	1 db	1 db
Budapest XIV, ker. 43/2023. (XI. 30.)	I	I	I: Közterületen minden fa, magánter: 8-10 törzskörm	N	I	I magán gyümölcsfára nem kell engedély	N	N	I	N	N	5 cm törzsátm 14/16	túltelepítés fogalma, faültetés szakszerű leírása	ültetéstől számított 3 évben belül, fahely fogalma (2,25 m2), minden közterületi fát pótolni kell, csak közterületen	nincsenek honos, invazív, allergén fajok felsorolva	250%, 30 cm törzsátm	45 cm	1 db	1 db	1 db
Vidéki nagyváros: Pécs 9/2011. (II.21.)	I	I	I, sávós rendszer	I	I	I gyümölcsfához , invazív fajokhoz nem kell engedély	I	I	I	I	N	min 10/12	40 évnél idősebb fák, 80 cm törzskörm nagyobb fák esete, faanyagot rászorulóknak is kiadhatják, BAÉ-ből származó pótlás esete, fűvesítés mint pótlás	közterületi fa csak közterületen pótolható, településen belül 2 zóna lehatárolása		területtől, védettségtől, törzskörmérettől függ sávós 150.000 - 2.800.000 Ft	2 db	1 db	2 db	1 db
Vidéki középváros: Veszprém 28/2021. (VI. 24.)	I	N	I: 9,5 cm törzsátm	I	I	I magán gyümölcsfára nem kell engedély	N	N	N	N	N	magánter: 12/14 vagy 14/16	gömbfa külön kategória, önkormányzati tulajdonra csak kérvénnyel lehet ültetni	2. vegetációs ciklusban is életképes fás szárú növény	Pénzbeli kompenzáció fáknál 50.000 Ft/db, inváziós növényekre nem terjed ki, honos fajokat nem javasol	50.0000 - 1.000.000 Ft	1 db	1 db	1 db	1 db
Vidéki kisváros: Zirc 49/2009.(XII.31.)	Nincs magánterület	N	ü	N	I	N	I	I	I	I	N	N	cserjefajokat is tartalmaz	pótlás hiányában a díjnál a Radó-féle zöldfelületi számítási módszert kell alkalmazni, 5 évnél idősebb cserje, gyp értéke magasabb	Fapótlás számolásához nem az útmutatást	-	1 db?	1 db?	1 db?	1 db?

3. számú melléklet: Konzulensi nyilatkozat

NYILATKOZAT

Mohácsi Sándor (hallgató Neptun azonosítója: G576OJ) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A szakdolgozatot a záróvizsgán történő védeésre **javaslom / nem javaslom.**

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem

Kelt: _____ év _____ hó _____ nap

belső konzulens

4. számú melléklet: Hallgatói nyilatkozat

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Mohácsi Sándor

A Hallgató Neptun kódja: G576OJ

A dolgozat címe: Favédelmi és Fapótlási Jogszabályi Környezet
Felülvizsgálata

A megjelenés éve: 2024

A konzulens intézetének neve: Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti
Intézet

A konzulens tanszékének a neve: Dísznövénytermesztési és Dendrológiai Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

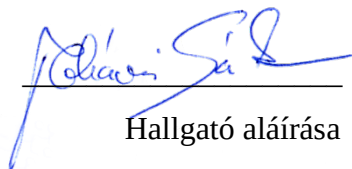
Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemitulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után

nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2024. év november hó 11. nap

Hallgató aláírása